

T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

1 NUMARALI ERZURUM AHKÂM DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (s.212-293)

Yüksek Lisans Tezi

NAZMIYE GÜL KANTAROĞLU

AMASYA

Aralık-2019

T.C
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

1 NUMARALI ERZURUM AHKÂM DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (s.212-293)

Hazırlayan
Nazmiye Gül KANTAROĞLU

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Yılmaz KARADENİZ

AMASYA-2019

ETİK BEYAN

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı ve bu tezi Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünden başka bir bilim kuruluşuna akademik gaye ve unvan almak amacıyla vermediğimi; tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir, aksinin ortaya çıkması durumunda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. 03/12/2019

İmza

Nazmiye Gül KANTAROĞLU

TEZ ONAY SAYFASI

Nazmiye Gül KANTAROĞLU tarafından hazırlanan 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (s. 212-293) başlıklı bu çalışma aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile 03/11/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi kabul edilmiştir.

Jüri

İmza

Danışman: Prof. Dr. Yılmaz KARADENİZ

Üye: Doç. Dr. Murat HANİLÇE

Üye: Dr. Öğr.Üyesi Gürkan CEVGER

ONAY

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım. 03/11/2019

(İmza)

Nazmiye Gül KANTAROĞLU

ÖZET

1 NUMARALI ERZURUM AHKÂM DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (s.212-293)

Nazmiye Gül KANTAROĞLU

Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans, Aralık 2019

Danışman: Prof. Dr. Yılmaz KARADENİZ

Osmanlı Devlet sisteminde adalet önemli bir yere sahiptir. Adaletin sağlayıcısı ise hükümdardır. Bu görev onun adına adli ve idari görevliler tarafından yürütülmektedir. Bu sebeple zulme ve haksızlığa uğrayan halk, hükümdara veya onun yetki verdiği kurumlara müracaat edebilmektedir. Bu kurumların en önemlisi Divan-ı hümayundur. Bu kuruma gelen şikâyetler ilk dönemlerde Mühimme defterine kaydedilirken 1649'dan itibaren farklı defterlere tutulmaya başlanmıştır. Bu sebeple halka ait şikâyetler “Şikâyet Defterleri” adı altında yeni bir deftere tutulması ön görülmüştür. Öte yandan devlet otoritesinin XVIII. yüzyılda zayıflamasıyla şikâyetlerde artış olmuştur. Netice de kayıtlara daha hızlı ulaşmak isteğinden dolayı Ahkâm defterleri ortaya çıkmıştır. Bu defterlerden biri de 1 Numaralı Erzurum Ahkâm defteridir.

Bu tez çalışmasında 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nin 212-293 sayfalar arasındaki hükümler transkrip edilerek günümüz alfabesine çevrilmiştir. Öte yandan transkrip edilen hükümler konularına göre ayrılarak özetlenmiş ve bu konular hakkında bilgi verilmiştir. Bu sayede Erzurum eyaletinin XVIII. yüzyıldaki sosyal, kültürel ve ekonomik durumu yansıtılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ahkâm Defterleri, Divân-ı Hümayun, Erzurum, Osmanlı Devleti

ABSTRACT

TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF ERZURUM AHKÂM DEFTER WITH
NUMBER 1 (p. 212-293)

Nazmiye Gül KANTAROĞLU

University of Amasya, Institute Of Social Sciences

Department Of History, Master Of, December 2019

Supervision: Prof. Dr. Yılmaz KARADENİZ

Justice has an important place in the Ottoman state system. The provider of justice is the sovereign. This task is carried out by judicial and administrative officials on his behalf. For this reason, the people who have been subjected to persecution and injustice can apply to the ruler or the institutions authorized by him. The most important of these institutions is the Divan-ı Hümayund. Complaints to this institution were recorded in the Mühimme defter in the early periods and started to be kept in different books from 1649 onwards. For this reason, it is envisaged that the complaints of the public be kept in a new defter under the name of Şikayet Defteri ". On the other hand, the state authority XVIII. There was a tremendous increase in complaints with the weakening in the 21st century. As a result, in 1742, the Ahkâm Defters were created to keep the records of each region separately. One of these defters is the 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri.

In this thesis, the provisions between pages 212-293 in the 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri were transcribed and translated into the present alphabet. On the other hand, transcribed provisions were summarized and summarized according to their subjects and information was given about these issues. In this way, XVIII. century, social, cultural and economic situation

Key Words: Ahkâm Defterleri, Divân-ı Hümayûn, Erzurum, Ottoman Empire

ÖN SÖZ

Divân-ı Hümâyün'da çeşitli defterler tutulmuştur. Bu defterlerden birisi de ahkâm defterleridir. Ahkâm defterleri tutulduğu dönem hakkında araştırmacılara ve tarihçilere önemli bilgiler sunmaktadır. Öte yandan birinci el kaynak olması hasebiyle arşiv belgeleri içerisinde önemi büyüktür. Ahkâm defterlerinden bir tanesi olan ve çalışmamızı kapsayan ahkâm defteri ise 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'dir.

1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nin 1-65 sayfalar arasını Muhittin KUL, 65-130 sayfalar arasını Hikmet ÇİÇEK ve 131-212 sayfalar arasını Feyzanur SUSAM transkript etmiştir. Çalışmamız 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nin 212-293 sayfalar arasını kapsamaktadır. Bu sayfalarda mevcut bulunan hükümler transkript edilmiştir. Çalışmamızın giriş kısmında Divân-ı Hümâyün hakkında bilgi verilmiştir. Birinci bölümde ise ahkâm defterleri tanıtılmış ve Erzurum Beylerbeyliği anlatılmıştır. Daha sonra ahkâm defterleri ile ilgili yapılmış çalışmalar sıralanmıştır.

İkinci bölümde Erzurum vilâyetine ait 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri ve bu defterde mevcut hükümler değerlendirilmiştir. Üçüncü bölümde transkript edilen hükümlerin özetleri verilmiş, ardından transkript edilen hüküm metinleri yazılmıştır. Transkript edilen hükümlerde boşluk bırakılan yerler “()” ile okunamayan kısımlar ise “...” ile gösterilmiştir. Hükümlerdeki hicri tarihler miladiye çevrilerek metinlerin başına yazılmıştır. Kâtabin tarih yazımında unuttuğu yerler “ []” ile gösterilmiş, iptal edilen hükümler belirtilmiştir.

Çalışmam sırasında bana yol gösteren danışman hocam Prof. Dr. Yılmaz KARADENİZ'e ve benden desteğini esirgemeyen Dr. Öğr. Üyesi Gürkan CEVGER hocama teşekkürlerimi sunarım.

Nazmiye Gül KANTAROĞLU

İÇİNDEKİLER

ETİK BEYAN	i
TEZ ONAY SAYFASI.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	viii
RESİMLER DİZİNİ	ix
KISALTMALAR DİZİNİ	x
GİRİŞ.....	1

I. BÖLÜM

1.AHKÂM DEFTERLERİ	3
1.1 Vilâyet Ahkâm Defterleri	4
2. ERZURUM BEYLERBEYLİĞİ	6
3.AHKÂM DEFTERLERİ İLE İLGİLİ YAPILMIŞ BAZI ÇALIŞMALAR.....	8

II. BÖLÜM

2. 1 NUMARALI ERZURUM AHKÂM DEFTERİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	13
2.1 Defterin Fiziki Yapısı	13
2.2. Diplomatik ve Teknik Özellikleri	15
2.3. Dil Özellikleri	16
2.4. Hükümlerin Değerlendirilmesi	16
2.4.1. Arazi Meseleleri	18
2.4.2. Vergi Meseleleri	19
2.4.3. Alacak-Verecek Meseleleri	20
2.4.4 Güvenlik Meseleleri	21
2.4.5 Vakıf Meseleleri.....	23
2.4.6 Diğer Meseleler	24

III. BÖLÜM

3.TRANSKRİPSİYONU YAPILAN HÜKÜMLERİN TASNİFİ VE ÖZETİ.....	27
--	----

3.1 Özet.....	27
3.2 Belgelerin Transkripsiyonu (s. 212-293).....	84
3.2.1 Metin	84
SONUÇ.....	353
KAYNAKÇA	355
EKLER	357
Ek [1] E.A.D., 1, s. 213-214.....	358
Ek [2] E.A.D., 1, s. 215-216.....	359
Ek [3] E.A.D., 1, s. 217-218.....	360
Ek [4] E.A.D., 1, s. 219-220.....	361
ÖZGEÇMİŞ.....	362

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Eyâlet Ahkâm Defteri Tutulan Bölgeler.....	4
Tablo 2. XVI ve XVIII. Yüzyıllar Arası Erzurum Eyaleti'ne Bağlı Sancaklar.....	7
Tablo 3. 1 No'lu Erzurum Ahkâm Defteri'ndeki Hükümlerin Tarihsel Dağılımı (s.212-293)	14
Tablo 4. 1 No'lu Erzurum Ahkâm Defteri'ne Göre Kaza, Sancak ve Nahiye'ye Gönderilen Hükümlerin Sayısı.....	15
Tablo 5. 1 No'lu Erzurum Ahkâm Defteri'ndeki Hükümlerin Muhteva Dağılımı (s. 212-293).....	17
Tablo 6. 1 No'lu Erzurum Ahkâm Defteri'nde Diğer Meseleler Başlığı Adı Altında Toplanan Konuların Sayısal Olarak Dağılımı (s.212-293).....	24

RESİMLER DİZİNİ

Resim 1. 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nin Kapağı.....13

Resim 2. 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nin Girişi.....13

KISALTMALAR DİZİNİ

A.g.e	: Adı Geçen Eser
B.	: Receb.
CDA.	: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri.
C.	: Cemaziyelahir.
C.	: Cilt.
Ca.	: Cemaziyelevvel.
DİA.	: Diyanet İslam Ansiklopedisi.
E.A.D	: Erzurum Ahkâm Defteri
L.	: Şevval.
M.	: Muharrem.
N.	: Ramazan.
R.	: Rebiülahir.
Ra.	: Rebiülevvel.
S.	: Safer.
T.T.K.	: Türk Tarih Kurumu.
Z.	: Zilhicce.
Za.	: Zilkade.

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nde "Divân-ı Hümâyûn" adıyla devlet işlerinden mesul olmak üzere bir divan vardı (Uzunçarşılı, 1988: 1). Kaynaklarda, Orhan Gazi zamanında Divan-ı Hümâyûn'un toplandığı kaydedilmektedir. Diğer yandan I. Bayezid döneminde de divanın her gün toplanarak halkın şikâyetlerinin dinlendiği ve davaların takip edildiği bilinmektedir (Ahışhalı, 1999: 24).

Bu kurum tam gelişmiş şeklini Fatih Sultan Mehmed Han zamanında almıştır. Ayrıca Fatih'e isnat edilen ünlü kanunnâme Divân-ı Hümâyûn'u düzenlemiştir. Bu dönemin en büyük yeniliği, Divân-ı Hümâyûn'a Padişahın başkanlık etmesinin kaldırılmasıdır. Bu tarihten sonra vezir-i azamlar Divân'a başkanlık etmiştir (Mumcu, 1994: 430). Öte yandan Divân toplantılarının yapıldığı salonun üst bölümünde "kafes" adı verilen pencerenin arkasından Padişah, istediği takdirde toplantıları takip edebilmekteydi (Ünal, 2007: 53). Diğer hükümdarlar zamanında da gelişmesini sürdüren Divân-ı Hümâyûn en mükemmel şekline Kanuni (Kanuni Sultan Süleyman) döneminde ulaşmıştır. Daha sonraki dönemlerde sadrazamların kendi konaklarında yaptıkları Divân toplantıları daha ön plana çıkmış ve yavaş yavaş Divan-ı Hümâyûn'un yetkilerini üstlenmiştir (Ahışhalı, 1999: 24).

Fatih Sultan Mehmed'in saltanatının ilk yıllarına kadar her gün toplanan Divan-ı Hümâyûn XVI. yüzyıldan sonra haftada dört güne inmiştir. Bu toplantılar XVII. asır yarısından sonra haftada iki, XVIII. yüzyılın ilk zamanlarında haftada bire inmiştir. Daha sonra kaldırılmış ise de gerekli görüldüğünden toplantılar tekrar icra edilmeye başlanmıştır. Toplantı günleri haftada bir salı günüdür. Bir müddet sonra da altı haftada bir toplanması kararlaştırılmıştır (Halaçoğlu, 1991: 8).

Divân-ı Hümâyûn'a herkesin başvurma hakkı vardı. Bu başvuru doğrudan Divân-ı Hümâyûna olabildiği gibi şikâyet dilekçesi ile de gerçekleştirilmekteydi (Mumcu, 2017: 79). Divân-ı Hümâyûn tüm din ve milliyet mensuplarına açıktı. Ayrıca herhangi bir yerde kadılar tarafından haklarında yanlış karar verildiğini düşünenler veya yönetici sınıftan şikâyeti bulunanlar Divân-ı Hümâyûn'a bir üst mahkeme gibi şikâyette bulunabilirlerdi (Halaçoğlu, 1991: 9).

Klasik dönemde Divân-ı Hümâyûn üyeleri Veziriazam, vezirler, Anadolu kazaskeri, Rumeli Kazaskeri, Defterdar ve Nişancıdan teşekkül idi. Bu üyeler haricinde Divan toplantılarına katılan hizmetli sınıftan bazı görevlilerde vardı (Ünal, 2007: 55). Divân-ı

Hümayunda alınan kararları kaleme almak, bunları ilgili yerlere göndermek ve muhafaza etmek gibi mühim işleri ifâ eden kalemler bulunmaktaydı (Mumcu, 1994: 431). Bunlar Bâb-ı Ali'nin teşekkülünden evvel Tahvil, Amedi, Beğlik (Divan), Rûus (Nişan) kalemlerinden oluşmaktaydı. Bu kalemler Reisülküttab ve Beğlikçinin nezaretinde çalışmaktaydılar (Temelkuran, 1975: 133).

I. BÖLÜM

1.AHKÂM DEFTERLERİ

Osmanlı defter serilerinden biri olan Ahkâm, Arapça bir kelimedir ve hüküm'ün çoğuludur (Şimşir, 1994: 358). Devellioğlu hüküm kelimesinin “emirler, hükümler” anlamına geldiğini belirtmiştir (Devellioğlu, 2012: 446). Ahkâm kelimesi aynı zamanda devlet ve hükümetin yaptırım gücünü ifade eden bir kelime olup, oldukça geniş kapsamlı bir kavram olarak kullanılmıştır. Özel anlamları içerisinde bir hakimin verdiği karar, bir hususta uygulanan mantıki kazıyye yada çoğul haliyle fıkıh, nahiy ve diğer bilimlerde kural, bir de iki nesne veya fikir arasında kurulan bağlantı anlamında kullanılmıştır (Özel, 1988: 550). Ancak defter serilerinde “padişah buyruğu” anlamında kullanılmıştır (Sahillioğlu, 1988: 551). Padişahın yazılı emirlerine ise “Hüküm-i Hümayun” adı verilmiştir (Devellioğlu, 2012: 446).

Divan-ı Hümayun'un toplandığı zamanlarda görüşülen meselelerin kaydının tutulduğu defter serileri bulunmaktadır. İçtimai, mali, idari, siyasi, örfi meselelerinin kararlarının kaydını barındıran bu defterlere “mühimme defterleri” denmekteydi (Uzunçarşılı, 1988: 79). Bu adlandırma XVII. yüzyılın sonlarından itibaren genel hale gelmiştir. Daha önce bu kayıtların bulunduğu defterlere “miri ahkâm” veya “ahkâm-ı miri” adı verilmekteydi (Kütükoğlu, 2006: 520).

1649 yılından başlayarak alacak-verecek, vergi, bina, su, mera anlaşmazlıkları gibi konular, amir ve memurlardan gelen şikâyetlerle alakalı çıkan fermanlar mühimmelerden ayrılarak ayrı bir defter olan “şikâyet defterlerine” kaydedilmesi uygun görülmüştür (Aktaş, 1991: 68). Şikâyetler 1742 yılı itibariyle eyâletlere göre ayrı defterlere tutulmaya başlanmıştır (Türe ve Kaynar, 2017: 30). Bu defterler “Ahkâm-ı Şikâyet” olarak adlandırılmıştır. Ancak mühimme defterlerinde devlet işeri ile ilgili meseleler yazılmaya devam edilmiştir (Kütükoğlu, 2006: 521). Şikâyet ve Ahkâm-ı şikâyet defterleri şekil ve kayıtların düzeni bakımından mühimmelerle aynıdır. Bunun sebebi her iki defterinde Beğlikçi kalemi nezaretinde hazırlanmasıdır. Bu nedenle defterleri ayırt etmek için kayıt ve içeriğine bakılması gerekir. Bazı ibareler defterleri birbirinden ayırt etmeye yardımcı olur. Bu nedenle defterlerde geçen ibarelere, isimlere ve tarihlere dikkat etmek gerekir (Şimşir, 1994: 359). Fakat bunların hepsi belirleyici olmayabilir. Çünkü mühimme defterlerinde şikâyet hükümleri görülebilir Emecen, 2005: 129).

1.1 Vilâyet Ahkâm Defterleri

Devlet otoritesinin XVIII. yüzyılda zayıflaması ile birlikte şikâyet adedinin artması oranında, Divân'ın iş yükü artmıştır. Bunu azaltmak ve diğer yandan halkın şikâyetlerine çözüm bulmak için bu dönemde Reisülküttab Ragıb Mehmed Efendi tarafından yerel bir sistem getirilmiştir. Bu nedenle 1742 yılı itibariyle vilâyetlere ait şikâyetleri birbirinden ayırt etmek için ve her bir yer müstakil olmak üzere şikâyet defterlerinin kayıtları ayrı tutulmuştur. Bu kayıtlara da “Ahkâm Defterleri” denilmiştir (Günay, 2013: 16). Ancak şikâyet defterleri ve ahkâm defterleri kayıtlarının birlikte tutulması sürdürülmüştür (Çiçek, 2011: 12). Ahkâm defterlerinin tutulduğu yerde bir sonraki defter “şikâyet defteri” olarak tutulmaya devam edilmiştir. Bu durum zamanla ahkâm defterlerinin, “ahkâm-ı şikâyet defteri” adıyla isimlendirilmesine neden olmuştur (Aydın, 2015: 73). Tüm ahkâm defterleri (Mora Ahkâm Defteri hariç) 1742 yılından II. Meşrutiyet dönemine kadar tutulmuştur (Türe ve Kaynar, 2017: 30).

Tablo 1. Eyâlet Ahkâm Defteri Tutulan Bölgeler

Defter İsmi	Tarih		Adet
	H.	M.	
Adana	1155-1295	1742-1878	9
Anadolu	1155-1306	1742-1889	186
Bosna	1155-1285	1742-1867	9
Cezâir ve Rakka	1159-1308	1746-1891	25
Diyarbakir	1155-1292	1742-1875	9
Erzurum	1155-1296	1742-1876	19
Haleb	1155-1266	1742-1850	9
İstanbul	1155-1328	1742-1910	26
Karaman	1155-1295	1742-1878	39
Maraş	1155-1294	1742-1877	6
Mora	1128-1255	1716-1840	21
Özi ve Silistre	1155-1294	1742-1877	49
Rumeli	1155-1326	1742-1908	85
Sivas	1155-1326	1742-1908	36
Şâm-ı Şerif	1155-1326	1742-1908	9
Trabzon	1155-1329	1742-1911	8

Ahkâm defterleri bölgelere göre sınıflandırılırken, şikâyet defterleri ülkenin tamamını kapsamaktadır. Ahkâm defterleri, şikâyet defterlerine göre şekilsel olarak daha uzun ve dardır (Şimşir, 1994: 360). Şikâyet defterlerinin kapak kısmında “şikâyet defteri” ibaresi yazılı iken, ahkâm defterinin kapağında defterin hangi yere ait olduğu yazılmıştır (Aydın, 2015: 72).

Maliye Ahkâm Defterleri bu defter serilerinin bir türü olarak, defterdarlıktan çıkan hükümlerin kaydedildiği defterlerdir (Sahillioğlu, 1988: 551). Ahkâm defterleri, divanda tutulan diğer defterler ve belgelerde olduğu gibi “divanî yazı” ile yazılıdır.(Kütükoğlu, 1994: 62). Bu yazı resmi niteliğe sahip süslü ve gösterişli bir yazıdır (Gökbilgin, 1992: 44). “Celi” ve “divani kırması” olmak üzere iki çeşidi bulunmaktadır Bazı kurallara uyulmadan hızlıca yazıldığı şekline “divan-i kırması” denmektedir. Bu yazı türü daha ziyade mühimme ve ahkâm defterlerinde kullanılmıştır (Alparslan, 1994: 445).

Üç ana bölümde incelediğimiz ahkâm defterlerinin birinci kısmı yetkili merciye hitap'tır. Sebebi ilgili kişinin veya konunun, idare otorite zincirine tabi olmasıdır. Örneğin konu eşkıyalık ise, hem kadıyı hem idare amirini ilgilendirir. Bu yüzden hüküm her ikisine de hitap etmektedir (İnalçık, 2018: 71). Örneğin Ramazan ayının 1161 yılına ait bir hükümde Feyzullah adlı kişinin kasap dükkanına bazı kişiler tarafından zarar verilmiştir. Bu durumun engellenmesi için hem Erzurum valisine hemde Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 259/5). İkinci kısımda şikâyet konusu hakkında bilgi verilmektedir. Receb ayının [1]162 yılına ait bir hükümde Van kalasının sâbık kasabbaşısı olan Yunus adlı kişinin, Erzurum sakinlerinden Hazinazâde Ömer Paşa'dan sekiz yüz guruş akacağı vardır. Alacak hakkını talep etmesine rağmen türlü muhalefetle karşılaşmıştır. Üçüncü kısım çözüm bölümüdür. Yunus adlı kişinin alacak hakkının tahsil edilmesi için bölge yöneticileri olan Erzurum valisi ve mollasına hüküm gönderilmiştir (CDA, DVNS. AHK. ER. d.1 285/1).

Ahkâm defterlerinin içeriği toprak anlaşmazlıkları, vergi, asayiş, vakıf ve alacak-verecek gibi birçok konuyu barındırmaktadır. Böylece defterin kayıt edildiği yer hakkında sosyal, kültürel ve ekonomik meselelerde bilgi sahibi olunmaktadır. Ayrıca bu defterlerde Müslim ve Gayrimüslimler arasında yaşanan çeşitli sorunlar bulunmaktadır. Bu sorunlara çözüm bulmak amacıyla kişiler padişaha veya onun yetki verdiği mercilere başvurmuşlardır. Bu da şahısların şikâyet haklarını kullandıklarının bir göstergesidir. Merkezin ise adalet ilkesine dayanarak çözümler sunduğu görülmektedir. Öte yandan halk

ve devlet arasındaki ilişki ve bireyler arası ilişkileri anlamada ahkâm defterleri önemli birer kaynaktır.

Erzurum Ahkâm Defteri 19 defterden oluşur ve H.1155-1296/ M. 1742-1876 tarihleri arasındaki hükümleri içerir. Erzurum eyaletine bağlı Bayezid, Erzincan ve Hınıs sancakları ile Bayezid, Diyadin, Eleşkird, Antab (Tutak), Patnos, Sebki, Hamur, Karakilise, Erzincan, Kemah, Kuruçay, Kuziçan, Refahiye, Bayburt, İspir, Keskim, Kiğı, Pasinler, Tercan, Nemarvan ve Hınıs kazalarına ait hükümleri ihtiva etmektedir (Türe ve Kaynar, 2017: 35).

2. ERZURUM BEYLERBEYLİĞİ

Erzurum'un ilk adı "Theodosiopolis" dir. Bu ismi 408-450 yılları arasında Bizans tahtında bulunan II. Theodosios'dan almıştır. Ermenilerin bu şehir için kullandıkları "Karin" adını Bizans imparatorluğu Rumcalştırmış ve sonradan şehrin adı "Karintis" olarak da adlandırılmıştır (Özen, 2016: 257). İslam kaynaklarında "Kalikala" veya "Kali" olarak yazılmıştır . Bu adın, şehirde üretilen halılardan verildiği öne sürülmüştür. Bununla birlikte bazı kaynaklara göre ise, şehrin yöneticisi olan "Kali" isimindeki bir kadından dolayı şehre, bu ismin verildiği zikredilmektedir (Pamuk, 2006: 31).

Türkler ise Theodosiopolis için "Erzen" adını kullanmışlardır. Fakat Siirt yakınlarındaki Erzen'den ayırmak ve Anadolu'ya ait olduğunu göstermek için bu şehrin ismine "Rum" kelimesini eklemişlerdir. Şehrin adı burada basılan Selçuklu paralarında "Erzenü'r-Rum, Erzen-i Rum ve Erz-i Rum" olarak okunmaktadır. Ancak zamanla bu isim "Arz-ı Rum" daha sonra "Erzurum" olmuştur (Küçük, 1995: 321).

Yavuz Sultan Selim'in (1512-1520) saltanatı zamanında 1514 yılında, Safevilere karşı yapılan Çaldıran seferi sonucunda Erzurum ve çevresi, Osmanlı hâkimiyetine girmiştir. Erzurum'un Osmanlı hâkimiyetine giriş tarihi kesin olarak tespit edilememiştir, ancak genel olarak kabul edilen tarih 1518'dir (İnbaşı vd., 2014: 6).

Osmanlı fethinden sonra "Nefs-i Erzurum Nahiyesi" Rum beylerbeyine tabi Bayburt sancağının Şogayn kazasına bağlanmıştır. Daha sonra kaza merkezi Erzurum'a nakledilmiştir. 1534'teki İrakeyn Seferi sırasında Erzurum Beylerbeyliği kurularak başına İran'dan iltica eden Dulkadirli Mehmed Han tayin edilmiştir (Küçük, 1995: 328). Erzurum Beylerbeyliği'nin, kurulduğu sırada hangi sancakların bulunduğu hakkında kesin bir kayıt bulunmamaktadır. Ancak arşiv kayıtlarından, kurulduğu sırada veya kurulduktan bir sene sonra Beylerbeyliğin, bizzat Mehmet Han uhdesinde, Kemah, Erzincan, Kelkit ve

Bayburt'tan ibaret "Paşa Sancağı", Erzurum, Trabzon, Kız-Ucan, Kiği, Pasin, İspir sancakları olmak üzere, Paşa Sancağı dâhil, yedi sancaktan oluştuğu görülmektedir. Nitekim Karahisar-ı Şarki Sancağı'nın 1536 tarihinde Erzurum Beylerbeyiliğine bağlanması ile Beylerbeyiliğin sancak sayısı sekize yükselmiştir (Aydın, 1998: 61).

1609 yılında Erzurum Beylerbeyliği'ne bağlı sancak sayısı on iki olarak gösterilmiş, ancak 1631-1632' de bu sayı on üçe yükselmiştir (Pamuk, 2006: 56). 1642 tarihinde ise Erzurum Eyaleti'ne bağlı on dört sancak yer almıştır (İnbaşı vd., 2014: 6). Evliya Çelebi'ye göre 1645 yılında Erzurum'da on iki sancak bulunmaktadır. Bunlar; Paşa (Erzurum), Karahisar-ı şarki, Kığı, Pasin, İspir, Hınıs, Malazgird, Tekman, Kuzuçan, Tortum, Micingird ve Mamervan sancaklarıdır (Pamuk, 2006: 56). 1673-1702 yıllarına gelindiğinde ise Erzurum eyaletinin on yedi sancaktan ibaret olduğu görülmektedir (Kılıç, 1997: 64). 1717-1730 tarihleri arasında ise Erzurum'a bağlı sancak sayısı on beşe düşmüştür. Bunlar: Karahisar-ı Şarki, Pasin, Hınıs, Malazgird, Tortum, Mecingerd, Kuzucan, Bayburd, Kiği, İspir, Kal'a-ı Bayezid, Eleşgird, Tekmân, Selova tâbi'-i Revân ve Köy sancaklarıdır (Başar, 1997: 21). Bu düşüş 1730-1740 tarihleri arasında da devam etmiştir (Kılıç, 1997: 64).

Tablo 2: XVI ve XVIII. Yüzyıllar Arası Erzurum Eyaleti'ne Bağlı Sancaklar

1535 ¹	1609 ²	1631-1632 ³	1642 ⁴	1645 ⁵	1653 ⁶	1675 ⁷	1730-1740 ⁸
Bayburd	Erzurum	Erzurum	Bayburd	Erzurum	Hınıs	Erzurum	Erzurum
Erzincan	Karahisar-ı Şarki	Bayburd	Erzincan	Hınıs	İspir	Hınıs	Karahisar-ı Şarki
Kelkid	Tortum	Hınıs	Erzurum	İspir	Karahisar-ı Şarki	İspir	Pasin
Kemah	Mamervan	İspir	Şıryan	Karahisar-ı Şarki	Kığı	Karahisar-ı Şarki	Hınıs
Erzurum	Kığı	Karahisar-ı Şarki	Hınıs	Kız-uçan	Malazgird	Kığı	Malazgird
İspir	Pasin	Kız-ucan	İspir	Malazgirt	Mamervan	Mamervan	Micinkerd

¹ Aydın, D. (1998). *Erzurum beylerbeyliği ve teşkilatı kuruluş ve genişleme devri (1535-1566)*. Ankara: T.T.K, s.60-61.

² A.g.e

³ Pamuk, B. (2006). *XVII. yüzyılda bir serhad şehri Erzurum*. İstanbul: IQ Kültür Sanat, s.57.

⁴ Hacı, O., v.d. (hızl). (2000). *Başbakanlık Osmanlı arşivi rehberi*. İstanbul: Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, s.6-7.

⁵ Pamuk, XVII. yüzyılda bir serhad şehri Erzurum. s.57

⁶ A.g.e

⁷ A.g.e

⁸ Kılıç, O. (1997). *18. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı Devleti'nin idari taksimatı-Eyalet ve sancak tevcihati*. Elağzı: Ceren matbaacılık, s.64.

Kız-uçan	Hınıs	Kiği	Kelkid	Mamervan	Micinkerd	Micinkerd	Bayezid
Pasin	Malazgird	Malazgirt	Kemah	Micinkerd	Pasin	Pasin	Eleşkird
Trabzon	Tekman	Mamervan	Kız-uçan	Pasin	Tekman	Tekman	İspir
Kiği	İspir	Micinkerd	Kiği	Tekman	Tortum	Tortum	Şelve
	Micinkerd	Pasin	Koğans	Tortum			Diyadin
	Kız-uçan	Tortum	Pasin				Kiği
		Köy	Tercan				
			Tortum				

3.AHKÂM DEFTERLERİ İLE İLGİLİ YAPILMIŞ BAZI ÇALIŞMALAR

Akâm defterleri ile ilgili bir çok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalardan bazıları liste halinde aşağıda verilmiştir. Listelenen çalışmaların büyük bir çoğunluğu ahkâm defterlerinin transkripsiyonu ve değerlendirilmesini içermektedir.

- Çoşkun, M. (2019). *1544 tarihli ve Kamil Kepeci tasnifi 62 numaralı Divân-ı Hümayûn Rumeli Ahkâm defteri(Özet-transkripsiyon-dizin/s. 224-283)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Öksüz, N.(2018). *1544-1545 tarihli Kâmil Kepeci tasnifi 62 numaralı Divân-ı Hümayûn Rumeli Ahkâm defteri(Özet-transkripsiyon-dizin/s. 1-79)*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Yılmaz, Z.(2018). *1 numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin çevrimyazısı(s. 122-197)*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray
- Murat, N.(2017). *1 numaralı Karaman eyaleti Ahkâm Defterinin transkripsiyon ve değerlendirilmesi (151-296 sayfalar)*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Aksoy, A.(2017). *II numaralı Maraş Ahkâm Defterinde, Adıyaman(Hısn-ı Mansur, Behisni, Kâhta, Gerger, Samsad)'a gönderilen hükümlerin transkripsiyon ve değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Nasuhoğlu, H. N. (2017). *H.1111(1699-1700) tarihli Ahkâm Defteri'nin (mad. 9885) Latin harflerine çevrilmesi ve değerlendirilmesi (s. 182-363)*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.

- Yanar, Ö. (2016). *1 numaralı Maraş Ahkâm Defterinde, Adıyaman (Hisn-ı Mansur, Behisni, Kâhta, Gerger, Samsad)' a gönderilen hükümlerin transkripsiyon ve değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Aydın, M. (2015). *1281-1296/1864-1879 tarihli 19 numaralı Erzurum Vilâyet Ahkâm Defterinin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ağrı.
- Aygün, Y. (2014). *12 numaralı Özi ve Silistre Ahkâm Defteri, 1174-1184/1160-1770; özet-değerlendirme-metin*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Can, Ö. F. (2013). *8 numaralı Şâm-ı Şerîf Ahkâm Defterinin çeviri ve tahlili(Hicri 1259-1266/ Miladî 1843-1850, 120-231 sayfalar arası)*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Cevger, G. (2012). *1 numaralı ve 1155-1158/1742-1745 tarihli Karaman Ahkâm Defteri'nin transkripsiyon ve değerlendirilmesi(s.1-60)*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Kul, M. (2011). *1 numaralı ve 1155-1162/1742-1749 tarihli Erzurum Ahkâm Defteri'nin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi (s. 1-65)*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Çiçek, H. (2011). *Erzurum Vilâyeti 1 numaralı ve 1155-1162/1742-1749 tarihli Ahkâm Defteri'nin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi(s. 65-130)*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Köker, Ö. (2011). *XVII. yüzyılda Osmanlı-Devleti-Dubrovnik ilişkileri ve hicri 1037 ve 1056/1627-1646 tarihli ahkâm defteri transkripsiyon ve değerlendirmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tapan, F. (2010). *2 numaralı Anadolu Ahkâm Defterinde yer alan Kütahya Sancağı ile ilgili hükümlerin analizi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yemişçi, C. (2009). *1618-28 arası Osmanlı-Venedik ilişkileri(6004 No'lu Ahkâm Defteri'ne göre)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Günay, R. (2009). *XIX. yüzyılın ilk yarısında Diyarbakır'da sosyal ve ekonomik hayat(Ahkâm-Şikâyet kayıtlarına göre)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Teleke, S. (2019). *35 numaralı Karaman Ahkâm defteri'ne göre Karaman(H.1252-1257/m.1836-1841)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Köse, T. (2018). *Karaman Ahkâm defterine göre Tamzîmât döneminde Bozkır kâzası (1839-1876)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akçay, e. (2018). *1 numaralı Bosna Ahkâm defterinin transkripsiyon ve incelenmesi (s.1-100)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Küçükdağılkan, Ö. (2017). *II numaralı Maraş Ahkâm defterinde 1-212 sayfalar arasında bulunan ve Maraş'a gönderilen hükümlerin transkripsiyon ve değerlendirilmesi(1765-1775)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Abdelbassat, M. (2016). *Ahkâm defterlerine göre 16. yüzyılda Cezayir'in idari, iktisadi ve sosyal yapısı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sekmen, N. (2015). *IV numaralı Trabzon Ahkâm Defteri'nin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi: S. 100-150*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Atabey, F. (2014). *4 numaralı Trabzon Ahkâm Defterinin transkripsiyon ve değerlendirilmesi (s.1-50)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Pekdoğan, S. (2014). *19 numaralı Sivas Ahkâm Defteri'nin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi (s. 1-60)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şimşir, N. (1994). Ahkâm Defterleri'nin Tarihi Kıymeti ve 107 No'lu Anadolu Ahkâm Defteri'ndeki İzmir İle İlgili Hükümler. *Tarih İncelemeler Dergisi*, 9/1, 357-390
- Günay, R. (2013). Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişim Seyri, Muhtevası ve Önemi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1/17, 9-29

- Sahillioğlu, H. (1988). Ahkâm Defterleri. *Diyanet İslam Ansiklopedisi (DİA)* (C 1,551). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Emecen, F. (2005). Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mîrî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet, *Türkiye Araştırmalar Literatür Dergisi*, 3 (5), 107-139.
- Gümüş, E. (2018). Ahkâm Defterlerine Göre 18. Yüzyıl Ortalarında Urfa/Ruha'da Yükselen Yerel Güçler ve Bunların Devlet ve Çevreleriyle İlişkileri, *Tarih Okulu Dergisi*, 11/36, 104-129.
- Şeker, C. (2007). *İstanbul Ahkâm ve Atik Şikâyet Defterlerine Göre 18. Yüzyılda İstanbul'a Yönelik Göçlerin Tasvir ve Tahlili*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

II. BÖLÜM

2. 1 NUMARALI ERZURUM AHKÂM DEFTERİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2.1 Defterin Fiziki Yapısı

1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri 293 sayfa ve 1217 hükümden oluşmaktadır. H. 1155-1162/M. 1742-1749 tarihleri arasında kapsamaktadır. E.AD, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivi'nde A. {DVNS. AHK. ER. d} kodunda kayıtlı bulunmaktadır. Bu defterin uzunluğu 48 cm, genişliği ise 17 cm'dir. Defter'in dış kapağı çiçek motifleriyle süslü olup "Erzurum Defteri min Evâil-i Cemâziye'l-âhire sene 1155 ilâ Evâhir-i Şevval sene 1162" ibaresi yazmaktadır.

Resim 1. 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nin Kapağı

Defterin ilk sayfasında "Bismihi te'âlâ Hâzihi kuyûd-ı ahkâmü'ş-şikâyât fi zamân-ı sadr-ı sudûrû'l-vüzerâ hazreti Ali Paşa yesserallahu mâ-yeşâü ve fi âbân-ı hazret-i Mehmed Ragıb Efendi reisü'l küttâb nâle-mâ yetemennâhu" dibacesi bulunmaktadır. Dönemin Reisü'l-küttâbının adının yazıldığı bu ibareden sonra hükümler yazılmaya başlanmıştır.

باسمہ تعالیٰ
ہذا قیود احکام اشکایات فی زمانہ صدر
صدور الوزر حضرت علی پاشا یدلہ
ما یشاء وفقی ابان حضرت محمد
راعیا فدی زین
الکتاب نال
ما یشاء

Resim 2. 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nin Girişi

Transkript ettiğim 212-293 sayfalar arasında 337 hüküm mevcuttur. Hükümler 1160 yılının Şaban ayı ile başlayıp, 1162 yılının Şevval ayı ile bitmektedir. Bahsi geçen bu sayfalar arasındaki 337 hükmün tarih sıralaması ise şöyledir: 881 numaralı hükümden 933 numaralı hüküme kadar 1160 senesinin, 933 numaralı hükümden 1099 numaralı hüküme kadar 1161 senesinin ve 1099 numaralı hükümden 1217 numaralı hüküme kadarda 1162 senesinin hükümlerini kapsamaktadır. Bu hükümlerin 41 âdeti Şaban, 19'u Ramazan, 27'si Receb, 30'u Cemaziyevvel, 30'u Zilkade, 23'ü Şevval, 27'si Muharrem, 38'i Cemaziyelahir, 29'u Safer, 27'si Rebiülahir, 32'si Rebiülevvel ve 11'i Zilhicce ayna aittir. En fazla hüküm Şaban ayında iken, en az hüküm Zilhicce ayna aittir.

Tablo 3: 1 No'lu Erzurum Ahkâm Defteri'ndeki Hükümlerin Tarihsel Dağılımı (s.212-293)

	1160	1161	1162
Şaban	9	18	14
Ramazan	11	6	2
Receb	—	8	19
Rebiülahir	—	16	11
Rebiülevvel	—	20	12
Cemaziyelahir	—	25	13
Cemaziyevvel	—	23	7
Safer	—	19	10
Zilhicce	7	4	—
Zilkade	16	13	1
Şevval	7	5	11
Muharrem	—	10	17

1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nde transkrip ettiğim hükümlerin nahiye, kaza ve sancak olarak dağılımına bakıldığında en fazla hüküm gönderilen sancak 251 hüküm ile Erzurum'a aittir. En az hükme sahip Mecingird, Tortum ve Kiği sancaklarıdır.

Tablo 4: 1 No’lu Erzurum Ahkâm Defteri’ne Göre Kaza, Sancak ve Nahiye’ye Gönderilen Hükümlerin Sayısı (s.212-293)

Hüküm gönderilen Yer	Adet	Hüküm Gönderilen Yer	Adet
Erzurum	251	Gercânis	5
Karahisâr-ı Şarki	76	Kemâh	11
Pâsîn	11	İpsadi	6
İspir	8	Sîvâs	6
Koganis	3	Koyulhisar	3
Gümüşhâne	8	Habsmane	5
Malazgird	3	Sisorta	2
Mecingird	1	Milas	7
Tercân	7	Bayramlı	1
Kuruçay	13	Baybûrd	27
Tortum	1	Kelkîd	5
Hıms	7	İskefser	7
Kars	5	Kiğı	1

1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri sayfa metodu ile tutulmuş olup, sonradan Latin rakamları eklenerek sayfalar numaralandırılmıştır. Her sayfadaki hüküm sayısı çeşitlilik göstermektedir. Örneğin 243 numaralı sayfadaki hüküm sayısı 5 iken, 230 numaralı sayfadaki hüküm sayısı 2’dir. Ahkâm defterlerindeki hükümler genellikle bulunduğu eyalete ait iken bazen kâtip hataları nedeniyle yanlış kayıtlarda olabilmektedir. Böyle bir hüküm 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri’nde de mevcuttur⁹ (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 284/5).

2.2. Diplomatik ve Teknik Özellikleri

Erzurum Ahkâm Defteri’ndeki hükümler hitap kısmı ile başlamaktadır. Bu kısımda hükmün kime gönderildiği hakkında bilgi verilmektedir. Örneğin “Erzurum valisine¹⁰, Pasin kadısına¹¹. Bu bilgi verildikten sonra “hükm ki” veya “hükm” ibareleri

⁹ Şam-ı Şerif de vaki Safiyüddin vakfına ait mülk ile Seyyid Osman ibn-i Seyyid Hasan adlı kişiye ait mülkün değişimi hususunda Şam-ı Şeriff mollasına hüküm yazılmıştır.

¹⁰ E.A.D, Nr, 1, 217/3

¹¹ E.A.D, Nr, 1, 218/5

kullanılmıştır. “Erzurum valisine hüküm ki¹²”, “Erzincan kadısına hüküm¹³” şeklinde yazılmaktadır. Öte yandan defterdeki hükümler bir kişiyi muhatap alabildiği gibi birden çok kişiyi de muhatap alarak yazıldığı görülmektedir. “Erzurum valisine ve Malazgird kadılarına hüküm ki¹⁴” şeklinde yazılmıştır. Dikkat edilmesi gereken bir husus da hükümler birden çok kişiye gönderildiğinde makamların hiyerarşik sırasının takip edilerek yazılmasıdır. Öte yandan bunlar çoğunlukla kadı, vali, molla, mütesellim ve voyvoda’dır. Örneğin “Erzurum valisine ve Erzurum mollasına ve Kiği kadısına hüküm ki¹⁵” şeklinde yazılan bir hitap kısmında hiyerarşik sıra takip edilmiştir.

Hitap kısmından sonra hükmün yazılmasına neden olan olay ile ilgili kısa ve öz bilgi verilmektedir. Bu bilgiler Divân-ı Hümâyûn’a çeşitli yollarla müracaat eden kişilerin şikâyet ve ifadelerini barındırmaktadır. Öte yandan bu kısımda bazı şahısların makamı ve rütbesi söylendikten sonra dua ibaresi bulunur. “Bayburd kadısı Mevlana Abdullah zide fazlehû¹⁶”, “Sipahiler ağası Hasan dâme mecduhû¹⁷” şeklinde yazılmıştır.

Hükümlerin üçüncü kısımlarında ise özetlenen mesele ile ilgili yapılması gerekenler belirtilerek, ilgili kişilerden bu muamelenin yerine getirilmesi istenmiştir. “...şer’le görülmek için yazılmıştır¹⁸”, “...kanun üzre âmel olunmak için yazılmıştır¹⁹”, “...mahallinde şer’le görülmek için yazılmıştır²⁰” şeklinde cümleler bulunmaktadır. Son olarak ise tarih eklenmiştir.

2.3. Dil Özellikleri

1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri’ndeki hükümler tümüyle Türkçe olarak yazılmıştır. Ancak ara ara Arapça ve Farsça kelimelere de yer verilmiştir. Hükümlerin üslubu ise sadedir. Defterin yazı dili ise “divâni kırma”dır.

2.4. Hükümlerin Değerlendirilmesi

212-293. sayfalar arasında bulunan hükümlerde sayısal olarak en çok karşımıza çıkan dava konusu 83 hükümle güvenlik meseleleridir. İkinci olarak ise 82 hükümle arazi meseleleri gelmektedir. Vergi ve alacak-verecek konulu davalar ise 41 hükümle sayısal

¹² E.A.D, Nr, 1, 219/4

¹³ E.A.D, Nr, 1, 293/1

¹⁴ E.A.D, Nr, 1, 223/4

¹⁵ E.A.D, Nr, 1, 240/4

¹⁶ E.A.D, Nr, 1, 264/1

¹⁷ E.A.D, Nr, 1, 225/2

¹⁸ E.A.D, Nr, 1, 231/2

¹⁹ E.A.D, Nr, 1, 231/3

²⁰ E.A.D, Nr, 1, 231/1

olarak üçüncü sırayı almaktadır. Vakıf konulu davalar 14 hükümden oluşmaktadır. Diğer meseleler başlığı adı altında topladığımız çeşitli konulu davalar ise toplamda 73 hükümden oluşmaktadır. Bu konular arasında 21 hükümle en çok tımar tevcihi konulu davalar mevcut iken, en az 1 hükümle hanlık tevcihi, bina anlaşmazlığı, vazifeye müdahale ve malikane konulu hükümler gelmektedir. Defterde üç tane de der-kenâr bulunmaktadır²¹.

Tablo 5: 1 No’lu Erzurum Ahkâm Defteri’ndeki Hükümlerin Muhteva Dağılımı (s. 212-293)

Belge Türü	Belge Numarası	Belge sayısı
Güvenlik	225/933, 248/1025, 275/1137, 232/960, 292/1215, 214/884, 216/893, 217/897, 219/905, 221/918, 221/919, 223/927, 226/936, 227/942, 227/943, 228/944, 228/947, 229/950, 229/952, 229/953, 230/954, 230/955, 231/958, 232/962, 233/967, 235/974, 236/975, 243/1004, 243/1008, 247/1022, 249/1030, 251/1045, 252/1048, 253/1051, 257/1069, 259/1077, 260/1080, 263/1091, 268/1110, 268/1112, 269/1117, 272/1129, 275/1139, 276/1146, 284/1183, 286/1190, 287/1192, 289/1199, 290/1208, 231/957, 244/1010, 248/1027, 258/1072, 262/1087, 277/1147, 289/1203, 232/963, 233/968, 242/1000, 245/1015, 248/1026, 249/1033, 249/1034, 250/1037, 251/1042, 261/1084, 268/1114, 271/1124, 272/1126, 280/1163, 283/1177, 289/1201, 277/1150, 217/899, 235/973, 262/1085, 262/1086, 277/1149, 267/1107, 216/891, 221/917, 280/1160, 288/1198	83
Arazi	213/883, 215/889, 216/892, 217/895, 217/896, 218/900, 218/902, 218/903, 219/908, 220/913, 222/921, 222/923, 223/924, 224/931, 224/932, 226/939, 227/940, 229/949, 229/951, 231/959, 233/965, 234/970, 236/976, 236/978, 237/981, 237/982, 237/983, 239/990, 240/993, 240/996, 242/1002, 242/1003, 245/1014, 246/1019, 247/1023, 250/1036, 252/1046, 253/1052, 253/1053, 254/1057, 255/1061, 256/1065, 257/1067, 258/1070, 260/1078, 261/1082, 264/1095, 266/1100, 266/1103, 267/1108, 267/1109, 268/1111, 269/1118, 270/1119, 270/1121, 271/1123, 271/1125, 272/1127, 272/1128, 274/1134, 274/1136, 275/1141, 276/1144, 276/1145, 277/1151, 278/1152, 278/1154, 279/1155, 279/1156, 279/1157, 279/1159, 280/1161, 280/1164, 281/1165, 281/1168, 283/1175, 283/1176, 284/1179, 285/1187, 289/1202	82
Alacak-Verecek	217/898, 218/901, 219/907, 220/911, 220/914, 224/930, 225/934, 226/938, 237/979, 239/989, 239/992, 243/1005, 243/1006, 243/1007, 245/1016, 247/1024, 249/1031, 252/1049, 254/1054, 254/1055, 255/1060, 255/1062, 259/1074, 259/1075, 260/1079, 261/1081, 261/1083, 263/1089, 265/1099, 267/1104, 267/1105, 267/1106, 273/1131, 273/1133, 278/1153, 280/1162, 285/1184, 285/1188, 287/1194, 290/1205, 291/1213	41
Vergi	215/887, 220/910, 220/915, 221/916, 223/928, 225/935, 226/937, 228/946, 232/964, 235/972, 237/980, 238/984, 238/986, 240/994, 241/998, 242/1001, 243/1009, 244/1013, 245/1017, 247/1021, 248/1028, 248/1029, 250/1040, 252/1047, 254/1056, 259/1073, 262/1088, 263/1092, 264/1094, 265/1097, 266/1101, 269/1116, 275/1140, 279/1158, 282/1169, 286/1189, 291/1210, 218/904, 227/941, 240/995, 244/1012	41
Vakıf	213/881, 231/956, 238/987, 241/997, 241/999, 251/1041, 258/1071, 259/1076, 270/1120, 284/1182, 288/1196, 289/1200, 291/1209, 292/1216	14

²¹ E.A.D, Nr, 1, 275/1138, 282/1171, 284/1181

Diğer	213/881, 214/884, 214/886, 215/888, 215/890, 216/894, 219/906, 219/909, 220/912, 222/920, 222/922, 223/925, 223/926, 224/929, 228/945, 228/948, 232/961, 233/966, 234/969, 234/971, 236/977, 238/985, 239/988, 239/991, 244/1011, 246/1018, 246/1020, 249/1032, 249/1035, 250/1038, 250/1039, 251/1043, 251/1044, 253/1050, 254/1058, 255/1059, 256/1063, 256/1064, 257/1066, 257/1068, 263/1090, 264/1093, 265/1096, 265/1098, 266/1102, 268/1113, 269/1115, 271/1122, 272/1122, 272/1130, 273/1132, 274/1135, 276/1142, 276/1143, 277/1148, 281/1166, 281/1167, 282/1170, 282/1172, 282/1173, 283/1174, 284/1178, 284/1180, 285/1185, 285/1186, 286/1191, 287/1193, 287/1195, 288/1197, 290/1204, 290/1206, 290/1207, 291/1211, 291/1212	73
-------	--	----

2.4.1. Arazi Meseleleri

1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nde transkript ettiğim 212-293 sayfalar arasında 82 tane arazi meselelerini içeren hüküm bulunmaktadır. Hüküm konuları içerisinde en çok karşımıza çıkan ikinci konudur. Bu sebeple Divân-ı Hümâyûn'u en çok meşgul eden konulardan da biridir. Arazi anlaşmazlıklarını içeren hükümlerde genellikle kişinin tasarrufunda bulunan araziye bazı kişi veya kişilerce haksız yere müdahale ve zapt edildiği, bu müdahale ve zabtın önlenmesine yönelik merkezden ilgili makamlara hüküm yazıldığı görülmektedir. Bununla ilgili 1161 yılının Rebiülevvel ayına ait bir hükümde Kuruçay kazasına bağlı Ramık adlı karye sakinlerinden Pir ve İhtiyar Deli Ebubekr adlı kişinin tasarrufunda olan tarlalar amcasının oğulları tarafından zabt edilmiştir. Bu durumun çözümü için ilgili makamlara hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 239/3). Yine Rebiülevvel ayının 1161 senesine ait bir başka hükümde Karahisar-ı Şarki kazasına bağlı Hacıköy adlı karyede bulunan Dimyalos ve kardeşi Miyos adlı zimmîlerin tasarrufunda olan arazilere bazı kişiler müdahalede bulunmuştur. Bu müdahalenin engellenmesi için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve adı belirtilmemiş olan yerin kadılarına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 233/1). Öte yandan zabt edilen arazilere ve bu zabtın önlenmesine yönelik hükümlere sıkça rastlamaktayız. 1161 yılının Cemaziyelahir ayına ait hükümde Kalok adlı zimminin Karahisar-ı Şarki kazasına bağlı adı belirtilmemiş olan karye toprağında mutasarrıfı olduğu tarlasını geçici olarak ziraat etmesi için adı belirtilmemiş olan kişiye vermiştir. Ancak bu kişi vefat edince verilen yerler geri alınmak istenmiş ancak vefat eden kişinin oğlu tarlayı vermeyip zabt etmiştir. Zabıt edilen tarlanın geri verilmesi için Karahisar-ı Şarki kadısına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 242/3).

Divan-ı Hümâyûn'a yansıyan diğer bir dava konusu ise arazilerden elden edilen mahsul ve rüsuma yapılan müdahalelerdir. Örneğin Cemaziyellevvel ayının 1162 senesine

ait bir hükümde Seyyid Ömer adlı sipahinin babasının ölümünden sonra kendisine tevcih edilen tımarın mahsul ve rüsumuna bazı kişiler müdahalede bulunmuştur. Bu müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine, Gercanis ve adı belirtilmemiş olan yerin kadılarına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 277/5). Öte yandan arazilerden elde edilen mahsul ve rüsumuna kanaat etmeyip daha fazlasını zorla alanların olduğu görülmektedir. Safer ayının 1162 yılına ait bir hükümde Osman adlı sipahi Karahisar-ı Şarki sancağında Mantuvan nahiyesinde Varmak adlı karyede mutasarrıfı olduğu tımarının ortakları hisselerine düşen mahsul ve rüsumuna kanaat etmeyip daha fazlasını zorla almışlardır. Ortakların hisselerine düşen mahsul ve rüsumu almaları ve daha fazlasını talep etmelerinin önlenmesi hususunda Erzurum valisi, Karahisar-ı Şarki ve adı belirtilmeyen yerin kadılarına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 270/3).

Mera yerlerine yapılan müdahale defterde karşımıza çıkan diğer bir konudur. Bununla ilgili 1161 senesinin Cemaziyelahir ayına ait bir hükümde Erzurum kazasına bağlı Mirsokola nahiyesine tabi Kötide adlı karye ahalilerinin otundan ve suyundan istifade ettikleri Torza köyü adlı mera yerlerine Yahya adlı kişi muhalefet etmektedir. Bu muhalefetin engellenmesi için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 250/1). Yine Muharrem ayının 1162 yılına ait bir hükümde Kuruçay kazasına tabi Armudan-ı Kebir adlı karye sakinlerinden Derzioğulları Bogos ve Toros adlı zimmiler ve adı belirtilmemiş olan kişiler otundan ve suyundan istifade ettikleri meraya, Mikail ve İşbiş ve amcası Kesir adlı kişiler bina ihdas edip, bunların hayvanlarını otlatmasına izin vermemişlerdir. Buranın tekrar meralık yapılması hususunda Erzurum valisine ve Kuruçay kadısına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 266/4).

2.4.2. Vergi Meseleleri

Defterde geçen diğer bir konu ise vergi davalarıdır. Toplamda 41 tane vergi konulu hüküm bulunmaktadır. Hükümlerde karşımıza sıkça çıkan bu davalar genellikle vergi vermeme, haksız vergi talebi ve tekâlif-i şakka denilen kanunsuz alınan vergilerden oluşmaktadır.

Haksız vergi talebi ile ilgili hükümlerde vermemesi gereken vergiler kişiden veya kişilerden haksız yere talep edilmiştir. Bu konu ile ilgili Zilkâde ayının 1160 yılına ait bir hükümde İpsadi kazasına tabi İlbeği adlı karye zabiti, Kör Ahmed oğlu Ali adlı şahıstan rüsum-ı ra'yyet talebinde bulunmuştur. Bu durumun engellenmesi için İpsadi ve adı belirtilmemiş olan kadılara ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır (CDA,

DVNS. AHK. ER. d., 1 220/6). Yine 1160 senesinin Zilkâde ayına ait bir hükümde Kars kasabası zabiti, tüccar taifesinden bazı zimmilerden haksız yere resm-i ispençe talebinde bulunmuştur. Bu talebin engellenmesi için Erzurum valisine ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 221/1).

“Güç yetirilemeyecek kadar ağır vergiler” manasına gelen tekâlif-i şakka, memurların halktan aldıkları izinsiz vergiler için kullanılmıştır (Tabakoğlu, 2011: 337). Bu tür davalarla ilgili Zilhicce ayının [1]160 senesine ait bir hükümde Ömer, Bekir, Süleyman, İsmail ve Apul adlı kişiler üzerlerine düşen vergileri ödemelerine rağmen ehl-i örf taifesi bunlardan tekâlif-i şakka talebinde bulunmuştur. Bu durumun engellenmesi için Pasin kadısına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 218/5). [1]161 yılının Muharrem ayına ait bir başka hükümde ehl-i örf taifesi, Bayburd kazasına tabi Daruca adlı karye ahalilerinden tekâlif-i şakka talebinde bulunmuşlardır. Bu durumun engellenmesi için Bayburd ve adı belirtilmemiş yerin kadılarına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 227/2). Devletin ise haksız yere istenen bu tür vergilerin önlenmesine yönelik kararlar aldığı görülmektedir.

Üzerlerine düşen vergiyi vermek istemeyen kişi veya kişilere hükümlerde görmekteyiz. Bununla ilgili Safer ayının 1161 yılına ait bir hükümde Mustafa adlı sipahinin mutasarrıfı olduğu, adı belirtilmemiş olan karye topraklarında ziraat edenlerin üzerlerine düşen öşürleri türlü bahaneler ile vermedikleri görülmektedir. Öşürlerin alı verilmesi için yetkili mercilere hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 228/3).

2.4.3. Alacak-Verecek Meseleleri

1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri’nde transkrip ettiğim bölümde 41 adet alacak-verecek konulu hüküm bulunmaktadır. Bu hükümlerin çoğunda kişiler arasında çeşitli miktarlarda borç söz konusudur. Alacaklı olan kişi borçlu kişiden hakkı olan parayı ısrarla talep etmesine rağmen türlü bahanelerle karşılaşmış ve hakkı olan parayı alamamıştır. Bu durumun çözümü için Divân-ı Hümâyun’dan yetkili mercilere hüküm yazılarak alacaklı olan şahsın mağduriyetinin giderilmesi istenmiştir. Örneğin [1]160 yılının Zilkâde ayına ait bir hükümde Hassa silahşorlarından Huda bin Ahmed adlı kişinin bazı kimselerden üç yüz guruş alacağı bulunmaktadır. Alacak hakkını talep etmesine rağmen türlü bahanelerle karşılaşmıştır. Alacağının tahsil olunması için Erzurum valisine ve Bayezid kadılarına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 220/2).

Diğer taraftan alacaklı kişide hüccet-i şer'iyeye ve temessük olmasına rağmen hakkını alamadığı ve bu vaziyette devletin adaletine başvurduğu görülmektedir. Buda kişilerin şikâyet haklarını bildiklerini ve bu hakkı kullandıklarının göstergesidir. Cemaziyelevvel ayının 1161 yılına ait bir hükümde İstanbul mahallelerinden Mahmud Paşa adlı mahallede bulunan sarraf taifesinden Manas adlı zimmînin, Erzurum'da bulunan Anbar oğlu Gürcü Markar adlı zimmîden beş yüz kırk guruş alacağı bulunmaktadır. Alacağı olan parayı talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacak hakkının alı verilmesi için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 243/2).

Bir yandan şahsın borcu olmamasına rağmen borcunun olduğunu iddia edenler, borcun tamamı ödendiği halde daha fazlasını isteyenler ve kişinin borcuna karşılık elinde bulunan para ve malını gasp edenlerin olduğu ve bu durumun engellenmesi için yetkili mercilere hüküm yazıldığı görülmektedir. Borç hususunda Gayr-i Müslim ve Müslim arasında yaşanan alacak-verecek anlaşmazlıkları dönemin Gayr-i Müslim-Müslim ilişkileri açısından önemlidir. 1161 yılının Şevval ayına ait bir hükümde Erzincan'da bulunan ve vefat etmiş olan Seyyid Hacı Mansur adlı kişinin oğulları ile sair mirasçılarının Erzincan kazasına tabi Zangic adlı karye ahalisinden Makdisi Kiragos, Şadik ve diğer Kiragos, Forkas, Hacadır ve sair kişiler zimmetinde bir miktar alacaklarını talep etmelerine rağmen alamamışlardır. Talep edilen paranın verilmesi için Erzurum valisi vezire ve Mevlana Erzincan kadısına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 259/3). Borçlu kişinin vefatı ile alacaklı şahıs borcunu ölen kişinin malından yada varislerinden istediği karşımıza çıkan diğer bir alacak-verecek konusudur. Örneğin Receb ayının 1161 yılına ait bir hükümde Hacı Halil adlı kişinin Erzurum sakinlerinden Keskin İsmail Ağa adlı kişiden sekiz yüz guruş alacak hakkı bulunmaktadır. Ancak parasını alamadan Keskin İsmail adlı şahıs vefat etmiştir. Bu sebeple terekesini alan oğlundan alacak hakkını talep etmiş ancak alamamıştır. Alacak hakkının tahsil edilmesi için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 252/4)

2.4.4 Güvenlik Meseleleri

Güvenlik başlığı adı altında topladığımız hükümler müdahale ve teaddi, katl, hırsızlık, şekavet, mal ve para gasbı konulu davalardır. Bu davalar toplamda 83 hükümden oluşmaktadır. Bu sebeple transkript ettiğim hükümler arasında en fazla karşımıza çıkan dava konusudur. Para gaspı konulu hükümlerde şahısların bir miktar paraları bazı kişilerce zorla ellerinden alınmış ve alınan bu paranın geri verilmesi için merkezden ilgili yerlere hüküm

yazılmıştır. Bu konuyla ilgili Cemaziyelahir ayının 1161 yılına ait bir hükümde Nefs-i Kemah kazası sakinlerinden Hafız Mustafa, Kemah kazasına tabi Zaverli Sakili adlı karye ahalilerinden bazı kişilerin bir miktar parasını gasp etmiştir. Gasp edilen paranın geri verilmesi için Kemah ve adı belirtilmemiş olan yerin kadılarına ve Kemah voyvodasına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 250/2). Paranın dışında mallarında gasp edildiği ahkâm defterlerinde görülmektedir. Mal gasbı davalarında, gasp edilen malın sahiplerine verilmesi yönünde kararlar alınmıştır. Bununla ilgili [1]162 yılının Rebiülahir ayına ait bir hükümde Bayburd kazasına tabi Hindi adlı karye sakinlerinden Emir Ahmed, Soman ve Süleyman adlı kişiler ile Dursun, Avanis, Kazar, Artin, Tursun, Asladon ve Agob adlı zimmilerin ortak oldukları malları, Osman adlı kişi tarafından gasp edilmiştir. Gasp edilen her ne ise geri verilmesi için Erzurum valisine, Bayburd ve adı belirtilmemiş olan yerin kadılarına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 277/1).

Bir diğer güvenlik davaları ise eşkıyalık, haydutluk manalarına gelen “şekavet” konulu davalardır (Devellioğlu, 2012: 1151). Bu davalarda kişi veya kişilerin darp edildiği ve şahıslara musallat olunduğu görülmektedir. Özellikle eşkıya takımının halka zulüm ettiği hükümlerde sıkça karşımıza çıkmaktadır. Bu konuyla ilgili Rebiülevvel ayının 1161 yılına ait bir hükümde Külha oğlu Mehmet, Tozan oğlu Mehmet, Firuzlu oğlu Ali, Deli Mustafa ve Davud oğlu adlı haydutlar eşkıya ile yola inip yolcuların mallarını yağma ve kimisini darp etmişlerdir. Alınan malların geri verilmesi için Erzurum valisine ve Sivas valisine, Koyulhiar ve Sivas ve kadılarına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 235/3). Eşkıyanın veya bir kimsenin yağma ettiği mal ve paranın tahsili veya yağma edilen her ne ise değerinin verilmesi yönünde kararlar alınmıştır. Yine şekavet konulu 1161 yılının Safer ayına ait bir hükümde Su Şehri adlı nahiye ahalileri ve bu nahiyeye tabi Kara Yakub karyesi ahalileri Erzurum sakinlerinden Tuz Ali Beğ adlı şahıs tarafından para ve eşyaları yağma edilip, eziyet görmüşlerdir. Yağma edilen her ne ise geri verilmesi için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 228/1).

Diğer bir husus ise “Müdahale ve Teaddi “ konularını içeren hükümlerdir. Genellikle kişi veya kişilerin yaptığı iş veya davranışa bazı şahıslar müdahalede bulunarak musallat olmaktadır. Örneğin Zilkâde ayının 1160 yılına ait bir hükümde Kelkit kazasına tabi Mesdereke adlı karye ahalilerinden Mahmud ve sair kimseler harabe halde bulunan mescidi tamir etmek istemişlerdir. Ancak bazı kimseler bunlara müdahale edip, Mahmud

adlı kişiye de musallat olmuşlardır. Bu durumun engellenmesi için Erzurum valisine, Kelkit ve kadılarına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 221/2).

Hükümlere konu olan bir meselede “katl” davalarıdır. Bununla ilgili Safer ayının [1]161 yılına ait bir hükümde Fil oğlu Uzun Mehmed Beşe adlı yeniçeri ile Çolak Mustafa, Uzun kahve önünde münakaşaya tutuşmuşlardır. Bu kişileri ayırmak için aralarına giren Ahmed adlı yeniçerinin babası Yorgancı oğlu Mustafa şiş ile öldürülmüştür. Ahmed adlı yeniçeri bu durumun vukua geldiği zaman ufak olduğundan dolayı dava edememiş, ancak kendisi yetişkinliğe eriştiği için durumun dava edilmesini talep etmiştir. Bu hususun halli için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 232/1). Diğer bir dava konusu ise “hırsızlık” tır. Şevval ayının 1162 yılına ait hükümde Kars taraflarında bulunan otuz bir sekbanlarından Çorbacı Hüseyin Ağa adlı kişinin Sekman adlı karyedeki değirmeninde bulunan malı bazı kişilerce çalınmıştır. Hırsızlığı yapan kişilerin haklarından gelinmesi için Erzurum valisine ve Kelkit kazası naibine hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 292/2).

2.4.5 Vakıf Meseleleri

Transkrip ettiğim bölümde vakıflarla ilgili 14 adet davaya rastlamaktayız. Bu hususta en çok rastladığımız şikayet, vakıflara yapılan müdahalelerdir. Örneğin 1161 yılının Rebiülahir ayına ait bir hükümde Kars-1 Erzurum’da bulunan Şeyh Ebü’l-Hasan El-Harkani zaviyesi vakfının malına bazı kimseler tarafından müdahalede bulunulmuştur. Bu durumun halli için Kars beğlerbeğisine, Kars-1 Erzurum ve adı belirtilmemiş olan yerin kadılarına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 238/4). Vakfa ait arazi, mal, para vb. şeyler zabt ve gasp edilmiş, neticede vakfa ait zorla alınan her ne ise geri alınması için ilgili mercilere hüküm yazılmıştır. Bu konuyla ilgili 1161 yılının Ramazan ayına ait bir hüküm de Erzurum haricinde vaki Dar Ağacı Mahallesi’nde vefat etmiş bulunan Fecir oğlu Vakfı’na bağlı Pasin kazasına tabi Bosi Deresi adlı karyede bulunan mülk arsaya İbrahim adlı kişi “ol arsayı ben mülkiyet üzere zabt iderim” diyerek müdahalede bulunmuştur. Bu müdahalenin halli için Erzurum valisine, Pasin ve adı belirtilmemiş yerin kadılarına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 259/4).

Vakıf mallarına bakma görevi hususunda yaşanan sıkıntılarda hükümlerde mevcuttur. Bununla ilgili bir hükümde Kars-1 Erzurum haricinde vaki Esseyid Yusuf Paşa Cami-i Şerifi ve hamamı vakfının tevliyeti Şerife Aişe Hatundan Hasan Halife’ye tevcih

olunmuştur. Ancak Es-seyyid Yusuf “Şerife Aişe'nin evladım ve tevliyet-i mezkûr evlada meşrutadır” diyerek muhalefette bulunmuştur(CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 258/2).

2.4.6 Diğer Meseleler

Diğer meseleler başlığı adı altında topladığımız konular Erzurum Ahkâm Defteri'nde sık rastlanmayan konulardır. Bunları Miras, Satış Anlaşmazlığı, Tımar Tevcihi, Cebelü Bedeliyesi, İftira, Nikâh, İskân, Berat Tevcihi, Hanlık Tevcihi, Bina Anlaşmazlığı, Su Anlaşmazlığı, Vazife Anlaşmazlığı, Vazifeyi Kötüye Kullanma, Malikâne, Vazifeye Müdahale, Haksız Para Talebi olarak sıralayabiliriz. Bahsi geçen bu konular 212-293. sayfalar arasında toplamda 73 adet hükmün konusunu içermektedir.

Tablo 6: 1 No'lu Erzurum Ahkâm Defteri'nde Diğer Meseleler Başlığı Adı Altında Toplanan Konuların Sayısal Olarak Dağılımı (s. 212-293)

DİĞER MESELELER			
Hüküm İçeriği	Adet	Hüküm İçeriği	Adet
Satış Anlaşmazlığı	6	Haksız Para Talebi	2
Miras	13	Cebelü Bedeliyesi	2
İftira	5	Berat Tevcihi	4
Nikah	3	Malikane	1
Tımar Tevcihi	21	İskan	2
Vazife Tevcihi	4	Hanlık Tevcihi	1
Vazifeyi Kötüye Kullanma	2	Bina Anlaşmazlığı	1
Vazifeye Müdahale	1	Su Anlaşmazlığı	5

Miras meselesini içeren hükümlerde vefat eden bir kimsenin terekeleri, varislerine ya da hak sahiplerine intikal etmektedir. Ancak intikal sırasında bazı anlaşmazlıklar vukua bulmuştur. Kişiler hisselerine düşene kanaat etmeyip daha fazlasını alabildiği gibi, tüm terekeyi zabt edenler veyahut terekeden hiç hisse alamayanlarda mevcuttur. Bu gibi durumlarda ise merkezden kişi veya kişilerin hisselerine düşen her ne ise alı verilmesi hususunda ilgili mercilere hüküm yazılmıştır. Konuyla ilgili Ramazan ayının 1162 yılına ait bir hükümde Karahisar-ı Şarki kazası sakinlerinden Hagta adlı kişinin babası vefat

edince emlak, emval ve eşyası buna ve kardeşi Ohan adlı zimmîye kalmıştır. Ancak Hagta adlı kişi hissesine düşeni almadan kardeşi Ohan zimmî hepsini almıştır. Hagta adlı kişinin hissesine düşenin verilmesi hususunda Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve adı belirtilmeyen yerin kadılarına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 290/1).

Satış anlaşmazlığı davalarında satılan malın veyahut mülkün satımında vukua gelen anlaşmazlıkları içermektedir. Örneğin 1161 yılının Cemaziyelahir ayına ait bir hükümde Mehmed Beğ Gümüşhane'de bulunan, mutasarrıf olduğu mülk hamamını Gümüşhane'de sakin Osman Beğ satmıştır. Ancak Mehmed Beğ vefat edince varisleri bu duruma muhalefet etmişlerdir. Bu müdahalenin engellenmesi hususunda Gümüşhane ve adı belirtilmemiş yerin kadılarına ve Gümüşhane eminine hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 249/3).

Su anlaşmazlıkları da zaman zaman şikâyet konusu olmuştur. Bu hususta 1162 yılının Receb ayına ait bir hükümde Abdal adlı kişinin Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Piraveli adlı karye toprağında mutasarrıf olduğu değirmenine cereyan eden suya, Keşişoğlu adlı kişi müdahalede bulunarak suyun kendi değirmenine akmasını sağlamıştır. Bu durumun halli için ilgili mercilere hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 282/2).

İskân konulu davalar kişi veya kişilerin buldukları karyeden kalkıp başka karyelere yerleşmeleri hususunda vukua gelen şikayetleri içermektedir. Örneğin 1161 yılının Rebiülevvel ayına ait bir hükümde hassa silahşorlarından vezir Ali Paşazade Ahmed adlı kişinin Bayburd nahiyesinde Oysum adlı karyede mutasarrıf olduğu zeamet karyelerinde bulunan bazı kişiler, karyelerinde vukua bulan kıtlık sebebiyle başka kasabalara ve çiftliklere göç etmişlerdir. Bu kişilerin eski karyelerine iskan için ilgili mercilere hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 239/4).

Tımar tevcihi ile ilgili hükümler tımarın kime tevcih olunacağı veyahut tevcih olunmuş tımara müdahalenin halli için ilgili yerlere hüküm yazılmasıyla ilgilidir. Bu konuyla ilgili 1162 yılının Safer ayına ait bir hükümde Erzurum sancağında Bayburd nahiyesinde Kigolos adlı karye tımarının kime tevcih olunacağı hususunda ilgili mercilere hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 271/1). Yine Muharrem ayının [1]162 senesine ait bir hükümde Seyyid Hacı Hamza adlı sipahinin Erzurum sancağında Kuzey Erzincan nahiyesinde Lülü adlı karyede bulunan tımarına, Erzincan sakinlerinden bazı kişiler müdahalede bulunmuşlardır. Bu müdahalenin engellenmesi ve tımarın Seyyid Hacı

Hamza'ya tevcih edilmesi hususunda ilgili mercilere hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 266/3). Nikah akdi konulu dava ile ilgili Cemaziyelahir ayına ait 1161 yılına ait bir hüümde Milas kazasına tabi Yıvadi adlı karye sakinlerinden adı belirtilmemiş olan kişi ile Fatıma nikah akdi yapmışlardır. Ancak eşkıyadan Veli adlı kişi nikah üstüne nikah doğru değil iken Fatımayı zabt ederek, kardeşi Hüseyin ile nikahlamıştır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Milas ve kadılarına hüküm yazılmıştır (CDA, DVNS. AHK. ER. d., 1 246/1).

III. BÖLÜM

3.TRANSKRİPSİYONU YAPILAN HÜKÜMLERİN TASNİFİ VE ÖZETİ

3.1 ÖZET

Sayfa No	Hüküm No	Tarih	Konu	Özet
213	881	Evâ'il-i Şaban 1160	Vakıf	El-Hac Yahya Halife adlı kişinin görevli olduğu vakfın âsyâblarına bazı kimselerce müdahale edilmiştir. Bu durumun çözümü için Erzurum valisi ve Pasin kadısına hüküm yazılmıştır.
213	882	Evâsıt-1 Şaban 1160	Hanlık Tevcihi	Bitlis Hanlığının tevcihi hususunda Erzurum valisi vezire ve Bitlis kadısına hüküm yazılmıştır.
213	883	Evâsıt-1 Şaban 1160	Arazi Müdahale	Dine Aişe adlı şahsın babasından kalan arazisine Hacı Feyzullah oğlu İbrahim Bayrakdar adlı kimesnenin müdahalesinin önlenmesi için Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
214	884	Evâsıt-1 Şaban 1160	Şekavet	Timur oğlu Osman adlı şahıs türlü hilelerle tarla alımı yapmakta ve yeniçerilik iddiasıyla halka zulm etmektedir. Bu durumun önlenmesi için Erzurum valisi ve Erzincan kazası naibine hüküm yazılmıştır
214	885	Evâsıt-1 Şaban 1160	Tımar Tevcihi	Erzincan nahiyesinde bulunan tımarın Seyyid Mustafa'ya tevcihi hususunda Erzurum valisine ve Erzincan kasdısına hüküm yazılmıştır.
214	886	Evâsıt-1 Şaban 1160	Vazife Tevcihi	Yakutiye Medresesinin müderislik vazifesi ile ilgili Erzurum valisine ve Erzincan kadısına hüküm yazılmıştır.
215	887	Evâhır Şaban 1160	Vergi	Erbali Kala-i Hasan adlı karye toprağında üç kıta yoncalık yerleri ile Ada adlı karyede vaki Ferhad Kethüda çiftliğinin öşr ve resmine müdahale hususunda Erzurum valisine ve Pasin kadısına hüküm yazılmıştır.

215	888	Evâhir-i Şaban 1160	Cebelü Bedeliyesi	Erbab-ı tımdardan Seyid Ahmed ve Mehmed adlı sipahilerin cebelü bedeliyesi vermemeleri gerekirken cebelü tahsildarı bunlardan cebelü bedeliyesi istemiştir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Gercanis kadılarına hüküm yazılmıştır.
215	889	Evâhir-i Şaban 1160	Arazi Müdahale	Himmet Mustafa sipahinin tımarına dışarıdan müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine ve Bayburd kazası naibine hüküm yazılmıştır.
215	890	Ramazan 1160	İftira	Kelleci oğlu El-Hacc Mahmud zevcesini boşamadığı halde Kel Veli oğlu Beğ oğlu adlı kişi “sen ehlin tatlik eylemişsin” diyerek zevcesine saldırmıştır. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Krahisar-ı Şarki kadılarına hüküm yazılmıştır.
216	891	Eva’îl-i Ramazan 1160	Mal ve Para Gasbı	İshak aslı şahıs, İsmail adlı şahsın bir miktar para ve atını gasp etmiştir. Bu durumun çözümü için Erzurum valisine, kadısına ve Kelkid kadısına hüküm yazılmıştır.
216	892	Eva’îl-i Ramazan 1160	Arazi ve Müdahale	Halil ve Nuh kardeşlerin tımar karyelerinden mahsulatı ve rüsumatına bazı kimselerse müdahale edilmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine, Erzurum kadısına ve Erzincan ve Kelkid kadılarına Hüküm yazılmıştır.
216	893	Eva’îl-i Ramazan 1160	Şekavet	Karakaya ahalipleri, Koçanlı ektrad taifesinden bazı kimselerin hayvanlarını zabt ve mahsullerine zarar verdikleri gerekçesiyle Divan-ı Hümâyun’a başvurmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve İspir ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
216	894	Evâ’îl-i Ramazan 1160	Cebelü Bedeliyesi	Halil adlı sipahi Kars muhafazasında iken Cebelü bedeliyesinin başkasına verilmesi hususunda Divan-ı Hümâyun’a başvurmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Hınıs ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
217	895	Evâ’îl-i Ramazan 1160	Arazi ve Müdahale	Küçük Mehmed Çavuş adlı kişinin zeameti karyelerinin mahsulat ve rüsumatına müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine, Erzurum kadısına ve Erzincan ve kadılarına hüküm yazılmıştır.

217	896	Evâ'il-i Ramazan 1160	Arazi ve Müdahale	Mahmud adlı sipahinin mahsul ve rüsumuna müdahale ve zaptının önlenmesi için Erzurum valisine ve İspir sancağında vaki Mevlana kadısına hüküm yazılmıştır.
217	897	Evâ'il-i Ramazan 1160	Şekvet	Mıgırdıç adlı şahıs, Kayseriyeli oğlu Mehmed Ağa tarafından ahz, habs ve zevcesini darp etmiştir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzurum monlasına hüküm yazılmıştır.
217	898	Evâsit-i Ramazan 1160	Alacak- Verecek	Saçak adlı zimminin Sis manastırı rahibi () adlı rahibden bir mikdar alacağını talep etmesine rağmen türlü bahanelerle karşılaşmıştır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki kadılarına hüküm yazılmıştır.
217	899	Evâsit-i Ramazan 1160	Para Gasbı	Haçak adlı zimminin bir miktar parası bazı kimselerce gasp edilmiştir. Zorla alınan paranın geri verilmesi için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki kadılarına hüküm yazılmıştır.
218	900	Evâhir-i Ramazan [1]160	Arazi ve Müdahale	Ali nam adlı sipahinin mahsul ve rüsumatına bazı kimselerin ahz, zabt ve müdahalesinin önlenmesi için merkezden Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır.
218	901	Evâ'il-i Şevval 1160	Alacak- Verecek	Monla Ömer adlı şahsın Genç Osman ağa adlı kişiden bir mikdar alacağı vardır. Ancak Genç Osman'nın ölmesi ile alacağı olan parayı varislerinden istemiş, ancak türlü bahaneler ile karşılaşmıştır. Bu durumun halli için Erzurum valisi vezire ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
218	902	Evâ'il-i Şevval 1160	Arazi ve Müdahale	El-Hac Yusuf adlı şahsın mahsul ve rüsumatına müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine ve Erzincan ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
218	903	Evâsit-i Şevval [1]160	Arazi ve Müdahale	Süleyman adlı şahsın mahsul ve rüsumuna bazı kişilerce ahz ü kabz ve müdahalede bulunulmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Tercan ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
218	904	Evâ'il-i Zilhicce [1]160	Tekalif-i Şakka	Ömer, Bekir, Süleyman, İsmail ve Apul adlı kişiler üzerlerine düşen vergileri ödedikleri halde ehl-i örf taifesi tekalif-i şakka talebinde bulunmuştur. Bu durumun halli için Pasin kadısına hüküm yazılmıştır.

219	905	Evâst-ı Şevval 1160	Şekavet	Malikane sorumluluğunda olan İspir sancağı mukatasının mütesellimi Ferman Osman adlı şahıs fakir halka eziyet etmektedir. Bu durumun çözümü için Erzurum valisine ve İspir ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
219	906	Evâst-ı Şevval 1160	Miras	Hacı Hüseyin adlı şahıs fevt olunca malı eşi Fatıma, oğlu Osman ve Ahmed oğulları Abdülgani, İbrahim, Ahmed ve Halil adlı kişilere intikal etmiştir. Ancak bu kişiler Fatıma adlı şahsın hissesini vermedikleri gibi bir miktar da parasını almışlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Tercan kadılarına hüküm yazılmıştır.
219	907	Evâhir-i Şevval [1]160	Alacak-Verecek	Halil adlı şahsın Mirza Ağa adlı kişiden bin sekiz yüz guruş alacağı vardır. Ancak türlü bahanelerle karşılaşmıştır. Paranın Halil adlı şahsa temin edilmesi için Bayezid mutasarrıfı () paşa damet-maalihu ve Bayezid kadısına hüküm yazılmıştır.
219	908	Evâhir-i Şevval [1]160	Arazi ve Mütahale	Abdullah veled-i takaüd Süleyman adlı sipahinin mahsul ve rüsumuna bazı kişilerce müdahalesinin önlenmesi için Erzurum valisine ve monlasına hüküm yazılmıştır.
219	909	Evâhir-i Zilkâde 1160	Tımar Tevcihi	Erzurum sancağında Tercan-ı Ulya nahiyesinde Göze Baymadı adlı karye tımarının Erbab-ı tıardan Ali adlı sipahiye tevcih edilmesi hususunda Erzurum valisine ve Tercan kadılarına hüküm yazılmıştır.
220	910	Evâ'il-i Zilkâde [1]160	Vergi	Gönenç adlı karye ahalileri ziraatten elde ettikleri malların öşr ve sair hukuk ve rüsumlarını eksik vermek istemişlerdir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Bolaman kadılarına hüküm yazılmıştır.
220	911	Evâ'il-i Zilkâde [1]160	Alacak-Verecek	Hassa silahşorlarından Huda bin Ahmed adlı kişinin bazı kimselerden alacağı bulunmaktadır. Alacağının tahsil olunması için Erzurum valisine ve Bayezid kadılarına hüküm yazılmıştır.
220	912	Evâhir-i Zilkâde 1160	Tımar Tevcihi	Pasin sancağında Pasin kazası muzafatından Köni nahiyesinde Kiraskoblu adlı karye tımarının erbab-ı tıardan Yusuf adlı sipahiye tevcih edilmesi hususunda Erzurum valisine ve Pasin kadılarına hüküm yazılmıştır.

220	913	Evâ'il-i Zilkâde [1]1160	Arazi ve Müdahale	() adlı şahıs fevt olunca tasarrufunda olanyerler kardeşleri Ahmet ve () adlı kişilere intikal etmiştir. Ancak bahsi geçen kardeşler arasında hisse anlaşmazlığı yaşanmıştır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Koyulhisar kadılarına hüküm yazılmıştır.
220	914	Evâsıt-ı Zilkâde 1160	Alacak- Verecek	Bekir veled-i () adlı kişinin Osman adlı şahıstan bir miktar mahlut alacağı vardır.Alacağıın tahsili için Erzurum valisine Tercan ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
220	915	Evâsıt-ı Zilkâde 1160	Haksız Yere Vergi Talebi	İpsasi kazasına tabi İlbeği adlı karyenin zabiti () adlı kişi bahsi geçen karyeden Kör Ahmed oğlu Ali adlı şahıstan rüsum-ı raiyyet talebinde bulunmuştur. Bu durumun halli için İpsadi ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvadasına hüküm yazılmıştır.
221	916	Evâhir-i Zilkâde 1160	Haksız Yere Vergi Talebi	Tüccar taifesinden bazı zimmilerden, Kars kasabası zabiti haksız yere resm-i ispençe talebinde bulunmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
221	917	Evâhir-i Zilkâde 1160	Müdahale ve Teaddi	Kelkit kazasına tabi Mesdereke adlı karye ahalilerinden Mahmud ve sair kimseler harabe halde bulunan mescidi tamir etmek istemişlerdir. Ancak bazı kimseler bunlara müdahale edip, Mahmud adlı kişiye de musallat olmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Kelkit ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
221	918	Evâhir-i Zilkâde 1160	Şekavet	Malazgird sancak beği İbrahim ve Nuh beğ, Avaz adlı karyeden Mehmed Beğ ve bu karye ahalilerinin mal ve eşyaları yağma etmişlerdir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Malazgird kadısına hüküm yazılmıştır.
221	919	Evâhir-i Zilkâde 1160	Şekavet	Habsmane kazasına tabi Tuğluca adlı karye sakinlerinden Seyyid İbrahim adlı şahsa bazı kimseler musallat olmuş ve otuz iki gurusunu almışlardır. Bu durumun halli için Habsmane ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.

222	920	Evâhir-i Zilkâde 1160	Tımar Tevcihi	Erzurum sancağında Koganis nahiyesinde Salik adlı karye tımarının erbab-ı tımandan Mehmed adlı sipahiye tevcih edilmesi hususunda Koganis ve () kadılarına ve Gümüşhane eminine hüküm yazılmıştır.
222	921	Evâhir-i Zilkâde 1160	Arazi ve Müdahale	Arpa emini El-Hacc Halil'in Erzurum sancağında Erzincan nahiyesinde Kôm adlı karye zeametinde vakf ve mülk arazisi olmamasına rağmen Halillullah Cami-i Şerifi vakfının mütevellisi olanlar adı geçen karye toprağında bir miktar yerlere vakf arazisi diyerek füzuli zabt ve öşr ü resmini ahz ve kabz etmişlerdir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve () kadısı ve Erzincan naibine hüküm yazılmıştır.
222	922	Evâhir-i Zilkâde [1]160	Tımar Tevcihi	Mustafanın bünyesinde bulunan tımar Ömer adlı şahsa tevcih edilmiştir. Ancak bazı kimselerce bu tımarın mahsul ve rüsumunu ahz ve kabz etmişlerdir. Mahsul ve rüsumun alı verilmesi ve tımarın Ömer'e tevcih edilmesi için Erzurum valisine, Tercan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
222	923	Evâhir-i Zilkâde [1]160	Arazi ve Müdahale	Ali adlı sipahinin mahsul ve rüsumuna Tercan sakinlerinden Abdülgani müdahalede bulunmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisi vezire, Tercan ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
223	924	Evâ'il-i Zilhicce 1160	Arazi ve Müdahale	Ali adlı sipahinin mahsul ve rüsumuna bazı kişiler tarafından müdahale de bulunulmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Hınıs ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
223	925	Evâ'il-i Zilhicce 1160	Miras	Şehristan nasraniyye, Hacadır adlı zimmiden kalan mülk bağ ve bağçe ve benzeri arsaya müdahalenin halli için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
223	926	Evâ'il-i Zilkâde 1160	Satış Anlaşmazlığı	Hacı Süleyman, Aişe adlı kişinin mülkünü seksen guruşa satın almıştır. Ancak Aişe adlı hatun mülkünü geri istemiştir. Bu durumun halli için Karahisar-ı Şarki kadısına ve Karahisar-ı Şarki voyvadasına hüküm yazılmıştır.

223	927	Evâ'il-i Zilkâde 1160	Şekavet	Bilcan Beği Murtaza adlı kişi İran seferinde iken buna düşmanlık besleyen Malazgird beği İbrahim Beğ bunun mahsulünü, arpa ve otluklarını yakıp mal ve erzağını yağma etmiştir. Bununla da kalmayıp birkaç reayasını katl ve zulm etmiştir. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Malazgird ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
223	928	Evâ'il-i Zilhicce 1160	Haksız Vergi Talebi	İpsadi kazası ahaliyelerinden istenilen fazla verginin halli için İpsadi ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
224	929	—	Miras	Es-seyyid Abdurrahman ve () adlı kişilerin kızları Ümmü Gülsüm vefat etmiştir. Bunun mehri ve eşyası bahsi geçen şahıslara ve eşi Hacı Ali oğlu Hüseyin adlı kişiye intikal eylemiştir. Ancak Hüseyin bunların hisselerine düşen haklarını vermemiştir. Hisselerine düşen haklarının temini için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
224	930	Evâhir-i Zilhicce 1160	Alacak-Vercek	Toros adlı kişinin kardeşi Aşık oğlu Agob bazı kimselerden seksen gurus almıştır. Bu para faiziyle doksan altı gurus olmuştur. Bahsi geçen meblağ ödendiği halde daha fazlasını talep ederek iki yüz guruslarını gasp etmişlerdir. Fazladan alınan paranın geri verilmesi için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
224	931	Evâhir-i Zilhicce 1160	Arazi ve Müdahale	El-Hacc Ali adlı kişiye ölen babası Ramazan Ağa'dan bağ ve bağçe mülk kalmıştır. Ancak kendisi başka bir yerde bulunduğundan bazı kişilerce mülk zabt edilmiştir. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
224	932	Evâhir-i Zilhicce 1160	Arazi ve Müdahale	Ali adlı şahsın zeametini bir süreden beri iltizam eden () adlı kişi mahsulat ve rüsumattan herhangi bir bedel göndermemiştir. Mahsul ve rüsumun sahibine verilmesi hususunda Erzurum valisi, Erzurum Monlası, Mecingird ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

225	933	Evâsıt-ı Muharrem 1161	Müdehale ve Teaddi	Hasan adlı sipahinin tımar ortakları hisselerine düşen mahsul ve rüsumu kabul etmeyip, Hasan sipahinin dahi hissesine taarruzda bulunmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Kemah ve Erzincan ve Gercanis ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
225	934	Evâsıt-ı Muharrem 1161	Alacak-Verecek	Sabıka sipahiler ağası olan Hasan adlı kişinin malikane mutasarrıfı olduğu İspir sancağı mukataasının iltizam bedelini İspir kazası sakinlerinden Kurban Osman adlı kişi ödemedi vefat etmiştir. Bu bedelin varislerinden tahsil olunması için Erzurum valisine ve İspir kadılarına hüküm yazılmıştır.
225	935	Evâsıt-ı Muharrem 1161	Vergi	Bikriç adlı karye ahalileri terekelerin öşrlerini ödemektedirler. Ancak karyeleri sipahisi olan () adlı şahıs buna kanaat etmeyip daha fazlasını istemektedir. Bu durumun halli için Kemah kadısına ve Kemah hassı voyvodasına hüküm yazılmıştır.
226	936	Evâhir-i Muharrem 1161	Şekavet	Seyyid Ahmed adlı kişi başka bir yerde iken Hacı İbrahim oğlu Emin Mehmed adlı şahıs hanesini basıp, ailesini öldürme teşebbüsünde bulunmuştur. Bununla yetinmeyen İbrahim oğlu Emin Mehmed yetmiş-seksen silahlı adamla çiftliklerini basmıştır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, İpsadi ve İskefer ve Milas ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
226	937	Evâhir-i Muharrem 1161	Vergi	Erzincan kazası ahalilerinden fazla vergi alınmaması hususunda Erzincan kazası naibine hüküm yazılmıştır.
226	938	Evâhir-i Muharrem 1161	Alacak-Verecek	Sahbus adlı sarraf Karahisar-ı Şarki sakinlerinden Ali Beğzade El-Hacc Mehmed adlı kişiden bin altı yüz guruş alacağı vardır. Ancak bahsi geçen şahıs öldüğü için alacağı olan guruşu alamamış ve bu meblağı varislerinden istemiştir. Varisleri ise türlü bahanelerle bu meblağı ödememişlerdir. Bu durumun halli için Karahisar-ı Şarki kadısına hüküm yazılmıştır.

226	939	Evâsıt-i Safer 1161	Arazi ve Müdahale	Şeyh Ahmed adlı şahsın mahsul ve rüsumuna yapılan müdahalenin önlenmesi için Erzurum kadısına ve eyalet-i mezburda vaki Mevlana () kadısına hüküm yazılmıştır.
227	940	Evâ'il-i Muharrem 1161	Arazi ve Müdahale	Mani adlı karye toprağında araziye mutasarrıf olan Aişe adlı kişi vefat etmiştir. Oğlu bulunmadığından arazi tapu ile talibine verilmek istenmiş, ancak kızı Saime hatun “ol tarlaları validemden iştira eyledim” diyerek müdahalede bulunmuştur. Bu durumun halli için Erzincan kazası naibine hüküm yazılmıştır.
227	941	Evâsıt-i Muharrem [1]1161	Tekalif-i Şakka	Ehl-i örf taifesi Bayburd kazasına tabi Daruca adlı karye ahalilerinden tekalif-i şakka talebinde bulunmuşlardır. Bu durumun engellenmesi için Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
227	942	Evâhir-i Muharrem 1161	Şekvet	Seyyid Ahmed adlı kişi İpsadi kazasına tabi Hoşkadem adlı karyede sakin Kara Mahmud oğlu Ahmed'in zulmüne uğramaktadır.. Bu durumun engellenmesi ve bundan haksız yere aldığı paranın geri verilmesi için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına ve İpsadi ve İskefser ve Milas ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
227	943	Evâhir-i Muharrem 1161	Şekvet	942. Hükümün mukarreridir.
228	944	Evâ'il-i Safer 1161	Şekvet	Su Şehri adlı nahiye ahalileri ve bu nahiyeye tabi Kara Yakub karyesi ahalileri Erzurum sakinlerinden Tuz Ali Beğ adlı şahıs tarafından para ve eşyaları yağma edilip, eziyet görmektedirler. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzurum monlasına hüküm yazılmıştır.
228	945	Evâ'il-i Safer 1161	Nikah Akdi	Mehmed adlı kişi Osman beğ adlı şahsın kızı () ile akd idecek iken Süleyman adlı kişi “benim oğluma namzedli” diyerek müdahalede bulunmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzurum monlasına hüküm yazılmıştır.

228	946	Evâ'il-i Safer 1161	Vergi	Mustafa adlı sipahinin mutasarrıfı olduğu karye topraklarında ziraat eden kişiler öşlerini türlü bahaneler ile vermemektedirler. Öşlerin alıverilmesi için Habsmane ve Ulu Beğ ve Bolaman ve Hamaş ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
228	947	Evâsıt-ı Safer [I]161	Şekavet	İbrahim oğlu Emin ve buna tabi bazı kişiler Sudus adlı karye sakini Seyyid Ahmed adlı şahsın menziline basmış ve bir miktar parasını zabt etmişlerdir. Alınan paranın geri verilmesi ve bu durumun engellenmesi için Erzurum valisine, Sivas valisine, İpsadi ve İskefser ve Sivas ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
228	948	Evâ'il-i Safer 1161	Satış Anlaşmazlığı	Salih ve Hüseyin adlı şahısların Ermeni adlı karyede ortak mülk ve değirmenleri bulunmaktadır. Hüseyin adlı kişi değirmen hissesini Ali adlı şahsa satmıştır. Ancak Salih adlı şahıs müştereki olduğundan değirmenin birinci derecede satın alma hakkını sahiptir. Ancak Ali adlı şahıs bu durumdan kaçınmaktadır. Bahsi geçen değirmenin müştereki olan Salih adlı şahsa verilmesi için İskefser ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
229	949	Evâsıt-ı Safer 1161	Arazi ve Müdahale	Sağır oğlu () adlı kişi mutasarrıfı olduğu yerleri İzbeci oğlu Yusuf'un kardeşi İbrahim adlı kişiye rızası ile vermiştir. Sağır oğlu () vefat edince oğlu Mehmed "babam ferağ itmiş ben ferağ tutmam zabt iderim" diyerek müdahalede bulunmuştur. Bu durumun halli için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
229	950	Evâsıt-ı Safer 1161	Şekavet	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Güllük Madeni adlı karye halkı Dereköy adlı karyede sakin Yunuz Osman adlı şahıs kendilerinden haksız yere para almakta ve vergilerine karışıp zulm etmektedir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

229	951	Evâsıt-ı Safer 1161	Arazi ve Müdahale	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Çıldır adlı karye ahaliileri Kara Gülal adlı mevzide bulunan yaylağı tapu ile almışlardır. Her sene davarlarıyla çıkıp otundan ve suyundan istifade ederler iken bazı kimseler “bizim dahi alakamız vardır” diyerek düşmanlık etmişlerdir. Bu durumun halli için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
229	952	Evâsıt-ı Safer 1161	Şekavet	Karahisar Şarki kazasına tabi Kürre-i Madeni reayasından Bulgar Oğlu Vasil adlı zimmi fukaranın haksız yere akçelerini alıp, vergilerine karışarak zulm etmektedir. Bu durumun önlenmesi için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
229	953	Evâsıt-ı Safer 1161	Şekavet	Karahisar Şarki kazasına tabi Kürre-i Madeni reayasından Öküz oğlu Vasil adlı zimmi fukaranın haksız yere akçelerini alıp, vergilerine karışarak zulm etmektedir. Bu durumun önlenmesi için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
230	954	Evâsıt-ı Safer 1161	Şekavet	Erzincan kazasında vaki Daldım adlı karye sakinlerinden Timur oğlu Osman yalancı şahitlik ve yeniçerilik iddiasıyla ahaliye zulm etmektedir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzincan naibine hüküm yazılmıştır.
230	955	Evâhir-i Safer 1161	Şekavet	954.Hükmün mukarreridir.
231	956	Evâhir-i Safer 1161	Vakıf	Şu Şehri nahiyesinde bulunan Vakfın mezrasından elde edilen öşrleri Seyyid Mustafa haksız yere almıştır. Mahsul öşrleri bünyesinde iken vefat etmiş, bu sebeple vereselerinden haksız yere alınan öşler istenmiş, ancak alınamamıştır. Öşr hakları vereselerinden alınması için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

231	957	Evâhir-i Safer 1161	Mal Gasbı	Esseyid İbrahim'in babası Esseyid Süleyman vefat ettiğinde Esseyid İbrahim küçük yaştadır. Bundan dolayı babasından kalan malları koruması için Dikilüler Ahmed Efendi tayin edilmiştir. Ancak Esseyid İbrahim yetişkinliğe ulaştığı zaman babasından kalan malları talep etmiş, ancak bir türlü alamamıştır. Bu durumun çözümü için Erzurum valisi vezire ve Krahisar-ı Şarki kadılarına hüküm yazılmıştır.
231	958	Evâhir-i Safer 1161	Şekavet	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Kürt Moni reayaları Erimez adlı yaylağın vergisini vermekte ve bu yaylağın otundan ve suyundan faydalanmaktadırlar. Ancak Dizdar oğlu Hüseyin ve () ve () adlı kişiler "yaylağın resmini almak için Trabzon valisi tarafından buyuruldu aldık" diyerek beş nefer levendat ile evlerini basarak, hayvanlarını alıp, bazılarını darp etmişlerdir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
231	959	Evâhir-i Safer [1]161	Arazi ve Müdahale	Süleyman adlı sipahinin Köni nahiyesine tabi Uzun Ahmed adlı karyede mutasarrıfı olduğu çiftliğe yapılan müdahale hususunda Erzurum valisine, Pasin ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
232	960	Evâhir-i Safer 1161	Katl	Fil oğlu Uzun Mehmed Beşe adlı yeniçeri ile Çolak Mustafa Uzun kahve önünde münakaşaya tutuşmuşlardır. Bu kişileri ayırmak için aralarına giren Ahmed adlı yeniçerinin babası Yorgancı oğlu Mustafa şiş ile öldürülmüştür. Ahmed adlı yeniçeri bu durumun vukua geldiği zaman ufak olduğundan dava edemiş, ancak kendisi yetişkinliğe eriştiğinden durumun dava edilmesini istemektedir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır.

232	961	Evâ'il-i Rebtülevvel 1161	İskan	() ve () ve () ve () adlı kişiler Göksu nahiyesinde Hamurlu ve () ve ()ve () ve () adlı karyelerdeki zulm sebebi ile buralardan kalkıp başka karyelere yerleşmişlerdir. Bahsi geçen bu kişilerin yerleştikleri yerlerden kaldırıp eski karyelerine iskan ettirmek istenmiş ancak muvafık olunamamıştır. Eski karyelerine iskan ettirilmesi için Erzurum monlasına , Hınıs ve () ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
232	962	Evâ'il-i Rebtül evvel [1]161	Şekavet	Göksu nahiyesinde Ahmed adlı müteferrikanın mutasarrıf olduğu zeamet karyelerinden Hamurlu ve () ve () adlı karye ahalipleri vukua bulan davanın görülmesine razılar iken bazı kimseler “aher kazaya ihzar teklifi” ile düşmanlık ederek ahaliyi perişan etmiştir. Davanın mahallinde görülmesi için Hınıs kadısına hüküm yazılmıştır.
232	963	Evâil-i Rebtülevvel [1]161	Mal ve Para Gasbı	Müteferrika Ahmed'in mutasarrıf olduğu zeamet karyelerinden Hamurlu nam-ı diğer Mir Ahur kuralarından Bayezid sakinlerinden İsmail Beğ vekil tayin edilmediği halde bahsi geçen yerlerin mahsul ve rüsumunu, ayrıca bir miktar akçeyi gasp etmiştir. Mahsul ve rüsumatın reayanın zimmetinde kalması ve alınan akçenin geri verilmesi için Bayezid mutasarrıfı Mahmud Paşaya ve Bayezid kadılarına hüküm verilmiştir.
232	964	Evâ'il-i Rebtülevvel [1]161	Vergi	Müteferrika Ahmed'in zeameti mülhakatından olan zeamet karyelerinden alınan vergilere ehl-i örf taifesi tarafından müdahale edilmekte ve reaya rencide edilmektedir. Bu durumun engellenmesi için Hınıs ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
233	965	Evâ'il-i Rebtülevvel 1161	Arazi ve Müdahale	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Hacıköy adlı karyede bulunan Dimyalos ve kardeşi Miyos adlı zimmiler mutasarrıf oldukları arazilere Nuşur Osman, kardeşi Mustafa ve İbrahim adlı kimseler “bizim babamız sizin babanıza bey ve ferağ itmiş iken biz bey ve ferağa razı değiliz” diyerek müdahalede bulunmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

233	966	Evâ'il-i Rebitülevvel 1161	Miras	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Üsküne adlı karyede sakin Mehmed ve Abdürrahim adlı kişilerin valideleri Selime hatunun babası Halil vefat edince mirası validelerine ve validelerinin kardeşi İbrahim'e kalmıştır. Ancak valideleri hissesine düşen mirası alamadan vefat etmiştir. Mehmed ve Abdürrahim validelerinin hissesine düşen mirası talep etmiş, ancak alamamışlardır. Hisselerine düşen mirasın verilmesi için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
233	967	Evâ'il-i Rebitülevvel [1]1161	Şekavet	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Killik Madeni reayası, Karahisar-ı Şarki'de sakin Taşcıoğlu Mustafa adlı kişinin haksız yere akçelerini almasından ve vergilerine karışmasından ötürü vukua bulan zulmden şikayetçidirler. Bu durumun halli için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
233	968	Evâ'il-i Rebitülevvel 1161	Para Gasbı	Eğın kazasına tabi Çublar adlı karyede sakin Ali ve İsmail adlı kişiler Kuruçay kazasına tabi Silme adlı karyede sakin İbrahim ve Osman adlı kişiler tarafından bir miktar akçeleri gasp edilmiştir. Haksız yere alınan bu akçelerin geri verilmesi için Erzurum valisine ve () kadısı ve Kuruçay naibine hüküm yazılmıştır.
234	969	Evâsıt-ı Rebitülevvel 1161	Berat Tevcihi	Erzurum sancağında Kuzay Erzincan nahiyesinde Marih adlı karye zeametinin mutasarrıflığı Hasan veled-i Ömer'e tevcih edilmiştir. Ancak bazı müdahalelerle karşılaşmıştır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına hüküm yazılmıştır.
234	970	Evâsıt-ı Rebitülevvel 1161	Arazi ve Müdahale	Hasan veled-i Mahmud adlı sipahinin mutasarrıfı olduğu tımarın mahsulat ve rüsumatını Erzincan'da bulunan yeniçeri serdengeçti ağalarından bazı kimseler ahz ve kabz etmişlerdir. Kabz edilen mahsulat ve rüsumatın Hasan veled-i Mahmud'a verilmesi için Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

234	971	Evâsıt-ı Rebiülevvel 1161	Satış Anlaşmazlığı	Karahisar-ı Şarki sakinlerinden Seyyid Ömer'in ortağı Cebeci İbrahim'in sattığı malın bedeli hususundaki davanın halli için Erzurum valisi vezire ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır
235	972	Evâsıt-ı Rebiülevvel 1161	Vergi	Karahisar-ı Şarki kasabasında sakin () ve () ve () adlı kişiler hisselerine düşen vergiyi vermekte muhalefet etmektedirler. Hisselerine düşen verginin ödenmesi için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
235	973	Evâsıt-ı Rebiülevvel 1161	Para ve Mal zaptı	Kirkor adlı zimminin kız kardeşi Horosima'nın vefatı ile Predol adlı karyede mutasarrıfı olduğu mülk, bağçe, hayvanat ve parası buna intikal etmiştir. Ancak Aratin adlı zimminin mirasla alakası olmadığı halde hayvanat, eşya ve parayı zapt etmiştir. Zabt edilen şeylerin geri verilmesi için Erzurum valisi vezire ve Krahisar-ı Şarki ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
235	974	Evâsıt-ı Rebiülevvel 1161	Şekavet	Külha oğlu Mehmet ve refiki Tozan oğlu Mehmet ve Firuzlu oğlu Ali ve Deli Mustafa ve Davud oğlu adlı haydutlar eşkiya ile yola inip yolcuların mallarını yağma ve kimisini darp etmektedir. Alınan malların geri verilmesi için Erzurum valisine ve Sivas valisine, Koyulhiar ve Sivas ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
236	975	Evâsıt-ı Rebiülevvel 1161	Şekavet	Amasya mahallatından Şamca mahallesi sakinlerinden Hafız Mustafa Halife, önceden Amasya mutasarrıfı olan ve hala Erzurum'da bulunan Ömer Paşa tarafından bir gece hanesi basılıp haksız yere habs edilmiştir. Hafız Mustafa Halife kefalet ile salıverilmemiş ve haksız yere iki yüz elli gurusunu alıp salmışlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisi vezire ve monlasına hüküm yazılmıştır.

236	976	Evâsıt-ı Rebiülevvel 1161	Arazi ve Müdahale	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Herse adlı karyede sakin Hüseyin ve Hasan ve Mustafa adlı kişilerin babaları vefat edince büyük valideleri hissesine düşen iki kıta tarlayı bunlara bırakmıştır. Ancak büyük valideleri vefat edince kardeşleri Mehmet Efendi, Ali Efendi ve Molla Bekr adlı kişiler “tarlaları size ferağ ve tefviz eylediğün tutmayuz. Yedinizden alub biz zabt ideriz” diyerek müdahalede bulunmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
236	977	Evâhir-i Rebiülevvel 1161	Vazife Tevcihi	Çağırğan Baba adlı vakfın şeyhlik mutasarrıfı Seyyid Kasım’a verilmek istenmiş ancak vakfın mütevellisi olan İsmail, Şeyh Mustafa adlı kişiye arz etmiştir. Bu durumun çözülmesi için Kelkid kazası naibine hüküm yazılmıştır.
236	978	Evâhir-i Rebiülevvel 1161	Arazi ve Müdahale	Armudan-ı Kebir karye ahalileri davarlarıyla birlikte gidip, otundan ve suyundan istifade ettikleri kışlaklara Bagos, Nikos ve Terzi oğlu Toros adlı zimmiler “bizim kışlaklarımızdandır. Sizin koyunlarınızı kışlatmayuz” diyerek müdahalede bulunmuşlardır. Bu durumun halli için Kuruçay kadısına hüküm yazılmıştır.
237	979	Evâhir-i Rebiülevvel 1161	Alacak- Verecek	Müteveffa İbrahim Paşazade Mehmed’in alacak hakkının vereselerinden () ve () adlı kişilere tahsili hususunda Erzurum valisine, Bayburd ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
237	980	Evâhir-i Rebiülevvel 1161	Vergi	İlyas veled-i Hüseyin ve Receb veled-i Yahşi adlı kişiler Divriği sancağında Hikme nahiyesinde Aşud adlı karyede sakin iken buradan kalkıp Erzurum kazasına tabi Kala Baş adlı karyeye gelmişlerdir. Aşud nam karye zabiti () “siz mukaddema benim zabiti olduğum karye-i mezburede sakin olmuşuz. Ol-takdirce sizden resm-i raiyyet alurum” diyerek müdahalede bulunmuştur. Bu müdahalenin halli için Erzurum valisine ve monlasına hüküm yazılmıştır.

237	981	Evâ'il-i Rebiülahir 1161	Arazi ve Müdahale	Erzincan kazasına tabi () adlı karye sakinlerinden () adlı hatunun zevci () adlı kişi adı geçen karye toprağında mutasarrıfı olduğu yerleri buna vermiştir. Ancak adı geçen karyede sakin () adlı kişi “ol-yerleri senden sonra zevcen mezkûr bana dahi ferağ itdi” diyerek zabt etmiştir. Alınan yerlerin () adlı hatuna geri verilmesi için Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
237	982	Evâ'il-i Rebiülahir 1161	Arazi ve Müdahale	Erzincan kazasına tabi () adlı karyede sakin () adlı kişi mutasarrıfı olduğu yerleri zevci () adlı hatuna hibe etmiştir. Ancak adı geçen karyede sakin () adlı kişi “ ol arsayı zevcen merkûm sana hibesinden sonra bana dahi bey' eylemiştir” diyerek zabt etmiştir. Zabıt edilen arsanın () hatuna geri verilmesi için Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
237	983	Evâ'il-i Rebiülahir 1161	Arazi ve Müdahale	Enderun ağalarından İsmail adlı kişi mutasarrıfı olduğu Surihan ve Tayrabend adlı karyedeki tımarının mahsulat ve rüsumatına Erzincanda sakin () adlı kişi ahz etmiştir. Ahz edilen mahsulat ve rüsumatın geri verilmesi için Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
238	984	Evâ'il-i Rebiülahir 1161	Vergi	Mustafa adlı kişi mutasarrıfı olduğu karyelerinden Hamrası ve () ve () adlı karye topraklarında sekiz-dokuz adet kovanı bulunmaktadır. Kendi tasarrufunda olan kovanlardan ve reaya taifesinin tasarrufunda olan kovanlardan elde edilen ballardan onda bir oranında öşr talep etmiştir. Ancak bahane ve muhalefet ile karşılaşmıştır. Bu durumun halli için Erzurum valisi vezire ve Erzincan ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
238	985	Evâsit-i Rebiülahir 1161	Tımar Tevcihi	Seyyid Osman'ın kardeşi Mustafa adlı kişinin Erzurum sancağında Kelkid nahiyesinde Sakirmis adlı karye tımarın hissesinin oğlu Ali'ye verilmesi hususunda Kelkid nahiyesi alay beğisi zide kadrehuya hüküm yazılmıştır.

238	986	Evâ'il-i Rebiülahir [1]1161	Vergi	Karahisar-ı Şarki kazasında vaki Hasan Şeyh zaviyesinin zaviyedarı ve vakfın mütevellisi olan Yusuf adlı kişi adı geçen vakfın karyelerinden () adlı karye toprağında ziraat edenlerden öşr talebinde bulunmuştur. Ancak türlü bahanelerle ve zorluklarla karşılaşmıştır. Öşrlerin alınabilmesi için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki hassı voyvodasına hüküm yazılmıştır.
238	987	Evâst-ı Rebiülahir 1161	Vakıf	Kars-ı Erzurum'da vaki Şeyh Ebü'l-Hasan El- Harkani zaviyesi vakfının malına bazı kimseler tarafından müdahalede bulunulmuştur. Bu durumun engellenmesi için Kars beğlerbeğisine, Kars-ı Erzurum ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
239	988	Evâhir-i Rebiülahir 1161	Miras	Tophane sakinlerinden Mehmed adlı kişinin Erzurum'da sakin amcası Osman ağa vefat etmiştir. Bu sebeple terekesi bunun babası () adlı kişiye ve ölen şahsın zevcesi () adlı hatuna kalmıştır. Ancak () adlı hatun tüm terekeyi zabt etmiş ve Mehmed'in babası () adlı kişi hissesine düşen payı alamadan vefat etmiştir. Bu sebeple hisse Mehmed'e intikal etmiştir. () adlı hatunun zimmetinde olan terekeden Mehmed'e hissesinin verilmesi için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır.
239	989	Evâhir-i Rebiülahir 1161	Alacak-Verecek	Divan-ı Hümayun çavuşlarından Seyyid El-Hac İdris Çavuş adlı kişinin bazı kişilerden alacağı vardır. Ancak alacağını talep etmesine rağmen türlü bahanelerle karşılaşmış ve hakkı olan parayı alamamıştır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Kelkit ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
239	990	Evâhir-i Rebiülahir 1161	Arazi ve Müdahale	Kuruçay kazasına tabi Ramık adlı karye sakinlerinden Pir ve İhtiyar Deli Ebubekir adlı kişinin mutasarrıfı olduğu tarlalar amcasının oğulları Abbas ve Yakub ve Mehmed adlı kişiler tarafından zabt edilmiştir. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Kuruçay ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

239	991	Evâhir-i Rebiülahir 1161	İskan	Hassa silahşorlarından vezir Ali Paşazade Ahmed adlı kişinin Bayburd nahiyesinde Oysum adlı karyede mutasarrıfı olduğu zeamet karyelerinde bulunan bazı kişiler, karyelerinde vukua bulan kıtlık sebebiyle başka kasabalara ve çiftliklere göç etmişlerdir. Bu kişilerin eski karyelerine iskan için Erzurum mollasına, Trabzon ve Gümüşhane ve Bayburd kadılarına hüküm yazılmıştır.
239	992	Evâhir-i Rebiülahir 1161	Alacak- Verecek	İbrahim adlı kişinin Erzurum sakinlerinden Mehmed adlı kişiden alacak hakkı vardır. Alacak hakkının tahsil edilmesi için Erzurum valisi vezire, Mevlana Erzurum kadısı zide-fezailihuya hüküm yazılmıştır.
240	993	Evâhir-i Rebiülahir 1161	Arazi ve Müdahale	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Elma Ağacı adlı karye sakinlerinden Hüseyin ve Hasan adlı kişilerin babaları Ali adlı şahsın vefat etmesi ile babalarının mutasarrıfı olduğu yerler bunlara ve kardeşleri Veli adlı kişiye kalmıştır. Veli adlı kişi “ol yerleri ben tapu ile aldım. Temessüğü dahi benim üzerimdedir” diyerek zabt ve müdahalede bulunmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve kadısına hüküm yazılmıştır.
240	994	Evâhir-i Rebiülahir 1161	Vergi	Yeniçerilerden bazı kişiler Kemah kazasına tabi Forende ve Rasir Beğ adlı karye toprağında ziraatten elde ettikleri terekelerin öşrlerini anbara götürmek isterlerken adı geçen karyelerin mutasarrıfı olan sipahiler pazara götürme teklifi ile taaddi ve gadr eylemişlerdir. Bu durumun halli için Kemah ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
240	995	Evâhir-i Rebiülahir 1161	Tekalif-i Şakka	Sipah ve züema zümresinden bazı kişiler Gümüşhane muzafatından Torul nahiyesine tabi Geçeği hası karyelerinde bulunan fukara ve züefalardan tekalif-i şakka talebinde bulunarak zulm etmişlerdir. Bu durumun engellenmesi için Torul kazası naibine, Gümüşhane eminine hüküm yazılmıştır.

240	996	Evâhir-i Rebiülahir 1161	Arazi ve Müdahale	Erzurum sancağı alay beğisi İsmail adlı şahsın Kiği sancağında ve kazası muzafatında Şeyh adlı karye yakınında Kônili nahiyesinde bulunan tımarına müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına ve Kiği kadısına hüküm yazılmıştır.
241	997	Evâ'il-i Cemaziyevvel 1161	Vakıf	Erzincanda vaki Darül-ilm vakfının mütevellisi Es-seyyid Mehmed'in eniştesi Hasan Efendi, adı geçen vakfın Erzincan'da vaki () adlı karyede hasıl olan öşr mahsulatlarını, senedatlarını ve beratını haksız yere almıştır. Alınan şeylerin geri verilmesi için Erzurum valisine ve Erzincan valisine hüküm yazılmıştır.
241	998	Evâ'il-i Cemaziyevvel 1161	Vergi	Kemah kazasına tabi Kura ahalisi Erzurum valilerine senede iki taksit ile imdad-ı hazariyye ve imdad-ı seferiyye vermeye razılar iken Kemah kasabası ahalileri muafiyet iddiasıyla hisselerine düşeni vermemektedirler. Hisselerine düşeni vermeleri için Kemah ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
241	999	Evâ'il-i Cemaziyevvel 1161	Vakıf	Sabika sipahiler ağası Hasan adlı kişinin malikane uhdesinde olan İspir sancağı mukataası maiyetinden Gülhas adlı mezraya, Sultan Melik zaviyesinin zaviyedarı () adlı kişi "zıkr olunan mezra'a benim mutasarrıf olduğum zaviyenin vakfı mülhakatındandır" diyerek zabt etmiştir. Bu durumun halli için İspir kadısına hüküm yazılmıştır.
242	1000	Evâ'il-i Cemaziyelahir 1161	Mal ve Para Gasbı	Karahisar-ı Şarki muzafatından İskerova nahiyesine tabi Argovus adlı karye sakinlerinden İyac ve Şahin adlı zimmiler, adı geçen karyede sakin Arot ve Yanosi adlı zimmilerin borçlarını ve ev masraflarını kendi mallarından ödemişlerdir. Masrafları bu kişilerden talep etmelerine rağmen alamamışlar ve üstelik haksız yere on res bargir ve bir res camus inekleri gasp edilmiştir. Masrafların ve hayvanatların aliverilmesi için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

242	1001	Evâ'il-i Cemaziyelahir 1161	Vergi	Erzincan kazasına tabi Zarzinçe adlı karye ahalileri üzerlerine düşen vergileri ödemelerine rağmen içlerinden bazıları "ayanlık iddiasıyla" fazla vergi talebinde bulunmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Erzincan ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
242	1002	Evâ'il-i Cemaziyelahir 1161	Arazi ve Müdahale	Kalok adlı zimmi mutasarrıfı olduğu tarlasını geçici olarak ziraat etmesi için () adlı kişiye vermiştir. Ancak () adlı kişi vefat edince verilen yerler geri alınmak istenmiş ancak vefat eden kişinin oğlu () tarlayı vermeyip zabt etmiştir. Zabıt edilen tarlanın geri verilmesi için Karahisar-ı Şarki kadısına hüküm yazılmıştır.
242	1003	Evâsit-i Cemaziyelahir 1161	Arazi ve Müdahale	Divan hâceganından İbrahim adlı kişinin mutasarrıfı olduğu zeamet karyelerine müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine, Pasin ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
243	1004	Evâsit-i Cemaziyevvel 1161	Şekavet	Siklet ve () adlı karye reayaları, Boğazlıyanlı oğlu Ahmed Beğ'in zulm ve eziyetinden şikayetçidirler. Bu durumun engellenmesi için Süleymanlı Sağır kadısına hüküm yazılmıştır.
243	1005	Evâsit-i Cemaziyevvel 1161	Alacak-Verecek	Sarraf taifesinden Manas adlı zimminin Erzurumda bulunan Anbar oğlu Gürcü Markar adlı zimmiden beş yüz kırk guruş alacağını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacağının tahsil edilmesi için Erzurum valisine ve Erzurum monlasına hüküm yazılmıştır.
243	1006	Evâsit-i Cemaziyevvel 1161	Alacak-Verecek	Zagili adlı karye sükkanından Kiragos, Haçak, Avak, Takos ve () adlı zimmilerin kimseye borcu yok iken, İbrahim, İsmail ve () adlı kişiler alacaklarının olduğunu iddia ederek bunlara muhalefet etmektedirler. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzurum molasına hüküm yazılmıştır.
243	1007	Evâsit-i Cemaziyevvel 1161	Alacak-Verecek	El-Hac Mehmed Ağa'nın Erzincan'da bulunan Mustafa alay beğinden bir miktar alacağını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacağı olan miktarın tahsil edilmesi için Erzurum valisine, Erzincan ve kadılarına hüküm yazılmıştır.

243	1008	Evâsıt-ı Cemaziyelevvel 1161	Şekavet	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi () ve () ve () adlı karyeler ahalileri, ekrad taifesinden bazı kişilerin karyelerine gelip mahsullerine zarar verip, eşyalarını ve tuzlarını çalmalarından şikayetçidirler. Bu kişilerin çaldıkları davar, eşya ve zarar verdikleri mahsullerin kıymetlerinin alınması için Erzurum valisi vezirim () paşa ve Sivas valisi vezirim () paşaya ve Karahisar-ı Şarki ve Sivas ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
243	1009	Evâsıt-ı Cemaziyelevvel 1161	Vergi	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Arnezir-i Zir adlı karyede bulunan müslüman ahalisi hisselerine düşen vergiyi ödemelerine rağmen adı geçen karyede bulunan zimmi taifesi kendi hisselerine düşen vergiyi vermekte muhalefet etmektedirler. Hisselerine düşeni ödemeleri için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
244	1010	Evâsıt-ı Cemaziyelevvel 1161	Mal Gasbı	Karahisar-ı Şarki sakinlerinden Kızılzade Ali Ağa'nın çarşıda bulunan hanından eşyaları dergah-ı muallam yeniçerileri ortalarından otuz bir bölüğün neferatından isimleri malum olan yeniçeriler tarafından yağma edilmiştir. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
244	1011	Evâsıt-ı Cemaziyelevvel 1161	Tımar Tevcihi	Hımıs sancağında ve nahiyesinde ve Derveld adlı karye tımarının Mustafa ve Ali'ye tevcih edilmesi hususunda Erzurum valisi vezire ve Hımıs ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
244	1012	Evâsıt-ı Cemaziyelevvel 1161	Tekalif-i Şakka	Seyyid Mehmed, Seyyid Mahmud, Seyyid Mustafa, Seyyid Abdülhad ve Seyyid () adlı kişiler Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Kaşıkçı ve İşviran adlı karye topraklarında tasarruflarında olan hane-i avarıza bağlı vergileri almaları icap ider iken, adı geçen karye ahalilerinden bazıları ayanlık iddiasıyla "tekalifi siz dahi maan virin" diyerek ve tekalif-i şakka talebinde bulunarak zorluk çıkartmışlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

244	1013	Evâsıt-ı Cemaziyelevvel 1161	Vergi	Karahisar-ı Şarki muzafatından Kırık adlı karyede bulunan Hafız Seyyid Mahmud ve Seyyid () adlı kişileden kendi geçimleri için besledikleri yüz ellişer res koyundan adet-i ağnam talebinde bulunulmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
245	1014	Evâhir-i Cemaziyelevvel 1161	Arazi ve Mütahale	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Mişlinoz adlı karye sakinlerinden Aslıhan ve kardeşi Toras'a babalarından kalan tarlaya, Kalok adlı zimminin müdahalesinin engellenmesi için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
245	1015	Evâhir-i Cemaziyelevvel 1161	Para Gasbı	Erzurum gümrükçüsü İsmail Ağa, Erzurum sakinlerinden ulema ve meşayihden Eş-Şeyh İsmail adlı kişinin akçesi gasp edip, haksız yere akçe talebinde bulunmaktadır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
245	1016	Evâhir-i Cemaziyelevvel 1161	Alacak-Verecek	Erzurum sakinlerinden Melkon ve Bağdasar adlı zimmiler Fırız adlı zimminin alacağı akçeyi vekaleten alıp buna teslim etmişlerdir. Beytül mal emini İsmail ağa bunlardan bahsi geçen akçeyi "Beytül-mala düştü" diyerek almak istemiştir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve monlasına hüküm yazılmıştır.
245	1017	Evâ'il-i Cemaziyelevvel 1161	Vergi	Karahisar-ı Şarki sancağında Ebül-Hayr kazası muzafatından Nezirlü nahiyesine tabi zeamet karyelerinden Bavi adlı karye ahalilerinden karyeleri zaimleri ve subaşları fazla vergi talebinde bulunmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Ebul-Hayr ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
246	1018	Evâsıt-ı Cemaziyelevvel 1161	Nikah Akdi	Milas kazasına tabi Yıvadi adlı karye sakinlerinden () ile Fatıma nikah akdi yapmışlardır. Ancak () adlı kişi başka bir yerde iken eşkıya zümresinden Veli adlı kişi Fatıma'yı zapt ederek kardeşi Hüseyin ile nikah akdi yaptırmıştır. Bu Durumun halli için Erzurum valisine, Milas ve kadılarına hüküm yazılmıştır.

246	1019	Evâsıt-ı Cemaziyelahir 1161	Arazi ve Müdahale	Erbab-ı tıardan Ahmed adlı sipahinin mutasarrıf olduğu karyelerin ortakları hisselerine düşeni almaya kanaat etmeyip daha fazlasını zorla almışlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
246	1020	Evâ'il-i Receb 1161	Su Anlaşmaz lığı	Vadi-i Vasgerden adlı yerden akan suya yapılan müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
247	1021	Evâsıt-ı Cemaziyevvel 1161	Vergi	Karahisar-ı Şarki kazası müstahfizlarından El-Hac Süleyman bin Abdullah adlı müstahfiz mutasarrıf olduğu gedik tımarı karyelerinden Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Ciledir adlı kayeden alınan öşr ü resmine Karahisar-ı Şarki kazasına tabi İsrail adlı karyede vaki Çomaklı Dede Zaviyesi'nin zaviyedar ve vakfın mütevellileri olan Seyyid Şeyh Mustafa bin İsmail ve Seyyid Şeyh Halil bin Ali ve Seyyid Şeyh Veli bin Ahmed ve Seyyid Şeyh Hasan bin Münci ve Seyyid Şeyh Ali bin Mustafa adlı kişiler müdahalede bulunmuşlardır. Bu durumun engellenmesi için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki hassı voyvodası () zide mecdehuya hüküm yazılmıştır.
247	1022	Evâhir-i Cemaziyevv el 1161	Şekavet	Habsname adlı kaza ahalileri Yanık oğlu Ahmed ve Osman adlı kişilerin naib olup fukaraya zulm etmesinden şikayetçidirler. Bu kişilerin naiplikten azl edilmesi için Habsmane kadısına hüküm yazılmıştır.
247	1023	Evâhir-i Cemaziyevv el 1161	Arazi ve Müdahale	Şiran nahiyesine tabi () adlı karye reayaları Gavur Dağı adlı yaylağa müdahaleden şikayetçidirler. Bu müdahalenin engellenmesi için Karahisar-ı Şarki ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
247	1024	Evâhir-i Cemaziyevvel 1161	Alacak- Verecek	Mehmed adlı kişinin bir mikdar alacağını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacak hakkının tahsili için Erzurum valisine, Kuruçay ve Gercanis kadılarına hüküm yazılmıştır.

248	1025	Evâsıt-ı Cemaziyelahir 1161	Müdehale ve Teaddi	Bayburd kasabası mahallatından () adlı mahalle sakinlerinden Ahmed adlı kişi kızı Saliha'yı kimseye akd itmemesine rağmen Hasan Efendi mahallesi sakinlerinden İsmail adlı kişi "sen kızın sağire-i mezbureyi benim vasisi olduğum Tekyeli oğlu Mehmed Ağa dimekle ma'rûf müteveffanın oğlu İsmail nam sağireye vermiş idin" diyerek müdahalede bulunmuştur. Bu müdahalenin engellenmesi için Erzurum valisine, Bayburd ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
248	1026	Evâ'il-i Cemaziyelahir 1161	Para Gasbı	Yörük adlı karye sakinlerinden Küçük oğlu Markos adlı zimminin, Karahisar-ı Şarki sükkanından Şa'banoğulları Halil ve Osman adlı kişiler haksız yere bunun bir miktar parasını gasp etmişlerdir. Gasp edilen paranın alı verilmesi için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
248	1027	Evâil-i Cemaziyelahir 1161	Para ve Mal Gasbı	Es-seyyid Ebubekr adlı kişinin bir çift öküzünü ve yetmiş üç gurusluk akçesini Kelkid kazası sakinlerinden Abdullah ile babası Süleyman gasp etmişlerdir. Gasp edilen şeylerin geri verilmesi için Erzurum valisi vezire, Kelkid ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
248	1028	Evâsıt-ı Cemaziyelahir 1161	Vergi	Abdullah adlı sipahi mutasarrıf olduğu Gercanis kazasına tabi tımar karyelerinden ve () ve maiyetindeki karyelerin a'şar ve sair hukuk ve rüsumunun alımını subaşı Mustafa'ya devretmiştir. Ancak bu duruma bazı kişiler müdahalede bulunmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisinei Gercanis ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
248	1029	Evâsıt-ı Cemaziyelahir 1161	Vergi	Ulema ve meşayihden Şeyh İsmail Pasin kazası muzafatından () nahiyesine tabi Karahula Çiftliği adlı karye toprağında vergi alınmasını gerektiren bir emlak ve arazisi olmamasına rağmen bahsi geçen karye ahali "emr-i şerif ile vaki' olan tekalifden sen dahi bizimle hisse vir" diyerek müdahalede bulunmuşlardır. Bu müdahalenin halli için Erzurum valisine, Pasin ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

249	1030	Evâsıt-1 Cemaziyelahir 1161	Şekavet	Bayezid kalası nahiyesi sakinlerinden Kaspar adlı zimmi, adı geçen nahiye sakinlerinden Mahmud Beğ ve Çaşnigir Osman Ağa adlı kişiler tarafından habs ve haksız yere bir mikdar akçesi gasp edilmiştir. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
249	1031	Evâsıt-1 Cemaziyelahir 1161	Alacak-Verecek	Tüccar tairesinden Vani adlı zimmi sahip olduğu eşyaları Kars kazası sakinlerinden Yanican ve kardeşi Şahnizar adlı zimmilere satmıştır. Ancak satış bedelini talep etmesine rağmen türlü bahanelerle karşılaşmıştır. Satış bedelinin temin edilmesi için Erzurum valisine, Kars-1 Erzurum ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
249	1032	Evâsıt-1 Cemaziyelahir 1161	Satış Anlaşmazlığı	Mehmed Beğ Gümüşhane’de bulunan mutasarrıfı olduğu mülk hamamını Gümüşhane’de sakin Osman Beğ satmıştır. Ancak Mehmed Beğ vefat edince varisleri bu duruma muhalefet etmişlerdir. Muhalefetin engellenmesi için Gümüşhane kadılarına ve Gümüşhane eminine hüküm yazılmıştır.
249	1033	Evâsıt-1 Cemaziyelahir 1161	Mal ve Para Gasbı	Seyyid Halil adlı şahsın Karahisar-1 Şarki sakinelerinden validesi Fatıma adlı hatun vefat edince geride bıraktığı mallar buna ve adı geçen kaza sakinelerinden Aişe adlı hatuna kalmıştır. Ancak hemşiresi bir miktar akçe ve birkaç malı Seyyid Halil’in haberi olmadan almıştır. Alınan şeylerin tahsili için () kadısına ve Karahisar-1 Şarkinaibine, Karahisar-1 Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
249	1034	Evâhir-i Cemaziyelahir 1161	Para Gasbı	İskefser kazası sakinlerinden Mehmed adlı kişi İskefser kazası sakinlerinden Osman adlı sipahinin kızı Hanife ile evlenmek istemiştir. Osman adlı sipahi “bana nefsim için bir mikdar akçe virmedikçe nikah itdürmem” diyerek bir mikdar akçesini ahz etmiştir. Bununla birlikte nikahtan sonra da bir mikdar akçesini gasp etmiştir. Haksız yere alınan akçenin geri verilmesi için İskefser ve kadılarına, Karahisar-1 Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
249	1035	Evâhir-i Cemaziye lahir 1161	Su Anlaşmaz lığı	Oturı adlı karye ahalileri ile Ağılsur adlı karye ahalileri arasındaki su anlaşmazlığını gidermek için Erzurum valisine ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.

250	1036	Evâhir-i Cemaziyelahir 1161	Arazi ve Mütahale	Erzurum kazası muzafatından Mirsokola nahiyesine tabi Kötide adlı karye ahalilerinin otundan ve suyundan istifade ettikleri Torza köyü adlı mera yerlerine Yahya adlı kişi muhalefet etmektedir. Bu durumun engellenmesi için Erzurum valisine, Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır.
250	1037	Evâsit-i Cemaziyelahir 1161	Para Gasbı	Nefs-i Kemah kazası sakinlerinden Hafız Mustafa, Kemah kazasına tabi Zaverli Sakili adlı karye ahalilerinden bazılarının bir miktar parasını gasp etmiştir. Gasp edilen paranın geri verilmesi için Kemah ve kadılarına ve Kemah voyvodasına hüküm yazılmıştır.
250	1038	Evâhir-i Cemaziyelahir 1161	Satış Anlaşmazlığı	Alemdar-ı Sani adlı kişi, Erzurum sakinlerinden Kayserili Mehmed adlı kişiye yüz yetmiş beş guruşa sattığı atını belirli sebeplerden dolayı geri istemiş, ancak alamamıştır. Satılan atın geri verilmesi için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır.
250	1039	Evâhir-i Cemaziye lahir 1161	Su Anlaşmazlığı	Tozi adlı karye ahalileri ile Birziliha adlı karye ahalileri arasında vukua gelen su anlaşmazlığının çözülmesi için Erzurum valisine ve Erzurum monlasına hüküm yazılmıştır.
250	1040	Evâhir-i Cemaziyelahir 1161	Vergi	Ahmed ve Abdülbaki adlı sipahiler mutasarrıf oldukları tımar karyelerinden Mirsifoli nahiyesine tabi Saklı Kesik adlı karye toprağındaki yaylaklardan faydalanan Söğüdü karye ahalilerinden resm-i yaylak talep etmelerine rağmen türlü bahanelerle karşılaşmışlardır. Yaylak resmlerinin alı verilmesi için Erzurum valisine ve Erzurum monlasına hüküm yazılmıştır.
251	1041	Evâhir-i Cemaziyelahir 1161	Vakıf	Şeyh Ali'nin mütevellisi olduğu vakfın bir kıta bağçesine () ve () ve () adlı kişiler zabt eylemişlerdir. Zabt edilen yerin alı verilmesi için Erzurum valisine, Bayburd kadısına hüküm yazılmıştır.
251	1042	Evâhir-i Cemaziyelahir 1161	Para Gasbı	Medine-i Erzurum sakinlerinden Mehmed adlı kişinin bir miktar guruşu Medine-i Erzurum sakinlerinden () adlı kişi tarafından gasp edilmiştir. Gasp edilen paranın geri verilmesi için Erzurum valisine ve kadısına hüküm yazılmıştır.

251	1043	Evâhir-i Cemaziye lahir 1161	Timar Tevcihi	Erzurum sancağında Bayburd nahiyesinde Horak adlı karye tımarının Mehmed adlı sipahiye tevcihi hususunda Erzurum valisine ve Bayburd kadısına hüküm yazılmıştır.
251	1044	Evâhir-i Cemaziye lahir 1161	Timar Tevcihi	Erzurum sancağında Bayburd nahiyesinde Sirye adlı karye tımarının Osman adlı sipahiye tevcih edilmesi için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
251	1045	Evâhir-i Cemaziyelahir 1161	Şekavet	Karahisar-ı Şarki kazası sakinlerinden zorba takımından Kızıl oğlu Ali ve Paşa oğlu Ahmed ve Nebi oğlu diğer Ali ve Hasan Efendi oğlu Hüseyin adlı kişilerin davalarının Erzurum'da görülmesi hususunda Erzûrûm vâlisine ve eyâlet-i Erzûrûm'da vâki' () kâdisına hüküm yazılmıştır.
252	1046	Evâ'il-i Receb 1161	Arazi ve Müdahale	Bayburd kazasına tabi Hoçurga adlı karye sakinlerinden Fettah ve () adlı kişilerin babaları Abdi, Melkit ve Sivay adlı zimmilerin mutasarrıfı oldukları yerleri satın almıştır. Babalarının vefatı ile alınan yerler bunlara intikal etmiş, ancak bahsi geçen zimmiler "ol yerleri ferağımıza nadim olub yedinizden alub zabt ideriz" diyerek füzuli müdahalede bulunmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
252	1047	Evâsıt-ı Receb 1161	Vergi	Karahisar-ı Şarki nahiyesinden Aşkar Abad nahiyesi kuraları ahalileri ile İzbedr-i Bala karye ahalilerinden alınan fazla verginin akıbeti hususunda Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki kadılarına hüküm yazılmıştır.
252	1048	Evâsıt-ı Receb 1161	Şekavet	Zeynep adlı hatun'un oğlu ve () ve () adlı eytamların babaları, Kars sakinlerinden Müftioğlu denilen () ve Loti Mustafa adlı kişiler tarafından darp edilerek öldürülmüş ve eşyası gasp edilmiştir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzurum kadısına ve () kadısına hüküm yazılmıştır.

252	1049	Evâsıt-ı Receb 1161	Alacak-Verecek	El-Hac Halil adlı kişinin Erzurum sakinlerinden Keskin İsmail Ağa adlı kişiden sekiz yüz guruş alacak hakkı bulunmaktadır. Ancak parasını alamadan Keskin İsmail adlı şahıs vefat etmiştir. Bu sebeple terekesine vaki olan oğlu () adlı kişiden alacak hakkını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacak hakkının tahsil edilmesi için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır.
253	1050	Evâhir-i Receb 1161	Vazife Tevcihi	Gürcü kapusu kurbunda vaki İhlasiye medresesinin müderrislik vazifesi Mevlana Abdullah'a tevcih olunması için Erzurum valisine, Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
253	1051	Evâhir-i Receb 1161	Şekavet	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Norşin bağçeleri adlı karye sakinlerinden Seyyid Hüseyin adlı kişi, Seyyid Ahmed'in destekçisi Hacı Mustafa tarafından darp edilmiştir. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
253	1052	Evâhir-i Receb 1161	Arazi ve Müdahale	Tümürbelli Seyyid Hüseyin'in Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Norşin bağçeleri adlı karye toprağında mutasarrıf olduğu bir kıta mülk bağçe ve bir menziline yapılan müdahalenin önlenmesine yönelik davanın halli için Erzurum valisi vezire, Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
253	1053	Evâ'il-i Şaban 1161	Arazi ve Müdahale	Erzincan kazası sakinlerinden Keçecioğlu Sahak adlı zimminin Erzincan kazası toprağında vaki yerlerine Cigala adlı zimmi müdahale etmektedir. Müdahalenin engellenmesi için Erzurum valisine ve Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
254	1054	Evâ'il-i Şaban 1161	Alacak-Verecek	Hasan, Ali, Ebubekr, Halil ve Mustafa adlı kişilerin Erzurum sakinlerinden sabıka kol ağası İsmail adlı kişiden iki bin guruş alacak haklarını talep etmelerine rağmen alamamışlardır. Alacak guruş hakları tahsil edilmesi için Erzurum valisine, Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır.

254	1055	Evâ'il-i Şaban 1161	Alacak-Verecek	Mustafa, Ebubekr, Halil, Osman, Ali ve Hasan adlı kişilerin Erzurum sakinlerinden sabıka kol ağası İsmail adlı kişiden altı bin beş yüz guruş alacak haklarını talep etmelerine rağmen alamamışlardır. Alacak gurusu hakları tahsil edilmesi için Erzurum valisine, Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır.
254	1056	Evâ'il-i Şaban 1161	Vergi	Gercanis kazasına tabi Mislamud adlı mezra ahalisinden bazıları hisselerine düşen tekalifi vermemektedirler. Hisselerine düşen tekalifi vermeleri için Erzurum valisine, Gercanis ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
254	1057	Evâ'il-i Şaban 1161	Arazi ve Müdahale	Erbab-ı tımdardan Süleyman veled-i Hasan'ın Ulucak nahiyesinde Zil adlı karyede mutasarrıfı olduğu tımara İbrahim ve Hasan adlı kişilerin müdahalesinin önlenmesi için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
254	1058	Evâ'il-i Şaban 1161	Tımar Tevcihi	Pasin sancağında Kuzay nahiyesinde Kilbulaşah adlı karyede bulunan tımarın Mustafa adlı sipahiye tevcihi hususunda Erzurum valisine ve Kuzay ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
255	1059	Evâsıt-ı Şaban 1161	Su Anlaşmazlığı	Bayburd kazasına tabi Çart adlı karye ile Zarkedi adlı karye arasında vukua gelen su anlaşmazlığının çözümü için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
255	1060	Evâsıt-ı Şaban 1161	Alacak-Verecek	Erzincan kazasına tabi Eğri adlı karye sakinlerinden Serkiz adlı zimminin mülk, bağçe, anbar ve benzeri yerlere ortak olduğu amcası Avrakan adlı zimmi kendi hissesini ve bunun hissesini satmıştır. Bu hissesini talep etmesine rağmen alamamıştır. Serkiz adlı zimminin hissesinin alı verilmesi için Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
255	1061	Evâsıt-ı Şaban 1161	Arazi ve Müdahale	Hasan adlı kişinin mutasarrıfı olduğu Benami adlı zeamet karyeden hissesine düşen mahsul ve rüsuma yapılan müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve kadılarına hüküm yazılmıştır.

255	1062	Evâsıt-ı Şaban 1161	Alacak- Verecek	Mehmed Emin adlı kişinin Erzurum sakinlerinden Nişli Solak Osman adlı kişinin uhdesinde olan yüz on yedi gurus alacak hakkının tahsili için Erzurum valisine ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
256	1063	Evâsıt-ı Şaban 1161	Tımar Tevcihi	Erzurum sancağında Bayburd nahiyesinde Badiye adlı karye tımarının Osman adlı sipahiye tevcih edilmesi için Gercanis kadısına ve Gümüşhane eminine hüküm yazılmıştır.
256	1064	Evâsıt-ı Şaban 1161	Tımar Tevcihi	Erzurum sancağında Bayburd nahiyesinde Badiye adlı karye tımarının Ahmed adlı sipahiye tevcih edilmesi için Koganis ve Gümüşhane eminine hüküm yazılmıştır.
256	1065	Evâsıt-ı Şaban 1161	Arazi ve Müdahale	Erzincan kazasına tabi Eğrik adlı karye sakinlerinden Serkiz adlı zimminin babasından kalan arazilere müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
257	1066	Evâsıt-ı Şaban 1161	Haksız Para Talebi	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Ödemiş adlı karye sakinlerinden Mustafa adlı kişiden, Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Eğrehor adlı karyede bulunan bazı kişiler haksız yere para talebinde bulunmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
257	1067	Evâsıt-ı Şaban 1161	Arazi ve Müdahale	Yusuf adlı sipahinin Erzurum sancağında Bayburd nahiyesine tabi Harat adlı karye tımarının mahsul ve rüsumuna müdahalenin engellenmesi için Erzurum valisine, Bayburd ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
257	1068	Evâhir-i Şaban 1161	İftira	Erzurum ahalisinden Kirkor adlı zimmi “beş sene mukaddem oğlum Artin diyâr-ı Acem’de vâki’ meşhedde bana isal itmek için yedi bin beş yüz gurûş kıymetli eşyâsını def eylemiştir” diyerek Abraham zimmiden talep etmesine dair davanın halli için Erzurum valisine ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.

257	1069	Evâhir-i Şaban 1161	Şekavet	Bayramlı kazası sakinlerinden El-Hac Mustafa, Cennet oğlu Halil ve dahi sairleri Karahisar-ı Şarki sakinlerinden Halidoğlu Mustafa ve Memiş oğlu Mehmed adlı kişilerin şekavet hareketlerine maruz kalmaktadırlar. Bu durumun halli için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
258	1070	Evâhir-i Şaban 1161	Arazi ve Müdahale	Erbab-ı timardan Ahmed adlı sipahinin mutasarrıfı olduğu tımar karyelerine yapılan müdahalenin halli için Erzurum valisine ve mollasına hüküm yazılmıştır.
258	1071	Evâsıt-ı Ramazan 1161	Vakıf	Kars-ı Erzurum haricinde vaki Esseyid Yusuf Paşa Cami-i Şerifi ve hamamı vakfının tevliyeti Şerife Aişe Hatundan Hasan Halife'ye tevcih olunmuştur. Ancak Es-seyyid Yusuf "Şerife Aişe'nin evladıyım ve tevliyet-i mezkûr evlada meşrutadır" diyerek muhalefette bulunmuştur. Bu durumun halli için Kars-ı Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
258	1072	Evâ'il-i Ramazan 1161	Mal Gasbı	Bayezid ağalarından bazı kişilerin gasp ettikleri emvalin sahiplerine tahsili hususunda Erzûrûm vâlisî Kubad İbrâhîm Paşa'ya ve Bayezid kâdisına hüküm yazılmıştır.
259	1073	Evâhir-i Ramazan 1161	Vergi	Müteveffa Şeyh Yahya evladından Mustafa adlı kişinin Sefer Obası adlı vakıf karyesinin dahilinde olan yerlerden aldığı öşr ü resme Mehmed Paşa Vakfı'nın mütevellisi () adlı kişi müdahalede bulunmuştur. Bu müdahalenin engellenmesi için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
259	1074	Evâhir-i Ramazan 1161	Alacak-Verecek	Kemah kazası sakinlerinden Cagili papası Tat oğlu Üsteyan adlı zimminin ehl-i islamdan ve zimmi taifesinden bazı kişilerden bir mikdar alacağını talep etmesine rağmen alamamıştır. Hakkı olan paranın tahsil edilmesi için Kemah ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

259	1075	Evâ'il-i Şevval 1161	Alacak-Verecek	Erzincan'da sakin müteveffa Seyyid El-Hac Mansur adlı kişinin oğulları () ve () adlı kişiler ile sair vereselerin Erzincan kazasına tabi Zangic adlı karye ahalisinden Makdisi Kiragos, Şadik ve diğer Kiragos, Forkas, Hacadır ve sair kişiler zimmetinde bir miktar alacaklarını talep etmelerine rağmen alamamışlardır. Talep edilen paranın verilmesi için Erzurum valisi vezire ve Mevlana Erzincan kadısına hüküm yazılmıştır.
259	1076	Evâ'il-i Ramazan 1161	Vakıf	Erzurum haricinde vaki Dar Ağacı Mahallesi'nde müteveffa Fecir oğlu Vakfı'nın mülhakatından Pasin kazasına tabi Bosi Deresi adlı karyede bulunan mülk arsaya İbrahim adlı kişi "ol arsayı ben mülkiyet üzre zabt iderim" diyerek müdahalede bulunmuştur. Bu müdahalenin halli için Erzurum valisine, Pasin ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
259	1077	Evâsit-i Ramazan 1161	Şekavet	Feyzullah adlı kişinin Erzurum'da Berber Mahallesi'nde vaki mütevellisi olduğu müteveffa Ali Paşa vakfının akaratından olan kasap dükkanına Kefere taifesinden bazı kişiler zarar vermişlerdir. Bu durumun engellenmesi için Erzurum valisine ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
260	1078	Evâsit-i Şevval 1161	Arazi ve Müdahale	Abdullah Kuşçı adlı kişinin mutasarrıfı olduğu yerlerin müşterekleri hisselerine düşen mahsul ve rüsumu almaya kanaat itmemiş ve daha fazlasını zorla almışlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Güney Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
260	1079	Evâsit-i Şevval 1161	Alacak-Verecek	İstanbul sakinlerinden Ohan adlı zimminin Mayaş adlı zimmiden bir miktar alacağını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacak hakkının tahsil edilmesi için Erzurum valisi vezirim paşaya ve Sivas valisi vezirim paşaya, Erzurum mollası, Sivas ve kadılarına hüküm yazılmıştır.

260	1080	_____	Şekavet	Karahisar-ı Şarki mahallatından Orta Mahallesi sakinlerinden Es-seyyid Ali bin Veliyyüddin adlı kişiye, aynı mahalleden El-Hac İsmail adlı kişi “senin babandan alacağım var, vir” diyerek musallat olmuştur. Bir miktar parasını ve malını gasp etmiş, mülk bağçesini zabt ve Alemdar Çelebi adlı kişiyi rehin ve amcası Yusuf’un küçük kızlarını hizmetkarlarına zorla nikah akdi yapmıştır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve kadılarına hüküm yazılmıştır.
261	1081	Evâhir-i Şevval 1161	Alacak-Verecek	Erzincan kazasına tabi Zanking adlı karye sakinlerinden Kiragos ve Zahak ve diğer Kiragos Avak ve Kalos ve () ve () adlı zimmiler Erzincan kazası ahalisinden Karakaş oğulları İbrahim ve İsmail ve amcaları Molla Ömer adlı kişilerden alacak haklarını almışlar ancak bahsi geçen bu kişiler müdahalede bulunmuşlardır. Müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
261	1082	Evâ’i-i Zilhicce 1161	Arazi ve Müdahale	Erzurum kazasına tabi Can Ozan adlı karye sakinlerinden Ümmü Gülsüm adlı hatunun babası Mustafa’nın ölümü ile kendisine ve kardeşi İbrahim adlı kişiye arazi, yaylak v.s kalmıştır. Ancak Resul Ağa oğlu Yakub bunları zorla zabt etmiştir. Zabt edilen yerlerin geri verilmesi için Erzurum valisine ve () kadısına hüküm yazılmıştır.
261	1083	Evâ’i-i Zilkade 1161	Alacak-Verecek	Tüccardan Makdisi Bogos adlı zimminin Toros ve Makdisi Kalos adlı zimmilerde üç yüz kırk guruşluk ve Kefelu oğlu adlı zimmi de iki yüz on guruşluk emtia ve eşyayı alamadan bu kişiler firar etmiştir. Bu kişilerin zimmelerinde kalan her ne ise alı verilmesi için Erzurum valisine ve Kars beğlerbeğisi ve Erzurum kadısı ve Kars ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

261	1084	Evâ'il-i Zilkade [I]161	Para Gasbı	Tüccardan Bogos ve ortağı Ohan adlı zimmiler Erzurum'da vaki Nurhan hanında misafir iken Ohan adlı zimminin başka yere gitmesi ile Arslan veled-i Koli adlı zimmi Bogos zimmiye "senin şerikin mesfur Ohan benim odamdan dört yüz kırk yedi guruşluk malımı sirkat eylemiş. Senden alurum" diyerek haksız yere bir miktar akçesini gasp etmiştir. Haksız yere alınan paranın geri verilmesi için Erzurum ve Sivas valilerine ve Erzurum mollasına ve Sivas ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
262	1085	Evâ'il-i Zilkade [I]161	Mal Zabtı	İskefser kazasına tabi Körtolos adlı karye sakinlerinden Kara Derviş oğlu Ahmed adı geçen karyede bulunan İsmail adlı şahsın menziline gidip bir çift öküzünü ve tasarrusunda olan yerlerini haksız yere zabt etmiştir. Haksız yere alınan şeylerin geri verilmesi için Erzurum valisine ve İskefser ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
262	1086	Evâ'il-i Zilkade 1161	Para Zabtı	Habsmane kazasına tabi Magalud adlı karyeden Kara Mustafa oğlu Hüseyin adlı kişi Kara Halil oğlu Mustafa Beğ'in tarlasındaki ekinlere hayvanlar aracılığı ile zarar vermiş ve haksız yere on dört guruşunu zabt etmiştir. Zarar verilen ekinlerin kıymeti ve haksız yere alınan paranın verilmesi için Habsmane ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodası () zide mecduhuya hüküm yazılmıştır.
262	1087	Evâst-ı Zilkade 1161	Mal Gasbı	Kuruçay kazasına tabi Rafik adlı karye sakinlerinden Esseyid Nabi adlı kişinin babası Çolak Ömer'in dokuz yüz guruşluk malı Kuruçay nahiyesine tabi Toguz adlı karyeden Mehmed Ağa tarafından gasp edilmiştir. Gasp edilen guruş hakkının alı verilmesi için Erzurum valisine ve Kuruçay ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
262	1088	Evâst-ı Zilkade 1161	Vergi	Medine-i Erzurum mahallatından Sığırcık Mahallesi sakinlerinden Abdullahoğullarından Yakub ve Bekir ve Mahmud ve Ömer adlı kişilerden adı geçen mukataanın voyvoda, mültezim ve zabıtları haksız yere rüsum-ı raiyyet talebinde bulunmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır.

263	1089	Evâhir-i Zilkade 1161	Alacak-Verecek	Ebubekr adlı kişinin bazı kimseler zimmetinde bir miktar alacağı bulunmaktadır. Ancak alacaklılarından bazıları vefat etmiş, bazıları ise hayatta olmasına rağmen türlü bahaneler ile vereceklerini vermemişlerdir. Bahsi geçen kişinin alacak hakkı, vefat edenlerin terekelerinden, hayatta olanların kendilerinden tahsil edilmesi için Erzurum valisi ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
263	1090	Evâhir-i Zilkade 1161	Miras	Karahisar-ı Şarki kazası muzafatından Baylı nahiyesine tabi Sosana adlı karyeden () adlı kişinin babasından kalma yerleri amcası () ile ortak olarak kullanmaktadırlar. Amcası () vefat edince hissesi oğlu () kalmıştır. Ancak hissesine düşeni kabul etmeyerek “cümlesi babamındır. Sana müşareket itdirmem” diyerek müdahalede bulunmuştur. Bu durumun halli için Karahisar-ı Şarki kadısına ve Karahisar-ı Şarki voyvadasına hüküm yazılmıştır.
263	1091	Evâhir-i Zilkade 1161	Şekavet	Mehmed adlı kişinin, Abdullah, Murad oğlu İsmail ve Ali adlı şahıslar tarafından harası basılıp küçük yaştaki evladını helak ve zevcesini darp ederek öldürmüşlerdir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzurum eyaletinde vaki Mevlana () kadısına hüküm yazılmıştır.
263	1092	Evâhir-i Zilkade 1161	Vergi	Heft nahiyesine tabi Mecnun ve Menazil adlı karye ahalileri üzerlerine düşen aşar ve sair hukuk ve rüsumları ödemelerine rağmen karyeleri zabiti olan Ahmed adlı kişi buna kanaat itmemiş ve diğer karye zabitleri ile gelerek bunların arpa, saman, bal ve benzeri yiyeceklerini ahz edip, atlarını beslettirerek zulm etmiştir. Bu durumun engellenmesi için Diyarbekir valisi ve Amid mollasına hüküm yazılmıştır.

264	1093	Evâhir-i Zilkade 1161	Miras	Bayburd kazası sakinlerinden El-Hac Ali adlı kişinin cediti Haşırzade Ahmed'in vefat etmesi ile emlak ve eşyası kızı ve bunun validesi Halime'ye, diğer kızı Nisa'ya ve oğlu Hüseyin'e kalmıştır. Validesi hissesini düşeni alamadan Hüseyin zabt etmiştir. Bunun vefat etmesi ile ceddinden kalan emlak ve eşya ammizadesi Hasan'a kalmıştır. Validesinin hissesi bundan talep etmesine rağmen alamamıştır. Validesinin hissesi Hasan adlı kişiden alı verilmesi için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
264	1094	Evâhir-i Zilkade 1161	Vergi	İspir sancağında ve nahiyesinde Selhus adlı karye tımarının aşar ve rüsumuna yapılan müdahalenin halli için Erzurum valisine, Erzurum mollasına ve İspir kadısına hüküm yazılmıştır.
264	1095	Evâ'il-i Zilhicce 1161	Arazi ve Müdahale	Çevgandar zaviyesi vakfi zaviyedarı olanlar Kördolos adlı karyenin mahsulüne kanaat itmeyip, Pasin kazası muzafatından Kuzey nahiyesine tabi Kirdebar karye için Kördolos karyesidir diyerek mahsul ve rüsumunu ahz ve kabz etmişlerdir. Çevgandar zaviyesi vakfi zaviyedarlarının ve Erzurumlu seyyid İbrahim'in Kirdebar adlı karyeye müdahalelerinin önlenmesi için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına ve İspir kadısına hüküm yazılmıştır.
265	1096	Evâ'il-i Zilhicce [1]1161	Tımar Tevcihi	Erzurum sancağında Gümüşhane kazasına tabi Şeyh Deresi adlı karye tımarının Hassa silahşorlarından Ahmed veled-i Ali'ye tevcih edilmesi için Koğanis ve () kadılarına ve Gümüşhane eminine hüküm yazılmıştır.
265	1097	Evâ'il-i Zilhicce 1161	Vergi	Diyarbakır'da vaki Kili kazasına tabi Kefri kalası sakinlerinden Yusuf ve Seyyid (), Seyyid () ve Seyyid () adlı kişilerden Badıllı aşireti zabiti () haksız yere rüsum-ı raiyyet talebinde bulunmuştur. Bu durumun engellenmesi için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır.

265	1098	Evâhir-i Zilkade 1161	Miras	Kuruçay kazasına tabi Armudan-ı Sağır adlı karye sakinlerinden Melkon adlı zimminin dedesi Mikail, mirasından bununda almasını vasiyet etmiştir. Ancak Melkon hissesine düşen mirası talep etmesine rağmen alamamıştır. Melkon adlı zimminin hissesine düşen hakkı alı verilmesi için Erzurum valisine, Kuruçay ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
265	1099	Evâ'il-i Muharrem [1]1162	Alacak-Verecek	Kuruçay kazasına tabi Armudan-ı Sagır adlı karye sakinlerinden Melkon adlı zimminin bahsi geçen karyede bulunan bazı zimilerden bir miktar alacağını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacak hakkı tahsil edilmesi için Erzurum valisine, Kuruçay ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
266	1100	Evâ'il-i Muharrem 1162	Arazi ve Müdehale	Divriği kazasına tabi Tamara adlı karye ahalileri Erzincan kazasına tabi Armudan adlı karyede vaki dağlık sahadan kura ahalileri ile birlikte odun ve sair keresteden faydalanmaktadırlar. Armudan karye ahalileri ve subaşları "ol-dağdan odun ve sair kereste kat' itdirmeyüb müstakil bir kıt'a itdiririz" diyerek füzuli müdahalede bulunmuşlardır. Bu durumun halli için Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
266	1101	Evâ'il-i Muharrem 1162	Vergi	Bayburd kazasına tabi Saraycık adlı karyenin reayaları resm-i ispence ve adı geçen karye toprağında ziraatleriyle hasıl eyledikleri terekelerin öşrleriyle sair hukuk ve rüsumları karyeleri sipahilerine ödemelerine rağmen sipahiler buna kanaat itmeyip daha fazlasını talep etmişlerdir. Bu durumun engellenmesi için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
266	1102	Evâ'il-i Muharrem 1162	Tımar Tevcihi	Erzurum sancağında Kuzay Erzincan nahiyesinde Lülü adlı karye tımarının Seyyid Hasan Hacı Hamza'ya tevcih edilmesi hususunda Erzurum valisine ve Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

266	1103	Evâ'il-i Muharrem 1162	Arazi ve Müdahale	Kuruçay kazasına tabi Armudan-ı Kebir adlı karye sakinlerinden Derzioğulları Bogos ve Toros ve () ve () adlı zimmiler otundan ve suyundan istifade ettikleri meraya, Mikail ve İşbiş ve amcası Kesir adlı kişiler bina ihdas edip, bunların hayvanlarını olatmasına izin vermemişlerdir. Buranın tekrar meralık yapılması hususunda Erzurum valisine, Kuruçay kadısına hüküm yazılmıştır.
267	1104	Evâsıt-ı Muharrem 1162	Alacak-Verecek	Tüccar taifesinden Murad adlı zimminin Erzurum sakinlerinden bazı kişilerden bir miktar alacağını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacağının tahsili için Erzurum valisi vezire ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
267	1105	Evâsıt-ı Muharrem 1162	Alacak-Verecek	Tüccar taifesinden Murad adlı zimminin Kars kazası sakinlerinden bazı kişilerden bir miktar alacağını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacağının tahsili için Kars beğlerbeğisi, Kars ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
267	1106	Evâsıt-ı Muharrem 1162	Alacak-Verecek	Tüccar taifesinden Murad adlı zimmi Erzurum sakinlerinden vefat eden Makdisi Avak adlı zimmiden alacağını varislerinden talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacağının tahsili için Erzurum valisi vezire ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
267	1107	Evâsıt-ı Muharrem [1]1162	Mal Zabtı	Tüccar taifesinden Saruhan adlı zimminin kardeşi () zimminin ticaret malına Turhal hanında sakin tüccardan Maloç adlı zimmi "bu mal benimdir" diyerek zabt ve müdahalede bulunmuştur. Zabıt edilen malın geri verilmesi için Erzurum valisine ve mollasına hüküm yazılmıştır.
267	1108	Evâsıt-ı Muharrem [1]1162	Arazi ve Müdahale	Es-seyyid Hüseyin ve Saki adlı kişilerin Karahisar-ı Şarki mirliva hassı karyelerinin mahsul ve rüsumuna Es-seyyid Ahmed ve Hasan paşazade Es-seyyid Mehmed adlı kişiler zabıt ve müdahalede bulunmuşlardır. Zabıt ve müdahalenin önlenmesi için Karahisar-ı Şarki sancağında vaki kadılara hüküm yazılmıştır.

267	1109	Evâsıt-ı Muharrem 1162	Arazi ve Müdahale	Armudan-ı Kebir adlı karye reayasından Kazar ve Serkis ve Agob ve İsvail ve Hoçak ve Vartan ve Avanis ve () ve Ledotin ve Gargas ve diğer Arotin ve Sikyas adlı zimmiler ile aynı kaza reayasından Toros ve ammi oğlu Mankosar adlı zimmiler arasında vukua bulan mera anlaşmazlığının halli için Kuruçay kadısına ve Kuruçay hassı voyvodasına hüküm yazılmıştır.
268	1110	Evâsıt-ı Muharrem 1162	Şekvet	Medine-i Erzurum sakinlerinden Murat ve gulamı Vartan adlı kişilerden Kars sakinlerinden Abdullah ve İbrahim adlı kişiler taciz ve celb-i mal kasdıyla buğday ve eşyasını ahz edip, füzuli olarak yedinden temessük almışlardır. Haksız yere aldıkları şeylerin geri verilmesi hususunda Kars beğlerbeğisi, Karsve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
268	1111	Evâhir-i Muharrem 1162	Arazi ve Müdahale	El-Hac Hasan adlı kişinin Koyulhisar kazası toprağında mutasarrıf olduğu mülk bağları, Badıllı ekradından El-Hac Ömer adlı kişi tarafından füzüli zabt edilmiştir. Zabıt edilen bağların alı verilmesi için Erzurum valisine, Koyulhisar ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
268	1112	Evâsıt-ı Muharrem 1162	Şekvet	Erzurum sakinlerinden Murat ile kardeşi Saruhan adlı zimmilerden Malon adlı zimminin haksız yere aldığı şeylerin geri verilmesi hususunda Erzurum valisine ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
268	1113	Evâsıt-ı Muharrem 1162	Timar Tevcilhi	Erzurum sancağında Şavgat nahiyesinde Armud adlı karye tımarının Ömer adlı kişiye tevcih olunması hususunda Erzurum alay beğisine hüküm yazılmıştır.
268	1114	Evâhir-i Muharrem 1162	Para Gasbı	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Ölmüş Tekyesi sakinlerinden Hasan Begoğlu adlı kişinin adı geçen kazada sakin bazı kişilerden borç aldığı bir miktar akçeye karşılık bunun tüm akçesini gasp etmişlerdir. Bu durumun halli için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki hassı voyvodasına hüküm yazılmıştır.

269	1115	Evâhir-i Muharrem 1162	Nikah Akdi	Bayburd kasabası sakinlerinden Mahmud adlı kişi amcası Ahmed'in kızı Raziye ile nikah akdi itmiş, Ancak Kara Mehmed buna müdahalede bulunmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
269	1116	Evâ'il-i Safer 1162	Vergi	El-Hac Halil adlı kişinin Erzurum sancağında Kuzay Erzincan nahiyesinde Köm adlı karyede mutasarrıfı olduğu zeamet karyelerine vaki olan aşar-ı şeriye ve rüsumat-ı örfiyenin subaşısına tamamen ahz ve kabz itdirilmesi ve dışarıdan müdahalenin bertaraf edilmesi için Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
269	1117	Evâsıt-ı Safer 1162	Şekavet	Medine-i haleb bazirganlarından Murat adlı zimmi ile Arabgir sancağı mutasarrıfı Cafer Paşa'nın hazinedarı Süleyman birlikte Erzurumdan Haleb'e giderlerken Munar Deresi adlı mahalde Viçan adlı karye sakinlerinden Viçani Ahmed Beğ'in zir-i destinde olan eşkıyadan Çarıklı kürdünden Balabanoğlu ve Abbas ve kardeşi Hüseyin Kulu ve Mirazan oğlu İsmail ve oğlu Hüseyin Beğ adlı kişiler tarafından mal ve eşyaları gasp edilip Viçani Ahmed'e teslim edilmiştir. Mal ve eşyalarının geri verilmesi için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına ve Tercan kadısına hüküm yazılmıştır.
269	1118	Evâsıt-ı Safer 1162	Arazi ve Müdahale	Züemadan Süleyman adlı kişinin Erzurum sancağında Kuzey Erzincan nahiyesinde Üsküs adlı zeamet karyelerinin mahsul ve rüsumunun reaya zimmetinden alıverilmesi için Erzurum valisine ve Erincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
270	1119	Evâsıt-ı Safer 1162	Arazi ve Müdahale	Karahisar-ı Şarki mukataasının mahsul ve rüsumunun ahz ve kabz ettirilmesi hususunda Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

270	1120	Evâsıt-ı Safer 1162	Vakıf	Mustafa adlı kişi, sadr-ı azamın nezaretinde olan evkafdan Bayburd kazasında vaki Pulur karyesinde vakfin yaptığı bina ve imaretin tamiri için Yakub, bundan bir miktar borç almış ancak bu parayı tamire sarf etmemiştir. Yakub'un vefatı ile vakfin tevliyeti oğlu Hüseyin'e tevcih olununca bu borç bundan istenmiş ancak alınamamıştır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve mollasına hüküm yazılmıştır.
270	1121	Evâhir-i Safer 1162	Arazi ve Müdahale	Hamza veled-i Osman adlı sipahi Karahisar-ı Şarki sancağında Mantuvan nahiyesinde Varmak adlı karyede mutasarrıfı olduğu tımarının müşterekleri hisselerine düşen mahsul ve rüsuma kanaat itmeyip daha fazlasına tecavüz etmişlerdir. Müştereklerin hisselerine düşen mahsul ve rüsumu almaları ve daha fazlasına tecavüz itmelerinin önlenmesi hususunda Erzurum valisi ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
271	1122	Evâhir-i Safer 1162	Tımar Tevcihi	Erzurum sancağında Bayburd nahiyesinde Kigolos adlı karye tımarının kime tevcih olunağı hususunda Erzurum valisine ve Bayburd kadısına ve eyalet-i Erzurum'un sabık ve lahık alay beğlerine hüküm yazılmıştır.
271	1123	Evâhir-i Safer 1162	Arazi ve Müdahale	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Depeköy adlı karyeden Şeyh Ali oğlu Mehmed Çelebi'nin adı geçen karye toprağında vaki tapulu ve temessüklü yerlerine müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisi, Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
271	1124	Evâhir-i Safer 1162	Para Gasbı	Erzincan mahallatından Çukur Mahalle ahalilerinden bazılarında Erzincan sakinlerinden mürabahacı taifesinden Seydi Beğ oğlu Ali Ağa ve kardeşi oğlu Süleyman Beğ adlı kişiler bunların haksız yere bir miktar guruslarını gasp etmişlerdir. Gasp edilen gurusların alı verilmesi için Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
271	1125	Evâhir-i Safer 1162	Arazi ve Müdahale	Mustafa adlı kişinin Bayburd nahiyesinde Sağul-ı Süfla adlı karyede mutasarrıf olduğu tımarı mahsulüne Hasan adlı kişinin müdahalesinin önlenmesi için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

272	1126	Evâ'il-i Rebiülevvel [1]1162	Para Gasbı	Koyulhisar kazası sükkanından Mustafa adlı kişinin Karahisar-ı Şarki voyvodasının kethüdası El-Hac Süleyman haksız yere yüz elli gurusunu gasp etmiştir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Karahisar-ı şarki kadısına hüküm yazılmıştır.
272	1127	Evâ'il-i Rebiülevvel 1162	Arazi ve Müdahale	Ali, Ahmed, Musa ve Osman adlı sipahilerin mutasarrıfı olduğu tımar karyelerinden Kemah kazasına tabi Bağinik karye toprağında rayanın ziraatleriyle hasıl eyledikleri terekeleri oşlerin pazara nakl ettirilmesi hususunda Kemah ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
272	1128	Evâ'il-i Rebiülevvel 1162	Arazi ve Müdahale	Abdullah adlı sipahinin Erzincan nahiyesinde Savıcı adlı karyede mutasarrıfı olduğu tımar karyelerinin bazı sebeplerden dolayı reaya zimmetinde kalan mahsul ve rüsumunun alıverilmesi için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına hüküm yazılmıştır.
272	1129	Evâsıt-ı Rebiülevvel [1]1162	Şekavet	Murtaza ve Bekir adlı kişilerin kardeşleri Mustafa'nın Suşehri nahiyesine tabi Yavur adlı karyeden Seyyid Osman ve zevcesi () hatun tarafından para ve eşyası gasp edilip daha sonra katl edilmiştir. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
272	1130	Evâsıt-ı Rebiülevvel 1162	Berat Tevcihi	Erzurum sancağında Kuzay Erzincan nahiyesinde Baş Sekil adlı karye zeametinin İsmail'e tevcih olunması hususunda Erzurum valisine ve Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
273	1131	Evâsıt-ı Rebiülevvel 1162	Alacak- Verecek	Hüseyin adlı kişinin Erzurum kazasına tabi Magazirolu kalası sakinlerinden bazı kişilerden alacağını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacak hakkının tahsili için Erzurum valisine ve mollasına hüküm yazılmıştır.
273	1132	Evâsıt-ı Rebiülevvel 1162	Tımar Tevcihi	Erzurum sancağında Karaarz nahiyesinde Sabaviç adlı karye tımarı mutasarrıfının kime tevcih edildiği hususunda Erzurum valisine ve Erzurum'un sabık ve lahık alay beğilerine hüküm yazılmıştır.

273	1133	Evâhir-i Rebtülevvel 1162	Alacak-Verecek	Mustafa adlı kişi, Bayburd kazasına tabi Pulur adlı karyede vaki vakfın bina eylediği cami-i şerif ve imaretin tamiri için verdiği borcu talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacağı hakkın tahsil edilmesi için Erzurum valisi, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
274	1134	Evâsıt-ı Rebtülevvel [1]1162	Arazi ve Müdahale	Seyyid İbrahim adlı kişinin, Pasin sancağında Pasin kazası muzafatından Köni nahiyesinde Kördiyos adlı karye tımarına yapılan müdahalenin halli için Erzurum valisine ve Pasin ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
274	1135	Evâhir-i Rebtülevvel 1162	Vazifeyi Kötüye Kullanma	Karahisar- Şarki ahali, Molla İshak adlı şahsın her gelen kadıya naiblik yapıp, fukaranın haksız yere akçelerini aldırmağa sebep olmasından ve rüşvet vermesinden şikayetçidirler. Bu şahsın naiblikten ref ve naiblik hizmetinde istihdam olunmaması hususunda Karahisar-Şarki kadısına hüküm yazılmıştır.
274	1136	Evâhir-i Rebtülevvel 1162	Arazi ve Müdahale	Dergah-ı Muallam Çavuşlarından Mustafa adlı kişinin Trabzon sancağında Aver adlı karyede mutasarrıfı olduğu zeamete müdahalenin önlenmesi için Gümüşhane ve () kadılarına ve Gümüşhane emini () zide mecduhuya hüküm yazılmıştır.
275	1137	Evâhir-i Rebtülevvel 1162	Müdehale ve Teaddi	Kemah kazası sakinlerinden Seyyid Halil'in vasisi olduğu Hasan ve Hüseyin adlı sağirlerin babaları Hüseyin Beğ vefat edince mutasarrıfı olduğu mülk, eşya ve tarla buna intikal etmiştir. Ancak Kemah kalası müstafızlarından Gazi Beğ oğlu Hacı Mehmed adlı kişi mülk, eşya ve tarlayı füzuli zabt etmiştir. Zabıt edilen şeylerin aliverilmesi için Erzurum valisine ve Kemah kadısına hüküm yazılmıştır.
275	1138	Evâ'il-i Şaban [1]1162	Diğer	Der-kenâr

275	1139	Evâ'il-i Rebiülahir 1162	Şekavet	Karahisar-ı Şarki kazasında sakin ulema, süleha, e'imme, hutaba, ayan ve eşref Karahisar-ı Şarki kazasında sakin Es-seyyid Es'ad Çelebi adlı kişinin şekavet hareketlerinden ve sahte ferman götürüp getirmesinden şikayetçidirler. Bu kişinin bulunduğu mahalde yakalanıp, habs edilmesi hususunda Karahisar-ı Şarkı ve () kadılarına, Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
275	1140	Evâ'il-i Rebiülahir [1]1162	Vergi	Kızıl Kilise adlı karye ahalilerinden bazılarının Tortum kazasına tabi Hızır Beğ adlı karye toprağında hane-i avarıza bağlı emlak ve yerleri olmadığı halde Hızır Beğ karye ahalişi üzerlerine düşen tekalifi "siz dahi bizimle ma'ân virün" diyerek müdahalede bulunmuşlardır. Bu müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine ve mollasına hüküm yazılmıştır.
275	1141	Evâsıt-ı Rebiülahir 1162	Arazi ve Müdahale	Ali ve Ahmed veledan-ı Hüseyin ve Mustafa ve Mehmed adlı sipahiler İspir sancağında ve nahiyesinde Karakoç ve Eğirger ve Badırkes adlı karye topraklarında mutasarrıf olduklara tımara () ve () ve () adlı kişiler "bizim mütevellisi ve zaviyedarı olduğumuz () zaviyesinin karye-i mezbure toprağında arazisi var imiş" diyerek müdahalede bulunmuşlardır. Bu müdahalenin halli için Erzurum valisine, İspir ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
276	1142	Evâ'il-i Rebiülahir [1]1162	İftira	Erzurum sakinlerinden Kasbar ve kardeşleri () ve () adlı zimmilerden Kasbar zimminin Murat ve Bilos ve Vali adlı kişilerden bir miktar alacağı vardır. Ancak bunlar "diyar-ı aherde ticaretde olan Bağdi nam zimmi zimmetinde bizim alacağımız olmağla sizler kefillersiniz. Mablağ-ı mezburu sizlerden aluruz" diyerek haksız yere akçelerini almışlardır. Alacak haklarının verilmesi ve haksız yere istenen akçe talebinin önlenmesi için Erzurum valisine ve Kars beğlerbeğisine ve Erzurum mollasına ve Kars ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

276	1143	Evâsıt-ı Rebiülahir [1]162	İftira	Acem tüccarlarından, Erzurum sakinlerinden Bağdi adlı zimminin kimseye borcu yok iken, eşşiradan Murat, Bilos ve Vali adlı zimmiler bundan alacakları olduğunu iddia etmişlerdir. Bu durumun davasının görülmesine bu kişiler kanaat itmeyip, muhalefette bulunmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve mollasına hüküm yazılmıştır.
276	1144	Evâsıt-ı Rebiülahir [1]162	Arazi ve Mütahale	Hüseyin adlı sipahinin Erzurum sancağında Kemah kazası muzafatından Kuzay Kemah nahiyesinde Avri adlı karyede mutasarrıf olduğu timara müdahalenin halli için Kemah ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
276	1145	Evâsıt-ı Rebiülahir 1162	Arazi ve Mütahale	Kuruçay kazasına tabi Dayer, Güran, Güci, Bağçeciz adlı karye ahailerinin otundan ve suyundan istifade ettikleri mera yerlerine, Kürt Ali, Kürt Bektaş, Kürt İsmail v.s kişiler müdahalede bulunmuşlardır. Bu müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine ve Kuruçay kadısına hüküm yazılmıştır.
276	1146	Evâhir-i Reebiyülahir 1162	Şekavet	Erzincan sükkanından olup hala Erzurum'da sakin Sarı Keşiş oğlu Abraham adlı zimminin mutasarrıf olduğu mülk menzilinden Hasan Beşe ve oğlu Süleyman Beğ bunun kiracısını çıkarıp, emval ve eşyasını ahz etmişlerdir. Öte yandan Sarı Keşiş oğlu Abrahamın bu kişilerden bir miktar da alacağı bulunmaktadır. Ahz edilen emval ve eşyanın kıymetinin verilmesi, zimmetlerinde kalan gurusun alıverimesi için Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
277	1147	Evâsıt-ı Rebiülahir [1]162	Mal Gasbı	Bayburd kazasına tabi Hindi adlı karye sakinlerinden Emir Ahmed, Soman ve Süleyman adlı kişiler ile Dursun, Avanis, Kazar, Artin, Tursun, Asladon ve Agob adlı zimmilerin ortak oldukları zeytin, sumar, mahlut ve benzeri ürünleri Bayburd sakinlerinden zümre-i eşşiradan Osman gasp etmiştir. Gasp edilen şeylerin geri verilmesi için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

277	1148	Evâsıt-ı Rebitülahir [1]162	Haksız Para Talebi	Bayburd kazasına tabi Hindu adlı karyeden Avanis, Kazar ve sair kişilerin kimseye borcu olmamasına rağmen Bayburd sakinlerinden eşşiradan Osman Ağa bunlardan haksız yere akçe talebinde bulunmuştur. Akçe talebinin men ve def edilmesi için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
277	1149	Evâsıt-ı Rebitülahir 1162	Para Zabtı	Bayburd kazasına tabi Hindu aslı karyeden Artin aslı zimminin babası Nikagos, Bayburd sükkanından Osman ağa adlı kişiden aldığı bir miktar paraya karşılık asıl malından fazla akçesini almıştır. Fazladan alınan paranın galıverilmesi hususunda Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
277	1150	Evâ'ıl-i Cemaziyelevv el 1162	Güvenlik	Erzurum kadısı Es-seyyid Süleyman'ın Erzurum'a güvenli bir şekilde ulaştırılması için Üsküardan Erzurum'a varınca yol üzerinde vaki olan kuzat ve nüvvab ve zabitan ve ayan-ı vilayet ve iş erlerine hüküm yazılmıştır.
277	1151	Evâ'ıl-i Cemaziyelevvel 1162	Arazi ve Müdahale	Seyyid Ömer adlı sipahinin babasının ölümünden sonra kendisine tevcih edilen tımarın mahsul ve rüsumuna aherden bazı kişilerin müdahalesinin önlenmesi için Erzurum valisine, Gercanis ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
278	1152	Evâ'ıl-i Cemaziyelevvel 1162	Arazi ve Müdahale	Es-seyyid Şeyh Hüseyin adlı kişinin cediti Seyyid Sinan Halife'ye hibe edilen Gercanis kazası muzafatından Dikenli nahiyesine tabi Alanköy adlı karyedeki bazı yerlerin mahsul geliri tekye şeyhlerine, tekye fukarasına ve ebna-i sebile verilmesine ammioğulları Bekir ve Mehmed adlı kişiler müdahalede bulunmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Gercanis ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

278	1153	Evâsıt-ı Cemaziyevvel 1162	Alacak-Verecek	Dergah-ı Mualam yeniçeri ortalarından doksan dört cemaatin orta mütevellisi olan Hacı Abdullah, Erzincan sakinlerinden Piri Sultan oğlu Abdullah Ağa'ya bir miktar akçe vermiş ve karşılığında mutasarrıf olduğu mülk bağımlı olacakken Piri Sultan oğlu Abdullah Ağa vefat etmiştir. Erzincan kasabası sakinlerinden oğulları Veys ve () adlı kişilerden talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacağı hakkın Piri Sultan oğlu Abdullah Ağa'nın terekesini ahz iden oğullarından alınması için Erzincan kadısına hüküm yazılmıştır.
278	1154	Evâsıt-ı Cemaziyevvel 1162	Arazi ve Müdahale	Erbab-ı tımardan Hüseyin veled-i Ahmed adlı sipahinin mutasarrıf olduğu karyelerin ortakları hisselerine düşen mahsul ve rüsümata kanaat etmeyip daha fazlasını zorla almışlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
279	1155	Evâsıt-ı Cemaziyevvel 1162	Arazi ve Müdahale	Hasan adlı sipahinin amcası Osman adlı kişiden kalan Bulmac kazasına tabi Hamako toprağında vaki bazı yerlere Salih Efendi ve Molla oğlu Hüseyin adlı kişilerin zabt ve müdahalesinin önlenmesi hususunda Erzurum valisi vezire ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
279	1156	Evâhir-i Cemaziyevvel 1162	Arazi ve Müdahale	Sisorta kazasına tabi Hanzar adlı karye sakinlerinden Muslu, Mustafa ve Ahmed adlı kardeşlerin babalarından kalan tarlalara Karahisar-ı Şarki kazasında sakin Karaoğlan oğlu Hasan "zıkr olunan tarla sinn-i merkumeden mukaddem benim babam Musa nam kimesnenin imiş. Yedinizden alub zabt iderim" diyerek müdahalede bulunmuştur. Bu müdahalenin önlenmesi için Sisorta ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
279	1157	Evâ'il-i Cemaziyelahir 1162	Arazi ve Müdahale	El-Hacc İbrahim Kemah kazasına tabi Hargos adlı karye toprağında () ve () ve () adlı kişilerin tasarrufunda olan yerleri karyenin müşterek mutasarrıflarından () adlı kişinin marifetiyle almıştır. Ancak diğer müştereklerden Hüseyin ve Ahmed "bizden dahi temessük al" diyerek muhalefette bulunmuşlardır. Bu Müdahalenin halli için Erzurum valisi vezire, Kemah ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

279	1158	Evâ'il-i Cemaziyelahir 1162	Vergi	Yusuf bin Mehmed ve Halil bin Ali adlı sipahilerin mutasarrıfı olduğu tımar karyelerinden Karahisar-ı Şarki ve kazasına tabi () karyenin öşr ve resmin alınmasına bazı kişiler tarafından müdahalede bulunulmuştur. Bu müdahalenin önlenmesi için Karahisar-ı Şarki kadısına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
279	1159	Evâhir-i Cemaziyelahir 1162	Arazi ve Müdahale	Züemadan Ahmed adlı kişinin Mecingerd nahiyesine bağlı Gedik adlı karyede mutasarrıfı olduğu zeameti karyelerinin mahsul ve rüsumuna müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine ve Erzurum monlasına hüküm yazılmıştır.
280	1160	Evâsıt-i Cemaziyelahir 1162	Müdahale ve Teaddi	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Meşkenez adlı karye sakinlerinden Şerhana adlı nasraniyenin eski zevcesi Müslüman olmuştur. Bunun ve baliğ oğullarını zorlamak doğru değil iken "siz dahi islama gelin" diyerek musallat olmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
280	1161	Evâsıt-i Cemaziyelahir 1162	Arazi ve Müdahale	Kuruçay kazasına tabi Zatın adlı karye sükkanından Yortik adlı zimminin, babasından kalan yerlere Bayram oğlu Mustafa ve Hasan adlı kişiler füzuli zabt ve müdahalede bulunmuşlardır. Bu müdahalenin engellenmesi için Erzurum valisine ve Kuruçay kadısına hüküm yazılmıştır.
280	1162	Evâhir-i Cemaziyelahir 1162	Alacak-Verecek	Kemah voyvodası El-Hac Mehmed adlı kişinin Kemah kazasında bulunan bazı kişilerden bir miktar alacağını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacak hakkının tahsili için Erzurum valisine, Kemah ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
280	1163	Evâhir-i Cemaziyelahir 1162	Mal ve Para Gasbı	Erzurum sakinlerinden tüccar taifesinden Kisyö adlı zimminin Tebriz'de bulunan odasının kilitlerini kırıp bir miktar para ve eşyasını gasp etmişlerdir. Gasp edilen şeylerin alıverilmesi için Erzurum valisine ve monlasına hüküm yazılmıştır.

280	1164	Evâhir-i Cemaziyelahir 1162	Arazi ve Müdahale	Dergah-ı muallam çavuşlarından Zeynelabidin adlı kişinin mutasarrıfı olduğu zeameti karyelerinden () ve () ve () adlı karyelerin mahsul ve rüsumuna mültezim ve subaşı () ahz ve kabz itmesine, () adlı kişi müdahalede bulunmuştur. Bu müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisi vezire ve Mevlana Erzincan kadısına hüküm yazılmıştır.
281	1165	Evâhir-i Cemaziyelahir 1162	Arazi ve Müdahale	Ebubekir, dergah-ı muallam yeniçerileri ocağından turnacı başı olan Halil Ağa'dan üç bin guruş alacağına karşılık satın aldığı mülk menziline müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine ve monlasına hüküm yazılmıştır.
281	1166	Evâhir-i Cemaziyelahir 1162	Tımar Tevcihi	Bayburd nahiyesinde Arhosine adlı karye tımarının Erbab-ı tıardan Ali adlı sipahiye tevcih olunması hususunda Erzurum valisine, Bayburd ve () kadısına hüküm yazılmıştır.
281	1167	Evâhir-i Cemaziyelahir 1162	Berat Tevcihi	Erzurum sancağında Erzincan nahiyesinde Yörükhak-i İslami adlı karye zeametinin dergah-ı muallam çavuşlarından Zeynelabidin'e tevcih olunması hususunda Erzurum valisine, Erzurum mollasına ve Erzincan kadısına hüküm yazılmıştır.
281	1168	Evâhir-i Cemaziyelahir 1162	Arazi ve Müdahale	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Ölmiş adlı karyeden Şeyh Hüseyin adlı kişiye kardeşi Osman'dan kalan emlak ve bağçeye ecanibden İsa adlı şahıs müdahalede bulunmuştur. Yapılan müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
282	1169	Evâhir-i Cemaziyelahir 1162	Vergi	Könisa, Hasır ve Eliftiga adlı karye ahalipleri üzerlerine düşen öşleri vermelerine rağmen karyeleri zabıtları "mive virmeyen eşcarlarından dahi öşr alurum" diyerek müdahalede bulunmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır.
282	1170	Evâ'il-i Receb 1162	Su Anlaşmazlığı	Abdal adlı kişinin Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Piraveli adlı karye toprağında mutasarrıf olduğu değirmenine cereyan eden suya, Keşişoğlu () adlı zimmi müdahalede bulunarak suyu kendi değirmenine akmasını sağlamıştır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

282	1171	Evâhir-i Rebiülevvel [1]179	Diğer	Der-kenâr
282	1172	Evâ'il-i Receb 1162	Malikane	Süleyman Halife bin Mustafa'nın Karahisar-ı Şarki sancağında Milas nahiyesinde Üsküdar adlı karyedeki malikane mahsulüne, hisseye mutasarrıf olanlar tamgalu kile ile değil İstanbul kilesi ile alması hususunda muhalefette bulunmuşlardır. Hisseye mutasarrıf olanların muhaleflerinin önlenmesi hususunda Erzurum valisi, Milas ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
282	1173	Evâ'il-i Receb 1162	Tımar Tevcihi	() adlı kişinin Karahisar-ı şarki sancağında Sisorta nahiyesinde Kızıl Elmalu adlı karye tımarı bunun vasisi olduğu İsmail'e tevcih olunmuştur. Ancak bu tımarın mahsul ve rüsumunu eşkıyadan Abdülfettah zorla almıştır. Adı geçen tımarın İsmail'e tevcih edilmesi ve müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine, Sisorta ve Milas kasdısına hüküm yazılmıştır.
283	1174	Evâsıt-ı Receb 1162	Vazifeye Müdahale	Karahisar-ı Şarki sancağında Bayramlı kazasına tabi Hatibli adlı karyedeki cami-i şerifin hitabetinin Hutebadan Süleyman Halife bin Mustafa'ya verilmesine ecanibten Abdullah adlı kişi müdahalede bulunmuştur. Bu müdahalenin halli için Bayramlı kadısına hüküm yazılmıştır.
283	1175	Evâ'il-i Receb 1162	Arazi ve Müdahale	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi İskone adlı karye sakinlerinden Hasan adlı kişinin Katırcı damı denilen ağılına ashab-ı ağrazdan Hüseyin ve İsmail adlı kişiler "ağıl-ı mezburu biz senin babandan satın aldık" diyerek müdahalede bulunmuşlardır. Bu müdahalenin önlenmesi için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki hası voyvodasına hüküm yazılmıştır.
283	1176	Evâ'il-i Receb 1162	Arazi ve Müdahale	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi İskone adlı karyeden Alnknir adlı zimminin mutasarrıfı olduğu ağıla müdahalenin önlenmesi için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.

283	1177	Evâ'il-i Receb 1162	Para Gasbı	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi İskone adlı karye sakinlerinden Hasan'nın ashab-ı ağrazdan Hüseyin ve İsmail adlı kişiler haksız yere bir miktar gurusunu gasp etmişlerdir. Haksız yere alınan paranın tahsili için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve voyvodasına hüküm yazılmıştır.
284	1178	Evâsıt-i Receb 1162	Vazife Tevcihi	Erzincan'da vaki Darü'l-İlim medresesinin müderrislik vazifesi Seyyid Hasan'dan Seyyid Mansur veled-i Ömer'e tevcih olunması hususunda Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
284	1179	Evâsıt-i Receb 1162	Arazi ve Müdahale	Erbab-ı tımarıdan Ali'nin mutasarrıfı olduğu tımarın mahsul ve rüsumuna Hınıs kazası sakinlerinden bazı kişiler müdahalede bulunmuşlardır. Bu müdahalenin halli için Erzurum valisine, Hınıs ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
284	1180	Evâsıt-i Receb 1162	Miras	Ziri adlı karye sakinlerinden Matos adlı zimmi amcasının verasetini alan Ohan adlı zimmiden hissesini talep etmesine rağmen alamamıştır. Matos adlı zimminin hissesine düşenin verilmesi için Erzurum valisine ve Erzurum eyaletine vâki' mevlana () kadısına hüküm yazılmıştır.
284	1181	—	Diğer	Der-kenâr
284	1182	Evâhır-i Receb 1162	Vakıf	Şam-ı Şerif'de vaki Safiyüddin vakfına ait mülk ile Seyyid Osman ibn seyyid Hasan adlı kişiye ait mülkün değişimi hususunda Şam-ı Şerif monlasına hüküm yazılmıştır. [Erzurum defterine ait olmayan bir hüküm]
284	1183	Evâhır-i Receb 1162	Şekavet	Züemadan Hasan ve Hüseyin'in mutasarrıf oldukları zeamet karyelerinden Vasili ve () adlı karye reayalarının, Erzurum tarafından bazı eşkıya teftişine memur olan kişiler tarafından bir miktar gurusları alınmıştır. Bu durumun halli için Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.

285	1184	Evâhir-i Receb [1]1162	Alacak-Verecek	Van kalasının sabık kassab başısı olan Yunus adlı kişinin Erzurum sükkanından Hazina-zade Ömer Paşa zimmetinde alacak hakkını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacak hakkının tahsili için Erzurum valisine ve mollasına hüküm yazılmıştır.
285	1185	Evâsıt-i Receb [1]1162	Miras	Karahisar- Şarki kazasına tabi Ziri adlı karyeden Ömer, Süleyman, Yahya, İbrahim, Hüseyin ve kız kardeşleri Rabia ve Aişe adlı kişilerin babalarının vefatı ile bunlara ve üvey valideleri Zeynep Hatuna emlak, eşya ve mülk bağçe kalmıştır. Ancak üvey valideleri hissesine düşene kanaat etmeyip daha fazlasını zabt etmiştir. Zabıt edilen şeylerin istenmesi rağmen “terekenin ba’zısını ben babamın evinden getirdüm” diyerek muhalefette bulunmuştur. Babalarından kalan eşya, emlak, nukud ve tarladan hisselerine düşenin alıverilmesi için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
285	1186	Evâhir-i Receb 1162	Tımar Tevcihi	Erzurum sancağında Aşağı İl nahiyesinde Kozkışla adlı karye tımarının Ebubekr’e tevcih olunması hususunda Kuruçay kadısına hüküm yazılmıştır.
285	1187	Evâhir-i Receb 1162	Arazi ve Müdahale	Mehmed adlı kişinin mutasarrıf olduğu yaylağa müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine ve Tortum kadısına hüküm yazılmıştır.
285	1188	Evâhir-i Receb 1162	Alacak-Verecek	Sarraf taifesinden Manas ve kardeşi Mıgırdıç adlı zimmilerin, Erzurum’da sakin Haseki Mehmed Ağa adlı kişiye verdikleri borcu talep etmelerine rağmen alamamışlardır. Alacak haklarının tahsili için Erzurum valisine ve mollasına hüküm yazılmıştır.
286	1189	Evâhir-i Receb 1162	Vergi	Veli adlı kişi Kuzay Erzincan nahiyesinde Vasgird adlı karye toprağında tasarrufunda olan bağdan öşre denk payını vermesine, mültezim kanaat etmeyip “öşr aluruz” diyerek müdahalede bulunmuştur. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına hüküm yazılmıştır.
286	1190	Evâhir-i Receb 1162	Şekavet	Mangasi adlı karyede sakin eşkiyadan bazı kişiler İskefser adlı karyede sakin kişilerin mallarını gasp etmişlerdir. Bu durumun halli için İskefser kadısına hüküm yazılmıştır.

286	1191	Evâ'il-i Şaban 1162	İftira	Müftizade Seyyid Mehmed Esad adlı müderrise “ferman yazmak ve tuğra çekmek elinden gelür” diyerek iftirada bulunulmuştur. Bunun sahte ferman yazmak ile ilgili bilgisi ve haberi olmadığı gerekçesiyle hakkında verilen emrin silinmesi için Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm yazılmıştır.
287	1192	Evâ'il-i Şaban 1162	Şekavet	Malazgird Beği İbrahim Beğin eşya ve emlak gasp etme, katl ve karyelerden hasıl olan mahsulü telef etme gibi şekavet hareketlerinin halli için Erzurum valisine, Malazgird ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
287	1193	Evâ'il-i Şaban [1]1162	Tımar Tevcihi	Erzurum sancağında Erzurum kazası muzafatından Seceme nahiyesinde Karayülük adlı karye tımarının Erbab-ı tıardan Ali adlı sipahiye tevcih edilmesi hususunda Erzurum valisine ve Erzurum mollasına hüküm yazılmıştır.
287	1194	Evâ'il-i Şaban 1162	Alacak- Verecek	Şehr-i Zur beğlerbeğisi Ömer'in Erzurum sükkanından Ahmed Ağa'dan bir miktar alacağını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacak hakkının tahsili için Erzurum valisine ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
287	1195	Evâ'il-i Şaban 1162	Vazifeyi Kötüye Kullanma	Mal bedeli tahsiline memur edilen kişiler görevi kötüye kullanarak tekalif-i şakka talebinde bulunmuşlar ve ahalinin yem ve yiyeceklerini karşılıksız olarak almışlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki sancağındaki vaki' kadılara hüküm yazılmıştır.
288	1196	Evâ'il-i Şaban 1162	Vakıf	Mescid-i Hacı Ali vakfının mültezimleri Erzurum sancağında Bayburd nahiyesinde Gelürük karyesinin nısf malikane tarafına ait olan mahsulü almaya kanaat etmeyip daha fazlasını zorla almışlardır. Vakfın mültezimlerinin müdahalesinin önlenmesi için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
288	1197	Evâ'il-i Şaban [1]1162	Berat Tevcihi	Erzurum sancağında Kuzay Erzincan nahiyesinde Mariha adlı karye zeametinin tevcihi hususunda Erzincan nahiyesi alay beğisine hüküm yazılmıştır.

288	1198	Evâsıt-ı Şaban 1162	Müdahale ve Teaddi	Erzincan kasabası sakinlerinden Hüseyin Beşe, Ahmed Beşe, Mahmud Beşe, İsmail Beşe, Yahya Beşe ve Halil Beşe adlı kişilere ashab-ı ağrazdan bazı kişiler “sizin bu kasabada sâkin olduğunızı istemeziz” diyerek musallat olmuşlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına hüküm yazılmıştır.
289	1199	Evâsıt-ı Şaban 1162	Şekavet	Akşehir-i Abad nahiyesine tabi Sirtatos adlı karye sakinlerinden Hasan ve Bekir, adı geçen karyede sakin Osman bin Bektaş, Durak oğlu Osman bin Halil ve diğer Durak oğlu Hüseyin ve Murad adlı kişiler tarafından darp edilmişlerdir. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
289	1200	Evâhır-i Şaban 1162	Vakıf	İspir kazasında vaki Sultan Süleyman Han cami-i şerif imamı ve Veli Efendi vakfının nazırı olan Ali adlı kişi, mutasarrıfı olduğu iki kıta mülk bağçeleri vakf eyleyip, buradan hasıl olan mahsulden şem-i rügan talebinde bulunmuştur. Bu talebin yerine getirilmesi için Erzurum valisine, İspir ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
289	1201	Evâsıt-ı Şaban [1]1162	Para Gasbı	Hacı Hüseyin adlı kişinin bin guruşu Kuruçay kazasına tabi Nohut adlı karye sakinlerinden Sarı Keşiş adlı zimmi tarafından gasp edilmiştir. Gasp edilen paranın geri verilmesi için Kuruçay ve () kadılarına ve Kuruçay hassı voyvodasına hüküm yazılmıştır.
289	1202	Evâhır-i Şaban 1162	Arazi ve Müdahale	Erbab-ı tımdardan Ali adlı sipahi Karaarz nahiyesinde Bosik adlı karyede mutasarrıfı olduğu tımarın mahsul ve rüsumuna müdahalenin önlenmesi hususunda Erzurum valisine ve Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.
289	1203	Evâhır-i Şaban 1162	Mal Gasbı	Ahışa menzilcisi Mehmed adlı kişinin beygiri, ekrâd taifesinden Kazanlı cemaatinden Mahsun oğlu Ömer ve Koyun oğlu Süleyman adlı kişiler tarafından gasp edilmiştir. Gasp edilen beygirlerin alı verilmesi için Erzurum valisine ve Erzurum eyaletinde vaki Mevlana () kadısına hüküm yazılmıştır.

290	1204	Evâsıt-ı Ramazan 1162	Miras	Karahisar-ı Şarki kazası sakinlerinden Hagta adlı nasraniyenin babası vefat edince emlak, emval ve eşyası buna ve kardeşi Ohan adlı zimmiye kalmıştır. Ancak Hagta adlı nasraniye hissesine düşeni almadan kardeşi Ohan zimmi hepsini almıştır. Hagta adlı kişinin hissesine düşenin verilmesi hususunda Erzurum valisine, Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
290	1205	Evâhir-i Ramazan 1162	Alacak-Verecek	Abdullah adlı kişinin Milaz kazası sakinlerinden Ömer Efendi adlı kişinin zimmetinde kalan bir miktar alacağını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacağının tahsil edilmesi için Erzurum valisine, Milas ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
290	1206	Evâ'il-i Şevval 1162	Bina Anlaşmazlığı	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Tamrah adlı karye sakinlerinden Sador adlı zimminin yüksek bina yapması sebebiyle Andreyas adlı zimminin binası karanlıkta kalmıştır. Sador adlı zimminin yaptığı yüksek binanın zararının önlenmesi hususunda Karahisar-ı Şarki kadısına ve Karahisar-ı Şarki voyvadasına hüküm yazılmıştır.
290	1207	Evâ'il-i Şevval 1162	Miras	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Ziri adlı karyeden Kefork ve Bilos adlı zimmilerin babaları Makdisi Hacır'ın vefatı ile bunlara bir miktar akçe kalmıştır. Babalarından kalan akçeyi talep etmelerine rağmen alamamışlardır. Alacak haklarının tahsili için Erzurum valisi vezire, Mevlana Erzurum kadısına ve Karahisar-ı Şarki ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
290	1208	Evâ'il-i Zilkade 1162	Şekavet	Seyyid Mahmud adlı kişinin zevcesi Rahime hatunu, Habsmane kazasına tabi Uzun Yayla adlı karye sakinlerinden birkaç eşkıya kaçırıp, türlü fenalıklar yapmışlardır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Habsmane ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
291	1209	Evâ'il-i Şevval 1162	Vakıf	Erzurum sancağında ve nahiyesinde Medrese-i Hace hatun vakf tımarının mahsul ve rüsumuna ve rüsum-u serbestiyesine Havva Neyr Hatun medresesi vakfı mütevellisi müdahalede bulunmuştur. Bu durumun halli için Erzurum kadısına hüküm yazılmıştır.

291	1210	Evâsıt-ı Şevval 1162	Vergi	Erbab-ı Timar karyelerinden Bayburd kazasına tabi Salare adlı karyede sakin dergah-ı muallam yeniçerileri ziraatleriyle elde ettikleri terekenin öşlerini karye sipahilerine vermelerine rağmen, sipahiler daha fazlasını talep etmişlerdir. Bu durumun halli için Erzurum valisine, Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
291	1211	Evâsıt-ı Şevval 1162	Miras	Erzincan sakinelerinden Saliha adlı hatunun babası vefat edince emval, eşya ve sair terekesi buna ve kardeşi Abdülbaki'ye kalmıştır. Ancak Saliha hatun hissesine düşen terekeyi alamadan kardeşi Abdülbaki hepsini zabt etmiştir. Saliha hatunun hissesine düşenin verilmesi hususunda Erzurum valisine, Erzincan ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
291	1212	Evâsıt-ı Şevval 1162	Satış Anlaşmazlığı	Zeamet karyelerinden Bayburd kazasına tabi Kankırı ve Canik adlı karye reayalarından bazıları arasında vukua gelen satış anlaşmazlığı hususunda Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
291	1213	Evâhir-i Şevval 1162	Alacak- Verecek	El-Hacc İsmail adlı kişinin Erzurum'un çavuş kethüdası olan Yusuf Beğ adlı kişi zimmetinde olan alacak hakkını talep etmesine rağmen alamamıştır. Alacak hakkının tahsili için Erzurum valisine ve mollasına hüküm yazılmıştır.
292	1214	Evâsıt-ı Şevval 1162	Arazi ve Müdahale	Züemadan İsmail adlı kişinin, Erzurum sancağında Bayburd nahiyesinde Canıkl-i Süfla adlı karyede mutasarrıf olduğu zeamet karyelerinden Bayburd kazasına tabi Kankırı ve Canik adlı karyenin topraklarında arazi tasarruf edenlerden bazı kişiler tasarruflarında olan yerleri izin almadan satmışlardır. Bu durumun halli için Bayburd ve () kadılarına hüküm yazılmıştır.
292	1215	Evâhir-i Şevval 1162	Hırsızlık	Kars canibinde sabıka otuz bir sekbanlarından Çorbacı Hüseyin Ağa adlı kişinin Sekman adlı karyedeki değirmeninde bulunan malı bazı kişilerce çalınmıştır. Bu durumun halli için Erzurum valisine ve Kelkit kazası naibine hüküm yazılmıştır.

292	1216	Evâhir-i Şevval 1162	Vakf	Erzurum sancağında ve nahiyesinde medrese-i Havva Neyyire Hatun vakfi tımarının mahsul ve rüsumuna müdahalede bulunulmuştur. Müdahalenin önlenmesi için Erzurum valisine hüküm yazılmıştır.
293	1217	Evâhir-i Şevval 1162	Arazi ve Müdahale	Defter emini El-Hacc Halil Erzurum sancağında Kuzay Erzincan nahiyesinde Köm adlı karyede mutasarrıf olduğu zemete yapılan müdahale hususunda Erzurum valisine ve Erzincan kadısına hüküm yazılmıştır

3.2 BELGELERİN TRANSKRİPSİYONU (s. 212-293)

3.2.1 METİN

Sahife No: 213

Hüküm No: 881

Tarih: [1-10] Şaban 1160 [8-17 Ağustos 1747]

Erzûrûm vâlîsi vezîre, mevlânâ Pâsîn kâdîsına hükm ki,

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Hasan Kal'ası derûnunda vâki' Ferhad Kethüdâ binâ eyledüğü cami-i şerîfinin imâmı ve evkâfının berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan El-Hâc Yahyâ Halîfe 'arz-ı hâl idüb vâki'-i mezbûrına kazâ-i mezbûre tâbi' Ribata nâm karye toprağından yedi bab mülk âsyâblar ile Ahsa nâm karyede dahi tasarrufunda olan bir bab mülk âsyâbını hal-i hayâtında tescîl-i şeri ve teslîm-i ile'l-mütevellî birle cami-i mezbûre mürtezekası vezâ'ifine ve sâ'ir masârifina vakf ve şart eyledüğü vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında mestûr ve mukayyed olub ber-mûceb-i vakfiye-i ma'mûlün-bihâ zikr olunan âsyâblar üç seneden mütecâviz zabt ve hâsıl olan nemâları ahz ü kabz olunub taraf-ı âherden dahl îcâb itmez iken ecânibden ba'zı kimesneler bî-vech-i şer'î mülkiyet iddi'âsıyla nizâ' ve müdâhale ve gadr murâd eylediklerin bildirüb kadîmîsi üzere taraf-ı vakfdan zabt itdirilüb mezbûrları hilâf-ı şer'-i şerîf ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâ ol-vechle müdâhale ve ta'addî itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. sene 1160.

Sahife No: 213

Hüküm No: 882

Tarih: [11-20] Şaban 1160 [18-27 Ağustos 1747]

Erzûrûm vâlîsi vezîre Bitlis kâdîsına hükm ki,

Sâbık Bitlis hanı olan Selim Han zîde-mecduhu elli dört târîhinde hanlığ-ı mezbûre talib ve âstâneye adem irsâl ve hassa helvâcı başı Mehmed zîde-mecduhu vesayetiyle hanlığ-ı mezkûr mûmâ-ileyh Selim Han'a tevcîh ve husûs-ı mezbûr için helvâcı başı mûmâ-ileyhin makbûz olmak üzere altı bin gurûş deyn temessükü virilüb han-ı merkûm zimmetinde ber-mûceb-i temessük altı bin gurûş alacağı iki seneye değin meblağ-ı mezbûr irsâl ve edâ itmeyüb Şeref Han hanlığ-ı mezbûre talib ve tarafından kapu kethüdâsı Osmân nâm kimesne vesayetiyle helvâcı başı mûmâ-ileyhin Selim Han zimmetinde olan alacağını virmek şartıyla tevcîh olunub mezbûr Osmân meblağ-ı mezkûrden üç bin beş yüz gurûş edâ ve bâkîsini dahi edâya ta'ahhüd ve temessükü helvâcı başı mûmâ-ileyhden almağla hâlâ meblağ-ı bâkî iki bin dört yüz kusûr Osmân'dan da'vâ ve Selim Han'ın olmak hasebiyle gerek mezbûr Osmân ve gerek Şeref Han'ın olmadığına fî'l-asl deyn-i mezkûr ol-târîhde zikr olunan üç bin beş yüz gurûşu helvâcı başı benden bî-gayr-i hak alub temessükü yedime virdi. Şeref Han meblağ-ı mehuz-ı mezkûru edâ itmez ise yine ben sana red iderim. ... deyub Selim Han ve Şeref Han meblağ-ı mezkûru bana edâ itmemeleriyle ben dahi merfu olan meblağ-ı mezkûru helvâcı başından istirdad iderim deyu mezbûr Osmân iddi'â ve helvâcı başı mûmâ-ileyh dahi meblağ-ı merkûmu Şeref Han sana edâ itmedi deyu cevâb ve hakikat-i hal mütebeyyin olmak için bâkî nefsül-emr Şeref Han'ın meblağ-ı mezbûru tamâmen merkûm Osmân'a teslîmi vâki' midir değil midir mahallinde tefahhus ve sû'âl ve keyfiyet-i âhvâl 'alâ-vechi's-sihha der-devlet-i medâra arz ve i'lâm olunması fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr () ile irsâl olunmuşdur. İmdi vüsûlünde sen ki, mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, husûs-ı mezbûru gereği gibi tefahhus ve sû'âl ve fî'l-hakîka meblağ-ı mezbûru mûmâ-ileyh Şeref Han'ın merkûm Osmân'a tamâmen edâ ve teslîmi vâki' midir değil midir tahsîl-i ittıla ve keyfiyet-i hali 'alâ-vechi's-sihha vukû'u ve sıhhati üzere der-devlet-i medâra arz ü i'lâm eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. sene 1160.

Sahife No: 213

Hüküm No: 883

Tarih: [11-20] Şaban 1160 [18-27 Ağustos 1747]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Dine Aîşe nâm hâtûn gelüb bunun babası Erzincân kazâsına tâbi' Örik nâm karyenin imâmı iken fevt oldıkda karye-i mezbûrede Pirdik nâm mevzide mutasarrıf olduğu mülk menzili ve yedi dönüm bir kıt'a mülk bağı ve Cor Ali nâm mevzide vâki' mülk arsası ırs-ı şer'le buna intikâl idüb âherin 'alâkası ve medhali olmayub dahl olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezbûrden Hacı Feyzullah oğlu İbrâhîm Bayrakdar dimekle ma'rûf kimesne füzûlî müdâhale ve bundan âkdem ısdâr eylediği emr-i şerîf ile mahallinde mürafa'a-i şer'-i şerîf olduklarında mu'ârazadan men olunmuş iken mezbûr mütegalibeden olduğundan tekrâr hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-vech müdâhale ve mu'ârazadan hâlî olmaduğun bildirüb babasından müntakil mülk menzili ve bağı ve mülk arsası kendüye zabt itdirilüb mezbûrun zâhir olan ta'addîsi men' ü def' ve memnû' olmaz ise der-devlet-i medârıma arz ü i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. sene 1160.

Sahife No: 214

Hüküm No: 884

Tarih: [11-20] Şaban 1160 [18-27 Ağustos 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzincân kazâsı nâ'ibine hükm ki,

Sen ki, Erzincân kazâsı nâ'ibi Hasan zîde-ilmehusun, südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb hâlâ der-'aliyyemde emir-i ahur olan El-Hâc Halîl zîde-mecduhunun Erzincân kazâsında vâki' ze'âmeti karyelerinden Mekis nâm karye re'âyâları 'umûmen meclis-i şer'e varub kurâ-yı civârlarında vâki' Dalkig nâm karyenin fî'l-asl re'âyâsından olub Timür oğlu Osmân nâm kimesne birkaç seneden berü karyesinden kalkub karyelerine varub tavattun ve kendi hâlinde olmayub dürlü hîlelere sülûk ve yedlerinden şâhid-i zor ile

tarlaların alub ve nice da'vâlara vekîl ve nicesine şâhid ve bu vechile enva-i mezalim ihdâs ve fukarâyı her bar ehl-i 'örfe gammaz ve tecrîm itdirüb perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is ve cümlesine muzır oldığı bundan âkdem der-'aliyyeme i'lâm olundukda kadîmî karyesine nakl ü iclâ olunub bundan sonra fukarâyı tecrîm ve ta'cîz ider ise arz ü i'lâm olunmak için emr-i şerîfim sâdır olmuş iken bir dürlü itâ'at itmemele mürâsele ile vaz'-ı zindan olunub ba'dehu mübâşir ile Erzûrûm'a ihzâr itdirdikde livâdan bir takrîb ile firâr ve ba'zı mütegalibeye istinâd ile karyelerinden çıkmayub mezbûr Osmân re'âyâ oğlu re'âyâ iken Erzincân'da otuz bir bölüğe nefer oldum deyu yeniçerîlik iddi'âsıyla zûlm ü ta'addîsi gündün güne ziyâde ve re'âyâdan niceler ol vechile perîşân olan re'âyâlarının kendüye mu'în olmak için ve karyesinden nicesini götürüb iskân ve hânelerin zabt ve bir vechle şer ve mazarrat ve ta'addîlerinden meniyyetleri olmayub mezbûr Osmân menba-ı fesâd ve muharrik-i fitne ve karyelerinin virane ve mûmâ-ileyhin re'âyâsının adem-i nizâmına bâ'is olmağla karye-i mezbûreden ihrâc olunmak için emr-i şerîfim virilmek recâsına bi'l-iltimâs arz ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz kuyûd-ı âhkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mestûr bulunmağın mahallinde şer'le görilüb üzerine sâbit olan mevâd ba'de't-tescîl merkûm habs ve keyfiyeti tekrâr i'lâm olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. sene 1160.

Sahife No: 214

Hüküm No: 885

Tarih: [11-20] Şaban 1160 [18-27 Ağustos 1747]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzincân kâdîsına hükm ki,

Nişân-ı hümâyûnum virilen dergâh-ı mu'allâm çavûşlarından Seyyid Mustafâ Çavûş zîde-kadrehu gelüb Erzûrûm Sancağı'nda kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde çitlik-i iki der-karye-i İrgah ve gayrîden üç bin doksan bir akçe tîmâr yine nâhiye-i mezbûrde Mursala nâm karye ve gayrehâ ile birikdirilüb otuz bin beş yüz doksan bir akçelik üzere berât-ı şerîfimle üzerinde olub dahl olunmak îcâb itmez iken tîmâr-ı mezbûru bunun üzerinden

Yûsuf alub ba'dehu Mustafâ ve ba'dehu Osmân veled-i Ahmed'e tevcîh olunmağla reflesinden bin yüz altmış senesi Cemaziye'l-Âheri'nin on üçüncü gününden kendüye ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla yedine olan berâtı mücebince tîmâr-ı mezbûr tarafından zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd ve sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, tarafından tîmâr-ı mezbûrun zabtıçün ve mahsûl ve rûsûmunun ahz ü kabzıçün buyurıldı virilüb ve makûle ze'âmet ve tîmârda hasâd i'tibâr olunmayub ancak tevcîh târîhi mu'teber iken mezbûr Osmân hâlâ Erzincân müftîsi Seyyid Abdullah Efendi dimekle ma'rûf kimesnenin etbaından olub refi merkûm gayet mütegalibe ve cebabireden olmağla mücerred hasâd-ı tereke Osmân'ın zamânında vâki' olmuştur deyu hilâf-ı kânûn ve defter tîmâr-ı mezbûr buna tevcîh olunduğı gününde keyl ve ta'sîr olunmayan mahsûlâtın ahz ü kabzına muhâlefet ve füzûlî kendüsü ahz ü kabz ve ziyâde gadr eyledüğün bildirüb tîmâr-ı mezbûr ber-müceb-i defter-i hâkânî ze'âmeti tarafından sûbaşısı () nâm kimesne zabt ve tevcîhi gününde henüz keyl ve ta'sîr olunmayan mahsûlât ahz ü kabz itdirilüb müftî-i merkûmu ve âherini hilâf-ı kânûn mücerred hasâd-ı tereke mezbûr Osmân'ın zamânında vâki' olmuştur deyu bir dürlü müdâhale ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde mûmâ-ileyh Seyyid Mustafâ'ya ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. sene 1160.

Sahife No: 214

Hüküm No: 886

Tarih: [21-30] Şaban 1160 [28 Ağustos-5 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlisine, Pâsîn ve kâdîlarına hükm ki,

Ulemeden Ömer zîde-ilmehu gelüb Pâsîn Sancağı'nda ve kazâsı muzâfâtından Kuzay nâhiyesinde karye-i Mîrlû mâlikâne vakf medrese-i Yakûtiye der-nefs-i Erzûrûm dîvânî tîmâr-ı Hozat ve hâsıl-ı dîvânî çift ve cebe ve hınta yekûn-ı ma'-gayrehu on bir bin üç yüz doksan dokuz ve mâlikâne karye-i mezbûre dokuz bin akçe deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve medrese-i mezbûrenin sülûsân hisse müderrisliği Abdulgafur fevtinden bin yüz elli dokuz senesi Cemaziye'l-Âheri'nin on ikinci gününde 'arz-ı hâl ve işâret-i şeyhü'l-islâmî mücebince kendüye tevcîh ve mâliye berâtıyla üzerinde ve edâ-yı hidmet ider iken kasr-ı yedinden işbu bin yüz altmış senesi Rebî'ü'l-Evvelî'nin gününde Es-seyyid Mehmed Erzûrûmi'ye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfime üzerinde olub lâkin vakf-ı mezbûrun mahsûlü senevî olmağla berâtı mücebince hidmet eyledüğü eyyâmından müstehak olduğu mahsûlüne âherden bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken Erzûrûm sâkinlerinden mütegalibeden Çâvûş oğlu Mehmed nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve müteveffâ-yı mezkûr Abdulgafur bana hayâtında kasr-ı yed itmiş idi. Senin 'alâkan yokdur deyu bunun yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir hidmet eyledüğü eyyâmın şühur-ı eyyâm hesabı üzere müstehak olduğu vazîfesin füzûlî ahz ü kabz ve taleb eyledükde dürlü 'illet ve bahâne ile edâda ta'allül ve muhâlefet üzere olduğın bildirüb berâtı mücebince hidmeti mukabelesinde müstehak olduğu vazîfesi kânûn üzere kendüye alivirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere mestûr ve mukayyed ve hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan Anadolu muhasebesi defterlerine nazar olundukda medrese-i mezbûrenin sülûsân hisse müderrisliği ber-minvâl-i meşrûh bunun berât-ı şerîfime üzerinde iken kasr-ı yedinden 'arz-ı hâl ve bi'l-fi'l şeyhü'l-islâm ve müftîyü'l-enâm Mehmed Zihnî edâmallahu te'alâ fazailihunun işâreti mücebince târîh-i mezkûrde merkûm Es-seyyid Mehmed Erzûrûmi'ye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfime üzerinde olduğu mukayyed bulunmağın imdi bu misillü medrese mahsûlünden havâs-ı hümâyûnum ve zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr misillü hasâd ve tahvîli târîhe i'tibâr olunmaz. Hidmet mu'teberdir. Mûmâ-ileyh sene-i mezbûrede ne mikdâr zamân medrese-i mezbûrede ders virüb edâ-yı hidmet itmiş ise sene-i kamile on iki ay taksîm olunub şühur-ı eyyâm hesabınca berâtı mücebince hidmeti mukabelesinde müstehak olduğu vazîfesi ahz ü kabz itdirilmek kânûn olmağla bu bâbda defter-i hâkânî ve berâtı mücebince kânûn üzere 'amel olunmak bâbında fermân yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. sene 1160.

Sahife No: 215

Hüküm No: 887

Tarih: [21-30] Şaban 1160 [28 Ağustos-5 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlisî ve Pâsîn kâdisına hükm ki,

Eimmeden Yahyâ Halîfe ‘arz-ı hâl idüb merkûm kazâ-i mezbûrde vâki’ Hasan Kala derûnunda vâki’ Ferhad Kethüdâ binâ eyledüğü cami-i şerîfinin berât-ı şerîfimle imâmı ve evkâfının mütevellîsi olup kazâ-i mezbûre tâbi’ mîr-lîvâ haslarından Erbalî kala-i Hasan nâm karye toprağında üç kıt’a yoncalık ta’bîr olunur yerlerin örş ü resmin hassı tarafına virilüb mütebâkî cami-i mezbûr vakfî olup yine kazâ-i mezbûre tâbi’ Ada nâm karye toprağında vâki’ Ferhad Kethüdâ Çiftliği demekle ma’rûf çiftlik dahi cami-i mezbûr vakfî olduğu defter-i hâkânîde mukayyed olmağla ber-mûceb-i defter-i hâkânî çiftlik-i mezbûr örş ü resmiyle sâlifü’z-zikr üç kıt’a yerlerinhin-i tahrîrden bilâ-nizâ’ taraf-ı vakfdan ahz ü kabz olunub âherden dahl olunmak îcâb itmez iken hass-ı mezbûr zâbiti ve Ada karyesi mutasarrıfları taraflarından hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve vakf-ı şerîfe gadr olundığın bildirüb defter-i hâkânî mücebince ‘amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve ta’addî olunmamak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i ‘âmiremde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca’at olundukda Pâsîn nâhiyesine tâbi’ karye-i Erbalî kala-i Hasan mahallinde zemîn-i yoncalık der-tasarruf-ı Ferhad Kethüdâ ibn ... mezkûr Ferhad Kethüdâ üç kıt’a zemîn-i yoncalığın beher sene sâhib-i tîmâra edâ itdikden sonra mütebâkî Hasan Kal’ası’nda olan camiine vakf itdüğü ber-mûceb-i hüccet-i şer’iye kayd-ı defter olundu. Hâsıl-ı çift ve hinta yekûn-ı ma’-gayrehâ otuz bin akçe yazûlar ile defter-i mufassalda muharrer kalemi ile tahrîr ve mîr-lîvâ haslarından ve yine Pâsîn nâhiyesine tâbi’ karye-i Ada ve tahtında çiftlik-i Ferhad Kethüdâ vakf-ı mescid-i Fehad Kethüdâ el-mezbûr der-kala-i Hasan ber-mûceb-i hüccet-i şer’iye der-yed-i karye-i mezbûre resmin ve ziyâdesin virür. Hâsıl-ı ispenç ve hinta yekûn-ı ma’-gayrehâ altı bin akçe yazû ile ol dahi defter-i mufassalda muharrer kalemleriyle tahrîr ve zikr olunan altı bin akçe yazûsundan dört bin üç yüz altmış üç akçesi düstûr-ı mükerrerrem ve muazzam müşir-i müfehham ve muhterem-i nizâmül-alem sâbık vezîr-i azam olan vezîrim Es-seyyid El-Hâc Mehmed Paşa edâmallahu

te'alâ iclâlehu vakf itmek üzere yüz altmış senesi Rebî'ü'l-Âheri'nin yiğirmi dördüncü gününde temlik ve tevkii kalemiyle tashîh olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. sene 1160.

Sahife No: 215

Hüküm No: 888

Tarih: [21-30] Şaban 1160 [28 Ağustos-5 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Gercânis ve kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Seyyid Ahmed ve Mehmed nâm sipâhiler südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm Sancağı'nda Gercânis kazâsı muzâfâtından Üreğil nâhiyesinde Kövüd nâm karye ve gayrîden dört bin beş yüz akçe tîmâr berâtla Mustafâ veled-i Osmân üzerinde iken rızasıyla kasr-i yedinden kırk üç senesi Saferi'nin on dokuzuncu gününde Hasan veled-i Abdullah'a tevcîh ve berât ve anın dahi Kefe sahrasında ve yoklamada bulunmadığından mezkûr Mehmed'e ser-'asker-i sâbık vezîr Nuğman Paşa tarafından tevcîh ve âher tîmâr ilhâkıyla berât ve on iki bin elli akçe almak üzere berâtıyla merkûm Mehmed'in üzerinde iken karye-i merkûme ve gayrîden üç bin altı yüz elli akçesi merkûm Seyyid Ahmed'in üzerinde ve yüz seneden berü aba-an-ced etmeği ve emekdar ve hidemât-ı 'aliyyenin küllisinde mevcûd iken mîr-alây-ı sâbık zûlmünden nâşî mezkûr Mehmed'e ilhâken arz ve tezkire ve gadr itmekle ref'inden altmış senesi Rebî'ü'l-Evveli'nin yiğirmi dördüncü gününden mezkûr Seyyid Ahmed'e tevcîh ve hâlâ başka başka berât-ı şerîfimle üzerinde ve bunlar sefer-ber olub hidemâtda mevcûd ve tîmâr-ı mezbûr mukaddemâ mutasarrıfı Mustafâ veled-i Osmân'ın kasr-ı yedinden mezkûr Hasan veled-i Abdullah'a tevcîh olduğu esnada mezkûr Mustafâ sabî olduğundan cebelü kaydı baş muhasebeden ref ve terkîn olunub bunlardan cebelü bedeliyesi mütâlebe olunmak iktizâ itmez iken eyâlet-i Erzûrûm'un cebelü tahsîldarları cebelü bedeliyesi mütâlebesiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb tîmâr-ı mezbûr yedlerinde olan berâtları

mûcebince kendülere zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmları kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb cebelü bedeliyesi mütâlebesiyle hilâf-ı kânûn ta'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda vehc-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda mezbûr sabî Mustafâ tîmârını seferber Hasan veled-i Abdullah'a kasr-ı yed itmekle yüz kırk üç senesinde cebelüsü kaydı ref ve terkîn olduğu mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. sene 1160.

Sahife No: 215

Hüküm No: 889

Tarih: [21-30] Şaban 1160 [28 Ağustos-5 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlisine Baybûrd kazâsı nâ'ibine ki,

Erbâb-ı tîmârdan Himmet Mustafâ nâm sipâhî gelüb Erzûrûm Sancağı'nda Baybûrd nâhiyesinde Bilürük nâm karye ve gayrîden on beş bin akçe tîmârının yüz altmış senesi Şa'bân'ının guresi gününden müceddeden kendüye ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub tîmârına âherden müdâhale ve ta'addî olunmak îcâb itmez iken âherden ba'zı kimesneler füzûlî müdâhale ve zabtına muhâlefet ve gadr-i küllî murâd ve ta'addî üzere oldukların bildirüb tîmâr-ı mezbûr yedinde olan berâtı mûcebince kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb mugâyir-i berât âherden bir ferdi dahl ü ta'aruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vehc-i meşrûh üzere târîh-i mezbûrde buna ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mûcebince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. sene 1160.

Sahife No: 215

Hüküm No: 890

Tarih: Ramazan 1160

Erzûrûm vâlîsine ve Karahisâr-ı Şarkî kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden Kelleci oğlu El-Hâc Mahmûd nâm kimesne gelüb bu zevcesi () nâm hâtûnu tatlık itmeyüb ve üzerine şühûd ü udul ile bir nesne sâbit olmayub ve nikâh üzerine nikâh şer'ân sahîh değil iken kazâ-i mezbûre tâbi' Değirmân Deresi nâm karyeden Kel Veli oğlu Beğ oğlu nâm kimesne kendü hâlinde olmayub sen ehlin tatlık eylemişsin deyu ifk ü iftirâ ve hevâsına tâbi' şâhid-i zor ikâmetile menkûha-i mezbûreyi cebren alub gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le görilüb menkûhası mezbûre buna alıvirilüb bî-vech-i şer'î ta'addî ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî N. sene 1160.

Sahife No: 216

Hüküm No: 891

Tarih: [1-10] Ramazan 1160 [6-15 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzûrûm kâdîsına ve Kelkîd kâdîsına hükm ki,

İsmâ'îl nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîsi yoğiken Kelkîd kazâsı sâkinlerinden İshak nâm kimesne kendü hâlinde olmayub mütegalibeden olmağla bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren üç yüz seksen gurûş ve bir res atını alub ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak aldığı akçesiyle atı kendüye alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i N. sene 1160.

Sahife No: 216

Hüküm No: 892

Tarih: [1-10] Ramazan 1160 [6-15 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdisına ve Erzincân ve Kelkîd kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Halîl ve Nuh nâm karındaşlar gelüb Kelkîd nâhiyesinde Sırık nâm karye ve gayrîden iki bin akçe ber-vech-i iştirâk berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldukları tîmârları karyelerinin bin yüz elli senesinde vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı berâtları mücebince bunların tahvîlleri târîhine düşüb âherden bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken Erzûrûm sâkinlerinden İsmâ'îl ve Erzincân sâkinlerinden Yırık İsmâ'îl ve Kelkîd kazâsı sâkinlerinden İshak nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub mütegalibeden olmalarıyla birbirleriyle yek-dil ü yek-cihet ve bunların tahvîlleri târîhine düşen mahsûl ve rûsûmların hilâf-ı kânûn tagallüben füzûlî zabt ve ol-vechle ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb berâtları mücebince tahvîlleri târîhine düşüb mezbûrların füzûlî zabt eyledikleri mahsûl ve rûsûm kendülere alıviirlüb hilâf-ı kânûn ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i N. sene 1160.

Sahife No: 216

Hüküm No: 893

Tarih: [1-10] Ramazan 1160 [6-15 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlisine, İspir ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Mahmûd nâm sipâhî İspir kazâsına tâbi' Karakaya nâm karye âhâlîleri gelüb bunların kazâ-i mezbûre tâbi' Meremlû nâhiyesinde Tekyecik ve Karapınar nâm mahalde vâki' mutasarrıf oldukları tarlalarında âherin 'alâkası yoğiken Mervisi oymağından koçanlı ekrâd tâ'ifesinden Şahi ve Süleymân ve Hüseyin ve refiklerinden ma'lûme'l-esâmî kimesneler koyun ve sâ'ir hayvânâtların muhkem zabt itmeyüb bunların sâlifü'z-zikr tarla ve göğ tereke ve sâ'ir mezruatları arasına salıvirilüb yedirüb ve çiğnedüb küllî zarar ü ziyan eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i N. sene 1160.

Sahife No: 216

Hüküm No: 894

Tarih: [1-10] Ramazan 1160 [6-15 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlisine, Hınıs ve kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Halîl nâm sipâhî gelüb Hınıs sancağında ve nâhiyesinde Kozlu nâm karye ve gayrîden altı bin altı yüz altmış altı akçe tîmâr ber-vech-i tekaüd mutasarrıfı Mustafâ'nın fevtinden elli yedi senesi Muharrem'inin sekizinci gününde eşkincilik üzere kendüye tevcîh ve cebelü kaydı mahallinden ref ve terkîn ve berât-ı şerîfimle üzerinde iken me'mûr olduğı Kars muhâfazasında bayrağı altında nâ-mevcûd olduğundan sene-i mezbûre Ramazan'ının yiğirmi üçüncü gününde vezîrim El-Hâc Ahmed Paşa tarafından virilen tezkire mücebince Hasan'a tevcîh ve ba'dehu mezbûr Hasan'ın berâtın virüb rızasıyla kasr-ı yedinden elli sekiz senesi Zil-Hiccesi'nin sekizinci gününde vezîr-i müşârün-ileyh tarafından buna tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub cebelü bedeliyesi mütâlebesiyle rencîde olunmak îcâb itmez iken hâlâ cebelü tahsîldarı olan nâm kimesne hilâf-ı kânûn ve defter iki seneden berü cebelü bedeliyesi mütâlebesiyle müdâhale ve cebren alub ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn cebelü bedeliyesi mütâlebesiyle rencîde itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere tekaüd-i

mezkûr Mustafâ'nın fevtinden târîh-i mezbûrde merkûm Halil'e tevcîh ve ba'dehu Hasan'a ve ba'dehu Hasan'ın kasr-i yedinden yine merkûm Halil'e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve hazîne-i 'âmirende mahfûz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda mezbûr Mustafâ'nın cebelü kaydı elli yedi senesi Muharrem'inin sekizinci gününde terkîn olduğu mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i N. sene 1160.

Sahife No: 217

Hüküm No: 895

Tarih: [1-10] Ramazan 1160 [6-15 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlisine, Erzûrûm kâdisına, Erzincân ve kâdîlarına,

Nişân-ı hümâyûnum virilen dergâh-ı mu'allâm çâvûşlarından kıdvetü'l-emasi'l-ve'l-âkrân Küçük Mehmed Çâvûş zîde-kadrehu 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Köni Erzincân nâhiyesinde Halma nâm karye ve gayrîden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerini bin yüz altmış senesi Mart'ı ibtidasından zabt ve â'sâr ü rüsûmâtın ahz ü kabz itmek üzere Erzûrûmi ulemadan Havik Mehmed zîde-ilmehu vekîl nasb ü ta'yîn olunub âherden dahl olunmak îcâb itmez iken Kemâhlı Hacı Ömer nâm kimesne zuhûr ve ze'âmet-i mezbûr karyelerini ben iltizâmen aldım deyu müdâhale eylediğün bildirüb ze'âmet-i mezbûr karyeleri defter-i hâkânî mücebince tarafından vekîli merkûma zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb merkûmu ve âheri dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmirende mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda Köni Erzincân nâhiyesinde Halma nâm karye ve gayrîden yiğirmi bin dokuz yüz yetmiş beş akçe ma'gayrehu birikdirilüb kırk üç bin dört yüz yetmiş beş akçelik üzere berâtla mûmâ-ileyh Küçük Mehmed Çâvûş üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i N. sene 1160.

Sahife No: 217

Hüküm No: 896

Tarih: [1-10] Ramazan 1160 [6-15 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlisine ve İspir sancağında vâki' mevlânâ () kâdisına hükm,

Erbâb-ı tîmârdan Mahmûd nâm sipâhî 'arz-ı hâl idüb İspir sancağında kazâ-i mezbûr muzâfâtından Haremlü İspir nâhiyesinde Kara Kilise nâm karye ve gayrîden dört bin üç yüz elli akçe tîmâra berâtıyla mutasarrıf iken bilâ-veled fevtinden 'arz-ı hâli mûcebince bin yüz altmış Muharrem'inin yiğirmi birinci gününden Osmân teber-dâr-ı hassaya tevcîh ve merkûm Mahmûd'un fevti gayr-i vâki' olduğu livâ-i mezbûr ve Forunca ve Baybûrd nâhiyesi ve Tercân nâhiyesi âlây beğileri arz ve elviye-i mezbûrenin zü'emâ ve erbâb-ı tîmârı mahzar itmeleriyle mûcebince ref'inden sene-i mezbûre Şa'bân'ının on ikinci gününden merkûm Mahmûd'a ibkâ ve berât ve yine karye-i merkûmeden yedi yüz yetmiş akçe tîmâr âlây beğisi arzı bi'l-fi'l reisü'l-küttabım olan El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhunun i'lâmı mûcebince der-dest üzere yine sene-i mezbûre Şa'bân'ının yiğirmi altıncı gününden ilhâken tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla tîmâr-ı mezbûru defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mûcebince zabt ve berâtı mûcebince tevcîhi târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu ahz ü kabz murâd eyledikde bu makûle ze'âmet ve tîmârda hasâd i'tibâr olunmayub tahvîli târîhi mu'teber iken mezbûr Osmân tîmâr-ı mezbûr karyelerinin tereke-i hasâdı benim zamânımda vâki' olmağla vâki' olan mahsûlât tarafımızdan ahz ü kabz iktizâ ider deyu hilâf-ı kânûn füzûlî müdâhale ve gadr murâd eyledüğün bildirüb tîmâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mûcebince kendüye zabt ve berâtı mûcebince kendüye tevcîhi târîhine düşen mahsûlât ve rûsûmât kendüye ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir mezbûru ve âheri hilâf-ı kânûn hasâd benim zamânıma düşmüşdür deyu bir vechle dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda zikr olunan dört bin üç yüz elli akçe tîmâr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrden merkûm Mahmûd'a ibkâ ve hâlâ

berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i N. sene 1160.

Sahife No: 217

Hüküm No: 897

Tarih: [1-10] Ramazan 1160 [6-15 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm monlâsına hükm ki,

Erzûrûm kazâsına tâbi' Horas karyesi sâkinlerinden Mıgırdıç nâm zimmî gelüb Erzûrûm'da sâkin Kayseriyeli oğlu Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesneye bunun sekiz kile buğday vireceği olub virmeğe razı iken mezbûr kanâ'tat itmeyüb bunun üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmadın bunu bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ahz ve on iki gün habs eylediğinden gayri menziline basub zevcesi Anda nâm nasraniyeyi ahz ve menziline götürüb darb-ı şedîd ile darb ve sagîr veledini helak ve ol-vechle ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer'le görilüb ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i N. sene 1160.

Sahife No: 217

Hüküm No: 898

Tarih: [11-20] Ramazan 1160 [16-25 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî () kâdîlarına hükm ki,

Saçak nâm zimmîler gelüb bunların Karahisâr-ı Şarkî'de vâki' Sis Manastırı rahibi olan () nâm rahib zimmetinde ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye bin yüz elli senesinden berü bin iki yüz gurûş alacakları olmağla meblağ-ı mezbûru mesfûrden taleb eylediklerinde virmekde ta'allül ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer'le görilüb ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye zimmetinde olan ol-mikdâr gurûş hakları bi't-tamâm tahsîl ve bilâ-kusûr alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı N. sene 1160.

Sahife No: 217

Hüküm No: 899

Tarih: [11-20] Ramazan 1160 [16-25 Eylül 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî kâdîlarına hükm ki,

Haçak nâm zimmî gelüb bu kendü hâlinde olub kimesneye vaz' ü ta'addîs olmayub ve üzerine dahi şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken yine Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden eşirra ve mütegalibeden Karabaş Davud babası ve Bogos Keşiş ve Cihanoğlu Kirkor ve Havik oğlu Artin nâm zimmîler daima kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf ile yek-dil ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ehl-i 'örfe istinâden füzûlî cebren bin gurûş alub ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildiğın bildirüb fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer'le görilüb hilâf-ı şer'-i şerîf cebren aldıkları ol-mikdâr gurûş hakkı mesfûrlardan bi't-tamâm tahsîl ve bilâ-kusûrların alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı N. sene 1160.

Sahife No: 218

Hüküm No: 900

Tarih: [21-29] Ramazan [1]160 [26 Eylül-4 Ekim 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ali nâm sipâhî sütte-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm Sancağı'nda ve kazâsı muzâfâtından Vadî Vanik nâhiyesinde Mainik nâm karye ve gayrîden beş bin elli akçe tîmâr Süleymân'ın bilâ-veled fevtinden bin yüz altmış senesinde buna tevcîh olunub bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle üzerinde ve sene-i mezbûrenin vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb âherden bir vechle dahl olunmak îcâb itmeyüb ve zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr mahsulünde hasâd i'tibâr olunmayub ancak tahvîli târîhi mu'teber iken kazâ-i mezbûrden müteveffâ-yı mezkûrun varisleri olan () ve () ve () nâm kimesneler zuhûr ve ba'zı ayan ve mütegalibeden istinâd ve birbirleriyle yek-dil ve mücerred tama'-ı hamlarından nâşî hasâd bizim mevrûsı olduğımız müteveffâ Süleymân'ın gününe düşdü. Biz ahz ü kabz ideriz deyu hilâf-ı kânûn füzûlî ve tagallüben ahz ve zabt idüb tîmârı mahsûlüne gadr-i küllî ve ta'addî eylediklerin bildirüb sene-i mezbûreden bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rüsûmâtı tevcîh idenlerden tamâmen tahsîl ve kendüye alıvırmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın imdi zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr mahsûlünde hasâd i'tibâr olunmaz. Ancak tahvîli târîhi mu'teberdir. Bu bâbda kânûn üzere 'amel olunmak içün hükm yazılmışdır.

Evâhir-i N. sene [1]160.

Sahife No: 218

Hüküm No: 901

Tarih: [1-10] Şevval sene 1160 [6-15 Ekim 1747]

Erzûrûm vâlisi vezîre ve Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Boynu İncelü mukâta'ası aklamından Karaca Kürd cemaatinden Monlâ Ömer nâm kimesne gelüb bunun Erzûrûm âhâlîsinden olub bundan âkdem İstanbul'da mukim bin başı olan Genc Osmân Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz elli senesinde koyun bahâsından memhûr temessükü mücebince sekiz yüz yigirmi iki gurûş hakkı olub ve meblağ-ı mezbûrun iki def'a da kırk dokuz gurûşun teslim ve temessüküne zahrına idüb ma'adâsı zimmetinde mezbûr Genc Osmân fevt olmağla bâkî kalan meblağ-ı mezbûru Erzûrûm'da sâkin muhallefâtın kabz iden vereselerinden taleb eyledikde virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eylediklerin bildirüb şer'le görilüb temessükü mücebince müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde bâkî kalan meblağ-ı merkûmu muhallefâtın kabz iden vereseleri mezkûrlardan alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i L. sene 1160.

Sahife No: 218

Hüküm No: 902

Tarih: [1-10] Şevval sene 1160 [6-15 Ekim 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Zü'emâdan El-Hâc Yûsuf zîde-kadrehu gelüb Erzûrûm Sancağı'nda Koni Erzincân nâhiyesinde Asur Akük nâm karye ve gayrîden yigirmi dokuz bin altı yüz yigirmi altı ze'âmet mutasarrıfı Mehmed veled-i Hüseyin'in bilâ-veled fevtinden bin yüz altmış senesi Şevvâl'inin dördüncü gününde mûmâ-ileyh El-Hâc Yûsuf'a tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğun bildirüb berâtı ve defter-i hâkânî mücebince ze'âmet-i mezbûr tarafından sûbaşısına zabt ve tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb âheri müdâhale ve mu'âraza itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda ze'âmet vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde mûmâ-ileyh El-Hâc Yûsuf'a tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın kayd ü berâtı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i L. sene 1160.

Sahife No: 218**Hüküm No: 903****Tarih: [11-20] Şevval 1160 [16-25 Ekim 1747]**

Erzûrûm vâlisine ve Tercân ve () kâdîlarına hükm ki,

Süleymân nâm kimesne gelüb Erzûrûm Sancağı'nda Tercân-ı 'Ulyâ nâhiyesinde Berber nâm karye ve gayrîden on bin akçe tîmâr mutasarrıfı Ali'nin Kars muhâfazasında nâ-mevcûdundan bin yüz elli yedi senesi Receb'inin yiğirmi ikinci gününden vezîr Ahmed Paşa tarafından buna tevcih ve yedine virilen tezkire mücebince elli sekiz senesi Muharrem'inin on dokuzuncu gününde âstâneden berât itdirüb berât-ı şerîfimle üzerinde ve hidmet-i me'mûresin edâ ve tîmâr-ı mezbûrun elli sekiz ve elli dokuz senelerinin mahsûl ve rüsûmu bunun berâtı mücebince tahvîli târîhne düşüb dahl olunmak icâb itmez iken mezbûr Ali'nin üzerinde iken Bekir nâm kimesne mezkûr Ali'nin Kars muhâsarasında nâ-mevcûdundan Süleymân üzerine mîr-i mîrândan tezkere ve âstâneden berât ve özründen gayri mezbûr Süleymân Kars muhâsarasında nâ-mevcûddur deyu âlây beği Ahmed arzıyla altmış senesi Rebî'ü'l-Âheri'nin on sekizinci gününde bunun üzerinden alub berât itdirmekle mezbûr Ali tîmâr-ı mezbûr kareyelerinin vâki' olan mahsûl ve rüsûmundan berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmun ahz ü kabza kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn zikr olunan senelerde bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûma füzûlî müdâhale ve mürâfa'a-i şer'' olduklarında zikr olunan elli sekiz ve elli dokuz senelerinin mahsûl ve rüsûmu bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşdiği şer'ân sâbit ve buna hükm olunmuş iken mezbûr Ali mütegalibeden olmağla vekîli İbrâhîm nâm kimesne ile yek-dil ve berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmu ahz ü kabz ve hâlâ zimmetinde olduğun bildirüb berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen senelerin mahsûl ve rüsûmu alıvirilüb mezbûra hilâf-ı kânûn ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı L. sene [1]160.

Sahife No: 218

Hüküm No: 904

Tarih:[1-10] Zilhicce sene [1]160 [4-13 Aralık 1747]

Pâsîn kâdîsına hükm ki,

Ömer ve Bekir ve Süleymân ve İsmâ'îl ve Apûl nâm kimesneler gelüb bunların kazâ-i mezbûre tâbi' Dikreşin nâm karye toprağında bi'l-fi'l zabt ü tasarruflarında tekâlif alınmak îcâb ider hâneye bağılu emlâk ve yerleri olmağla üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avâriz ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâliflerin edâ idüb bilâ-emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle ta'addî ve rencîde olunmaları îcâb itmez iken ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından arpa ve saman ve odun ve kömür ve zâhire salyane ve sâ'ir bed'-i mezalim ile hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münif akçe mütâlebesiyle ta'addî ve rencîde eylediklerin bildirüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikler ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Evâ'il-i Z. Sene [1]160.

Sahife No: 219

Hüküm No: 905

Tarih: [11-20] Şevval sene 1160 [16-25 Ekim 1747]

Erzûrûm vâlisine ve İspir ve () kâdîlarına hükm ki,

Hasan zîde-kadrehu gelüb mûmâ-ileyhin senevî üç bin yüz gurûş mal ile mâlikâne uhdesinde olan Erzûrûm eyâletinde vâki' İspir Sancağı mukâta'asını bin yüz elli senesinde

der-uhde ve iltizâm iden livâ-i mezbûr mütesellimi Fermân Osmân nâm kimesne fukarâ-yı ra'iyete guna-gun cevri ü eziyet birle hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i şürût-ı berât katı vafır akçelerin alub gadr eyledüğün bildirüb mezbûrun ol-makûle hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i şürût aldığı akçeler ba'de's-sübutü'ş-şeri kendüsünden red ve tahsîl olunmak bâbında istid'â ve hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda mukâta'a-i merkûm vech-i muharrer üzere senevî üç bin yüz gurûş mal ile mûmâ-ileyhin mâlikâne uhdesinde oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın mahallinde ma'rifet-i şer' ve sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, ma'rifetinle merkûm Fermân Osmân'ın mukâta'a-i mezkûr re'âyâsından ol-makûle hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i şürût-ı berât aldığı vâki' ise ba'de's-sübutü'ş-şeri red ve tahsîl olunmak üzere emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l baş defterdârım olan Mehmed dâme-uluvvuhu i'lâm itmeğın mûmâ-ileyhin i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı L. sene 1160.

Sahife No: 219

Hüküm No: 906

Tarih: [11-20] Şevval sene 1160 [16-25 Ekim 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Tercân ve () kâdîlarına hüküm ki,

Fatıma nâm hâtûn oğlu Osmân 'arz-ı hâl idüb mezbûre Fatıma'nın zevci ve merkûmun babası Hacı Hüseyin nâm kimesne bin yüz elli senesinde fevt oldıkda otuz kise emvâl ve terekesi bunlara ve Tercân kasabasından Ahmed oğulları Abdülğani ve İbrâhîm ve Ahmed ve Halîl nâm kimesnelere intikâl itmiş iken mezkûrların mu'în-i kesirleri olub mütegalibeden oldukları hasebiyle tagallüben cümlesin ahz ü kabz idüb mezbûre Fatıma'nın mihrini ve ve hisse-i şayialarını virmediklerinden ma'adâ bî-gayr-i hak üç kise akçelerini dahi alub ziyâde gadr eylediklerin bildirüb şer'le görilüb tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı L. sene [1]160.

Sahife No: 219

Hüküm No: 907

Tarih: [21-29] Şevval sene [1]160 [26 Ekim-3 Kasım 1747]

Bayezid mutasarrıfı () paşa dâmet-maalihu ve Bayezid kâdîsına hükm ki,

Halîl nâm kimesne gelüb bunun Bayezid sükkânından Mirza Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde deve bahâsından bin yüz elli senesinde ber-mûceb-i temessük bin sekiz yüz gurûş alacak hakkı olub taleb eyledikde virmekde ta'allül üzere olduğun bildirüb ber-mûceb-i temessük mezbûrun zimmetinde olan gurûş hakkı tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i L. sene [1]160.

Sahife No: 219

Hüküm No: 908

Tarih: [21-29] Şevval sene [1]160 [26 Ekim-3 Kasım 1747]

Erzûrûm vâlîsine ve monlâsına ki,

Erbâb-ı tîmârdan Abdullah veled-i tekaüd Süleymân nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında ve kazâsı muzâfâtından Haremlü nâhiyesinde Baskî nâm karye ve gayrîden altı bin yedi yüz akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı tîmârı aklamından olub müşterekiyle kayd ü berâtına dahil yine nâhiye-i mezbûre tâbi' karye-i Kinolos ve mezra'a-i Adakömi deyu on altı bin akçe yazû ile defter-i icmâlde muharrer kalemiyle tahrîr ve yazû-yı mezkûresinden iki bin akçesini ifrâz ve yine nâhiye-i mezkûrede Soridra nâm karye ve ma'-gayrehâ birikdirilüb iki bin beş yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen Abdullah veled-i tekaüd Süleymân'ın tîmârı aklamından olmağla salifül-beyan karye ve mezra'aları ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekiyle zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmun kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikde ecânibden olub eşirra ve mütegalibeden ba'zı kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve zikr olunan karye ve

mezra'alarda senin 'alâkan yokdur deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât füzûlî müdâhale ve mahsûl ve rüsûmlarımın ahz ü kabzına muhâlefet ve ol-vechile gadr ü ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb marüz-zikr karye-i Kinolos ve mezra'a-i Gözenek ve mezra'a-i Adakömi deyu mukayyed karye ve mezra'aların ber-mûceb-i defter-i hâkânî müsterekiyle buna zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmun ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât âherden olan mezbûrları bir dürlü dahl ü ta'aruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i L. sene [1]160.

Sahife No: 219

Hüküm No: 909

Tarih: [21-29] Zilkâde 1160 [24 Kasım-2 Aralık 1747]

Erzûrûm vâlîsine ve Tercân ve kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ali nâm sipâhî gelüb idüb Erzûrûm Sancağı'nda Tercân-ı 'Ulyâ nâhiyesinde Göze Baymadı nâm karye ve gayrîden beş bin akçe berât mutasarrıf olduğu tîmârı bî-hâsıl olmağla yine tîmârının baş kalemi olan karye-i Göze Baymadı el-mezbûre ve gayrîden iki bin beş yüz akçe tîmâr bilâ-hâsıl olduğundan bin yüz elli üç senesi Rebî'ü'l-Evveli'nin ikinci gününde Kefe cânibi ser-'askeri vezîrim Nuğman Paşa tarafından ber-vech-i ilhâk buna tevcîh ve âstâneden berât ve yedi bin beş yüz akçelik olmak üzere hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla ber-mûceb-i defter-i hâkânî ber-vech-i ilhâk mutasarrıf olduğu marüz-zikr tîmârı karyelerini zabt ve berâtı mûcebince tahvîli târîhine deüşen mahsûl ve rüsûmun kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itmek istedikde âherden ba'zıları hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât füzûlî müdâhale ve ahz ü kabzına muhâlefet ve gadr murâd eylediklerin bildirüb ber-vech-i ilhâk mutasarrıf olduğu salifül-beyan tîmârı karyeleri kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmu kânûn ve defter

mûcebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât âheri dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezkûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezbûrde ber-vech-i ilhâk mezkûr Ali'ye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. sene 1160.

Sahife No: 220

Hüküm No: 910

Tarih: [1-10] Zilkâde sene 1160 [4-13 Kasım 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Bolaman ve () kâdîlarına hükm ki,

Zü'emâdan Hasan zîde-kadrehu gelüb Karahisâr-ı Şarkî Sancağı'nda Bolaman nâhiyesinde Gönenç nâm karye ve gayrîden otuz bin iki yüz akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmetinin baş kalemi olub müşterekiyle kayd ü berâtına dahil sâlifü'z-zikr Gönenç karyesi toprağında zirâ'at ve hırsat idenlerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri 'öşrlerin ve sâ'ir hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mûcebince müşterekiyle ahz ü kabz murâd eyledikde karye-i mezbûre âhâlîsi bizler mukaddem maktu viregelmiş idik deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ve yedinde olan berâtına mugâyir zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri 'öşrlerinden e sâ'ir hukûk ve rüsûmlarından maktu viririz deyu hilâf-ı defter ve kânûn ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî karye-i mezbûre âhâlîlerinin ol-vechle zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Bolman nâhiyesine tâbi' yigirmi nefer re'âyâ ve üç aded zemîn ve hâsıl-ı ma' er-rüsûm üç bin beş yüz yetmiş beş akçe yazûsu olan karye-i Gönenç defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde üç bin akçe ifrâz ve ma'-gayrehâ birikdirilüb

altı bin üç yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmı mûmâ-ileyh Hasan'ın ze'âmeti mülhakâtından olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Za. sene [1]160.

Sahife No: 220

Hüküm No: 911

Tarih: [1-10] Zilkâde sene 1160 [4-13 Kasım 1747]

Erzûrûm vâlsine, Bayezid () kâdîlarına hüküm ki,

Hassa silah-şorlarından Huda bin Ahmed zîde-mecduhu gelüb Bayezid kal'ası muhafızı Mahmûd Paşa'nın sâbıka kethüdâsı Mustafâ Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin oğulları yine kala-i mezbûr sâkinlerinden () ve () nâm kimesne zimmetlerinde karz-ı şerden bâ-temessük bin yüz elli senesinden berü üç yüz gurûş alacak hakkı olmağla edâ ve deynin virmeyüb hâlâ zimmetinde kalmağla taleb eyledikte edâda ta'allül ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb alıvirilmek bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Za. sene 160.

Sahife No: 220

Hüküm No: 912

Tarih: [1-10] Zilkâde sene 1160 [4-13 Kasım 1747]

Erzûrûm vâlsine ve Pâsîn ve () kâdîlarına hüküm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Yûsuf nâm sipâhî 'arz-ı hâl idüb Pâsîn sancağında Pâsîn kazâsı muzâfâtından Koni nâhiyesinde Kiraskoblu nâm karyeden yedi bin altı yüz akçe tîmâr

İbrâhîm'in kasr-ı yedinden ve yine Pâsîn kazâsı muzâfâtından İsik nâhiyesinde Orur Bağı nâm karyeden iki bin akçe tîmâr dahi bilâ-sâhib olduğundan birikdirilüb on bir bin sekiz yüz akçe olmak üzere merkûm Yûsuf'un tîmârına ilhâken mîr-alây Süleymân arzıyla bin yüz altmış Cemaziye'l-Âheri'nin yigirmi üçüncü gününden tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla tîmâr-ı mezbûr karyelerini defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmun kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikde ecânibden ba'zı kimesneler hilâf-ı defter-i hâkânî füzûlî müdâhale ve tîmâr-ı mezbûr karyelerini yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir zabtına muhâlefet ve ol-vechle gadr sevdâsında oldukların bildirüb tîmâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ecaninden olanları bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda zikr olunan on bir bin sekiz yüz akçe tîmâr vech-i meşrûh üzere merkûm Yûsuf'a tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Za. sene [1]160.

Sahife No: 220

Hüküm No: 913

Tarih: [1-10] Zilkâde sene 1160 [4-13 Kasım 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Koyulhisar ve () kâdîlarına hükm ki,

Koyulhisar kazâsına tâbi' Musları nâm karyeden Ebûbekr nâm kimesne gelüb karye-i mezbûre toprağında arâzî tasarruf idenlerden babası () nâm kimesne fevt oldıkda tasarrufunda olan ma'lûmetü'l-hudûd yerleri karındâşları Ahmed ve () nâm kimesneler ile buna intikâl ve bunlar dahi ol yerleri meşa' ve müşterek zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ iderler iken karındâşı mezbûr Ahmed ol-yerlerden hissesini ferâğ murâd eyledikde bu dahi müşterek olmak hasebiyle ol yerlerden mezkûrun hissesini diğér

karındâşıyla iştirâk il virdüği baha ile ma'ân almağa talib iken diğêr karındâşî mezbûr sana hisse virdirmem. Hissenin ben alurum deyu hilâf-ı kânûn ve füzûlî muhâlefet ve ol-vechile gadr sevdâsında olduğın ve bu bâbda şeyhü'l-islâmndan fetvâ-yı şerîfe virildiğün bildirüb mûcebince 'amel olunub karındâşî mezbûrun ol yerlerden hissesinden bunun hissesi mikdârı sâhib-i arz ma'rifetiyle il virdiği baha ile buna alıvirilüb diğêr karındâşî mezbûrun mugâyir-i kânûn hissesin ben alurum deyu zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Za. Sene [1]160.

Sahife No:220

Hüküm No: 914

Tarih: [11-20] Zilkade sene 1160 [14-23 Kasım 177]

Erzûrûm vâlisine, Tercân ve kâdîlarına ki,

Zü'emâdan Bekir veled-i () zîde-kadrehu gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ze'âmeti karyelerinin mahlut â'sâr mahsûlünden Tercân kazâsı sâkinlerinden Osmân nâm kimesne zimmetinde yüz kırk altı senesinden berü ma'lûme'l-keyl mahlut alacak hakkı olub merkûm bir mikdârın edâ ve ma'adâsı hâlâ zimmetinde kalmağla merkûm ile muhasebe görüb zimmetinde müteveccih olan hakkı taleb eyledikde merkûm görmekten ibâ ve imtina ve buna gadr eyledüğün bildirüb ma'rifet-i şer'le hesâbı görilüb zimmetinde müteveccih mevcûd olan hakkı şer'le alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Za. sene 1160.

Sahife No:220

Hüküm No: 915

Tarih: [11-20] Zilkade sene 1160 [14-23 Kasım 177]

İpsadî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

İpsadi kazâsına tâbi' İlbeğli nâm karyeden Kôr Ahmed oğlu Ali nâm kimesne gelüb bu karye-i mezbûrenin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olmayub rüsûm-ı ra'iyet talebiyle dahl ve rencîde olunmak îcâb itmez iken karye-i mezbûre zâbiti olan () nâm kimesne zuhûr ve sen benim zâbiti olduğım karye-i mezbûre re'âyâsındansın deyu mücerred ta'cîz ve celb-i mâl kasdıyla üzerine musallat ve hilâf-ı kânûn ve defter baş harcı nâmıyla akçe mütâlebesiyle ta'addî ve cebren alub küllî gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildürüb fetvâ-yı şerîfesi mûcebince 'amel olunub mezbûre hilâf-ı kânûn ve defter baş harcı mütâlebesiyle bunu ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğün kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Za. sene 1160.

Sahife No: 221

Hüküm No: 916

Tarih: [21-29] Zilkâde sene 1160 [24 Kasım-2 Aralık 1747]

Erzûrûm vâlîsine, Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Erzûrûm sâkinlerinden tüccâr tâ'ifesinden Bagdi ve Kaspar ve Milkon ve Avadik nâm zimmî karındâşlar gelüb bunlar mîr-livâ hassından Kars kasabasının defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olmayub resm-i ispençe talebiyle dahl ve rencîde olunmaları îcâb itmez iken kasaba-i mezbûre zâbiti zuhûr ve mücerred ta'cîz ve celb-i mâl sevdâsıyla siz mukaddemâ Kars'a gelüb bir müddet sâkin olmanız ile ol takdîrce mîr-livâ-i Kars hassının defterlü re'âyâsından olmuş olursuz. Resm-i ispençe alurum ve sizi iskân iderüm deyu hilâf-ı kânûn ve defter ta'addîden hâlî olmaduğün ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe

mûcebince ‘amel olunub hilâf-ı kânûn ve defter ispençe talebi ve iskân tekâlifi ile ta’addî ve rencide itdirilmeyüb men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. sene 1160.

Sahife No: 221

Hüküm No: 917

Tarih: [21-29] Zilkâde sene 1160 [24 Kasım-2 Aralık 1747]

Erzûrûm vâlsine, Kelkît ve () kâdîlarına hükm ki,

Kelkît kazâsına tâbi’ Mesdereke nâm karye âhâlîlerinden Seyyid Mahmûd zîde-şerefuhu ile sâ’irleri sütte-i sa’âdetme ‘arz-ı hâl idüb bunların karye-i mezbûrede vâki’ edâ-yı salat idecek mescid-i şerîfleri mürûr-ı eyyâm ile harâbe müşerref olub bir mescid-i şerîfe eşedd-i ihtiyac ile muhtâc ve zaruret ve müzayakaları olmakdan nâşî kendü mallarıyla mescid-i mezbûru hasbeten lillahi te’alâ ta’mîr murâd eylediklerinde kimesneye zarar-ı şer’îsi olmayub bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken âshâb-ı âgrâzdan karye-i mezbûreden Sarı Ahmed ve oğulları Mahmûd ve Mustafâ nâm kimesneler hilâf-ı şer’-i şerîf müdâhale ve ta’mîrlerine muhâlefet eylediklerinden ma’adâ karye-i mezbûreden ma’lûme’l-esâmî kimesneler ile yek-dil ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer’-i şerîf ve bî-gayr-i hak merkûm Seyyid Mahmûd’un üzerine şer’ân bir nesne sâbit olmadın karye-i merkûmede mutasarrıf olduğu mülk menzil ve hayât ve mülk iki kıt’a damını hedm ve enkazını ahz ü istihlak ve gadr-i küllî eylediklerin ve bu bâbda da’vâlarına muvâfik şeyhü’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer’le görilüb mezbûr Mahmûd’un menzil ve hayât ve damının misliyle kıymetleri alıvirilüb icrâ-yı hak ve hilâf-ı şer’-i şerîf ta’allül ve ta’addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. sene 1160.

Sahife No: 221

Hüküm No: 918

Tarih: [21-29] Zilkâde sene 1160 [24 Kasım-2 Aralık 1747]

Erzûrûm vâlisî vezîre ve Malazgird kâdîsına hükm ki,

Kazâ-i mezbûre tâbi' Avaz nâm karyeden Mehmed Beğ dimekle ma'rûf kimesne ile karye-i mezbûr âhâlîleri südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü taaaddileri yoğiken kasaba-i mezbûrden Maragird sancak beği İbrâhîm Beğ ile Nuh Beğ dimekle ma'rûf kimesne birbirleriyle yek-dil ü yek-cihet ve bin yüz elli senesinde kendü hevâlarına tâbi' ademleriyle bunların üzerlerine gelüb emvâl ü eşyâ ve hırdavât ve mevâşîleri nehb ü gâret idüb bizlere gadr ve ta'addî itmeleriyle bundan talep eylediklerinde edâda ta'allül ve muhâlefet ve bunlara gadr ve bir vechle tahsîl mümkün olmaduğun ve âhâlîsi dahi mahzar birle i'lâm eylediklerin bildirüb mübâşir ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. sene 1160.

Sahife No: 221

Hüküm No: 919

Tarih: [21-29] Zilkâde sene 1160 [24 Kasım-2 Aralık 1747]

Habs-mane ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına ki,

Habs-mane kazâsına tâbi' Tuğluca nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid İbrâhîm zîde-şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde arzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîsi olmayub bir vechle ta'addî ve rencîde olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden âshâb-ı âgrâzdan Köse Alisi oğlu Çubuk Osmân

dimekle ma'rûf kimesne ile zevcesi () nâm hâtûn zuhûr ve kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle müttefik ve buna garaz-ı dünyeviyeleri olmağla mücerred icrâ-yı garaz ve ahz-ı intikam için ızzar ve tecrîm ve celb-i mâl kasdıyla tezvîrâta tasaddî ve üzerine musallat ve hilâf vâki' mevâd isnad ve hevâlarına tâbi' yine Habs-mane kazâsına tâbi' İmtina nâm karyeden ehl-i 'örf ve mütegalibeden Nuh oğlu Mustafâ Ağa dimekle kimesneye istinâd ve bunu ahz ve üzerine şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmadın bin yüz altmış senesinde bunun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren ve zülmen otuz iki gurûşu ahz ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfik şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren ve zülmen ahz olunan ol-mikdâr gurûşu tamâmen tahsîl ve mezbûrlardan kendüye alvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. sene 1160.

Sahife No: 222

Hüküm No: 920

Tarih: [21-29] Zilkâde sene 1160 [24 Kasım-2 Aralık 1747]

Koganis ve () kâdîlarına ve Gümüş-hâne eminine hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Mustafâ nâm sipâhî südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm Sancağı'nda Koganis nâhiyesinde Sâlik nâm karye ve gayrîden beş bin dokuz yüz akçe tîmâr merkûmun berâtla üzerinde iken fevt oldu deyu âherden Mehmed alub tahvîl ve gadr itmekle mîr-alây İbrâhîm arzıyla yüz altmış senesi Zî'l-ka'desi'nin on ikinci gününde ref'inden ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğun bildirüb tîmâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât ref olunan mezkûru ve âheri bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne- 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma

mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr merkûm Mehmed'in ref'inden vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde sâhib-i evvel merkûm Mustafâ'ya ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. sene 1160.

Sahife No: 222

Hüküm No: 921

Tarih: [21-29] Zilkâde sene 1160 [24 Kasım-2 Aralık 1747]

Erzûrûm vâlsine ve () kâdîsı ve Erzincân nâ'ibine hükm ki,

Sen ki, Erzincân kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Hasan zîde-ilmehu mektûb gönderüb hâlâ arpa emini olan El-Hâc Halîl zîde-mecduhunun Erzûrûm sancağında kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Kôm nâm karye ve gayrîden yetmiş dokuz bin yüz bir akçe dîvân-ı hümâyûnum kitâbeti gedüğü ve berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ze'âmeti aklamından yine kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' Mirisi nâm karyenin tamâm mâlikânesinin dokuz sehminden iki sehmi vakf-ı medrese-i Tahraman Beğ ve iki sehmi vakf-ı medrese-i Kâdî İftihareddin ve bâkî beş sehm mâlikâne ve tamâm dîvânî tîmâr olub karye-i mezbûre toprağında defter-i hâkânîde mülk ve vakf arâzî yoğiken kasaba-i Erzincân'da vâki' Halîlullah Cami-i Şerîfi vakfının mütevellîsi olanlar karye-i mezbûre toprağında bir mikdâr yerleriçün cami-i mezbûr vakfi olmak üzere hilâf-ı defter-i hâkânî füzûlî zabt ve 'öşr ü resmin ahz ü kabz itmeleriyle bundan mütevellî vekîli olan Seyyid Halîl Beşe dimekle ma'rûf kimesne ile mûmâ-ileyhin sûbaşısı mürâfa'a olunduklarında mezbûr Halîl bu ana değın vakfiyyet üzere zabt olunagelmışdır deyu mevâd ve yedinde vakfiyeti mübeyyin sened olmamağla defter-i hâkânî mücebince 'amel ve hareket olunmak için emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki' hali der-devlet-i medârıma arz ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i mufassala mürâca'at olundukda kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' yüz elli üç nefer re'âyâ ve beş zemîn ile karye-i Marisi tamâm mâlikânesinin dokuz sehminden iki sehmi vakf-ı medrese-i Tahraman Beğ ve iki sehmi

vakf-ı medrese-i Kâdî İftihareddin ve bâkî beş sehm mâlikâne ve dîvânî tîmâr hâsıl-i çift ve hinta ve şa'îr yekûn-ı ma'-gayrehâ otuz dört bin beş yüz akçe ve dört sehm mâlikâne on bin dört yüz kırk akçeden beş bin iki yüz yigirmi akçesi hisse-i vakf-ı medrese-i Tahraman ve beş bin iki yüz yigirmi akçesi dahi hisse-i vakf-ı medrese-i Kâdî İftihareddin deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve karye-i Marisi beş sehm mâlikâne ve dîvânî otuz dört bin beş yüz akçe yazû ve bozundu 'an-ze'âmet deyu mûmâ-ileyh El-Hâc Halîl zîde-mecduhunun kaydına dahil olub ve yine kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' bir nefer müselleme ve elli altı nefer giran re'âyâ ve on yedi zemîn ve dokuz bağ ile karye-i Serharis semen-i mâlikâne vakf-ı Cami-i Halîlullah ve yedi sümün mâlikâne ve tamâm dîvânî tîmâr hâsıl-ı resm-i dönüm ve hinta ve şa'îr yekûn-ı ma'-gayrehâ on iki bin akçe ve 'an-mâlikâne vakf-ı cami-i mezbûr bin beş yüz on iki akçe ve bağ ma' zemîn-i mülk Ahmed veled-i Kâdî-'asker ber-vech-i mu'afiye ber-mûceb-i defter-i atik haliya der-tasarruf-ı Bayram veled-i Nasır Beğ ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye ve hükm-i hümâyûn ber-mûceb-i defter-i atik bağ sekiz kilelik hâsıl-ı 'an-rüsûm-ı örfiye deyu yüz yigirmi akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle anlar dahi tahrîr olunduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. sene 1160.

Sahife No: 222

Hüküm No: 922

Tarih: [21-29] Zilkâde sene [1]160 [24 Kasım-2 Aralık 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Tercân ve () kâdîlarına hükm ki,

Mustafâ gelüb Erzûrûm sancağında Tercân-ı Ulya nâhiyesinde Birir nâm karye ve gayrîden on bin akçe tîmâr Ebûbekr veled-i Kasım'ın me'mûr olduğı Revan muhâfazası nâ-mevcûdundan bin yüz kırk dokuz Saferi'nin on dokuzuncu gününden vezîr İbrâhîm Paşa tarafından tevcih ve yine sene-i mezbûre Rebî'ü'l-Âheri'nin on beşinci gününden âstâne-i sa'âdetim tarafından berât-ı şerîfimle üzerinde iken mezbûr Mustafâ'nın tahvîlinden mîr-i mîrân tezkeresiyle mutasarrıf İsmâ'il'in me'mûr olduğı Kars cânibi nâ-mevcûdundan

Ömer'e bin yüz elli yedi Recebi'nin yiğirmi ikinci gününden sadr-ı sâbık El-Hâc Ahmed Paşa tarafından tevcih ve ve bin elli sekiz Muharremi'nin on dokuzuncu gününden âstâne-i sa'âdetim tarafından berât ve hâlâ berât-ı şerîfimle mezbûr Ömer'in üzerinde olmağla lâkin tîmâr-ı mezbûr karyelerinin kırk dokuz Saferi'nin on üçüncü gününden elli yedi Receb'inin yiğirmi ikinci gününe değin berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rüsûmâtın kazâ-i mezbûr sâkinlerinden âshâb-ı âgrâzdan () ve () nâm kimesneler füzûlî ahz ü kabz eyledüğün bildirüb tîmâr-ı mezbûr karyelerinin sinîn-i mezbûrlarda berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmu mezbûrlardan alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezbûrde mezbûr Ömer'e tevcih ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. sene [1]160.

Sahife No: 222

Hüküm No: 923

Tarih: [21-29] Zilkâde sene [1]160 [24 Kasım-2 Aralık 1747]

Erzûrûm vâlisî vezîre, Tercân ve kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ali nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Tercân-ı 'Ulyâ nâhiyesinde Küreyağdı nâm karye ve gayrîden beş bin akçe tîmâr bin yüz kırk iki senesi Şa'bân'ının yiğirmi yedinci günü buna tevcih ve berât ile üzerinde iken culus-ı hümâyûnumda dahi tecdid-i berât eyleyüb lâkin tîmâr-ı mezbûr bî-hâsıl olmağla yine tîmârının baş kalemi olan karye-i Küreyağdın el-mezbûre ve gayrîden iki bin beş yüz akçe tîmâr dahi bilâ-hâsıl olduğundan Kefe cânibi ser-'askeri vezîrim Numan Paşa tarafından bin yüz elli üç senesi Rebî'ü'l-Evveli'nin ikinci gününde ber-vech-i ilhâk buna tevcih ve yedi bin beş yüz akçelik üzere hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub âherden bir vechle müdâhale olunmak icâb itmez iken Tercân sâkinlerinden Abdülgani nâm kimesne hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât tîmârına füzûlî müdâhale ve sizler neferile mahsûl ve yedi bin

beş yüz akçelik üzere hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub âherden bir vechile müdâhale olunmak icâb itmez iken Tercân sâkinlerinden Abdülgani nâm kimesne hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât müdâhale ve sizler neferiyle mahsûl ve rüsûmun ahz ü kabz eyleyüb buna ziyâde gadr olduğun bildirüb tîmâr-ı mezbûr ber-mûceb-i defter-i hâkânî buna zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmu kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb merkûm Abdülgani'nin hilâf-ı defter-i hâkânî füzûlî zâhir olan müdâhalesi men' ü def' ve füzûlî ahz eylediği mahsûl ve rüsûmu girü alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrlarda mezkûr Ali'ye tevcîh ve hâlâ berât ile üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. sene [1]160.

Sahife No: 223

Hüküm No: 924

Tarih: [1-10] Zilhicce sene 1160 [4-13 Aralık 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Hınıs ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ali nâm sipâhî gelüb Hınıs sancağında ve nâhiyesinde Dede Viranı nâm karye ve gayrîden üç bin akçe tîmâr Şeyh Şemseddin Efendi dimekle ma'rûf Mustafâ nâm kimesnenin sebt-i tîmârı olub ve tîmâr-ı mezbûr ile Kars kal'asının muhâfaza ve muhâsarasında kimesne mevcûd bulunmadüğundan tîmâr-ı mezbûr buna tevcîh ve berât-ı şerîfimle üzerinde ve bin yüz altmış senesinde vâki' olan mahsûl ve rüsûmu bunun tahvîli târîhine düşmüş iken âshâb-ı âgrâzdan ba'zı kimesneler tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmu tarafından haz ü kabz itdirilüb mezbûrların ta'addîler men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Z. sene 1160.

Sahife No: 223**Hüküm No: 925****Tarih: [1-10] Zilhicce sene 1160 [4-13 Aralık 1747]**

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Eşfer Adası nâhiyesine tâbi' Muşkinir nâm karyeden Şehristan nâm nasraniye südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Hacadır nâm zimmî mürd oldıkda karye-i mezbûrde mutasarrıf olduğu mülk menzil ve mülk bağ ve bağçe ve mülk harman arsası ırs-ı şer'le kızı Agya'ya ve bunun babası mürd-i mesfûrun karındaşı Zarok nâm zimmîye intikâl eyledikde mürd-i mesfûrun ma'lûme'l-mikdâr akçe deyni olmağla damları akçelerin almak üzere kızı mesfûre Agya'ya babası mesfûre var deynin vir ve mülkini tamâm zabt ile bana ne tereke lâzım ve deyn viririm deyu cevâb itmekle babası dahi mürd-i mesfûrun deynin virüb emlâk mutasarrıf ve yiğirmi dört sene zabt itdikden sonra mürd olub emlâk mesfûre irsen şer'le buna intikâl ve bu dahi o kadar seneden berü mutasarrıf olub ve bu makûle bilâ-izn-i şeri on beş sene mürûr iden emlâk da'vâsının istimaı memnû' iken mesfûr Agyaya zuhûr ve otuz beş sene mukaddem emlâk-ı mezbûrun benim dahi hissem var idi, alurum deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî üzere olduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf mesfûrun ol-vechle ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuşdur.

Fî evâ'il-i Z. sene 1160.

Sahife No: 223**Hüküm No: 926****Tarih: [1-10] Zilkâde sene 1160 [4-13 Kasım 1747]**

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına,

Sen ki, Karhisar-ı Şarki kazâsı mevlânâ nâ'ib-i mûmâ-ileyh Mehmed zîde-fazlehusun, sÛdde-i sa'âdetme mektûb gönderüb medine-i Karahisâr-ı Şarkî sükkânından Hacı Süleymân nâm kimesne meclis-i şer'e varub yine kazâ-i mezbûre tâbi' Mühregedik nâm karye sâkinelerinden Aişe nâm hâtûn karye-i mezbûr toprağında mutasarrıf olduğu iki göz mülk iken iki sene mukaddem seksen gurûşa buna bey-i bat-ı fâsid ile bey ve semeni olan meblağ-ı merkûmu mezbûr hâtûna teslim ve mülk-i müşterasına dahl olmak îcâb itmez iken mezbûr zuhûr ve şirrete sÛlûk ve hevâsına tâbi' ba'zı âshâb-ı âgrâzın iğvasıyla meşrûhatıma nadim oldum. Ben girü alub zabt iderim deyu iddi'â ve mürâfa'a-i şer' olduklarında iddi'âsı lagv-ı mahz olduğu şer'ân zâhir ve buna hükm ve mu'ârazadan men ve kat'-ı nizâ' birle iki kıt'a hüccet-i şer'îye virilüb ve bu makûle bir def'a şer'le görilüb fasl olunub kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zimmet birle hüccet-i şer'îye virilen emlâk da'vâsına istimai memnû' iken mezbûre hâtûn tama-ı hamından nâşî kanâ'at itmeyüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye yine ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun hüccet-i şer'îyesi mûcebince 'amel olunub zâhir olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında vâki' hâlî hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek emrim üzere yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Za. sene 1160.

Sahife No: 223

Hüküm No: 927

Tarih: [1-10] Zilkâde sene [1]160 [4-13 Kasım 1747]

Erzûrûm vâlisine, Malazgird ve () kâdîlarına hükm ki,

Bilcan beği Murtaza dâme-izzuhu sÛdde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bundan âkdem bâ-fermân-ı 'âlî me'mûr olduğu İran seferinde iken Malazgird beği İbrâhîm Beğ dimekle ma'rûf kimesne mücerred buna olan garaz ve 'adâvetinden nâşî bin yüz elli senesinde bunun ber-vech-i ocaklık mutasarrıf olduğu altı yedi aded karyesinden hâsil olan mahsûlünü

harmandan ve ma'lûme'l-keyl hinta ve arpa ve otluklarını ihrâk-ı bin-nâr ve mal-ı erzakını yağma ve gâret eylediklerinden gayri birkaç re'âyâsını dahi bî-gayr-i hak katl ve zûlm ü ta'addîsinin nihâyeti olmamağla ba'dehu bu sefer hâlâtımdan aruse ve âhvâle muttali olub bir sefer kebîr oğlu () nâm kimesneyi bıragub kendüsü ehli ile âstâneye gelüb ihkâk-ı hak olunmak için emr-i şerîfim ısdâr itdirmek üzere iken mahallinde kalan oğlu merkûm ba'zı mesâlihi için Bayezid Sancağı toprağına varub bunun 'adâvetinden Malazgird kazâsı nevâhîsinden Hamur nâhiyesine tâbi' Seyyid Han nâm karyede müsafereten sâkin iken merkûm İbrâhîm beğın tahrikiyle Nuh Beğ nâm kimesne Hamur beğının ademleriyle varub casuslayub oğlu mezbûru bî-gayr-i hak katl ve emlâk ve eşyâ ve atını ahz ve gasb ve mezbûrlar hâlâ Malazgird Sancağı'nda oldukların bildirüb siz ki, vezîr ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhümasız, ma'rifetiniz ve ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle şer'le görilüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden siz ki, vezîr-i müşar ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhümasız, mahallinde şer'le görilüb ihkâk-ı hak olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Za. sene [1]160.

Sahife No: 223

Hüküm No: 928

Tarih: [1-10] Zilhicce sene 1160 [4-13 Aralık 1747]

İpsadi ve () kâdîlarına hükm ki,

İpsadi kazâsı âhâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâliflerin cem'ine me'mûr ve kazâmızdan Erzûrûm valileriçün senede iki taksît ile tahsîs kılınan iki yüz elli gurûş imdâd-ı hazeriyelerin şürûtu üzere mahalline götürüb edâ ve teslîm idüb ziyâde talebiyle ve mübâşiriye ve hüddamiye mütâlebesiyle ta'addî olunmayub himâyet ve sıyanet olunmak hazeriye şürûtundan olub bir vechile rencîde olunmak îcâb itmez iken valileri tarafından beher sene buyurıldılar ile mübâşirler gelüb ziyâde talebiyle ve mübâşiriye ve hüddamiye nâmıyla hilâf-ı şürût hazeriye ikişer üçer yüz gurûş taleb ve cebren alub perâkande ve perîşân olmalarına bâ'is olub âhvâlleri

diğer-gun olduğun bildirüb hilâf-ı şürût hazeriye ziyâde talebiyle ve mübâşiriye ve hüddamiye mütâlebesiyle fukarâyı ta'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve dîvân-ı hümayûnumda mahfûz olan imdâd-ı hazeriye tarhı defterlerne mürâca'at olundukda Karahisâr-ı Şarkî Sancağı'nda vâki' İpsadi kazâsından Erzûrûm valileriçün senede iki taksît ile iki yüz elli gurûş imdâd-ı hazeriye tertîb kılınub âhâlî-i kazâ ol-mikdâr hazeriyelerin şürûtu üzere mahalline götürüb edâ ve teslim eylediklerinden sonra ziyâde talebiyle ve mübâşiriye ve hüddamiye mütâlebesiyle rencîde ve remîde olunmayub himâyet ve sıyanet olunmaları şürût-ı hazeriyeden olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın şürûtu mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Z. sene 1160.

Sahife No: 224

Hüküm No: 929

Tarih: [11-20] Zilkâde sene 1160 [14-23 Kasım 1747]

Erzûrûm vâlîsine, Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî sükkânından sâdât-ı kirâmdan Es-seyyid Abdurrahman zîde-şerefuhu ile () nâm hâtûn gelüb bunların kızları Ümmü Gülsüm nâm hâtûn bin yüz elli senesinde müteveffîye oldıkda Karahisâr-ı Şarkî sâkinlerinden zevci Hacı Ali oğlu Hüseyin nâm kimesne zimmetinde müteveffîye-i mezbûrenin mehri ile eşyâsı ırs-ı şer'le bunlar ile zevci mezkûre intikâl ve bunlar eşyâ ve mehrinden hisselerine düşeni taleb eylediklerinde mezkûr Hüseyin bî-vech-i şer'î virmekte ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer'le görölüb hisselerine isâbet iden hakları alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Za. sene 1160.

Sahife No: 224

Hüküm No: 930

Tarih: [21-29] Zilhicce sene 1160 [24 Aralık 1747-1 Ocak 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Ziri nâm karye sâkinlerinden Toros nâm zimmî südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bu karındâşı Aşık oğlu Agob nâm zimmî karye-i mezbûre sâkinlerinden Sarı Hacı-zâde İsmâ'îl ve Habil nâm kimesnelerden karz-ı şeri seksen gurûş alub meblağ-ı mezbûr mürabahâsıyla doksan altı gurûş olmağla bundan âkdem mesfûr Agob meblağ-ı mezbûru âstâne-i sa'âdetimde mezbûrlara tamâmen edâ ve teslîm idüb zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe alacakları kalmayub mahzar-ı müsliminde ibrâ-yı zimmet birle memhûr temessük virüb bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken mezbûrlar vilâyetleri olan karye-i mezbûreye varduklarında mezbûr İsmâ'îl zuhûr ve şirrete sülûk ve bizim sizde dahi iki yüz gurûş alacağımız vardır deyu bunu ahz ü habs ve guna-gun zevr ü eziyet ve tahvik ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmadın iki yüz gurûşunu ahz ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediğin bildirüb şer'le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak alduğu ol-mikdâr gurûşu tamâmen tahsîl ve bilâ-kusûr buna alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Z. sene 1160.

Sahife No: 224

Hüküm No: 931

Tarih: [21-29] Zilhicce sene 1160 [24 Aralık 1747-1 Ocak 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

El-Hâc Ali nâm kimesne südde-i sa'âdetme 'arz-ı hâl idüb bunun babası Ramazan Ağa dimekle ma'rûf kimesne fevt oldıkda Kögânis kazâsına tâbi' Kônih nâm karye toprağında vâki' mutasarıf olduğu mülk emlâki ile bağ ve bağçesi ırs-ı şer'le buna intkal

idüb lâkin bu diyâr-ı âherde bulunduğundan nâşî Baybûrd kazâsına tâbî' Etmegi nâm karye sâkinlerinden Hasan Kethüdâ dimekle ma'rûf kimesne mütegalibe ve cebabireden olmağla babasından müntakil emlâkiyle bağ ve bağçeyi füzûlî zabt itmekle bu dahi bundan âkdem taleb ve mürâfa'a-i şer''-i şerîf olduklarında zikr olunan çiftlik emlâki ile bağ ve bağçe babası müteveffâ-yı mezbûrdan intikâl eylediği şer'ân sâbit ve çiftlik emlâkiyle mahsûl-i müstehleki buna hükm birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilüb emlâk-ı mezbûr le mahsûl-i müstehlekini almak üzere iken merkûm Hasan dahi fevt oldıkda yine karye-i mezbûre sâkinlerinden muhallefâtın kabz ve emlâk-i mezbûru zabt iden oğlu Yûsuf nâm kimesneden vekaleten gönderdiği Ali nâm kimesne taleb eyledikde mezbûr Yûsuf hevâsına tâbî' eşkıya ile yek-dil ve emlâk-i mezbûru babam yedinde buldum deyu mahsûl-i müstehleki dahi virmedüğünden ma'adâ vekîl-i merkûm Ali'yi dahi bî-gayr-i hak zayi ve telef ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediği ve fetvâ virüldüğün ve tarafından müceddeden nâm kimesneyi vekîl eylediğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeye mücebince şer'le görilüb babasından müntakil çiftlik emlâki ile bağ ve bağçe ve mahsûl-i müstehleki müte'ayyin vekîli mezbûre alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Z. sene 1160.

Sahife No: 224

Hüküm No: 932

Tarih: [21-29] Zilhicce sene 1160 [24 Aralık 1747-1 Ocak 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm monlâsına ve Mecingird ve () kâdîlarına hükm ki,

Dîvân-ı hümâyûnum kâtibleri emekdarlarından Ali zîde-kadrehu gelüb Erzûrûm eyâletinde Mecingird Sancağı'nda taht-ı kazânızda vâki' Natrak ve Ağca ve Tanzak ve Hilehâne ve gayri nâm karyelerden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmetini elli yedi senesinden berü mûmâ-ileyhin tarafından iltizâm eyleyen () nâm kimesne aid olan mahsûlât ve rûsûmâtıdan bir akçe ve bir habbe göndermeyüb gadr olunduğün bildirüb ze'âmet karyeleri elli yedi târîhinden berü her kimin tarafından ta'sîr olunmuş ise

müteveccih olan mahsûl ve rüsûmu vekîline alıvırılub sıhhat ve hakîkati üzere defter ve arz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le tefahhus ve mahsûl ve rüsûmu îcâb idenlerden alıvırılub ademisine teslîm ve sıhhati üzere defter ve arz olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Z. sene 1160.

Sahife No: 225

Hüküm No: 933

Tarih: [11-20] Muharrem sene 1161 [12-21 Ocak 1748]

Erzûrûm vâlisine, Kemâh ve Erzincân ve Gercânis ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Hasan nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Köni Kemâh nâhiyesinde Vasili nâm karye ve gayrîden on dokuz bin yüz elli beş akçe tîmâra berât-ı şerîfimle mutasarıf olub tîmârı mülhakâtından Köni Kemâh nâhiyesine tâbi' karye-i Vasili Köni ve Erzincân nâhiyesine tâbi' karye-i Sarûrî ve mezra'a-i Sarı Kaya ve karye-i Bürük Han ve mezra'a-i Arab Mescidi ve Hademe Bölük Oda ve Orta İl nâhiyesine tâbi' Dimrende ve yine kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' Baş Belîği nâm katye ve icmâle dahil kurâda ve Hüseyin İl nâhiyesine tâbi' İlgürüt nâm karyede Veledika Su nâhiyesine tâbi' Deyur nâm karye ve icmâline dahil kurâda ve Kuruçay nâhiyense tâbi' Harubuk ve icmâline dahil kurâda müşterekleri olanlar zikr olunan kurâ ve mezârî'in vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtından berâtları yazûsuna göre hisselerine düşeni almağa kanâ'at itmeyüb ziyâdeye tecâvüz, bunun berâtı yazûlarına göre hisselerine düşeni almağa kanâ'at itmeyüb ziyâdeye tecâvüz bunun berâtı yazûsuna hissesine düşen mahsûl ve rüsûm dahi bi-gayr-i hak ve tîmârı mahsûlüne gadr-i küllî eyledüğün bildirüb zikr olunan kurâ ve mezârî'i müşterekleri ile kendüye ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtından herkesin berâtları yazûsuna göre hisselerine düşeni kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb müşterekleri mezbûrları berâtları yazûlarından ziyâde tevâcüz ile bunun hissesine düşene bir vechle dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i

‘âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca’at olundukda Koni nâhiyesine tâbi’ on üç bin akçe yazar Vasili nâm karye âher kurâ ve mezâri’ ile birikdirilüb otuz yedi bin akçe ze’âmet deyu bir icmâl ve kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi’ otuz iki bin akçe yazar Baş Melik nâm karye ve yine nâhiyesine tâbi’ yigirmi dokuz bin beş yüz akçe yazar hâsılı mezra’a Manik oğlu nâm karyenin iki bin akçesi ifrâz ve yine kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi’ Eğrik ma’ mezra’a-i Hal ve mezra’a-i Kara Muslı ve Vanik nâm karyenin on yedi bin üç yüz akçe yazûsundan iki bin akçesi ifrâz ve adet-i ağnâm ve âher karye ile birikdirilüb elli üç bin akçe ‘an-ze’âmet deyu bu dahi başka bir icmâl ve yine kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi’ vakf-i Mürasenk nısf mâlikâne ve dîvânî tîmâr nâm karyenin otuz sekiz bin dokuz yüz doksan dokuz akçe yazûsundan beş bin akçesi ifrâz ve yigirmi akçe yazar Baskül nâm karyenin dahi üç bin akçesi ifrâz ve Kelkid nâhiyesine tâbi’ Simik nâm karyenin on bin akçe yazûsundan iki bin akçesi ifrâz ve birikdirilüb on bin akçe ‘an-ze’âmet deyu bir icmâl ve Aşağı İl nâhiyesine tâbi’ dört bin beş yüz akçe yazar İlgörün nâm karyenin dahi bin yedi yüz elli akçesi ifrâz ve ol-dahi başka bir icmâl ve Gercânis nâhiyesine tâbi’ iki bin akçe yazar Delür ma’ adet-i ağnâm karyenin dahi bin akçesi ifrâz ve altı yüz akçe yazar Asili nâm karyenin dahi iki yüz akçesi ifrâz ve Orta İl nâhiyesine tâbi’ on iki bin sekiz yüz akçe yazar Koçyeri ve mezra’a-i Kalacık ve mezra’a-i Dikilütaş nâm karyenin dahi iki bin beş yüz akçesi ifrâz ve yine Aşağı İl nâhiyesine tâbi’ on sekiz bin akçe yazar karye-i Takır ve bin akçe yazar Eymirger nâm-ı diğer Boğaz nâm mezra’a ile birikdirilüb on dokuz bin akçe yazûlarından üç bin dört yüz doksan dokuz akçesi ifrâz ve Aşağı İl nâhiyesine tâbi’ bin beş yüz akçe yazar Hamuda ma’ adet-i ağnâm nâm karyenin dahi beş yüz akçesi ifrâz ve Dekemomur nâhiyesine tâbi’ yüz akçe yazar karye-i Mumha ve Gercânis nâhiyesine tâbi’ dört yüz akçe yazar Dolay Mahmûd nâm karyenin dahi iki yüz akçesi ifrâz ve birikdirilüb yedi bin dokuz yüz doksan dokuz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve Kuru Çay nâhiyesine tâbi’ on iki bin iki yüz akçe yazar Mardisi nâm karye ve bin akçe yazar Eli Uğurlu Viran nâm mezra’a ile birikdirilün on üç bin iki yüz akçe yazûlarından bin beş yüz akçesi ifrâz ve Aşağı İl nâhiyesine tâbi’ kurâya tamâmen mâlikâne ve dîvânî nâm karyenin üç bin beş yüz akçe yazûsundan beş yüz akçesi ve birikdirilüb bin akçe ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i evvelin sekiz bin ve icmâl-i saninin yedi bin iki yüz elli ve icmâl-i sâlisin bin dört yüz ve icmâl-i rabiin bin iki yüz on beş ve icmâl-i hâmisin yedi yüz doksan ve icmâl-i sadisin beş yüz akçeleri defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere merkûm Hasan’ın kaydı dahillerinde ve bâkîleri müştarekleri kaydlarında olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî icmâl-i mezbûrlardan zikr olundığı üzere

merkûm Hasan isâbet iden hissesin zabt itmek iktizâ eyledüğün bi'l-fi'l defter emîni olan El-Hâc Mehmed dâme-mecduhu arz itmeğın arzı mûcebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. sene 1161.

Sahife No: 225

Hüküm No: 934

Tarih: [11-20] Muharrem sene 1161 [12-21 Ocak 1748]

Erzûrûm vâlîsine ve İspir ve () kâdîlarına hükm ki,

Sâbıka sipâhîler ağası olan Hasan dâme-mecduhu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin ber-vech-i mâlikâne mutasarıf oldığı İspir sancağı mukâta'asının bin yüz elli senesinde bedel-i iltizâmından İspir kazâsı sâkinlerinden Kurban Osmân dimekle ma'rûf kimesnenin zimmetinde sekiz yüz gurûş bâkî kalmağla edâ itmedin fevt olub meblağ-ı mezbûr zimmetinde kalduğın bildirüb şer'le görilüb müteveffâ-yı merkûmun mal-ı mukâta'adan zimmetinde bâkî kalan ol-mikdâr gurûş yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden terekesine vazül-yed iden varislerinden müteveffâ malından tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim südürını stida itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. sene 1161.

Sahife No: 225

Hüküm No: 935

Tarih: [11-20] Muharrem sene 1161 [12-21 Ocak 1748]

Kemâh kâdîsına ve Kemâh hassı voyvodasına hükm ki,

Erbâb-ı tîmâr karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbi' Bikriç nâm karye âhâlîsi gelüb karyeleri toprağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri 'öşrlerin kânûn ve defter mücebince edâ idüb bir vechle kusûrları olmayub müdâhale îcâb itmez iken karyeleri sipâhîsi olan () nâm kimesne kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle ta'addî ve cebren alub bunun emsâli zülm ü ta'addîsinin nihâyeti olmaduğın ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğüñ bildirüb mücebince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ve defter ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. sene 1161.

Sahife No: 226

Hüküm No: 936

Tarih: [21-29] Muharrem sene 1161 [22-30 Ocak 1748]

Erzûrûm vâlisine, İpsadi ve İskefser ve Milas ve () kâdîlarına hükm ki,

İpsadi kazâsı sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed zîde-şerefuğu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ü ta'addîsi olmayub ve kimesneye dahi deyni ve kefâleti dahi olmayub üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmuş değıl iken yine İpsadi kazâsı sâkinlerinden Hacı İbrâhîm oğlu Emîn Mehmed dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub mütegalibeden olub daima ibadullaha isal-i mazarrat adet-i müstemirresi olmağla bu diyâr-ı âherde iken bunun hânesini basub iyal ü evlâdına bin yüz elli senesinde katl kasdıyla üzerlerine tûfeng kurşunu atub ana dahi kanâ'at itmeyüb iyal ü evlâdı çiftliğinde iken sene-i mezbûrede tekrâr varub çiftliğini basub başında olan yetmiş, seksen nefer tûfeng-endâz eşkıya ile iyal üzerine kurşun atub ırzını hetk ve hilâf-ı şer'-i şerîf ziyâde gadr ve ta'addî ve tecâvüz eyledüğüñ ve mezkûr Emîn Mehmed taht-ı hükümet ve kazâlarınızda mürûr üzere olduğıñ bildirüb bulunduğı mahalde şer'le görölüb zülm ü ta'addîsi üzerinden men' ü def' ve icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmeğ için yazılmışdır.

Fî evâhir-i M. sene 1161.

Sahife No: 226

Hüküm No: 937

Tarih: [21-29] Muharrem sene 1161 [22-30 Ocak 1748]

Erzincân kazâsı nâ'ibine ki,

Sen ki, Erzincân kazâsı nâ'ibi Mevlânâ Hasan zîde-ilmehusun, sūd-de-i sa'âdetime mektûb gönderüb kazâ-i mezbûr re'âyaları bâ-cemiuhum meclis-i şer'e varub Erzûrûm sancağında vâki' Erzincân kazâsı Erzûrûm kazâsına nazaran nısfı ve Erzincân kasabası şehir-i Erzûrûm'a kıyasile bir mahallesi mesabesinde olmağla kazâ-i mezkûrun Erzûrûm kazâsıyla bir dürlü muvazene ve müsavâtı aklen ve kıyasen tecviz olunmadığı edille-i müsenna ile zâhir ve üzerlerinde mukayyed olan 'avârız hânelerinin mikdârlarından dahi vazıh ve tebâdür iken bundan âkdem eyâlet-i Erzûrûm'da vâki' kazâlardan valileriçün ibtida imdâd-ı hazeriye ve seferiye tertîb olundukda Erzûrûm ayanı mutlak kendü kazâlarının sehmini tahfif kasd eylediklerinden Erzincân kazâsını Erzûrûm kazâsına mukayese birle iki bin gurûş hazeriye ve dört bin gurûş seferiye tertîb ve kayd itdiklerinden başka yer yer himâyelerinde olan ba'zı kazâların dahi hisseleri tahsîl olunmuyor deyu kazâ-i mezbûre tahmil ve hilâf-ı şart ve mugâyir-i fermân harc-ı bab ve tahsîldariye nâmıyla mebâliğ-i vafire ahz ve tahsîl ve tekâlif-i sâ'ireyi dahi tadil ü tesviye şürûtuna riayet olunmaksızın hazeriye ve seferiyelerine kıyas ile tevzi ve taksît şürûtuna adem-i riya ile defa'aten taleb eylemeleri perîşân-i hallerine bâdî olmağla ol-makûle hilâf-ı şürût ve mugâyir-i fermân ta'addîlerinin meni içün emr-i şerîf virilmek recâsına arz ve hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan mevkufat defterlerine nazar olundukda Erzincân kazâsının yetmiş iki aded ve bir buçuk rub 'avârız hânesi olub Erzûrûm kazâsının yüz on sekiz aded ve bir buçuk rub hâne-i 'avârız olduğu mestûr ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan hazeriye tertîbi defterlerine mürâca'at olundukda Erzincân kazâsından valiler içün senede iki taksît ile tertîb olunan üç bin yedi yüz gurûş hazeriyenin bin yedi yüz gurûşu kazâ-i mezkûr âhâlîlerinin hallerine merhameten tenzil olunub ancak iki bin gurûş hazeriye virmek üzere elli iki senesinde emr-i 'âlî ita olunmağla âhâlî-i kazâ îcâb iden ol-mikdâr hazeriyelerin

senevî iki taksît ile mahalline isal ve teslîm eylediklerinden sonra ziyâde mütâlebesi ve harc-ı bab ve tahsîldariye ve sâ'ir vucuh-ı mütâlebe ile rencîde olunmayub himâyet ve siyanet olunmaları şürûtundan oldığı ve bir kazâyâ evamir-i 'âlîye ile varid olan gerek tekâlif ve gerek hazeriyeden kadîmî re'âyâ emlâk ve yerleri ve arâzî tasarruf idenlerin ala ve evsat ve edna i'tibâriyle tahammüllerine göre hisselerine düşeni edâ eylemeleri şürût-ı meriyesinden olmağla şürût-ı mezkûre mücebince hisse-i tekâlif ve hazeriyelerin edâ eylediklerinden sonra ziyâde mütâlebesiyle rencîde olunmamalarıçün evamir-i 'âlîye virilegeldüğü dîvân-ı hümâyûnum tarafından der-kenâr olunmağla mücebince gayr-i ez-tenzil iktizâ iden hazeriyelerin kazâ-i mezkûr âhâlîleri senede iki taksît ile valiler taraflarına edâ ve teslîm eylediklerinden sonra hilâf-ı şürût ve mugâyir-i fermân ziyâde mütâlebesiyle rencîde olunmamalarıçün emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l baş defterdârim olan Mehmed dâme-uluvvuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhir-i M. sene 1161.

Sahife No: 226

Hüküm No: 938

Tarih: [21-29] Muharrem sene 1161 [22-30 Ocak 1748]

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına hükm ki,

Sahbus nâm sarraf gelüb bunun Karahisâr-ı Şarkî sâkinlerinden Ali Beğ-zâde El-Hâc Mehmed nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli senesinden berü ber-müceb-i temessük bin altı yüz gurûş alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûru henüz buna edâ itmedin mezkûr fevt oldıkda Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden varisleri () ve () nâm kimesneler metrukatın ahz ü kabz itmeleriyle müteveffâ-yı mezkûrun zimmetinde olan hakkını terekesine vazül-yed olan varisleri merkûmlardan taleb eyledikde dürlü 'illet iradiyla virmekde ta'allül ve muhâlefet üzere oldukların bildirüb şer'le görülüb ber-müceb-i temessük müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde olan hakkı varisleri mezkûrlardan bi't-tamâm tahsîl ve ihkâk-ı hak ve ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden

mahallinde temessükü mücebince şer'le sâbit olan meblağ-ı mezbûr tahsîl olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i M. sene 1161.

Sahife No: 226

Hüküm No: 939

Tarih: [11-20] Safer sene 1161 [11-20 Şubat 1748]

Erzûrûm kâdîsına ve eyâlet-i mezbûrde vâki' mevlânâ () kâdîsına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ahmed nâm sipâhî gelüb Erzûrûm Sancağı'nda kazâ-i mezbûr muzâfâtından Mursulu nâhiyesinde Mescidlü nâm karye ve gayrîden dört bin altı yüz akçe tîmâr berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub Mursulu nâhiyesine tâbi' çiftlik-i der-tasarruf-ı Şeyh Ahmed yüz kilelik der-karye-i Künbed yüz kilelikden ziyâdesi karye-i mezbûr toprağında mahsub-i evveli hâsıl bin akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yine nâhiye-i mezbûre tâbi' karye-i Mescidlü ve ma' gayrehu birikdirilüb iki bin iki yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mezkûr Ahmed'in kaydında olub karye-i Künbed toprağında çiftlik-i der-tasarruf-ı Şeyh Ahmed yüz kilelik deyu mukayyed olan çiftliği ber-müceb-i defter-i hâkânî zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikte âherden () ve () nâm kimesne zuhûr ve çiftlik-i mezbûru mukaddemâ senin selefinden ben tâpû ile almış idim. Haliya benim mülkümdür. Senin 'alâkan yokdur. Ben mülkiyet üzere zabt ve mahsûl ve rûsûmun ahz ü kabz iderim deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn füzûlî müdâhale ve tîmârı mahsûlüne gadr olunduğun bildirüb çiftlik-i der-tasarruf-ı Şeyh Ahmed yüz kilelik der-karye-i Künbed deyu mukayyed olan çiftlik ber-müceb-i defter-i hâkânî tîmârı tarafından zabt ve mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mülkiyet üzere iddi'âsıyla hilâf-ı defter-i hâkânî tîmâr-ı mezbûru dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne- 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1161.

Sahife No: 227

Hüküm No: 940

Tarih: [1-10] Muharrem sene 1161 [2-11 Ocak 1748]

Erzincân kazâsı nâ'ibine ki,

Sen ki, Erzincân kazâsı nâ'ibi Mevlânâ Hasan zîde-ilmehusun, südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb hâlâ arpa emîni El-Hâc Halîl zîde-mecduhunun Erzincân'da olan ze'âmetini zabta tarafından vekîli olan Es-seyyid El-Hâc Abdullah zîde-şerefuhu meclis-i şer'e varub ze'âmet-i mezbûr karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbi' Mani nâm karye toprağında arâzîye mutasarrıf olan Aişe nâm hâtûn bin yüz elli senesinde mûmâ-ileyhin zamânında müteveffîye olub oğlu kalmayub yerleri kânûn üzere tâpûya müstehak oldıkda mûmâ-ileyh bundan âkdem tarafından adem gönderüb ol yerleri tâpû ile talibine virüb zirâ'at itdirilmek murâd eyledikde müteveffîye-i mezbûrenin kızı Saime nâm hâtûn hilâf-ı kânûn muhâlefet itmekle bundan esbak tâpû ile virilmek bâbında sâdır olan emr-i şerîfim mücebince mezbûre Saime davet-i şer olundukda tezvîrâta sâlike ve ben ol tarlaları validemden işтира eyledim deyu hevâsına tâbi' ba'zı kimesnelere istinâden hilâf-ı kânûn ve cebren zabt ve ze'âmet mahsûlüne gadr olmağla ol-bâbda hükmi hümayûnum virilmek recâsına vâki' hali bi'l-iltimâs arz eyledüğün ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i M. sene 1161.

Sahife No: 227

Hüküm No: 941

Tarih: [11-20] Muharrem sene [1]161 [12-21 Ocak 1748]

Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Baybûrd'da vâki' Ahi Emir Ahmed kuddise sırruhul-aziz evkâfının defterde mukayyed karyelerinden Baybûrd kazâsına tâbi' Daruca nâm karyede sâkin vakf-ı mezbûrun evlâdiyyet ve meşrûtiyet üzere zâviyesi şeyhi olan sülehadan Şeyh Ali zîde-salahu ile karye-i mezbûre âhâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve imdâd-ı hazeriye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâliflerin cem'ine me'mûr olanlara edâ idüb bilâ-emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle ta'addî olunmak îcâb itmez iken mîr-i mîrân ve mîr-lîvâ ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından hilâf-ı kânûn ve bilâ-emr-i şerîf tekelaif-i şâkka mütâlebesiyle ta'addî ve rencîde ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is oldukların bildirüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. sene [1]161.

Sahife No: 227

Hüküm No: 942

Tarih: [21-29] Muharrem sene 1161[22-30 Ocak 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına ve İpsadi ve İskefser ve Milas ve () ve () kâdîlarına hükm ki,

İpsadi kazâsı sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed zîde-şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîsi olmayub bir vechle ta'addî ve rencîde olunmak îcâb itmez iken İpsadi kazâsına tâbi' Hoşkadem nâm karye sâkinlerinden şekavet ile meşhûr ve daima ibadullahı hilâf-ı şer' ta'addî adet-i müstemirresi olan Kara Mahmûd oğlu Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub hevâdarı nice tûfeng-endâz ademleri başına cem ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf evine varub bunu katl kasdıyla kurşun atub ta'addî itmekle bundan âkdem mezbûr ile mürâfa'a-i şer' olmak istedikde mezbûr eşkiyadan olmağla itâ'at-i şer' itmediğinden ma'adâ mücerred derûnunda mukmir olan garaz-ı dünyeviyesini icrâ için ser-'asker paşa

tarafından mübâşir ta'yîn ve Sîvâs'a gider iken Pirkinik nâm mahalde bunu ahz ve hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesiyle müttetik ve üzerine şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmadın hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren ve zülmen bin iki yüz elli gurûşun gasb ve ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün ve hâlâ mezbûr taht-ı hükûmet ve kazânızda geşt ü güzâr üzere oldığın bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince bulunduğı mahalde şer'le görilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren ve zülmen gasb eylediğı ol-mikdâr gurûşu tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hük-m-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i M. sene 1161.

Sahife No: 227

Hüküm No: 943

Tarih: [21-29] Muharrem sene 1161[22-30 Ocak 1748]

Erzûrûm vâlisı () vezîre ve Sîvâs vâlisı vezîre ve Erzûrûm mollâsına ve İskefser ve Milas ve Sîvâs ve İpsadi ve () ve () kâdîlarına hük-m ki,

İpsadi kazâsı sâkinlerinden Seyyid Ahmed zîde-şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîsi olmayub bir vechle ta'addî ve rencîde olunmak îcâb itmez iken İpsadi kazâsına tâbi' Hoşkadem nâm karye sâkinlerinden şekavet ile meşhûr ve daima ibadullahı hilâf-ı şer' ta'addî adet-i müstemirresi olan Kara Mahmûd oğlu Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub hevâdarı olan nice tûfeng-endâz ademleri başına cem ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf evine varub bunu katl kasdıyla kurşun atub ta'addî itmekle bundan âkdem mezbûr ile mürâfa'a-i şer' olmak istedikde mezbûr eşkiyadan olmağla itâ'at-i şer eylemediğinden ma'adâ derûnunda mukmir olan garaz-ı dünyeviyesini icrâ için ser-'asker paşa tarafından mübâşir ta'yîn ve Sîvâs'a gider iken Pirkinik nâm mahalde bunu ahz ve hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesiyle müttetik ve üzerine şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmadın bunun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren ve zülmen bin iki yüz elli gurûşun gasb ve ziyâde gadr ve ta'addî

eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmından fetvâ-yı şerîfe virüldüğün ve hâlâ mezbûr taht-ı hükûmet ve kazânızda geşt ü güzâr üzere olduğın bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince bulunduğı mahalde şer'le görilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren ve zülmen gasb eylediğı ol-mikdâr gurûşu tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i M. sene 1161.

Sahife No: 228

Hüküm No: 944

Tarih: [1-10] Safer sene 1161 [1-10 Şubat 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm monlâsına hüküm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Suşehri nâhiyesine tâbi' Kara Yakub nâm karye âhâlîsi ile nâhiye-i mezbûre âhâlîsi gelüb bunların kimesneye şer'ân virecekleri olmayub ve üzerlerine dahi şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken Erzûrûm sâkinlerinden Tuz beğı Ali Beğ dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli senesinde hevâsına tâbi' süvari ekrâd tâ'ifesiyle karye-i mezbûreye gelüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak ber-müceb-i defter cebren üç bin gurûşdan mütecâviz eşyâ ve hayvânâtların nehb ü gâret ve ve üç sagîr evlâdların helak eylediklerinden gayri nâhiye-i mezbûre âhâlîsi dahi der-zincir ve enva-ı cevr ü eziyet ve bin beş yüz gurûşlarıyla üç res at ve üç aded mücevher kılınçların alub ve husûs-i mezbûr bundan âkdem mahzar birle i'lâm olunub ve ve cihet-i şer'den bir kıt'a keşf hüccet-i şer'iyesi virilmiş iken icrâ-yı hak olunmayub ziyâde gadr ve ta'addî olduğun bildirüb şer'le görilüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren aldıkları akçe ve eşyâ ve hayvânât ve kılıçları alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i S. Sene 1161.

Sahife No: 228**Hüküm No: 945****Tarih: [1-10] Safer sene 1161 [1-10 Şubat 1748]**

Erzûrûm vâlisine ve İskefser ve () kâdîlarına hükm ki,

İskefser kazâsına tâbi' Ermenî nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb yine karye-i mezbûreden Osmân Beğ dimekle ma'rûf kimesnenin kızı () nâm bîkr-i baligayı rızası ve mehr-i müsemmasıyla kendüye akd eyleyüb menkûhası mezbûre şer'ân âherden bir vechle müdâhale olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezbûreden Süleymân nâm kimesne zuhûr ve menkûhan mezbûre benim oğlıma nâmzedli idi. Sana aldırmam deyu bî-vech-i şer'î müdâhale ve menkûhasını buna virmeyüb ziyâde gadr ve hayf eylediğün ve merkûm Süleymân ziyâde cebabire ve mütegalibeden olmağla bir dürlü mukavemete kudreti olmayub âhvâli diğere-gun olduğun bildirüb şer'le görilüb menkûhası mezbûre buna alıvirilüb merkûmun hilâf-ı şer'-i şerîf zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men ve def olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğün mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i S. Sene 1161.

Sahife No: 228**Hüküm No: 946****Tarih: [1-10] Safer sene 1161 [1-10 Şubat 1748]**

Habs-mane ve Ulu Beğ ve Bolaman ve Hamaş ve () ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Mustafâ nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldığı tîmârı karyelerinden taht-ı kazânızda vâki' ve () ve () ve tevabii karyeleri topraklarında zirâ'at ve

hırsaset idenlerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mücebince müteveccih olan 'öşrlerin taleb ve almak istedikde ba'zıları dürlü 'illet ve bahâne ile hilâf-ı kânûn ve defter virmekte ta'allül ve muhâlefet ve tîmârı mahsûlüne gadr murâd eylediklerin bildirüb kânûn ve defter mücebince müteveccih olan 'öşrleri buna alıvirilüb hilâf-ı kânûn ve defter bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i S. Sene 1161.

Sahife No: 228

Hüküm No: 947

Tarih: [11-20] Safer sene 1161 [11-20 Şubat 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Sîvâs vâlisine, İpsadi ve İskefser ve Sîvâs ve () kâdîlarına hükm ki,

İpsadi kazâsına tâbi' Sudus nâm karye sâkinlerinden zümre-i silahdarandan kethüdâ yeri ve Nirfilü zâbiti olan Seyyid Ahmed zîde-kadrehu gelüb bu kendü hâlinde üzerine bir nesne sâbit olmadın yine İpsadi kazâsına tâbi' Sakalık nâm karye sâkinlerinden eşkıya ve cebabireden İbrâhîm oğlu Emîn nâm şaki hevâsına tâbi' Kara Mahmûd oğlu Ahmed ve Deli Mahmûd oğlu İbrâhîm ve Kübah oğlu Abdullah ve Haseki oğlu Abdurrahman ve Deli Osmân ve Cebeci Miraç Mustafâ ve Kara Foruk oğlu diğêr Mustafâ ve Hakas Bekir ve Kilici Süleymân ve İsmâ'il oğlu Deli Ahmed ve Acem oğlu Ali dimekle ma'rûf şakiler nice eşkıya ile müttetik ve bin yüz elli senesinde ehl-i öfr tâ'ifesiyle yek-dil ve bin iki yüz elli gurûşun cebren ve bî-gayr-i hak ahz eylediklerinden ma'adâ ana dahi kanâ'tat itmeyüb tekrâr üzerine musallat ve gündüz alenen menzilini basub üzerine kurşun atub üç gün menzilini muhâsara eylediklerinden gayri evlâd ü iyali çiftliğinde bulunduğundan varub bir mikdâr tüfeng-endâz eşkiyasıyla çiftliğini basub ehlini kolundan kurşun ile darb ve mecruh eyledüğünden sonra tekrâr menzilini basub âhvâli diğêr-gun ve mezbûrlar ser-eşkıya olduklarından mukavemete iktidarları olmayub icrâ-yı hak olunmaduğun ve şaki-i mezbûrlar taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr ü 'ubûr üzere olduğun ve fetvâ-yı şerîfe

virüldüğün bildirüb buldukları mahalde şer'le görilüb şaki-i mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak füzûlî ahz eyledikleri ol-mikdâr gurûş hakkı alıvirilüb ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. Sene [1]161.

Sahife No: 228

Hüküm No: 948

Tarih: [1-10] Safer sene 1161 [1-10 Şubat 1748]

İskefser ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

İskefser kazâsına tâbi' Ermenî nâm karye sâkinlerinden Salih nâm kimesne gelüb karye-i mezbûre toprağında biri dahi mülk ve bir bab değirmâna karye-i mezbûr sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne ile ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar iken müştereki mezbûr Hüseyin değirmân-ı mezbûrden hissesin bin yüz elli senesinde âherden Ali nâm kimesneye semen-i ma'lûmeye bey' ve teslim eyledikten sonra bu bey'i istima itdiği anda ittihad-ı şüf'a eyleyüb şürûtuna be-tamâmühâ riayet itmekle değirmân-i mezbûrden müştereki mezbûrun hissesin şüf'a olduğu i'tibâr ile mezkûr Ali'den almak murâd eyledikte hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-vech-i şer'î ta'allül ve gadr murâd eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mûcebince şer'le görilüb değirmân-ı mezbûrden müştereki hissesi şüf'a olduğu i'tibâr ile buna alıvirilüb ta'allül itdirilmeyüb ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i S. Sene 1161.

Sahife No: 229

Hüküm No: 949

Tarih: [11-20] Safer sene 1161 [11-20 Şubat 1748]

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Ali Sar nâm karyeden İzbeci oğlu Yûsuf nâm kimesne gelüb karye-i mezbûreden Sağır oğlu () nâm zimmî karye-i mezbûre toprağında mutasarrıf olduğu ma'lûmetü'l-hudûd yerleri bunun karındâşı İbrâhîm nâm kimesneye rızası ve sâhib-i arz ma'rifetiyle ferâğ ve tevfiz ve ol-dahi tefavvuz ve zabt ider iken karındâşı mezbûr dahi hakk-ı tasarrufda rızası ve sâhib-i arz ma'rifetiyle buna ferâğ ve bu dahi tefavvuz ve on beş yigirmi seneden berü zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ ider iken mesfûr mürd oldıkda oğlu Mehmed nâm kimesne şeref-i İslam ile müşerref olmağla şirrete sâlik ve ol yerleri sinin-i mezbûreden mukaddem babam mürd-i mesfûr karındâşına ol-dahi sana ferâğ itmiş. Ben ferâğ tutmam, alub zabt iderim deyu hilâf-ı kânûn müdâhale ve bundan âkdem mürâfa'adan hüccet-i şer'îye dahi virilmiş iken yine hilâf-ı kânûn ol-vechle nizâ' ve ta'addî üzere olduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îyesi mücebince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ol-vechile ta'addî ve nizâ' itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. Sene 1161.

Sahife No: 229

Hüküm No: 950

Tarih: [11-20] Safer sene 1161 [11-20 Şubat 1748]

Erzûrûm vâlîsine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Güllük madeni re'âyâsı gelüb yine kazâ-i mezbûre tâbi' Dereköy nâm karyede sâkin Yunuz Osmân nâm şaki kendü hâlinde olmayub şerir ve gammaz olmağla daima kâdî ve nâ'ib ve mütesellim ve voyvoda ve sûbaşı ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub fukarâyı hilâf vâki' mevâd isnadıyla ehl-i 'örf tâ'ifesine

gammaz ve tecrîm ve bî-gayr-i hak akçelerin alub ve aldırmağa bâ'is olub ve 'alâka ve medhali olmaduğu il mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlifleri umûrına karışub bunun emsâli zûlm ü ta'addîsinin nihâyeti olmayub âhvâlleri diğergun ve perîşân ve perâkende olmalarına bâ'is olduğun bildirüb mezbûrun ol-vechile zâhir olan zûlm ü ta'addîsi fukarâ üzerlerinden men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. Sene 1161.

Sahife No: 229

Hüküm No: 951

Tarih: [11-20] Safer sene 1161 [11-20 Şubat 1748]

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Çıldır nâm karye âhâlîsi gelüb yine kazâ-i mezbûre tâbi' Kara Gülal nâm mevzide bir tarafı paşa furunu ve bir tarafı Tenekli yurdu ardında dere ve bir tarafı Kanlı yurdu ve bir tarafı Dumanlı yurdına müntehi resmi defter-i hâkânîde sâhib-i arza hâsıl yazılmış kadîmî yaylağa otuz kırk seneden mütecâviz kimesne çıkmayub ve resmi dahi virilmeyüb kânûn üzere tâpûya müstehak oldıkda bunlar ol yaylağı sâhib-i arzdan bin yüz elli dokuz senesinde tâpû ile alub yedlerine zabtıçün temessük virilmekle bunlar dahi her sene davâlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifâ' ve tahammüllerine göre resmin sâhib-i arza edâ iderler iken âherden ba'zıları hilâf-ı kânûn füzûlî sinin-i mezbûreden mukaddem bizim dahi 'alâkamız var idi deyu ta'addî eyledikleri ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmıdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve temessükleri mücebince ol yaylak bunlara zabt itdirilüb hilâf-ı kânûn ol-vechile müdâhale itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikler ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. Sene 1161.

Sahife No: 229

Hüküm No: 952

Tarih: [11-20] Safer sene 1161 [11-20 Şubat 1748]

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Küre-i Zerre madeni re'âyâsından Bulgar oğlu Vasil nâm zimmî kendü hâlinde olmayub şerir ve gammad olub daima kâdî ve nâ'ib ve mütesellim ve sûbaşî ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub fukarâyı hilâf vâki' mevâd isnadıyla ehl-i 'örf tâ'ifesine gammad ve tecrîm ve bî-gayr-i hak akçelerin alub ve aldırmağa bâ'is olub ve 'alâka ve medhali olmadığı il mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlifleri umûrına karışub bunun emsâli zûlm ü ta'addîsinin nihâyeti olmayub âhvâlleri diğergun ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is olduğun bildirüb mezbûrun ol-vechile zâhir olan zûlm ü ta'addîsi fukarâ üzerinden men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. Sene 1161.

Sahife No: 229

Hüküm No: 953

Tarih: [11-20] Safer sene 1161 [11-20 Şubat 1748]

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Küre-i Zerre madeni re'âyâsından Öküz oğlu Vasil nâm zimmî kendü hâlinde olmayub şerir ve gammad olub daima kâdî ve nâ'ib ve mütesellim ve sûbaşî ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub fukarâyı hilâf vâki' mevâd isnadıyla ehl-i 'örf tâ'ifesine gammad ve tecrîm ve bî-gayr-i hak akçelerin alub ve aldırmağa bâ'is olub ve 'alâka ve medhali olmadığı il mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlifleri umûrına karışub bunun emsâli zûlm ü ta'addîsinin nihâyeti olmayub âhvâlleri diğergun ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is olduğun bildirüb mezbûrun ol-vechile

zâhir olan zülm ü ta'addîsi fukarâ üzerinden men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. Sene 1161.

Sahife No: 230

Hüküm No: 954

Tarih: [11-20] Safer sene 1161 [11-20 Şubat 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzincân nâ'ibine hükm ki,

Hâlâ emîn-i ahur El-Hâc Halîl zîde-mecduhu gelüb fî'l-asl Erzincân kazâsında vâki' Daldım nâm karye sükkânından olan Timür oğlu Osmân nâm kimesne birkaç seneden berü karyesinden kalkub mûmâ-ileyhin berât-ı alışanımla mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden kazâ-i merkûme tâbi' Makisi nâm karyede tavattun ve kendü hâlinde olmayub dürlü hilelere sülük ve şâhid-i zor ikâmetile re'âyânın yerlerin alub ve nice da'vâlara vekîl ve nicesin şâhid ve bu vechile enva-i mezalim ihdâs ve fukarâyı her bar ehl-i 'örfe gammaz ve tecrîm ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is ve müfsid ve muzır olduğu bundan âkdem der-'aliyyeme i'lâm olundukda kadîmî karyesine nakl olunub bundan sonra fukarâyı tahrk ve tefrime tasaddî ider ise arz ü i'lâm olunmak için emr-i şerîfîm sâdır oldıktan sonra adem-i itâ'atinden nâşî bâ-mürâsele vaz'-ı zindan ve ba'dehu mübâşir ile Erzûrûm'a ihzâr itdirildikde yolda bir tarikile firâr ve mütegallibeye istinâden karye-i mezbûreden çıkmayub mezkûr Osmân re'âyâ oğlu iken Erzincân'da otuz bir bölüğe nefer oldum deyu yeniçerîlik iddi'âsıyla zülm ü ta'addîsi günden güne ziyâde ve re'âyâdan niceleri perâkende olmalarıyla perîşân olan re'âyânın hânelerine kendüye mu'în olmak için karyesinden nicesini getirüb iskân ve hânelerin zabt ve bir vechle şerr ü mazarrat ve ta'addîsinden re'âyânın emniyetleri olmayub merkûm Osmân menba-i fesâd ve muharrik-i fitne ve karye-i merkûmenin harâbına ve mûmâ-ileyhin ze'âmeti re'âyâsının adem-i nizâmına bâdî olmağla karye-i mezbûreden ihrâc olunmak için karye-i merkûme re'âyâsının istid'âlarıyla sen ki, nâ'ib-i mûmâ-ileyh Hasan zîde-ilmehusun, bundan esbak arz eyledüğünde mahallinde şer'le görilüb üzerine sâbit olan mevâd ba'de't-tescîl merkûm

habs ve keyfiyeti tekrâr i'lâm olunmak üzere emr-i şerîfim sâdır olmuş iken mezbûr itâ'at-ı emr-i şerîf itmeyüb adet-i melufesi üzere fukarâyı ilka-yı şer ve ba'zılarının dahi ırzlarına ta'aruz ve enva-i fitne ilkasıyla fukarâyı tecrîm ve her birini tekdir ve ızrardan hâlî olmadığından re'âyânın perâkende olmasına bâ'is olduğın ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğın tekrâr arz eylediğın bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim infaz ve icrâ birle müfsid-i merkûmun şer ve mazarratı fukarâ üzerinden men' ü def' olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîfim recâ ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı âhkâma mürâca'at olundukda altmış senesi evâsıt-ı Şa'bân'ında ber-vech-i meşrûh emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. Sene 1161.

Sahife No: 230

Hüküm No: 955

Tarih: [21-29] Safer sene 1161 [21-29 Şubat 1748]

Erzûrûm vâlîsi vezîre ve Erzincân kazâsı nâ'ibine hüküm ki,

Hâlâ emîn-i ahur El-Hâc Halîl gelüb fî'l-asl Erzincân kazâsında vâki' Dankig nâm karye sâkinlerinden Timür oğlu Osmân nâm kimesne birkaç seneden berü karyesinden kalkub mûmâ-ileyhin berât-ı alışanımla mutasarrıf olduğı ze'âmeti karyelerinden kazâ-i merkûme tâbi' Makisi nâm karye tavattun ve kendü hâlinde olmayub dürlü hîlelere sülük ve şâhid-i zor ikâmetile re'âyânın yerlerin alub ve nice da'vâlara vekîl ve nicesin şâhid ve bu vechile enva-i mezalim ihdâs ve fukarâyı her bar ehl-i 'örfe gammad ve tecrîm itdirüb perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is ve müfsid ve muzır olduğı bundan âkdem der'aliyyeme i'lâm olundukda kadîmî karyesine nakl olunub bundan sonra fukarâyı tecrîm ve tefrime tasaddî ider ise arz ü i'lâm olunmak için emr-i şerîfim sâdır olundıktan sonra adem-i itâ'atinden nâşî mürâsele ile vaz'-ı zindan olunub ba'dehu mübâşir ile Erzûrûm'a ihzâr itdirildikde yolda bir tarikile firâr ve mütegalibeye istinâden karye-i mezbûreden çıkmayub mezbûr Osmân re'âyâ oğlu iken Erzincân'da otuz bir bölüğe nefer oldum deyu

yenîçerîlik iddi'âsıyla zülm ü ta'addîsi günden güne ziyâde ve re'âyâdan niceleri perâkende olmalarıyla perîşân olan re'âyânın hânelerine kendüye mu'în olmak için karyesinden nicesini götürüb iskân ve hânelerin zabt ve bir vechle şerr ü mazarrat ve ta'addîsinden re'âyânın emniyetleri olmayub mezbûr Osmân menba-i fesâd ve muharrik-i fitne ve karye-i mezbûrenin harâbına ve mûmâ-ileyhin ze'âmeti re'âyâsının adem-i nizâmına bâ'is olmağla karye-i mezbûreden ihrâc olunmak için karye-i mezbûre âhâlîsi istid'âlarıyla sen ki, nâ'ib-i mûmâ-ileyh Hasan zîde-ilmehusun, bundan âkdem arz eyledüğünde mahallinde şer'le görilüb üzerine sâbit olan mevâd ba'de't-tescîl merkûm habs ve keyfiyeti tekrâr i'lâm olunmak üzere emr-i şerîfim sâdır olmuş iken mezbûr itâ'at-ı emr-i şerîf itmeyüb adet-i melufesi üzere fukarâya ilka-yı şer ve ba'zılarının dahi ırzlarına ta'arruz ve enva-i fitne ilkasıyla fukarâyı tecrîm ve her birini tekdir ve ızrardan hâlî olmaduğundan re'âyânın perâkende olmasına bâ'is olduğın ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğın tekrâr arz eyledüğün bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim infaz ve icrâ ile müfsid-i merkûmun şer ve mazarratı fukarâ üzerinden men' ü def' olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîfim sūdûrını istid'â ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı âhkâma mürâca'at olundukda altmış senesi evâsıt-ı Şa'bân'ında ber-vech-i meşrûh emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. Sene 1161.

Sahife No: 231

Hüküm No: 956

Tarih: [21-29] Safer sene 1161 [21-29 Şubat 1748]

Erzûrûm vâlîsine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Hazret-i Ebûbekr-i Sıddik radiyallahu anhnın neslinden Kara Yakub Gazi evlâdından olub Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Suşehri nâhiyesinde vâki' evkâfının evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere berât-ı şerîfimle mütevellîleri olan sâdât-ı kirâmdan mefahisüs-sâdâtül-

kirâm Seyyid Ali ve Seyyid Kasım ve Seyyid Hasan ve Seyyid Süleymân ve Seyyid Mahmûd ve Seyyid Ahmed ve Seyyid () zîde-şerefuhum gelüb vakf-ı mezbûrun mezra'asından hâsıl olan 'öşründe kimsenin 'alâkası yoğiken ecânibden Seyyid Mustafâ nâm kimesne bin yüz elli senesinden berü hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak füzûlî tagallüben, cebren ve kahren ma'lûme'l-keyl 'öşr mahsûlün ahz ve vakf-ı şerîfe gadr ve zimmetinde iken mezbûr fevt olmağla terekesin kabz iden Karahisâr-ı Şarkî kazâsında sâkin vereselerinden taleb eylediklerinde hilâf-ı şer'-i şerîf virmekte ta'allül ve gadr-i küllî eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince şer'le görilüb müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan 'öşr hakları terekesin kabz iden vereselerinden mal-ı müteveffâdan alıvırilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. Sene 1161.

Sahife No: 231

Hüküm No: 957

Tarih: [21-29] Safer sene 1161 [21-29 Şubat 1748]

Erzûrûm vâlisî vezîre ve Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına hükm ki,

Sen ki, mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed zîde-fazlehusun, südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb medine-i Karahisâr-ı Şarkî sükkânından Es-seyyid İbrâhîm bin Es-seyyid Süleymân meclis-i şer'e varub bundan âkdem babası mezkûr Es-seyyid Süleymân fevt oldıkda bu sagîr kalub müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden ırs-ı şer'le buna intikâl iden hissesini hıfz ü hırasete kazâ-i mezbûrde sâkin Dikilüler Ahmed Efendi dimekle ma'rûf kimesneyi nasb ü ta'yîn olunmağla ol-dahi vesâyeti kabul ve hissesine isâbet iden bâ-defter-i kassâm nukûd ve eşyâ min-haysül-mecmu altı bin gurûş hissesini teslîm ol-dahi bil-vesaye kabz idüb hâlâ zabtında olub bu dahi baliga olduğundan babasından müntakil hakkın mezbûrden taleb ve sâbıka kazâ-i mezbûr nâ'ibi İbrâhîm zîde-ilmehu huzûrunda terâfu' oldıklarında vesâyet-i mezkûru ve hissesine isâbet iden altı bin gurûşu kabzını bi'l-

külliyeye inkar eyledikde Seyyid Süleymân bin Ali ve şehir bağçelerinden Ömer Paşa ibn Ebûbekr demekle ma'rûf kimesneler şehadetleriyle vesâyete ve hissesine isâbet iden altı bin gurûşluk nukûd ve eşyâsını ahz eylediği şer'ân sâbit ve edâyaya ba'de't-tenbih tahsîli için tarafına irsâl ve habs olunmuş iken yine medine-i mezkûre sükkânından Fener-zâde Es-seyyid Hasan Efendi demekle ma'rûf kimesne habsden halâs ve tahsîl olunmasına muhâlefet idüb mezbûr istinâden bir dürlü tahsîli mümkün olmamağla mezbûrun zimmetinde olan hakkı tahsîli için vâki' hali der-devlet-i medâra arz ü i'lâm idivir deyu ilhah ve ibrâm itmekle müteveffâ-yı mezbûr Süleymân'ın terekesinden ba'de'l-ihrac vel-mahrec mezbûr İbrâhîm'in hissesine isâbet idüb merkûm Ahmed'in bil-vesaye zabtında olan nukûd ve eşyâ min-haysül-mecmu yalnız altı bin gurûş tahsîl ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki' hali bi'l-iltimâs arz eyledüğün ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. Sene 1161.

Sahife No: 231

Hüküm No: 958

Tarih: [21-29] Safer sene 1161 [21-29 Şubat 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Kürt Moni re'âyaları gelüb Karahisâr-ı Şarkî kazâsında vâki' resmi Kaarhisar-ı Şarki hassına defterde hâsıl yazılmış Erimez yaylağı demekle ma'rûf yaylağa aba-an-ced tâpû temessükü mücebince yetmiş seksen seneden berü mutasarrıf ve zamânında davârlarıyla çıkub otundan ve suyundan intifâ' ve tahammüllerine göre resmin hass-ı mezbûr voyvodasına edâ idüb dahl olunmak îcâb itmez iken âherden Dizdar oğlu Hüseyin ve () ve () nâm kimesneler zuhûr ve ol yaylağın resmini almak için Trabzon vâlisi tarafından buyurıldı alduk deyu beş nefer levendât ile evlerin basub ma'lûme'l-mikdâr akçe ve koyun ve kuzuların ve bezlerin hilâf-ı kânûn cebren ahz ve ba'zıların darb ü şetm idüb ziyâde gadr ve ta'addî ve perîşân olmalarına bâ'is olduğun ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı

şerîfeleri mücebince şer'le görilüb hilâf-ı kânûn ol-vechle gadr ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. Sene 1161.

Sahife No: 231

Hüküm No: 959

Tarih: [21-29] Safer sene 1161 [21-29 Şubat 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Pâsîn ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Süleymân nâm sipâhî gelüb Pâsîn sancağında kazâsı muzâfâtından Köni nâhiyesine tâbi' Uzun Ahmed nâm karye ve gayrîden on bin beş yüz akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı Köni nâhiyesine tâbi' çiftlik-i der-karye-i Uzun Ahmed der-tasarıf-ı Budak Sipâhî hâsıl-ı ez yüz akçe yazû ile mukayyed defter-i mufassalda muharrer kalemile tahrîr ve defter-i icmâlde Köni nâhiyesine tâbi' karye-i Uzun Ahmed ve ma'-gayrehu birikdirilüb iki bin beş yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mezkûr Süleymân'ın kaydında olmağla zikr olunan ziftliğı ber-müceb-i defter-i hâkânî müstakilen zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmun kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikde âherden () ve () nâm kimesneler zuhûr ve bizler çiftlik-i mezbûru bundan senin selefînden tâpû ile mülkiyet üzere almış idik. Ol takdîrce bizim mülkümüzdür deyu zabt ve mahsûl ve rûsûmun ahz ü kabz idüb tîmârı mahsûlüne gadr olunduğın bildirüb çiftlik-i mezbûr ber-müceb-i defter-i hâkânî kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. Sene [1]161.

Sahife No: 232

Hüküm No: 960

Tarih: [21-29] Safer sene 1161 [21-29 Şubat 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına hükm ki,

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerîlerinden Ahmed nâm yeniçerî gelüb Erzûrûm sâkinlerinden dergâh-ı mu'allâm yeniçerîleri ortalarından yetmiş dokuz cemaati neferatından Fil oğlu Uzun Mehmed Beşe dimekle ma'rûf kimesnenin yüz kırk dört senesinde Ahîsha kazâsı civârında Kôri kal'ası haricinde Uzun Kahve önünde Çolak Mustafâ nâm kimesne ile münazaa ve muhadese esnasında Ahîsha âhâlîsinden bunun babası Yorgancı oğlu Mustafâ Beşe dimekle mevsuf kimesne biri birinden tefarruk için aralarına girdikde mezbûr Çolak Mustafâ'yı darb ü cerh iradesiyle şiş ta'bîr olunan alet-i carihasını üzerine havale itdükde babası mezbûrun sağ kulağını ardına isâbet ve ucu sol kulağı ardından nüfur eyleyüb cerh itmekle babası mezbûr cerh-i mezkûrden müte'essiren fevt olmağla bu ol vaktde sagîr olmağla da'vâ idemeyüb hâlâ irişüb baliğ ve da'vâya kadir ve babası mezbûrun mezkûr Uzun Mehmed ber-vech-i muharrer darb ve cerh ve müte'essiren fevt oldığı ehl-i vukûf ve bî-garaz kimesnelerin ihbâr ve şehâdetleriyle şer'ân sâbit ve zâhir ve cânib-i şer'den yedine hüccet-i şer'îye virilmiş iken henüz icrâ-yı hak olunmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îyesi mücebince zâbit ma'rifetiyle şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. Sene 1161.

Sahife No: 232

Hüküm No: 961

Tarih: [1-10] Rebiülevvel sene [1]161 [1-10 Mart 1748]

Erzûrûm monlâsına, Hınıs ve () ve () kâdîlarına hükm ki,

Müteferrika Ahmed zîde-mecduhu gelüb Aydın ve Hınıs sancaklarında Sultan Hisarı ve gayri nâhiyelerde () nâm karye ve gayrîden yetmiş bin yedi yüz yigirmi akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mülhakâtından kayd ü berâtına dahil Hınıs sancağında Hınıs kazâsı muzâfâtından Göksu nâhiyesinde Hamurlu ve () ve () ve () ve nevâhî karyelerinin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından () ve () ve () ve ba'zıları kesret-i mezalim sebeble kadîmî karyelerinden kalkub varub taht-ı kazâlarınızda vâki' ba'zı kasabat ve kurâ ve 'askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla mûmâ-ileyhin tarafından sûbaşısı ol-makûle defterlü re'âyâsını buldukları mahallerden kaldırub kadîmî karyelerine nakl ü iskân murâd eyledikte ayan ve mütegalibe ve çiftlik âshâbından ba'zı kimesnelere istinâden hilâf-ı kânûn ta'allül ve muhâlefet eylediklerin bildirüb sâlifü'z-zikr karyelerin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğulları buldukları mahallerden mûmâ-ileyhin sûbaşısı ma'rifetiyle kaldırulub kadîmî karyelerine nakl ü iskân itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Râ. Sene [1]161.

Sahife No: 232

Hüküm No: 962

Tarih: [1-10] Rebiülevvel sene [1]161 [1-10 Mart 1748]

Hınıs kâdîsına hükm ki,

Hınıs sancağında ve kazâsı muzâfâtından Göksu nâhiyesinde dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından müteferrika Ahmed zîde-mecduhunun berât ile mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden Hamurlu ve () ve () nâm karyeler ahalleri gelüb bunların içlerinden birinin da'vâ-yı şer'iyeleri vâki' oldıkda mahallinde şer'le görülüb ihkâk-ı hak olunmağa razılar olub bilâ-emr-i şerîf müsvedde ile âher kazâya ihzâr teklifi ile ta'addî ve rencîde ve remîde olunmaları îcâb itmez iken âshâb-ı âgrâzdan ba'zı kimesnelerin garaz-ı

dünyeviyeleri olduğundan mücerred icrâ-yı garaz için hukûk iddi'âsıyla vali tarafından mübâşir getirüb bilâ-emr-i şerîf âher kazâyâ ihzâr teklifi ile ta'addî ve rencîde ve ehl-i 'örfe gammaz ve tecrîm itdirüb ol-vechle olan zülm ü ta'addîlerinden her biri diyâr-ı âhere perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ü bâdî oldukların bildirüb ol-makûle da'vâ sadedinde olanların da'vâları mahallinde şer'le görilüb bilâ-emr-i şerîf müsvedde ile âher kazâyâ ihzâr teklifi ile re'âyâ fukarâsını ta'addî ve rencîde ve remîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Râ. Sene [1]161.

Sahife No: 232

Hüküm No: 963

Tarih: [1-10] Rebiülevvel sene [1]161 [1-10 Mart 1748]

Bayezid mutasarrıfı Mahmûd Paşa'ya ve Bayezid kâdîsına hükm ki,

Nişân-ı hümâyûnum virilen dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından müteferrika Ahmed zîde-mecduhu gelüb Aydın ve Niğde ve Hıms sancaklarında Sultan Hisarı ve gayri nâhiyelerde Hasır Hamlu nâm karye ve gayrîden yetmiş bin yedi yüz yigirmi iki akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mülhakâtından kayd ü berâtına dahil Hıms sancağında Göksu nâhiyesinde Hamurlu nâm-ı diğer Mir-Ahur ve icmâline dahil olan kurâyı Bayezid sâkinlerinden İsmâ'îl Beğ dimekle ma'rûf kimesneye der-uhde ve iltizâm itmeyüb ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtın ahz ü kabz itmek üzere tarafından vekîl itmiş değil iken mezkûr İsmâ'îl Beğ yüz elli senesinde sâlifü'z-zikr Hamurlu nâm-ı diğer Mir-Ahur ve icmâline dahil kurânın vâki' mahsûlâtından ma'lûme'l-keyl mahsûlü ile rüsûmâtından dahi ma'lûme'l-mikdâr akçesin tagallüben ahz ü kabz idüb ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb salifül-beyan Hamurlu nâm-ı diğer Mir-Ahur ve icmâline dahil olan kurânın vâki' olan mahsûlâtından füzûlî ve tagallüben ahz ü kabz eyledüğü ol mikdâr keyl mahsûlü ile rüsûmâtından dahi re'âyâsı zimmetinde kalub aldığı ol-mikdâr akçesi alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum

recâ ve defter-hâne-i ‘âmiremde rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca’at olundukda Göksu nâhiyesine tâbi’ beş bin yüz akçe yazûsu olan Hamurlu nâm-ı diğêr Mir-ahur nâm karye ve ma’-gayrehâ birikdirilüb elli beş bin dört yüz akçe ze’âmet bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mûmâ-ileyh müteferrika Ahmed’in ze’âmeti mülhakâtından oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Râ. Sene [1]161.

Sahife No: 232

Hüküm No: 964

Tarih: [1-10] Rebiülevvel sene [1]161 [1-10 Mart 1748]

Hınıs ve () kâdîlarına hüküm ki,

Nişân-ı hümâyûnum virilen dergâh-ı mu’allâm müteferrikalarından müteferrika Ahmed zîde-mecduhu gelüb Aydın ve Niğde ve Hınıs sancaklarında Sultan Hisarı ve gayri nâhiyelerde Hasır Hamlu nâm karye ve gayrîden yetmiş bin yedi yüz yigirmi iki akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldığı ze’âmeti mülhakâtından kayd ü berâtına dahil Hınıs sancağında Hınıs kazâsı muzâfâtından Göksu nâhiyesinde Hamurlu nâm-ı diğêr Mir-Ahur ve icmâline dahil olan kurâ icmâllü ze’âmet karyelerinden ve bu makûle icmâllü ze’âmet karyeleri serbest olmak kânûn-ı mukarrer olmağla vâki’ olan resm-i cürm-i cinayet ve resm-i arusane ve kul ve cariye müjdeganeleri ve sâ’ir bad-ı hevâsına mîr-i mîrân ve mîr-livâ ve mütesellim ve voyvoda ve sâ’ir ehl-i ‘örf tâ’ifesi taraflarından dahl ü ta’arruz olunmak icâb itmez iken ehl-i ‘örf tâ’ifesi taraflarından hilâf-ı kânûn füzûlî müdâhale ve re’âyâsını rencide ve remide ve ol-vechle ze’âmeti mahsûlünün kesr ü noksân tertîbine bâ’is ü bâdî oldukların bildirüb hilâf-ı kânûn ehl-i ‘örf tâ’ifesi taraflarından rüsûm-ı serbestiye ve sâ’ir bad-ı hevâsına bir dürlü dahl ü ta’arruz itdirilmemek bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i ‘âmiremde mahfûz rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca’at olundukda Göksu nâhiyesinde beş bin yüz akçe yazûsu olan Hamurlu nâm-ı diğêr Mir-ahur nâm karye ve ma’-gayrehâ birikdirilüb elli beş bin dört yüz akçe

ze'âmet bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mûmâ-ileyh müteferrika Ahmed'in ze'âmeti mülhakâtından olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Râ. Sene [1]161.

Sahife No: 233

Hüküm No: 965

Tarih: [1-10] Rebiülevvel sene 1161 [1-10 Mart 1748]

Erzûrûm vâlsine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Hacıköy nâm karyeden Dimyalos ve karındâşı Miyos nâm zimmîler gelüb bunların karye-i mezbûrede vâki' aba-an-ced yüz seneden berü mutasarıf oldukları emlaklaeriyle zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ idegeldikleri ma'lûmetü'l-hudûd yerlerine dahl olunmak îcâb itmez iken karye-i mezbûreden Nuşur Osmân ve karındâşı Mustafâ ve İbrâhîm nâm kimesneler zuhûr ve mütegalibe ve cebabireden olmalarıyla ol emlka ve yerleri sinin-i mezbûreden mukaddem bizim babamız sizin babanıza bey ve ferâğ itmiş iken biz bey ve ferâğa razı değilleriz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn füzûlî müdâhale ve zabtlarına men ve gadr üzere oldukların ve bu bâbda hüccet-i şer'iyeleri ve da'vâlarına muvâfik şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mücebince ol emlak ve yerleri kendülere zabt itdirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münif müdâhale itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Râ. Sene 1161.

Sahife No: 233

Hüküm No: 966

Tarih: [1-10] Rebiülevvel sene 1161 [1-10 Mart 1748]

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Üsküne nâm karye sâkinlerinden Mehmed ve Abdürrahim nâm kimesneler gelüb bunların valideleri Selime nâm hâtûnun babası Halîl nâm kimesne bin yüz elli senesinde fevt oldıkda verâseti ırs-ı şer'le valideleri mezbûre ile karye-i mezbûrede sâkin karındâşı İbrâhîm nâm kimesneye intikâl eyledikde müteveffâ-yı mezbûrden müntakil karye-i mezbûrede vâki' mutasarrıf olduğu bir bab mülk menzil ve mülk değirmân ve üç yüz aded koyun ve yüz elli res keçi ve sekiz aded katır ve on kısırak ve beş çift öküz ve yigirmi kara sığır ve ma'lûme'l-mikdâr nukûd ile sâ'ir muhallefatin mezbûr mütegalibeden olmağla cümlesin füzûlî ahz itmekle valideleri mezbûre isâbet iden hisse-i irsiyesin kable'l-ahz ol-dahi müteveffîye olub hisse-i şayiası be-hasbeş-şer bunlara intikâl itmekle taleb eyledikde mukır ve muterif ken hilâf-ı şer'-i şerîf virmekde ta'allül ve muhâlefet ve ol-vechile bunlara gadr sevdâsında olduğun ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebinece şer'le görilüb valideleri müteveffîye-i mezbûreden müntakil hisse-i irsiyeleri her ne ise bi't-tamâm tahsîl ve bî-kusûr kendülere alıvirilüb mezkûre hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı şerîfe bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Râ. Sene 1161.

Sahife No: 233

Hüküm No: 967

Tarih: [1-10] Rebiülevvel sene [1]161 [1-10 Mart 1748]

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Killik Madeni re'âyâsı gelüb Karahisâr-ı Şarkî'de sâkin Taşçı oğlu Mustafâ nâm kimesne kendü hâlinde olmayub şerir ve gammad olub daima kâdî ve nâ'ib ve mütesellim ve sûbaşî ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub fukarâyı hilâf vâki' mevâd isnadlarıyla ehl-i 'örf tâ'ifesine gammad ve tecrîm ve bî-gayr-i hak akçelerin alub ve aldırmağa bâ'is olub ve 'alâka ve medhali olmaduğı il mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlifleri umûrına karışub bunun emsâli zülm ü ta'addîsinin nihâyeti olmayub âhvâller diğergun ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is olduğı bildirüb mezbûrun ol-vechile zâhir olan zülm ü ta'addîsi fukarâ üzerinden men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.⁸

Fî evâ'il-i Râ. Sene [1]161.

Sahife No: 233

Hüküm No: 968

Tarih: [1-10] Rebiülevvel sene 1161 [1-10 Mart 1748]

Erzûrûm vâlsine ve () kâdîsı ve Kuruçay nâ'ibine hükm ki,

Eğîn kazâsına tâbi' Çublar nâm karye sâkinlerinden Ali, İsmâ'il nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde arzlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye bir dürlü hareket ve ta'addîleri yoğıken Kuruçay kazâsına tâbi' Silme nâm karyede sâkin Zâ'imoğulları dimekle ma'rûf İbrâhîm ve Osmân nâm kimesneler zuhûr ve tezvîrâta sülûk ve mücerred celb- mal kasdıyla bizim 'ammi-zâdemiz Osmân nâm kimesne karındâşın İbrâhîm ile Murâd iskelesi üzerinde gavgâ ve birbirlerini darb ve cerh ve müte'essiren fevt oldılar deyu hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden bilâ-sübut bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak ma'lûme'l-mikdâr akçelerin ahz ve bunlara ol-vechile ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâyı şerîfe virüldüğü bildirüb mücebince zâbitleri ma'rifetleriyle şer'le görilüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak ahz eyledikler akçeleri bi't-tamâm tahsîl ve alıvırilüb

icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Râ. Sene 1161.

Sahife No: 234

Hüküm No: 969

Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene 1161 [11-20 Mart 1748]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzincân kâdîsına hükm ki,

Zü'emâdan Hasan veled-i Ömer zîde-kadrehu 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Kuzay Erzincân nâhiyesinde Marih nâm karye ve gayrîden yiğirmi dokuz bin dokuz yüz üç akçe ze'âmet berât-ı şerîfimle üzerinde ve hidemâtda mevcûd ve Kırım hanı defterlülerinden iken bundan âkdem Kars ser-'askeri ma'iyetinde ordu şeyhi olan İsmâ'il Efendi dimekle ma'rûf kimesne Kars ta'mîrinde ve bayrağı altında nâ-mevcûddur deyu Mehmed ismine tezkire ve berât ve Hasan veled-i Ömer'e gadr itmekle ref'inden Erzincân âlây beğisi Mustafâ arzı re'îsü'l-küttâbım olan iftihârü'l-emâcid-i vel-ekârım El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhunun i'lâmı mücebince bin yüz altmış senesi Saferi'nin dördüncü gününde ibkâ ve tevcîh olunub târîh-i mezbûrde berât ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğun bildirüb yedinde olan berâtı ve defter-i hâkânî mücebince ze'âmet-i mezbûr tarafından sûbaşısına zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûru ve âheri hilâf-ı defter-i hâkânî dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda ze'âmet-i mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde mûmâ-ileyh Hasan veled-i Ömer'e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Sahife No: 234

Hüküm No: 970

Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene 1161 [11-20 Mart 1748]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzincân ve kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Hasan veled-i Mahmûd nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Erzincân nâhiyesinde Köke nâm karye ve gayrîden sekiz bin akçe tîmâr berât-ı şerîfimle bunun üzerinde ve Kars muhâfazasında ve yoklamada mevcûd ve edâ-yı hizmet için Kars beğlerbeğisi Abdullah Paşa'nın buyurıldısıyla ve neferata izn virilmiş iken nâ-mevcûdundan olmak üzere mîr-i mîrândan Yahyâ alub tezkire ve kasr-ı yedinden elli yedi senesi Cemaziye'l-Âheri'nin sekizinci gününde İsmâ'îl ismine berât ve bu der-akab vardukda esna-yı muhârebede esir olub gadr olmağla İsmâ'îl'in nâ-mevcûdundan elli dokuz Zî'l-ka'desi'nin dördüncü gününde düstûr-ı mükerrerem Ali Paşa edâmallahu te'alâ iclâlehu Hasan'a tevcîh ve tezkire ve mücebince İsmâ'îl'in ref'inden altmış senesi Receb'i guresinde âstâne-i sa'âdetim tarafından dahi sâhib-i evvel mezkûr Hasan veled-i Mahmûd'a ibkâ ve tevcîh ve berât ve mezkûr mahal-i mezbûre azimet ve mesafe-i ba'idde olmağla hasmı zuhûrunda der-kenâr olunmamak üzere mah-ı mezbûrun yigirminci gününde bâ-fermân-ı 'âlî kaydına şerh virilüb lâkin yedinde olan berâtı zayi olmağla Erzincân nâhiyesi âlây beğisi Mustafâ arzıyla altmış bir Saferi'nin on dördüncü gününde zayiden tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla zikr olunan karye-i Köke ve gayrîden sekiz bin akçe tîmârı defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîf mücebince zabt ve târîh-i mezkûrden berü berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rüsûmâtı ahz ü kabz murâd eyledikde âherin 'alâkası yoğiken Erzincân'da sâkin yeniçerî serdengeçdi ağalarından olub zümre-i mütegalibeden Abdülgani ve İsmâ'îl ve Ahmed ve Yahyâ nâm kimesneler ve birbirleriyle yek-dil ve hilâf-ı kânûn berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rüsûmâtı ahz ü kabz itmeleriyle berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rüsûmâtı alvirilmek için ısdâr eyledüğü emr-i şerîfimle mahallinde mezbûrlardan taleb ve almak istedikde itâ'at-ı şer'-i şerîf ve inkıyad-ı emr-i münif itmediklerinden nâşî hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe bunu ahz ve iki yüz elli gurûşdan

mütecâviz akçesin alub gadr ve ta'addîlerinin nihâyeti olmaduğın bildirüb tîmâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince kendüye zabt ve berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb mebzurların kabz eyledikleri her ne ise kendüye alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde mezkûr Hasan veled-i Mahmûd'a ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Râ. Sene 1161.

Sahife No: 234

Hüküm No: 971

Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene 1161 [11-20 Mart 1748]

Erzûrûm vâlîsi vezîre ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ömer gelüb bu Cebeci İbrâhîm dimekle ma'rûf kimesne ile şirket-i inan şerîk olmağla mal-ı şirketten olan bir mikdâr metayı bu ba'zı kimesnelere semen-i ma'lûma bey' ve teslîm itdikden sonra mezbûr İbrâhîm fevt olub hissesi evlâd-ı sigar ve sâ'ir verese intikâl idüb lâkin bu henüz meta-ı mezkûrun semenin kabz itmekle meta-ı mezbûrun bahâsını bey' eylediğı kimesnelerden alub verese-i merkûmelerin hisselerin edâ ideyim didikde mezbûrlar razı olmayub sigar-ı mezbûranın vasileri Süleymân nâm kimesne birbirleriyle yek-dil ve müteveffâ-yı mezbûrun hissesini kendü malından bize edâ eyle. Ba'dehu bey' eylediğın ademlerden al deyu hilâf-ı şer'-i şerîf daima ta'addîden hâlî olmadukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mücebince 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münif ol-vechle zâhir olan ta'addîler men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Râ. Sene 1161.

Sahife No: 235**Hüküm No: 972****Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene 1161 [11-20 Mart 1748]**

Erzûrûm vâlisı vezîre ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Zeyri nâm karye âhâlfleri gelüb bunların karyeleri toprağında Karahisâr-ı Şarkî kasabası sâkinlerinden müsliminden ve () ve () nâm kimesnelerin bi'l-fi'l zabt ü tasarruflarında tekâlif alınmak îcâb ider hâneye bağı emlâk ve arâzîleri olmağı emr-i şerîfimle vâki' olan tekâlifden tahammüllerine göre merkûmların hisselerine düşen tekâlifi taleb eylediklerinde mezbûrlar mücerred virnemek için biz sizin karyeniz toprağında vâki' arâzîmizi tasarruf ve zabt ü zirâ'at ideriz. Lâkin mutasarrıf olduğımız yerlerimizde zirâ'atımız ile hâsıl olan mahsûlâtımızı vakt-i harmanda kasabamız kurbunda vâki' harman yerlerimizde harman ideriz ve hem kasaba-i merkûmede sâkinleriz. Sizinle tekâlif virmeziz deyu hilâf-ı kânûn virmekde ta'allül üzere olduklarından nâşî anların hisseleri bunlara tahmil olunduğundan perâkende vü perîşân olmaları mukarrer ve âhvâller diğergun olduğun ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildürüb üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâlifden merkûmların hisselerine isâbet iden tekâlifleri bunlar ile ma'ân edâ itdiirlüb hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i fetvâ-yı münif ol-vechle ta'allül itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Râ. Sene 1161.

Sahife No: 235**Hüküm No: 973****Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene 1161 [11-20 Mart 1748]**

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Zeyri nâm karye sâkinlerinden Kirkor nâm zimmî gelüb yine kazâ-i mezbûre tâbi' Predol nâm karyeden bunun kız karındâşı Horosima nâm nasraniye bin yüz elli senesinde halike oldıkda zikr olunan Predol karyesi toprağında mutasarrıfe oldığı ma'lûmetü'l-hudûd mülk bağçe ve mülk arsa ve koyun ve keçi, inek ve öküzleri ve nakd akçe ve sâ'ir emvâl ü eşyâları ırs-ı şer'le buna intikâl idüb ve halike-i mesfûrenin ancak bundan gayri varis-i ma'rûfu olmamağla şer'ân bir vechle dahl îcâb itmez iken halike-i mesfûrenin mürd olan zevci diğerk Kirkor'un er karındâşı oğlu olub katan verâsetde 'alâkası olmayan yine kasaba-i mezbûr sâkinlerinden Arotin nâm zimmî sâlifü'z-zikr emlâk ve hayvânât ve sâ'ir emvâl ü eşyâ ve akçeyi füzûlî ve tagallüben zabt ve ahz idüb bu dahi taleb eyledikde bir mikdârını buna virüb ma'adâsı mesfûrun zimmetinde kalmağla anı dahi taleb ve ahz ü kabz murâd eyledikde mesfûr mücerred virmemek için sen mukaddemâ benim ile ibrâ olmuş idin deyu bunun gıyabında hevâsına tâbi' kâdîdan bedel-i irtişa ile peyda eylediği müzevvir hüccet ibrâzile gün-be-gün hile ve tezvîrâta tasaddî ve bilâ-ısbât müdde'â dürlü 'illet ile virmekde ta'allül ve ibtal-i hak ve gadr-i küllî murâd eyledüğün ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan da'vâsına muvâfik fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince şer'le görölüb mezbûrun zimmetinde kalan emvâl ü eşyâ ve hayvânât her ne ise alıvırılüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Râ. Sene 1161.

Sahife No: 235

Hüküm No: 974

Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene 1161 [11-20 Mart 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Sîvâs vâlisine, Koyulhisar ve Sîvâs ve () kâdîlarına hükm ki,

Koyulhisar âhâlîsi gelüb bunlar üzerlerine şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken Külha oğlu Mehmed ve refîki Tozan oğlu Mehmed ve Firuzlu oğlu Ali ve Deli Mustafâ ve Davud oğlu dimekle ma'rûf şakiler bin yüz elli senesinden berü kendi hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve hevâlarına tâbî' eşkıya ile yola inüb ebna-i sebin emvâllerini gâret ve ibadullaha isal-i hasarat itmek adet-i müstemirreleri olduğundan bunların dahi bî-gayr-i hak mal ve erzakların nehb ü gâret ve kimini darb ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve bunun emsâli zülm ü ta'addîlerinin nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve merkûmlar taht-ı hükûmet ve kazâlarınızda mürûr üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde şer'le görülüb vehc-i muharrer üzere nehb ü gâret eyledikleri emvâl ü eşyâları tahsîl ve girü âshâb-ı hukûka alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Râ. Sene 1161.

Sahife No: 236

Hüküm No: 975

Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene 1161 [11-20 Mart 1748]

Erzûrûm vâlîsi vezîre ve mollâsına hükm ki,

Amasya kâdîsı Müjdecî-zâde Mehmed zîde-fazlehu sütte-i sa'âdetime mektûb gönderüb medine-i Amasya mahallatından Şamca Mahallesi sükkânından olub hâlâ kasaba-i mezbûrede vâki' merhum ve mağfurun-leh Sultan Bayezid-i Veli Han tabe-serahunun imaret-i 'âmiresinde nakib-i nan olan Hafız Mustafâ Halîfe meclis-i şer'e varub mezbûr kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf ferd-i vahide vaz' ü ta'addîsi olmayub şer'ân dahl olunmak îcâb itmez iken sâbîka Amasya sancağı mutasarrıfı olub hâlâ Erzûrûm'da Ömer Paşa zamân-ı hükûmetinde bin yüz altmış senesi gice ile hânesini basdırub hânesinden ihrâc ve huzûr-ı şerde mürâfa'a olmayub ve şer'ân üzerine nesne sâbit olmaksızın bî-gayr-i hak habs ve der-zincir ve otuz gün tagrib ve âhâlî dahi hüsn-i halini ihbâr itmişler iken ve kefâlet ile dahi salıvirmeyüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak zülmen ve cebren iki yüz elli gurûşunu alub ba'dehu salıvirüb ve hîn-i ahzda hâlâ yanında

olan etbai dahi altmış gurûş kıymetlü eşyâsını gâret itmeleriyle mezkûra ol-vechile zülm ü ta'addî ve gadr-i sarîh olunmuş, mağduriyetini der-devlet-i medârîma arz ü i'lâm idivir deyu iltimâs ve hal minvâl-i muharrer üzere olduğına mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin dahi ilmi muhit olmağla ol-bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden mahallinde şer'le görilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münif füzûlî aldığı nukûd ve eşyâ her ne ise ba'de's-sübut istirdad ve ihkâk-ı hak olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Râ. Sene 1161.

Sahife No: 236

Hüküm No: 976

Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene 1161 [11-20 Mart 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbî' Herse nâm karye sâkinlerinden Hasan ve Hasan ve Mustafâ nâm kimesneler gelüb bunların babası Mehmed nâm kimesne fevt oldıkda büyük valideleri Raziye nâm hâtûn hisse-i şayiasına bedel emlâkdan ma'lûmetü'l-hudûd iki kıt'a tarlasının hakk-ı tasarrufun hüsn-i rızası ve sâhib-i arz ma'rifetiyle bunlara ferâğ ve tevfiz bunlar dahi tefavvuz ve yedlerine virilen sâhib-i arz temessükü mücebince on beş seneden mütecâviz büyük valideleri mezbûrenin hayâtında her sene zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ ve bu makûle on sene mürûr iden toprak da'vâsının istimai memnû' iken büyük valideleri mezbûre müteveffîye olmağla karındâşları Mehmed Efendi ve Ali Efendi ve Mollâ Bekr dimekla ma'rûf kimesneler zuhûr ve birbirleriyle yek-dil ve mücerred ta'cîz için kız karındâşımızın sâlifü'z-zikr tarlaları size ferâğ ve tevfiz eyledüğün tutmayuz. Yedinizden alub biz zabt ideriz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn bunları ta'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb mücebince şer'le görilüb tarlaları kendülere zabt itdirilüb mezbûrların hilâf-ı kânûn zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Râ. Sene 1161.

Sahife No: 236**Hüküm No: 977****Tarih: [21-29] Rebiülevvel sene 1161 [21-29 Mart 1748]**

Kelkîd kazâsı nâ'ibi hükm ki,

Kelkîd kazâsı nâ'ibi mevlânâ Mehmed zîde-ilmehu südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb Erzûrûm sancağında vâki' müteveffâ Çağırğan Baba nâm sâhibül-hayrın evlâd-ı evlâd-ı evlâdına şart ve ta'yîn eyledüğü zâviyesinin meşihatine mutasarrıf olan Seyyid Mustafâ fevt olub meşihat-ı mezkûre mahlule olmağla ber-mûceb-i şart-ı vakıf evlâddan ekber ve erşed olan Seyyid Kasım'a tevcîh olunmak bâbında sen vakf-ı mezbûr mütevellîsi İsmâ'îl dahi Şeyh Mustafâ'ya arz eyleyüb ikinizin arzlarınızın dahi sıdk ü kizbe şumulü olmağla tarafeyn mahallinde hazır oldukları halde terâfu'-i şer' ve şart-ı vakıf üzere nevbet-i tasarrufa mezbûrandan kangısının oldığı zâhir ve muhakkak olur ise ana tevcîh olunmak üzere arz eylemen için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Râ. Sene 1161.

Sahife No: 236**Hüküm No: 978****Tarih: [21-29] Rebiülevvel sene 1161 [21-29 Mart 1748]**

Kuruçay kâdîsına hükm ki,

Kazâ-i mezbûre tâbi' Armudan-ı Kebîr nâm karye âhâlîleri südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunlar karye-i mezbûre toprağında Gavur nâm mahalde kadîmî kışlak yerlerine kadîmü'l-eyyâmdan berü koyun ve sâ'ir davârlarıyla varub kışlayub otundan ve suyundan intifâ' ve tahammüllerine göre kışlak resmlerin sâhib-i arza edâ idüb mahsûs ve müstakil

kışlakları olub âherden bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezbûrede sâkin Bogos ve Nikos ve Terzi oğlu Toros ve nâm zimmîler zuhûr ve ol mahal-i mahsûs bizim kışlaklarımızdandır deyu sizin koyunlarınızı kışlaklatmayuz. Mahsûs kendi koyunlarımızı kışladuruz deyu hilâf-ı kânûn müdâhale ve füzûlî koyunların getirüb kışladub bunların davârlarına müzayaka virüb gadr eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfik fetvâ-yı şerîfleri olduğın bildürüb mücebince 'amel olunub zâbitleri ma'rifetiyle mesfûrların hilâf-ı kânûn ol-vechile zâhir olan ta'addîleri emn ü def olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Râ. Sene 1161.

Sahife No: 237

Hüküm No: 979

Tarih: [21-29] Rebiülevvel sene 1161 [21-29 Mart 1748]

Erzûrûm vâlîsine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Müteveffâ İbrâhîm Paşa-zâde Mehmed'in vereselerinden () ve () nâm kimesneler 'arz-ı hâl idüb bunların Baybûrd kazâsına tâbi' Yolur nâm karye sâkinlerinden Boloriki zevcesi () nâm hâtûn ile oğlu Hüseyin nâm kimesne zimmetlerinde bâ-temessük yüz elli senesinde cihet-i şer'den üç yüz altmış gurûş ve yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Ermenî tâ'ifesinden ve nâm zimmîlerin zimmetlerinde altı yüz gurûş ve şa'îr bahâsı otuz gurûş ve Horak karyesinde sâkin ve nâm kimesneler zimmetlerinde dört yüz gurûş ve Balım Osmân nâm kimesne zimmetinde iki yüz gurûş ve Anton nâm zimmî zimmetinde altmış gurûş ve ermenî çiftçilerinden ma'lûme'l-esâmî kimesneler zimmetlerinde birbirlerinin kefâletleriyle çiftlik bahâsı beş yüz gurûş ve altmış aded camus ve iki aded öküz ve üç aded inek ve Sanur karyesinde sâkin Bölükbaşı İsmâ'îl nâm kimesne zimmetinde değirmân icâresi yüz gurûş ve Coroğlu Tatar Ali nâm kimesne zimmetinde çiftlik mahsûlü ve der-keyl olunmuş yüz keyl hinta ve beş yüz keyl şa'îr ve def'a mezbûr

Ali zimmetinde miras husûsundan bin gurûş ve Saraycık karyesi sükkânından Âlây beği Mustafâ Beğ ve karındâşı Zihni Beğ dimekle ma'rûf kimesneler zimmetlerinde birbirlerinin kefâletleriyle dokuz yüz gurûş memhûr deyn temessükleri mücebince müteveffâ-yı merkûm Mehmed'in alacağı olub almadın fevt oldıkda mebâliğ-i mezbûr ırs-ı şer'le bunlara intikâl olduğun bildirüb mübâşir ma'rifetiyle şer'le görilüb mevrûsları müteveffâ-yı merkûmdan müntakil mebâliğ-i merkûm bi't-tamâm tahsîl ve alivirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Râ. Sene 1161.

Sahife No: 237

Hüküm No: 980

Tarih: [21-29] Rebiülevvel sene 1161 [21-29 Mart 1748]

Erzûrûm vâlîsine ve monlâsına hükm ki,

Hacı Bektaş-ı Veli kuddise sırrahul-azizin evlâdından İlyas veled-i Hüseyin ve Receb veled-i Yahşi nâm kimesneler gelüb bunlar otuz sene mukaddem Divriği sancağında Hikme nâhiyesinde Aşud nâm karyede sâkin iken kalkub hâlâ gelüb Erzûrûm kazâsına tâbi' Kala Başî nâm karyede sâkin olmalarıyla kimesnenin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olmayub rüsûm-ı ra'iyet talebiyle ta'addî ve rendice olunmaları îcâb itmez iken zikr olunan Aşud nâm karye zâbiti olan () nâm kimesne zuhûr ve siz mukaddemâ benim zâbiti olduğum karye-i mezbûrede sâkin olmuşsuz. Ol-takdîrce sizden resm-i ra'iyet alurum deyu hilâf-ı kânûn ve defter rüsûm-ı ra'iyet talebiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb hilâf-ı kânûn ve defter rüsûm-ı ra'iyet talebiyle zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Râ. Sene 1161.

Sahife No: 237

Hüküm No: 981

Tarih: [1-10] Rebiülâhir sene 1161 [31 Mart-9 Nisan 1748]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Erzincân kazâsına tâbi' () nâm karye sâkinelerinden () nâm hâtûn gelüb bunun zevci () nâm kimesne karye-i mezbûre toprağında mutasarrıf olduğu tâpû ve temessüklü ma'lûmetü'l-hudûd yerlerin hakk-ı tasarrufun hüsn-i rızası ve sâhib-i arz ma'rifetiyle buna ferâğ ve tevfiz bu dahi tefavvuz ve yedine virilen sâhib-i arz temessüki mûcebince ol yerleri zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ idüb âherden bir vechile dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden () nâm kimesne zuhûr ve ol-yerleri senden sonra zevcen mezkûr bana dahi ferâğ itdi deyu hilâf-ı kânûn ve füzûlî bin yüz altmış senesinde alub zabt idüb ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mûcebince 'amel olunub ve zikr olunan yerleri girü kendüye kema-kan alıvırilüb zabt itdirilüb mezbûre hilâf-ı kânûn ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i R. Sene 1161.

Sahife No: 237

Hüküm No: 982

Tarih: [1-10] Rebiülâhir sene 1161 [31 Mart-9 Nisan 1748]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Erzincân kazâsına tâbi' () nâm karye sâkinelerinden () nâm hâtûn gelüb bunun zevci nâm kimesne karye-i mezbûre toprağında mutasarrıf olduğu ma'lûmetü'l-hudûd mülk arsasın buna hibe-i sahîha-i şer'îye ile hibe ve teslîm idüb mülk-i mevhubesine âherden bir

vechile dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden () nâm kimesne zuhûr ve ol arsayı zevcen merkûm sana hibesinden sonra bana dahi bey' eylemişdir. Mülk-i müşteramdır deyu bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf füzûlî zabt idüb gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb zıkr olunan arsası kendüye alıvırilüb kema-kan zabt itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i R. Sene 1161.

Sahife No: 237

Hüküm No: 983

Tarih: [1-10] Rebiülâhir sene 1161 [31 Mart-9 Nisan 1748]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Sadr-ı azam Enderûn ağalarından İsmâ'îl zîde-kadrehu gelüb mûmâ-ileyhin berât-ı şerîfimle mutasrarıf olduğu Erzincân nâhiyesinde Surihan ve Tayrabend nâm karye ve gayrîden sekiz bin dokuz yüz bir akçe tîmârı karyelerinin bin yüz altmış senesinin vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşmüş iken Erzincân kazâsında sâkin () nâm kimesne füzûlî ahz idüb gadr itmekle taleb eyledikde re'âyâ zimmetinde kalmışdır deyu bahâne ile virmekde ta'allül, tîmârı mahsûlüne gadr olunduğun bildirüb berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rûsûmâtı tamâmen tahsîl ve kendüye alıvırilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i R. Sene 1161.

Sahife No: 238

Hüküm No: 984

Tarih: [1-10] Rebiülâhir sene 1161 [31 Mart-9 Nisan 1748]

Erzûrûm vâlisî vezîre ve Erzincân ve () kâdîsına hükm ki,

Mustafâ zîde-kadrehu ‘arz-ı hâl idüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze’âmeti karyelerinden Erzincân kazâsına tâbî’ Hamrası ve () ve () nâm karyeleri topraklarında ‘askerî tâ’ifesinin sancakları altında kendi maişetleriçün besledikleri sekiz dokuz aded kovanlarından ma’adâ tasarrufunda olan kovanlar ile re’âyâ tâ’ifesinin bi’l-cümle tasarruflarında olan kovanlarının hâsıl olan ballarından şer’le müteveccih olan on da bir ‘öşrlerin taleb eyledikte âshâbı hilâf-ı kânûn edâda ta’allül ve muhâlefet ve ol-vechile ze’âmeti mahsûlünün kesr ü noksân tertîbine bâ’is oldukların bildirüb kânûn üzere ‘amel olunub bir vechile ta’allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’il-i R. Sene 1161.

Sahife No: 238

Hüküm No: 985

Tarih: [11-20] Rebiülâhir sene 1161[10-19 Nisan 1748]

Kelkîd nâhiyesi âlây beğisi () zîde-kadrehu hükm ki,

Seyyid Osmân nâm kimesne gelüb Erzûrûm Sancağı’nda Kelkîd nâhiyesinde Sakirmis nâm karye ve gayrîden üç bin beş yüz akçe tîmâr karındâşı Mustafâ ile bunun iştirâken üzerlerinde ve vâki’ olan seferlerde mevcûd ve bedel-i mal ve ifna-yı vucud ve tîmâr-ı mezbûr ecdâdları nan-paresi olub mutasarrıflar iken karındâşı mezbûr Mustafâ fevt ve ber-mûceb-i kânûn hissesi sülbi oğlu Ali’ye virilmek iktizâ ider iken hilâf-ı inhâ mîr-i mîrândan Süleymân ismine tezkire badedhu bunun hissesi dahi karındâşı oğlu Ali’ye virilecek hisse ile ma’ân nâhiye-i mezbûre âlây beğisi müsevvidi olan Ahmed kendü mahsûldar tîmârına mîr-i mîrândan ilhâk ve tezkere ve âstâneden berât itdirüb gadr

eyledüğün bildirüb tîmâr-ı mezbûrun nısfı karındâşı müteveffâ-yı mezkûr Mustafâ'nın oğlu Ali'ye ve nısf-ı âheri dahi kendüye mezbûr Ahmed'in ref'inden tevcih ve ibkâ olunmak bâbında istid'â ve defter-hâne-i 'âmiremde ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve âhkâm kaydına mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr Seyyid Mustafâ ve Seyyid Osmân veledân-ı Ali'nin ber-vech-i iştirâk elli üç rûz-nâmçesinde berâtı üzerlerinde iken mezkûr Seyyid Mustafâ'nın hissesi elli altı Ramazan'ında bâ-'arz-ı hâl Süleymân'a tevcih ve tezkire olundukdan sonra gerek mezbûr Süleymân ve gerek merkûm Seyyid Osmân çürük ve bî-hâsıldır deyu tîmârlarına rağbet itmediklerinden yine karye-i mezbûreden iki bin akçe âher tîmâr ile birikdirilüb miri âlây Ömer arzıyla elli dokuz Cemaziye'l-Evveli'sinde Ahmed'e tevcih ve tezkire ve âstâneden berât olunub ba'dehu karye-i mezbûreden iki bin akçeye mutasarrıf Hüseyin beş on seneden berü bayrağı altında muhâsara ve muhârebelerde mevcûd iken erbâb-ı tîmârdan olmayan Ömer âlây beği olduğundan mezkûr Hüseyin'in tîmârıyla birkaç birikdirüb kendi karındâşı Ahmed üzerine berât itdirüb gadr eyledüğünü Kelkîd âlây beğisi arz ve zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr mahzar ve Kelkîd nâ'ibi dahi i'lâm itmekle zikr olunan iki bin akçe mezkûr Ahmed'in ref'inden sene-mezbûre Şa'bân'ında sâhib-i evvel mezbûr Hüseyin'e mîr-i mîrândan ibkâ ve karye-i mezbûre ve gayrîden olan üç bin beş yüz akçe tîmâr merkûm Ahmed'in üzerinde mukayyed ve bu sûretde mezkûr Ali müteveffâ-yı merkûm Seyyid Mustafâ'nın sahîh sülbi oğlu olduğu vâki' olduğu halde tîmârı ber-mûceb-i kânûn oğlu mezkûr Ali'ye virilmek iktizâ ider. Ancak müteveffâ-yı mezbûrun oğlu olduğunu iki zâ'im ve on nefer erbâb-ı tîmâr şehâdetleriyle âlây beğisi arz itmeğe muhtâc olub ve merkûm Seyyid Osmân'ın hissesi dahi rabet itmedi deyu âlây beğisi arzıyla âhere virildiğine binâ'en anın dahi vâki' olan seferlerde ve hidemât-ı sâ'ireden bayrağı altında mevcûd olduğun dahi livâ-i mezbûr âlây beğisi zü'emâ ve erbâb-ı tîmârdan ba'de's-sû'âl arz itmeğe muhtâc idüğüne binâ'en husûs-ı mezbûr livâ-i mezbûrun zü'emâ ve erbâb-ı tîmârından ba'de's-sû'âl hakikat-i hali sen ki, mîr-alây-ı mûmâ-ileyhsin, arz eylemen için emr-i şerîfim sūdûru bâbında bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan Abdullah Naili dâme-mecduhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1161.

Hüküm No: 986

Tarih: [1-10] Rebiülâhir sene 1161 [31 Mart-9 Nisan 1748]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsında vâki' Hasan Şeyh zâviyesinin berât-ı şerîfimle zâviye-dârı ve vakfın mütevellîsi olan Yûsuf zîde-salahu gelüb vakf-ı mezbûrun defter-i hâkânîde mukayyed karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbi' () nâm karye toprağında vakf-ı mezbûrun mürtezekalarından () ve () dahi ba'zıları zirâ'at ve hırsat itmeleriyle zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden şer'le müteveccih olan 'öşrlerin taleb ve almak murâd eyledikde mezbûrlar mücerred 'öşrlerin virmemek için bize vazîfe vireceksin. Alacağın 'öşri vazîfelerimize takas ideriz deyu hilâf-ı şer' ve kânûn ve mugâyir-i berât ta'allül ve nizâ' ve vakf-ı şerîfe gadr ve ta'addî üzere oldukların ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mücebince şer'le görilüb mezbûrların zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden şer'le müteveccih olan 'öşrleri takas hasebiyle buna alıvırilüb ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i R. Sene [1]161.

Sahife No: 238

Hüküm No: 987

Tarih: [11-20] Rebiülâhir sene 1161 [10-19 Nisan 1748]

Kars beğlerbeğisine, Kars-ı Erzûrûm ve () kâdîlarına hüküm ki,

Hasan zîde-kadrehu gelüb mûmâ-leyh Kars-ı Erzûrûm'da vâki' uhre-i kirâmdan müteveffâ Şeyh Ebü'l-Hasan El-Harkânî zâviyesi evkâfının berât-ı şerîfimle mütevellîsi tarafından kâ'im-makâm-ı mütevellî olub uhdesine lâzım gelen hidmetin sadakat ve istikâmet üzere görüb hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ü ta'addîsi olmayub bir dürlü ta'addî ve rencîde olunmak îcâb itmez iken âshâb-ı âgrâzdan ba'zıları bî-vech ve bilâ-berât ve bilâ-sened tevliyeti umûrına müdâhale ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildürüb mezbûrların

vech-i meşrûh üzere bî-vech ve bilâ-berât ve bilâ-sened müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1161.

Sahife No: 239

Hüküm No: 988

Tarih: [21-29] Rebiülâhir sene 1161[20-28 Nisan 1748]

Erzûrûm vâlisine ve mollâsına hükm ki,

Top-hâne sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb Erzûrûm sâkinlerinden bunun 'ammîsi Osmân Ağa dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli yedi senesinde fevt olub terekesi ırs-ı şer'le bunun babası () nâm kimesneye ve Erzûrûm'da sâkine müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi () nâm hâtûna intikâl eyleyüb lâkin tereke-i mezbûrun cümlesin zevcesi mezbûr ahz ü zabt idüb babası mezbûr hisse-i irsiyesini almadan fevt olub hissesi irsen buna intikâl itmekle hâlâ mezbûrenin zimmetinde kalduğun ve tarafımıza nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb şer'le görilüb 'ammîsi müteveffâ-yı mezbûrden müntakil mezbûre hâtûnun zimmetinde olan terekeden ala-ma-farzullahi te'alâ isâbet iden hisse-i irsiyesi tahsîl ve vekîli mezbûre alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1161.

Sahife No: 239

Hüküm No: 989

Tarih: [21-29] Rebiülâhir sene 1161[20-28 Nisan 1748]

Erzûrûm vâlsine, Kelkît ve () kâdîlarına hükm ki,

Dîvân-ı hümâyûnum çâvûşlarından Seyyid El-Hâc İdris Çâvûş gelüb bunun bin yüz elli senesinde Kelkît kazâsına tâbi' Çiftlik nâm karye sâkinlerinden Osmân Ağa ve Mustafâ Ağa dimekle ma'rûf kimesnelerin kefâletleriyle ber-mûceb-i temessük ve hüccet-i şer'iyeye iki yüz ve ber-mûceb-i defter dahi yüz kırk sekiz gurûş kazâ-i mezbûre âhâlîleri umûriçün bundan istidâne eyledikleri ceman üç yüz kırk sekiz mezbûrlar kefil-i bil-mal olmalarıyla cihet-i kefâletden ol mikdâr gurûş ile yine sene-i merkûmeden berü karye-i mezbûre sâkinlerinden Seyyid Abdullah nâm kimesne zimmetinde dahi cihet-i şer'iyeden elli gurûş alacak hakkı olmağla mezbûr Abdullah'da asaleten ve merkûman zimmetlerinde cihet-i kefâletden ol mikdâr akçelerin taleb ve almak murâd eylediklerinde bî-vech-i şer'î edâda ta'allül ve gadr eylediklerin bildirüb şer'le alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görüle deyu yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1161.

Sahife No: 239

Hüküm No: 990

Tarih: [21-29] Rebiülâhir sene 1161[20-28 Nisan 1748]

Erzûrûm vâlsine, Kuruçay ve () kâdîlarına hükm ki,

Kuruçay kazâsına tâbi' Ramık nâm karye sâkinlerinden pir ve ihtiyar Deli Ebûbekr dimekle ma'rûf kimesne gelüb karye-i mezbûre toprağında vâki' mutasarrıf oldığı tarlaların her sene zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ eyleyüb âherden bir vechle müdâhale olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezbûreden bunun 'ammîsi oğulları Abbas ve Yakub ve Mehmed nâm kimesneler bin yüz elli beş senesinde zikr olunan tarlaları hilâf-ı kânûn ve füzûlî zabt eylediklerinden gayri bunun menzilinde mevcûd mâlik olduğu bakır evânını füzûlî ahz ü zabt idüb buna gadr-i küllî eylediklerin ve fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1161.

Sahife No: 239

Hüküm No: 991

Tarih: [21-29] Rebiülâhir sene 1161[20-28 Nisan 1748]

Erzûrûm mollâsına, Trabzon ve Gümüş-hâne ve Baybûrd () kâdîlarına hükm ki,

Hassa silahşorlarımdan vezîr Ali Paşa-zâde Ahmed zîde-mecduhu ‘arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Oysum nâm karye ve gayrîden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ze’âmeti karyelerinin defterde mukayyed ehl-i zimmet ra’iyyet ve ra’iyeti oğullarından ba’zıları bundan âkdem İran seferleri takrîbi ile mürûr ü ‘ubûr iden tevâ’if-i ‘askerîyenin ta’addî ve tecâvüzlerinden ma’adâ kaht ü gıla zuhûrundan nâşî kadîmî karyelerinden kalkub varub hâlâ taht-ı kazânızda vâki’ kasabat ve kurâ ve ‘askerî çiftliklerinde sâkin ve mütevattın ve ol-vechile ze’âmeti karyeleri hâlî ve harâb olmağla ol-makûle defterlü re’âyâsın buldukları yerlerden kaldırdub kadîmî karyelerine nakl ü iskân itdirmek murâd eyledikte hilâf-ı kânûn âherden ba’zıları muhâlefet ve re’âyâ tâ’ifesi dahi ta’allül ve muhâlefet eylediklerin bildirüb ol-makûle defterlü re’âyâ buldukları mahallerden sûbaşısı ma’rifetiyle kaldırılıub kadîmî karyelerine nakl ü iskân itdirilüb bir ferdi hilâf-ı kânûn muhâlefet ve re’âyâyı dahi ta’allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere iskân itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1161.

Sahife No: 239

Hüküm No: 992

Tarih: [21-29] Rebiülâhir sene 1161[20-28 Nisan 1748]

Erzûrûm vâlisine, mevlânâ Erzûrûm kâdîsı zîde-fazailihuya hükm ki,

Hâce-gân-ı dîvân-ı madelet-unvanımdan İbrâhîm zîde-mecduhu ‘arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında vâki’ berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze’âmeti karyelerinin bin yüz elli sekiz senesine mahsuben mültezimi olan Erzûrûm sükkânından Mehmed Efendi dimekle ma’rûf kimesne zimmetinde ze’âmet-i mezbûrenin sene-i mezbûre mahsûlünden ber-mûceb-i temessük ma’lûme’l-mikdâr alacak hakkı olmağla nice def’a mütâlebe olundukda makbûzâtı bedel-i iltizâmını tecazüvlerini avk ü tehir ve ba’zı azar-ı vahiye iradıyla edâda ta’allül ve muhâlefet üzere olduğın bildirüb şer’le görülüb ber-mûceb-i temessük mezkûrun zimmetinde olan hakkı tahsîl ve alıvirilüb ta’allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfm recâ itmeğın temessükü mûcebince şer’le tahsîl olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1161.

Sahife No: 240

Hüküm No: 993

Tarih: [21-29] Rebiülâhir sene 1161 [20-28 Nisan 1748]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîsına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi’ Elma Ağacı nâm karye Hüseyin ve Hasan nâm kimesneler gelüb karye-i mezbûr toprağında ma’lûme’l-hudûd yerlere mutasarrıf babaları Ali nâm kimesne fevt oldıkda ol yerler bunlar ile karındâşları Veli nâm kimesneye meccanen intikâl idüb bunlar dahi ber-vech-i iştirâk bin yüz elli senesinden berü zabt ü zirâ’at ve örş ü resmin sâhib-i arza edâ iderler iken mezbûr Veli şirrete sâlik ve ol yerleri ben tâpû ile aldım. Temessükü dahi benim üzerimdedir deyu hilâf-ı kânûn füzûlî müdâhale ve bundan âkdem mürâfa’a-i şer’-i şerîf olduklarında ol mikdâr senen berü iştirâken zabt idgeldikleri sâbit ve taraf-ı şer’den hüccet-i şer’iye virilmiş iken mezbûr mütegalibe ve cebabire istinâden füzûlî zabt idüb ziyâde gadr ve bu bâbda da’vâlarına muvâfık şeyhü’l-islâmıdan fetvâ-yı Şerîfelerin olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mûcebince şer’le görülüb

ol ber-vech-i iştirâk zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1161.

Sahife No: 240

Hüküm No: 994

Tarih: [21-29] Rebiülâhir sene 1161[20-28 Nisan 1748]

Kemâh ve () kâdîlarına hükm ki,

Tîmâr karyelerinden Kemâh kazâsına tâbi’ Forende ve Rasir Beğ nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan mefâhîrüs-sâdâtül-kirâm () ve () ve () zîde-şerefuhum ile dergâh-ı mu’allâm yeniçerîlerinden () ve () ve () nâm kimesne sütte-i sa’âdetime ‘arz-ı hâl idüb bunlar bi’l-fi’l sefere eşer dergâh-ı mu’allâm yeniçerîlerinden ve sâdâtdan olanlar dahi sahîhün-neseb sâdât-ı kirâmdan isbât-ı neseb eylediklerine İstanbul nükebasınan ma’mûlün-bih hüccetleri olub zikr olunan karyeler toprağında zirâ’atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri ‘öşrlerin karyelerinde olan anbara getürmeğe razılar iken karyeteyn-i mezbûreteyn mutasarrıfları olan sipâhîler hilâf-ı kânûn âher bazara nakl itdirmek teklifi ile ta’addî ve gadr eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerfieleri olduğun bildirüb men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1161.

Sahife No: 240

Hüküm No: 995

Tarih: [21-29] Rebiülâhir sene 1161[20-28 Nisan 1748]

Torul kazâsı nâ'ibine Gümüş-hâne emînine hükm ki,

Sen ki, Torul kazâsı nâ'ibi mevlânâ Ahmed zîde-ilmehusun, südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb Gümüş-hâne kazâsı muzâfâtından Torul nâhiyesine tâbi' Geçegi hassı karyelerinin fukarâ ve züefaları bâ-cemium meclis-i şer'e varub mütevattın ve sâkin oldukları hass-ı mezbûr karyeleri Gümüş-hâne mukâta'ası mülhakâtından olub zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri 'öşrleri karyeleri mutasarrıflarına ve emr-i şerîfimle vâki' olan tekâliflerin Gümüş-hâne tarafından cem'ine me'mûr olanlara edâ idüb bilâ-emr-i şerîf tekâlif-i şâkka talebiyle rencîde olunmaları îcâb itmez iken birkaç seneden berü sipâh ve zü'emâ zümresinden ba'zı kimesneler ellişer ve yüzer tüfeng-endâz piyâde ile karyelerine nüzul fukarânın her birin birer ikişer vukiyye rugan-ı sade taleb ve cebren ve kahren ahz ü tecrîm eylediklerinden âhvâlleri diğergun ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is ü bâdî olmalarıyla mezbûrların ol-vechile zâhir olan zülm ü ta'addîleri üzerlerinden men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki'hali bi'l-iltimâs arz eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1161.

Sahife No: 240

Hüküm No: 996

Tarih: [21-29] Rebiülâhir sene 1161[20-28 Nisan 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına ve Kigi kâdisına hükm ki,

Erzûrûm sancağı âlây beğisi İsmâ'îl zîde-kadrehu mektûb gönderüb Kigi sancağında ve kazâsı muzâfâtından Şeyh karyesi kurbunda Könülü nâhiyesinde mahsûl-i memlaha-i Kürd ve gayrîden iki bin akçe tîmâr bilâ-sâhibden elli beş senesinde Hasan'a tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub âherden bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken Mehmed ve İsmâ'îl nâm kimesneler zuhûr ve bir müzevvir hüccet peyda ve sâlifü'z-zikr mahsûl-i memlaha-i Kürd'ü mülkiyet üzere hilâf-ı defter-i hâkânî füzûlî zabt ü tasarruf kaydında olub ve Könülü nâhiyesinde Şeyh Hasan karyesi kurbunda Memlaha-i Kürd tîmârı defter-i hâkânîde mukayyed olduğu ispenç ile elsine-i nasda dahi ber-minvâl-i muharrer tesmiye

olunduğu meşhûr ve mütevatir ve hîn-i tahrîrden berü tîmâr olmak üzere olunduğın livâ-i mezbûrun zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr ve âhâlî-i kazânın misünn ü ihtiyarları ala-tariküş-şehâde her biri ihbâr ve mir-i mûmâ-ileyhin dahi vech-i muharrer üzere ma'lûmu olmağla tîmâr-ı mezbûr mezkûr Hasan'a yedinde olan berâtı mücebince zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmu ahz ü kabz itdirilüb mezbûrların hilâf-ı defter-i hâkânî ol-vechile müdâhaleleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâki' hali arz itmeğın defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda Kinlü nâhiyesine tâbi' iki bin beş yüz akçe yazû ile mahsûl-i memlaha-i Kürd'ün iki bin akçesi ifrâz ve bir icmâl ve bu ana dek kimesne rağbet ve der-dest olmaduğundan elli beş senesi Şevvâli'nin yiğirmi birinci günü bilâ-sâhib olduğundan Hasan'a tevcîh ve berât ile üzerinde ve Muhmal nâhiyesine tâbi' ber-müceb-i kayd üç yüz akçe yazû ile mezra'a-i memlaha-i Kürd yüz kırk dört rûz-nâmçesinde yine livâ-i mezbûrde Surlu nâhiyesinde Ameni nâm karye ve gayrîden iki bin beş yüz akçe tîmâra mutasarrıf İbrâhîm'in kaydında olmağın ber-müceb-i defter-i hâkânî balada zikr olunduğı üzere mahsûl-i memlaha-i Kürd başka ve merkûm İbrâhîm'in kaydı dahilinde olan memlaha-i Kürd dahi başka ve hâlâ memlaha-i Kürd icmâllü tîmâr olmağla mülkiyet iddi'âsı hilâf-ı kânûn olduğı defter emîni El-Hâc Mehmed Rakım dâme-mecduhu dahi arz itmeğın arzı ve berâtı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1161.

Sahife No: 241

Hüküm No: 997

Tarih: [1-10] Cemaziyelevvel sene 1161 [29 Nisan-8 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlsine, Erzincân ve () kâdîsına hükm ki,

Erzincân'da vâki' Darül-İlm Medresesi vakfının bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Es-seyyid Mehmed zîde-şerefuhu gelüb tevliyet-i mezbûr hâlâ berât-ı şerîfimle bunun üzerinde olub âherden bir vechile dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken Erzincân

sâkinlerinden eniştesi Hasan Efendi dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub bin yüz elli senesinden berü vakf-ı mezbûrun defterde mukayyed karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbi' nâm karyesinin hâsıl olan 'öşr mahsûlâtve berât ve ba'zı senedâtların alub bun avirmeyüb küllî gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb mahallinde ma'rifet-i şer'le hesâb ve kitablari görilüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf füzûlî ve bî-gayr-i hak eylediği mahsûlât-i vakf ve ve berât ve sâ'ir senedâtları buna alıvirilüb bî-vech-i şer'î ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûn recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ca. Sene 1161.

Sahife No: 241

Hüküm No: 998

Tarih: [1-10] Cemaziyelevvel sene [1]161 [29 Nisan-8 Mayıs 1748]

Kemâh ve () kâdîlarına hükm ki,

Kemâh kazâsına tâbi' kurâ âhâlîsi gelüb bunlar kazâlarında Erzûrûm valilerine senede iki taksît ile tertîb ve ta'yîn olunan imdâd-ı hazeriye ve seferler vukû'unda imdâd-ı seferiyeden cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le hisseleri isâbet ideni şürûtları üzere edâya razılar iken Kemâh kasabası âhâlîsi mugâyir-i şürût muafiyet iddi'âsıyla hisselerine isâbet ideni bunlar ile ma'ân edâ itmeyüb hisselerin bunlara tahmil ve gadr ve ta'addî ve bundan âkdem elli beş senesinde ısdâr itdükleri emr-i şerîfim ile mahallinde mürâfa'a-i şer' olduklarında fima-bad kazâ-i mezbûre isâbet iden seferiye ve hazeriyeleri üç sehm i'tibâr olunub iki sehmi kurâ âhâlîleri ve bir sehmini dahi kasaba-i mezbûre âhâlîsi edâ itmek üzere cümle muvâcehesinde tescîl ve bu vech üzere kîbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye ve mûcebince emr-i şerîfim dahi virilmiş iken kasaba-i merkûme âhâlîsi kâni' olmayub hilâf-ı şürût ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye altı seneden berü hisselerine isâbet ideni virmeyüb bunlara tahmil ve gadr ve ta'addî itmeleriyle hüccet-i şer'iyeye ve şürût mûcebince 'amel olunub hisselerine isâbet iden bunlar ile ma'ân edâ itdirilüb hilâf-ı şürût ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye zâhir olan ta'addîleri men' ü def' için istirham ve dîvân-ı hümâyûnumda

mahfûz olan hazeriye tertîbi defterleri görüldükde Kemâh kazâsından Erzûrûm valilerine senede iki taksît ile sekiz yüz gurûş imdâd-ı hazeriye ve seferiyesi ve hazeriyesinin iki katı olmak üzere tertîb kılınub ve sarahaten imdâd-ı hazeriyeden muafiyetleriçün dîvân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim olmayanlar haklarında muaf ve gayr-i muaf dahiller olub ve muafiyetleriçün emr-i şerîfim virüldüğün kaydı bulunmadüğün dîvân-ı hümâyûnum tarafından der-kenâr olunmağla bu sûretde muafiyet iddi'â iden kasaba-i mezbûre âhâlîsinin seferiye ve hazeriyeden muafiyetlerini müş'ar sarahaten dîvân-ı hümâyûnum tarafından yedlerinde emr-i şerîfim yoğise imdâd-ı hazeriye şürûtunda muaf ve gayr-i muaf dahiller olmağla şürût mücebince hisselerine isâbet iden ma'ân edâ itdirilüb mugâyir-i şürût ta'allül ve nizâ' itdirilmemek için emr-i şerîfim südürımı re'îsü'l-küttâbım olan Abdullah Nâ'ilî dâme-mecduhu dahi i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ca. Sene [1]161.

Sahife No: 241

Hüküm No: 999

Tarih: [1-10] Cemaziyelevvel sene 1161 [29 Nisan-8 Mayıs 1748]

İspir kâdîsına hükm ki,

Sâbıka sipâhîler ağası olşan iftihârü'l-emâcid-i vel-ekârım Hasan dâme-mecduhu ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olan İspir sancağı mukâta'ası tevabiinden Gülhas nâm mezra'aya taraf-ı âherden dahl ü ta'arruz olunmak iktizâ itmez iken livâ-i mezbûrde vâki' Sultan Melik zâviyesinin zâviye-dârı olan () nâm kimesne zikr olunan mezra'a benim mutasarrıf olduğım zâviyenin vakfi mülhakâtındandır deyu mugâyir-i defter-i hâkânî füzûlî zabt daiyesinde olduğına binâ'en bundan âkdem mu'ârazadan meni bâbında bid-defa'at taraf-ı şer'den virilen hücec-i şer'iyeye müceblerince kendüye cevâb virilmiş iken yine memnû' olmayub mu'ârazadan hâlî olmamağla zâviye-dâr-ı mezbûrun mugâyir-i defter-i hâkânî vukû' bulan mu'ârazasının meni için emr-i şerîf virilmek recâsına ağa-yı mûmâ-ileyh 'arz-ı hâl ve İspir nâhiyesine tâbi' on üç bin akçe yazar karye-i Salacor defter-i

icmâlde mîr-livâ-i İspir dahi mülhakâtından olmak üzere muharrer kalemiyle tahrîr olunub lâkin livâ-i mezbûrun vakfi ve ve mütevellisi defterleri defter-i hâkânîde zabt olunmaduğundan mûmâ-ileyhin iddi'âsı olan mezra'ada vakf-ı mezbûrun 'alâkası var mıdır yok mıdır ma'lûm olmamağla mahallinde husema muvâcehesinde ma'rifet-i şer'le fasl virilmeğe muhtâc idüğün bi'l-fi'l defter emîni iftihârü'l-emâcid-i vel-ekârim El-Hâc Mehmed Rakım dâme-mecduhu arz itmekle arzı mûcebince mahallinde husema muvâcehesinde ma'rifet-i şer'le görilüb fasl virilmek üzere emr-i şerîfim tahrîriçün bi'l-fi'l baş defterdârim olan iftihârü'l-ümerail-vel-ekabir Mehmed dâme-uluvvuhu dahi i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ca. Sene 1161.

Sahife No: 242

Hüküm No: 1000

Tarih: [1-10] Cemaziyelâhir sene 1161 [29 Mayıs-7 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlîsine, Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından İskerova nâhiyesine tâbi' Argovus nâm karye sâkinlerinden İyac ve Şahin nâm zimmîler gelüb yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Arot ve Yanosi nâm zimmîler bin yüz elli senesinde Yarfi ve () ve () nâm kimesnelere olan beş yüz gurûş düyunumuzu kendü malından edâ eyle ve evimiziün masrufun kendü malından edâ eyle deyu emr itmeleriyle bu dahi mesfûrların emrleriyle be-şartül-duyun kendü malından beş yüz gurûş duyunların edâ ve evlerinin masrfuların dahi edâ idüb ba'dehu masrfların mesfûrlardan talep ve almak istediklerinde virmediklerinden ma'adâ üzerine şühûd-ı udul ile şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken bunun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak on res bargir ve bir res camus ineğın furuula ahz idüb ziyâde gadr eylediklerin ve bu bâbda şeyhü'l-islâmıdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mûcebince şer'le görilüb görilüb masruf haklarıyla hayvânâtları alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i C. Sene 1161.

Sahife No: 242**Hüküm No: 1001****Tarih: [1-10] Cemaziyelevvel sene 1161 [29 Nisan-8 Mayıs 1748]**

Erzûrûm vâlisine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Erzincân kazâsına tâbi' Zarziçe nâm karye âhâlîlerinden () ve () ve () dahi sâ'irleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve imdâd-ı hazeriye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' olan tekâlifden ala ve evsat ve i'tibâriyle tahammüllerine göre hisselerini âhâlî-i karye ile ma'ân cem'ine me'mûr olanlara tamâmen edâ idüb kusûrları olmayub hilâf-ı kânûn âher kazâda bizleriçün tahammüllerinden ziyâde tekâlif tahmili ile ta'addî ve rencîde olunmaları îcâb itmez iken ayanlık iddi'âsıyla içlerinden men ve menhul olan () ve () nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet olmalarıyla kendülerin ve ba'zı himâyelerinde olanların tekâliflerin tahfif için hilâf-ı kânûn bunlara tahammüllerinden ziyâde tekâlif tahmil ve cebren tevzi ve hisselerin bunlara çekdirdikden nâşî perâkende vü perîşân olmalarıyla ol-vechile mağdur ve âhvâlleri diğergun ve bu bâbda da'vâsına muvâfik şeyhü'l-islâmıdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb yedlerinde olan fetvâ-yı şerîfe mücebince 'amel olunub ala ve evsat ve edna i'tibâriyle tahammüllerine göre hisselerine düşeni edâdan sonra hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i fetvâ-yı münif tahammüllerinden ziyâde tekâlif tahmili ile mezbûrlara bunları ta'addî ve rencîde olunmayub ol-vechle zâhir olan ta'addîleri men' ü def' ve arz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikler ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ca. Sene 1161.

Sahife No: 242**Hüküm No: 1002**

Tarih: [1-10] Cemaziyelevvel sene 1161 [29 Nisan-8 Mayıs 1748]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîsına hükm ki,

Kalok nâm zimmî ‘arz-ı hâl idüb kazâ-i mezbûre tâbi’ () toprağında mutasarrıf olduğu ma’lûmetü’l-hudûd tarlasını emaneten zirâ’at itmek üzere bundan âkdem bin yüz senesinde () nâm kimesneye sipariş ve mezbûr yedimden emaneten zabt ü zirâ’at ve hâlâ fevt olmağla yerlerini alub zabt eylemek murâd eyledikde müteveffâ-yı mezbûrun oğlu () nâm kimesne zuhûr ve bu makûle arâzî-i miriyenin vakfiyeti sahîh değil iken babam müteveffâ-yı mezbûrden istidâne eylediğün akçe mukabelesinde ol yerleri rehn olmak üzere vaz’ itmiş idik. Bizler zabt idüb sana virmeyüz deyu hilâf-ı kânûn virmekte ta’allül üzere olduğun ve şeyhü’l-islâm dan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince yerleri dönmüş ile kendüye alıvirilüb ta’allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Ca. Sene [1]161.

Sahife No: 242

Hüküm No: 1003

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1161 [9-18 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlîsine, Pâsîn ve () kâdîlarına hükm ki,

Erzûrûm ve Pâsîn sancaklarının sâbık ve lâhık âlây beğileri ve zü’emâ ve erbâb-ı tîmârı gelüb sa’âdetime mahzar gönderüb Erzûrûm ve Pâsîn sancaklarında Sumat ve gayri nâhiyelerde İs kal’ası nâm karye ve gayrîden elli bin sekiz yüz on dokuz akçe ze’âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olan dîvân hâce-gânından İbrâhîm zîde-mecduhunun ze’âmeti mülhakâtından Pâsîn sancağında Kuzay nâhiyesinde müstakilen kayd ü berâtına dahil dokuz bin akçe yazûsu olan Kirdebad nâm karyesine âherden dahl olunmak icâb itmez iken Köni nâhiyesinde Körinüs nâm karyenin mâlikânesi Çevgandar zâviyesi vakfî dîvânîsi tîmâr olmağla karye-i mezbûrenin mâlikânesine mutasarrıf Çevgandar zâviyesi zâviye-dârı

olan () nâm kimesne zikr olunan K r n s karyesi d v n si mutasarrıfıyla zabta kan 'at itmeyüb hil f-ı defter-i h k n  m m -ileyh İbr h m'in ze' meti m lhak tından olan s lif 'z-zikr Kirdebad karyesi un z viye vakfidır deyu hil f-ı defter-i h k n  fuuzli m d hale ve mahs l ve r s munun ahz   kabzına muh lefet ve ta'add  itmekle zikr olunan Kirdbad karyesi ber-m ceb-i defter-i h k n  müstakilen m m -ileyhin ze' meti tarafından s başına zabt ve mahs l ve r s mu k n n ve defter m cebince ahz   kabz itdirilüb hil f-ı defter-i h k n  z viye-d r-ı mezb ru bir dürlü dahl   ta'aruz itdirilmeyüb men'   def' olunmak b bında hükm-i h m y num virilmek rec sına v ki' hali mahzar itmeleriyle defter-h ne-i ' miremde mahf z olan r z-n m e-i h m y n ve defter-i icm l ve mufassala m r ca'at olundukda Kuzay n hiyesine t bi' yigirmi beş nefer re' y  ve h sılı tahtında ispençe ve hinta ve şa'ir-i bostan yek n-ı ma'-gayreh  dokuz bin akçe yazar karye-i Kirdbad defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahr r defter-i icm lde dört bin beş yüz akçe 'an-t m r deyu bir icm l ve dört bin beş yüz akçesi ifr z ve ma'-gayreh  beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçe ol-dahi 'an-t m r deyu bir icm l ve icm l-i mezb rlar tam men m m -ileyh İbr h m'in kaydında ve gedik ilh k idinceye dek ze' metine zarar gelmemek üzere b -emr-i ' l  kaydı meşr hdur ve K ni n hiyesine t bi' dokuz nefer re' y  ve dört zem n ve h sıl-ı d v n  resm-i çift ve hinta ve şa'ir ve deştinayi ve t p -yı zem n yek n-ı ma'-gayreh  dokuz bin akçe yazar karye-i K rn s m lika vakf-ı z viye-i Çevgandar 'an-kayd-ı Hudavendig r d v n  t m r deyu defter-i h k n de mest r olduği üzere ol-dahi muharrer kalemiyle tahr r olunmağın ber-m ceb-i defter-i h k n  ze' met tarafının n hiye ve icm l ve mufassalı başka ve d v n  t m r ve m lik nesi Hudavendig r z viyesi olan karye dahi başka olub birbirlerinde 'al kaları olmamak iktiz  eyledüğün bi'l-fi'l defter em ni olan El-H c Mehmed Rakım d me-mecduhu arz itmeğin arzı m cebince 'amel olunmak içun yazılmıştır.

F  ev sıt-ı Ca. Sene 1161.

Sahife No: 243

Hüküm No: 1004

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1161 [9-18 Mayıs 1748]

Süleymânî Sagîr kâdisına hükm ki,

Erbâb-ı tîmâr karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbi' Siklet ve () nâm karyeler re'âyâları gelüb bunların karyelerinin birkaç nefer müşterek sipâhîleri olmağla karyeleri sûbaşılıklarını zaleme ve mütegalibeden Boğazlıyanlı oğlu Ahmed Beğ dimekle ma'rûf kimesneye iltizâm itmeleriyle merkûm dahi karyelerine ziyâde atlu adem ile varub â'sâr-ı şer'îye ve sâ'ir hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mücebince ahza kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talep ve cebren aldığından ma'adâ müft ü meccanen yem ve yemek ve bal ve yağ ve arpa ve saman ve sâ'ir mekulat talebiyle dürlü cevri eziyet ve perâkende ve perişân olamlarına bâ'is ve âhvâlleri diğergun oldukların bildirüb merkûm sûbaşılıktan ref ve re'âyâya enfa bir dindar ve müstakim nasb olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ca. Sene 1161.

Sahife No: 243

Hüküm No: 1005

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1161 [9-18 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm monlâsına hükm ki,

İstanbul mahallatından Mahmûd Paşa kurbunda vâki' sultan odalarında sâkin sarraf tâ'ifesinden Manas nâm zimmî gelüb bunun medine-i Erzûrûm'da sâkin Anbar oğlu Gürcü Markar nâm zimmî zimmetinde bin yüz elli senesinde cihet-i karz-ı şeriden bâ-temessük beş yüz kırk gurûş alacak hakkı olub bundan âkdem talep eyledikde edâda ta'allül ve gadr sevdâsında olduğun ve tarafından çukadar-ı sadr-ı azamî () zîde-kadrehuyu vekîl eyledüğün bildirüb şer'le görilüb alıvirilüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ca. Sene 1161.

Sahife No: 243

Hüküm No: 1006

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1161 [9-18 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına hükm ki,

Kazâ-i mezbûre tâbi' Zagili nâm karye sükkânından Kiragos ve Haçak ve Avak ve Takos ve () nâm zimmîler gelüb bunların kimesneye borcu ve kefâleti olmayub ve üzerlerine dahi şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken kazâ-i mezbûrde sâkin İbrâhîm ve İsmâ'îl ve () nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sâlik ve babamız El-Hâc Mansur nâm kimesnenin zimmetinizde iki bin beş yüz gurûşu var imiş, alurum deyu bunları hilâf-ı şer'-i şerîf aldıkları nümayan ve cânib-i şer'den hükm birle hüccet-i şer'iyeye virilüb muslihun tavassutıyla bin iki yüz gurûşa sulh ü am ve da'vâdan birbirlerinin zimmetlerin ibrâ ve kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle hüccet-i şer'iyeye olunub bu makûle bir def'a şer'le görilüb fasl olunub cânib-i şer'den ibrâ birle hüccet-i şer'iyeye virilen da'vânın istimai memnû' iken mezbûrlar zuhûr ve şirrete sâlik ve tekrâr celb-i mâl ve ahz-ı intikam kasdıyla bizden aldığınız meblağ-ı merkûmu sizden girü aluruz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ba'zı mütegalibelere istinâden bî-vech-i şer'î ta'allül ve muhâlefet üzere oldukların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mücebince 'amel olunub ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ca. Sene 1161.

Sahife No: 243

Hüküm No: 1007

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1161 [9-18 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

El-Hâc Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne gelüb bunun Erzincân kazâsında sâkin Mustafâ âlây beği dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz altmış bir senesinde cihet-i şer'îden beş yüz elli iki gurûş alacağı olub taleb olundukda dürlü 'illet ve bahâne ile ta'allül ve ibtal-i hakkı bâ'is olduğun ve tarafından ahz ü kabza () nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb şer'le mezkûrun zimmetinde olan ol-mikdâr gurûşu tarafından vekîli mezbûre alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek emrim olmuştur.

Fî evâsıt-ı Ca. Sene 1161.

Sahife No: 243

Hüküm No: 1008

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1161 [9-18 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlisi vezîrim () paşa ve Sîvâs vâlisi vezîrim () paşaya ve Karahisâr-ı Şarkî ve Sîvâs ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına () ve () ve () nâm karyeler âhâlîleri gelüb ekrâd tâ'ifesinden Ziganlı ve Matlı ve Barikli ve () ekrâdı bin yüz elli dokuz senesinden berü bunların karyelerine gelüb konub hayvânâtların ekinleri içine salıvirüb yedirüb istihlak eylediklerinden gayri evlerinden eşyâların ve tuzların sirkat idüb ziyâde gadr ve ta'addî ve bundan âkdem taraf-ı şer'den i'lâm-ı şeri dahi virilmiş iken henüz icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmayub ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr ü 'ubûr üzere oldukların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince buldukları mahalde şer'le görilüb sirkat eyledikleri davârları ve eşyâları ile mahsûl-i müstehleklerinin kıymetleri alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ca. Sene 1161.

Sahife No: 243

Hüküm No: 1009

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1161 [9-18 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Arnezir-i Zîr nâm karyede sâkin müslimân âhâlîsi gelüb bunlar 'avârız ve sâ'ir emr-i şerîfim ile vâki' tekâlifden ala ve evsat ve edna i'tibâriyle tahammüllerine göre hisselerine düşeni edâ idüb kusûrları yoğiken karye-i mezbûrede sâkin zimmî tâ'ifesi kendü hisselerine düşen tekâlifi tahfif ve hilâf-ı kânûn bunların üzerlerine tahmil ve gadr ve ta'addî itmeleriyle bundan âkdem hilâf-ı kânûn ol-vechile ta'addîleri emn ve hisselerine düşen bunlar ile edâ itmek üzere taraf-ı şer'den i'lâm-ı şeri virilmiş iken yine hilâf-ı kânûn ol-vechile gadrden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince 'amel olunub mesfûrların hilâf-ı kânûn ol-vechile zâhir olan gadr ve ta'addîleri men' ü def' ve hisselerine düşeni bunlar ile edâ itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ca. Sene 1161.

Sahife No: 244

Hüküm No: 1010

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel 1161[9-18 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve ()kâdîlarına hükm ki,

Sen ki, Karahisâr-ı Şarkî kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed zîde-fazlehusun, mektûb gönderüb medine-i Karahisâr-ı Şarkî sükkânından Kızıll-zâde Ali Ağa dimekle

ma'rûf kimesne meclis-i şer'e varub medine-i mezbûrede sâkin dergâh-ı mu'allâm yeniçerîleri ortalarından otuz bir bölüğün neferatından isimleri ma'lûm yeniçerîler bin yüz altmış senesinde ikinci cemaatin neferatlarıyla sukda leylen ve neharen birbirleriyle muhârebe iderler iken sâlifü'z-zikr otuz bir bölüğün neferatı mezkûrlar bunun çarşuda malın aldığı hanında odasının kilidlerin kırub içinde bir sandık ve bir meşince dahilinde defter mücebince olan malını ve odasının sâ'ir eşyâsın yağma idüb gadr itmeleriyle mezbûrlardan tahsîl olunmak için keyfiyeti der-devlet-i medârıma i'lâm idivir deyu ilhah ve fi'l-hakîka mezbûrlar hîn-i muhârebede merkûm Ali'nin odasının kilidlerin kırub dahilinde olan bir sandık ve bir meşince ve sâ'ir eşyâsın yağma itdüklerine senin dahi ilmin muhit olmağla vâki' hali hükmi-hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs azr eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ca. Sene 1161.

Sahife No: 244

Hüküm No: 1011

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel 1161[9-18 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlisî vezîre ve Hınıs ve () kâdîlarına hükmi ki,

Mustafâ nâm kimesne 'arz-ı hâl idüb Hınıs sancağında ve nâhiyesinde ve Derveld nâm karye ve gayrîden üç bin akçe tîmâr buna tevcîh ve Erzûrûm cânibi ser-'askeri ve Haleb vâlisî olub Erzûrûm muhâfazasına ta'yîn olunan Ahmed Paşa'nın ma'iyetinde hidmete me'mûr olduğu hasebiyle kaydına şerh virilmiş iken şerhi ref ve bayrağı altında mevcûd olmak için Kars'a azim ve tasallut-ı adadan vüsûl müyesser olmadığı cümlelerin ma'lûmu iken tîmâr-ı mezbûr bunun nâ-mevcûdundan mîr-i mîrândan Ali'ye tevcîh ve yedinde olan rûz-nâmçeye nazar olundukda vüsûle tarik olduğun Erzûrûm vâlisî ve kâdîsı arz ve tîmâr-ı mezbûr merkûm Ali'nin ref'inden elli dokuz senesi Şa'bân'ının on birinci gününde buna ibkâ ve âstâne-i sa'âdetimden berât ve ba'dehu bin yüz altmış Recebi'nin guresinden bunun ref'inden mezkûr Ali'ye tevcîh ve berât ve ba'dehu yine altmış senesi Şa'bân'ının altıncı gününden merkûm Ali'nin ref'inden yine merkûm Mustafâ'ya ibkâ ve

âstâne-i sa'âdetimden berât-ı şerîfimle üzerinde iken altmış senesi Zi'l-ka'desi'nin dördüncü gününden hasâd i'tibâr olunmayub tahvîl târihi mu'teber iken ve tereke-i mahsûl zimmetinde olub bunun tahvîli târihine düşmüş iken merkûm Ali hasâdlar i'tibârile bunun zikr olunan senelerde berâtı mücebince tahvîli târihine düşen mahsûlünü ahz ü kabz idüb gadr eyledüğün bildirüb berâtı mücebince tahvîli târihine düşen mahsûlü alıvirilüb mezkûr Ali'yi hilâf-ı kânûn hasâd i'tibârile inad ve nizâ' ve ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere zikr olunan târihlerde mezkûr Mustafâ'ya ve merkûm Ali'ye ibkâ ve tevcih olunarak hâlâ merkûm Ali'nin berât ile üzerinde oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ca. Sene 1161.

Sahife No: 244

Hüküm No: 1012

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel [1]161[9-18 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mehmed ve Seyyid Mahmûd ve Seyyid Mustafâ ve Seyyid Abdülahad ve Seyyid () zîde-şerefuhum gelüb bunların Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Kaşıkçı ve İşviran nâm karyeler topraklarında bi'l-fi'l zabt ü tasarruflarında hâne-i 'avârıza bağı tekâlif alınmak icâb ider kadîmî emlâk ve yerleri olmayub dahl icâb itmez iken karye-i mezbûran âhâlîlerinden olub ayanlık iddi'âsında olan Alaaddin oğlu Mehmed ve İshak ve Küçük İbrâhîm ve Kara Hüseyin ve dahi sâ'irleri birbirleriyle müttefik ve mücerred ta'cîz ve celb-i mâl kasdıyla üzerlerine nazil olan 'avârız ve imdâd-ı hazeriye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' olan tekâlifi siz dahi bizimle ma'ân virin deyu ta'addî ve ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından dahi bilâ-emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda hüccet-i şer'iyeye ve sâ'ir senedâtları olduğun bildirüb hüccet-i şer'iyeleri mücebince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye rencîde

itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ca. Sene [1]161.

Sahife No: 244

Hüküm No: 1013

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel 1161[9-18 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Kırık nâhiyesine tâbi’ Kaşıkçı ve İşviran nâm karyeden sâdât-ı kirâmdan Hafız Seyyid Mahmûd ve Seyyid () zîde-şerefuhum gelüb bunlar sahîhün-neseb sâdât-ı kirâmdan olub isbât-ı nesl eylediklerine İstanbul nükebasından yedlerinde temessük ve hüccetleri olmağla kendü maişetleriçün besledikleri yüz ellişer res koyunlarından adet-i ağnâm talebiyle rencîde olunmaları icâb itmez iken adet-i ağnâm cem’ine me’ mûr olanlar kanâ’at itmeyüb hilâf-ı kânûn yüz ellişer res koyunlarından dahi adet-i ağnâm mütâlebesiyle ta’addîden hâlî olmadıkların bildirüb men’ ü def’ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ca. Sene [1]161.

Sahife No: 245

Hüküm No: 1014

Tarih: [21-29] Cemaziyelevvel sene 1161 [19-27 Mayıs 1748]

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Mişlinoz nâm karye sâkinlerinden Aslıhan ve karındâşı Toros nâm zimmîler gelüb bunların babaları () nam zimmi mürd oldıkda karye-i mezbûre toprağında zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ idegeldiği bir kıt'a tarlası be-hasbel-kânûn meccanen bunlara intikâl idüb bunlar dahi ol tarlayı on beş seneden mütecâviz zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ idüb ve bu makûle on sene mürûr iden toprak da'vâsının istimai memnû' iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Kalok nâm zimmî zuhûr ve şirrete sülûk ve ol zikr olunan tarlasın merkûmeden mukaddem benim babam () nâm zimmînin tasarrufunda idi deyu kendüye mu'în kâdiya bezl ü irtişa ile müzevvir hüccet peyda ve ol tarlayı yedinizden alub zabt iderim deyu hilâf-ı kânûn füzûlî müdâhale ve ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık yedlerinde çatal fetâvâ-yı şerîfe olduğun bildirüb fetâvâ-yı şerîfeleri mücebince 'amel olunub mesfûrun hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i fetâvâ-yı münif ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ca. Sene 1161.

Sahife No: 245

Hüküm No: 1015

Tarih: [21-29] Cemaziyelevvel sene 1161 [19-278 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdisına hükm ki,

Erzûrûm sâkinlerinden ulema ve meşayihden Eş-Şeyh İsmâ'îl zîde-salahu gelüb mûmâ-ileyh kendü hâlinde ve daima va'z ve nush ile meşgul olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü hareketi ve üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmayub bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken Erzûrûm gümrükçisi İsmâ'îl Ağa dimekle ma'rûf kimesne ba'zı âshâb-ı âgrâzın hilâf-ı inhâ tahrikiyle hukûk iddi'âsıyla üzerine musallat ve merkûme deyni ve kefâleti yoğiken bundan âkdem bî-gayr-i hak ve füzûlî iki yüz gurûşdan mütecâviz akçesini ahz ve gadr eylediğinden gayri dürlü mevâd isnadıyla bî-gayr-i hak akçe talebiyle rencîde ve ta'addîden hâlî olmayub kemal-i mağduriyetinden âhvâli diğergun ve perîşân

olduğun bildirüb Şer'le görilüb merkmn ol-vechle olan mdhale ve ta'addisi men'  def' olunmak bbında hükm-i hmynum rec eylediği ecilden mahallinde Şer'le görilmek içün yazılmıŐıdır.

F evhir-i Ca. Sene 1161.

Sahife No: 245

Hüküm No: 1016

Tarih: [21-29] Cemaziyelevvel sene 1161 [19-278 Mayıs 1748]

Erzrm vlsine ve monlsına hükm ki,

Erzrm skinlerinden Melkon ve Bagdasar nm zimmiler gelüb Fırzıflığı nm zimmnin Deli Fırız oğlu Mardiros nm zimmide olan b-temessük ma'lme'l-mikdr akçesini vekaleten bunlar ahz ve mesfr Fırız zimmie teslim idüb Şer'n bunlara dahl olunmak icb itmeyüb ve meblağ-ı mezbrde mürd olan babası Ohan nm zimmnin bir dürlü 'alkası olmayub ve mesfr Ohan zimm haytında meblağ-ı mezbrde benim 'alkam yokdur. Mesfr Fırız zimmnindir deyu ikrar dahi itmiş iken mesfr Ohan zimm mürd olmağla Erzrm skinlerinden beytül-mal emni İsm'l Ağa dimekle ma'rf kimesne ve meblağ-ı mezbr mürd-i mesfr Ohan zimmnindir. Siz vekaleten ahz ve mesfr Fırız zimmie teslim eylediniz. Sizden alurum. Beytül-male düşdü deyu üzerlerine Şer'n bir nesne sbit olmadın hilf-ı Şer'-i Őerf mdhaleden hl olmaduğun ve bu bbda da'vsına muvfik fetv-yı Őerfeleri olduğun bildirüb mcebince Şer'le görilüb ol-vechile ta'addisi men'  def' olunmak bbında emr-i Őerfim rec eyledikleri ecilden mahallinde Şer'le görilmek içün yazılmıŐıdır.

F evhir-i Ca. Sene 1161.

Sahife No: 245

Hüküm No: 1017

Tarih: [1-10] Cemaziyelâhir sene 1161 [29 Mayıs-7 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Ebu'l-Hayr ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî sancağında Ebü'l-Hayr kazâsı muzâfâtından Nezirlü nâhiyesine tâbi' ze'âmet karyelerinden Bavi nâm karye âhâlîsi gelüb bunlar karyeleri toprağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden müteveccih olan 'öşrlerin ve üzerlerine lızım gelen resm-i bennak ve irişüb kâr ü kisbe kadir mücerredleri resm-i mücerredlerin kânûn ve defter mücebince karyeleri sûbaşılara edâda kusûrları olmayub hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle bir vechile rencîde ve remîde olunmaları îcâb itmez iken karyeleri zâ'imleri ve tarafından sûbaşıları bunların â'sâr ve rüsûmların kânûn ve defter mücebince almağa kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn defterden ziyâde talebi ve cebren ahz ü kabz re'âyâ fukarâlarını rencîde ve ol-vechile âhvâlleri diğergun ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is ü bâdî olduğun bildirüb kânûn ve defter mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn ziyâde talebiyle rencîde ve remîde itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Bedrlü nâhiyesine tâbi' altı aded re'âyâ ve bir zemîn ve bir nefer mevkuf ve hâsılı tahtında bennak ve şa'ir yekûn-ı ma'-gayrehu iki bin akçe yazûsu olan karye-i Bavî defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde beş yüz akçesi ifrâz ve Akşehir nâhiyesine tâbi' Sürâhî nâm karye ve ma'-gayrehâ birikdirilüb yiğirmi bin akçe ze'âmet bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun icmâlî bozulmamak üzere on bir bin dokuz yüz otuz beş akçesi Akşehir nâhiyesinde Anderyas nâm karye ve gayrîden elli iki bin üç yüz yetmiş beş akçe ze'âmete ber-vech-i iştirâk mutasarrıf Ahmed ve Mehmed Emîn veledân-ı Şefik'in ze'âmetleri mülhakâtı ve üç bin kırk beş akçesi dahi İbrâhîm'in tîmârı ve beş bin yiğirmi akçesi dahi kurâ-yı merkûm ve gayrîden yedi bin akçe tîmâra mutasarrıf Ahmed'in kaydında ve yine defter-i icmâlde karye-i Bavi el-mezbûrenin iki bin akçesi yazû-yı mezkûrundan bir def'a dahi bin dört yüz elli akçesi ifrâz ve Camaş nâhiyesine tâbi' Hisartek nâm karye ve ma'-gayrehâ birikdirilüb yiğirmi altı bin yüz yetmiş akçe ol-dahi ze'âmet bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen Mustafâ'nın ze'âmeti olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Sahife No: 246

Hüküm No: 1018

Tarih: [11-20] Cemaziyelâhir sene 1161 [8-17 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlsine, Milas ve kâdîlarına hükm ki,

Milas kazâsına tâbi' Yıvadi nâm karye sâkinlerinden () nâm kimesne gelüb kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Fatıma nâm hâtûnu bu bundan âkdem rızasıyla sekiz bin akçe mehr tesmiyesiyle şühûd mahzarında kendüye akd-i nikâh idüb bu diyâr-ı âherde iken mezbûre bunun cariyesinde dokuz sene sâkine olub ve bu nafaka ve kisvesin görüb menkûhası mezbûreye bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken Milas kazâsı sâkinlerinden zümre-i eşkiyadan Veli nâm kimesne mütegalibe ve cebabireden olub kendü hâlinde olmaduğundan nâşî bu makûle nikâh üzerine nikâh şer'ân sahîh değıl iken menkûhası mezbûreyi tekrâr kazâ-i mezbûre sükkânından karındâşı Hüseyin nâm kimesneye dahi akd-i nikâh idüb ve alub zabt ve gadr murâd eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb voyvodaları ma'rifetiyle şer'le görilüb menkûhası mezbûre alıvirilüb ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1161.

Sahife No: 246

Hüküm No: 1019

Tarih: [11-20] Cemaziyelâhir sene 1161 [8-17 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlsine, Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ahmed nâm sipâhî südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında Şemseddin nâhiyesine tâbi' Talilü nâm karye ve gayrîden on bir bin yüz yigirmi akçe tîmâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tîmârı mülhakâtından Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Aşşehr-i Hüssâmsaz nâhiyesine tâbi' on üç bin akçe yazûsu olan Mekhus nâm karyede müşterekleri olan yine livâ-i mezbûrde Turan naiyesine tâbi' Bayram Şah-ı Bâlâ nâm karye ve gayrîden yigirmi iki bin dokuz yüz yigirmi altı akçe ze'âmete mutasarrıf Hüseyin veled-i Mehmed ve yine karye-i Bayram Şah-ı Balâ el-mezbûre ve gayrîden yigirmi iki bin dokuz yüz yigirmi sekiz akçe ze'âmete mutasarrıf Hasan veled-i Halîl ve yine marüz-zikr Talilü nâm karye ve gayrîden yigirmi iki bin altı yüz otuz bir akçe ze'âmete ber-vech-i tekaüd Mustafâ kilârî-i hassa ve Şirân nâhiyesine tâbi' Maskur nam karye ve gayrîden kırk dört bin on akçe ze'âmete mutasarrıf dergâh-ı mu'allâm çavûşlarından Ömer hâne-i seferli sâlifü'z-zikr Mekhus karyesinin vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtından berâtları yazûlarına göre hisselerine isâbet ideni ahz ü kabza kanâ'at itmeyüb ziyâdeye tecâvüz ve bunun hissesine düşeni ahz ü kabz eylediklerin bildirüb karye-i mezbûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekleri mezkûrlar ile kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmundan taksîm vechi üzere herkese hisselerine düşeni kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî müşterekleri mezkûrları ziyâdeye teacvüz ve bunun hissesine bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda Akşehr nâhiyesine tâbi' on üç bin akçe yazar Mekhus Kestel nâhiyesine tâbi' Göcekli nâm karye ve gayrehu ile birikdirilüb yigirmi sekiz bin altı yüz elli akçe yekûnundan dört bin yüz doksan dört akçe gayr-i ez bozundu ze'âmet-i Ahmed ve beş bin yedi yoz doksan dört akçesi Hüseyin veled-i Ömer ve beş bin yüz bir akçesi Hasan veled-i Halîl ve dört bin iki yüz elli dokuz akçesi tekaüd Mustafâ kilari-i hassa ve dokuz bin üç yüz iki akçesi defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere dergâh-ı mu'allâm çavûşlarından Ömer hâne-i seferli kaydında olmağın bu takdîrce min-gayr-i ez bozundu 'an-ze'âmet-i ber-mûceb-i taksîm Mekhus karyesinden bin dokuz yüz üç akçe merkûm Ahmed ve iki bin iki yüz yigirmi dokuz akçe Hüseyin veled-i Mehmed ve iki bin üç yüz on beş akçe merkûm Hasan veled-i Halîl ve bin dokuz yüz otuz üç akçe tekaüd Mustafâ kilari-i hassa ve dört bin iki yüz yigirmi akçe Ömer Çavûş hâne-i seferlinin hisselerine isâbet ve iktizâ eyledüğün bi'l-fi'l defter emîni olan Mehmed Rakım dâme-mecduhu arz itmeğın arzi mûcebince 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1161.

Sahife No: 246**Hüküm No: 1020****Tarih: [1-10] Receb sene 1161 [27 Haziran-6 Temmuz 1748]**

Erzûrûm vâlsine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Ali ve Halîl nâm kimesneler gelüb vadi-i Vasgerden cari olan su Erzincân kazâsına tâbi' Bagavir mezra'ası dimekle ma'rûf mahalde vâki' mutasarrıf oldukları bağçelerine icrâ ve kadîme mugâyir bî-vech-i şer'î ta'addî itmeleriyle bundan mürâfa'a-i şer' oldukların ve zikr olunan suda mezbûrların 'alâkaları olmayub kadîmü'l-eyyâmdan berü mahal-i mezbûrde bunların bağçelerine cerayan ve eşcar ve mezruatların sa'y ve intifâ' idegeldikleri suları olduğu şer'ân sâbit ve mezbûrların bî-vech mu'ârazadan men ve kadîmîsi üzere hükm birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'îye virilmiş iken mezbûrlar memnû' olmayub ol hüccet-i şer'îye kadîme mugâyir kema-fi'l-evvel müdâhaleden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfik fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îye mücebince kadîmîsi üzere 'amel olunub mugâyir-i hüccet-i şer'îye ve kadîm mezbûrların müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i B. Sene 1161.

Sahife No: 247**Hüküm No: 1021****Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1161 [9-18 Mayıs 1748]**

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî hassı voyvodası () zîde-mecduhuya hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı müstahfizlarından El-Hâc Süleymân bin Abdullah nâm müstahfiz sütte-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı gedik tîmârı karyelerinden Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Ciledir nâm karyesinin mümtâz ve muayyen hudûdu dahilinde kadîmü'l-eyyâmdan berü 'öşr ü resmi gedik tîmârı tarafından alınagelen yerlere âherden bir dürlü dahl olunmak îcâb itmez iken civârında vâki' Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' İsrail nâm karyede vâki' Çomaklı dede Zâviyesi'nin zâviye-dâr ve vakfının mütevellîleri olan Seyyid Şeyh Mustafâ bin İsmâ'il ve Seyyid Şeyh Halîl bin Ali ve Seyyid Şeyh Veli bin Ahmed ve Seyyid Şeyh Hasan bin Münci ve Seyyid Şeyh Alin bin Mustafâ nâm kimesneler zuhûr ve birbirleriyle müttefik ve ol-yerler bizim mütevellîleri olduğumuz mezkûr İsrail karyesi toprağındandır. 'öşr ü resmini biz ahz ü kabz ideriz deyu hilâf-ı kânûn ve kadîme mugâyir füzûlî müdâhale ve mukaddemâ mahal-i nizâ'ın üzerinde mürâfa'a-i şer''-i şerîf olduklarında nizâ' olunan yerlerin bir tarafı Ferhin kayası ve andan sürüb keçi yoluna ve Kızıl Çakal ve Kavfulü Bozan ve çatal kayayı muntehi işbu hudûd ile mahdud yerler bunun gedik tîmârı karyesi toprağından olub kadîmden berü 'öşr ü resmin gedik tîmârı tarafından alına gelüb şühûd-ı udul ile şer'ân sâbit ve zâhir ve mezkûrlar mu'ârazadan men birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmiş iken eşirradan olmalarıyla memnû' ve mündefi' olmayub ol hüccet-i şer'iyeye ve kadîme mugâyir hilâf-ı kânûn nizâ' ve ta'addîden hâlî olmadukların bildirüb hüccet-i şer'iyesi mücebince 'amel olunub ol yerlerin 'öşr ü resmin kadîmîsi üzere gedik tîmârı tarafından kendüye ahz ü kabz itdirilüb zâviye-dâr-ı mezkûrları kadîme ve hüccet-i şer'iyeye mugâyir bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ca. Sene 1161.

Sahife No: 247

Hüküm No: 1022

Tarih: [21-29] Cemaziyelevvel sene 1161 [9-18 Mayıs 1748]

Habs-mane kâdîsına hükm ki,

Kazâ-i mezbûre âhâlîsi gelüb yerlûden nâ'ib olmak memnû' iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Yanık oğlu Ahmed ve Osmân nâm kimesneler yerlûden olmalarıyla her gelen kâdîlara nâ'ib olub fukarâyı zûlm ü ta'addî ve tecâvüzlerinden ma'adâ hâlâ kazâ-i mezbûr mahkemesinde tarafından nâ'ib olan Ahmed nâm kimesne kendü hâlînde olmayub fukarâyı zûlm ü ta'addî ve ehl-i 'örf ile yek-dil ve iki hasım bir da'vâ ile mahkemeye vardukda ahz-ı rüşvet ile nâ-hak tarafın himâye ve bunun emsâli zûlm ü ta'addî ve tecâvüz itmekle mezbûr niyabetden azl ve mezbûr niyabet hizmetinde istihdam olunmamak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ca. Sene 1161.

Sahife No: 247

Hüküm No: 1023

Tarih: [21-29] Cemaziyelevvel sene 1161 [19-27 Mayıs 1748]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hükm ki,

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Şiran nâhiyesine tâbi' () nâm karye re'âyâları südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb nâhiye-i mezbûrede vâki' rугan-ı nısf-ı yaylak-ı Gavur Dağı deyu resmi defter-i hâkânîde sâhib-i arza hâsıl yazılmış kadîmî yaylağa bunların ab-'anced sâhib-i arz temessükiyle mutasarrıf olmalarıyla beher sene zamânında koyun ve sâ'ir hayvânâtlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyunda intifâ' ve tahammüllerine göre yaylak resmlerin sâhib-i arza edâ idüb bir vechile müdâhale olunmaları îcâb itmez iken sâhib-i arz kanâ't itmeyüb hilâf-ı kânûn ziyâde talebiyle rencîde ve ta'addî olundıkların bildirüb defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunub ziyâde talebiyle zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledükleri ecilden defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Şiran nâhiyesine tâbi' rугan-ı nısf-ı yaylak-ı Gavur Dağı virdiği ve Yassı Çemen ve Yassı âher beher hâne-i yükü fî sene üç bin akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde Şiran nâhiyesinde Birfi'l nâm karye ve ma'-gayrehâ biriküb

havâs-ı hümâyûnum mülhakâtından oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ca. Sene 1161.

Sahife No: 247

Hüküm No:1024

Tarih: [21-29] Cemaziyelevvel sene 1161 [19-27 Mayıs 1748]

Erzûrûm vâlsine, Kuruçay ve Gercânis kâdîlarına hükm ki,

Zü’emâdan Mehmed gelüb taht-ı kazânızda sâkin ma’lûme’l-ism kimesneler zimmetlerinde bin yüz elli senesinden berü iki yüz yetmiş gurûş alacağı olmağla taleb eyledikde edâda ta’allül eylediklerin bildirüb şer’le görilüb alivirmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ca. Sene 1161.

Sahife No: 248

Hüküm No: 1025

Tarih: [11-20] Cemaziyelâhir sene 1161 [8-17 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlsine, Baybûrd ve kâdîlarına hükm,

Baybûrd kasabası mahallatından () nâm mahalle sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne gelüb bu kızını Saliha nâm sagîreyi kimesneye akd itmeyüb bir dürlü müdâhale ve ta’addî olunmak îcâb itmez iken yine kasaba-i mezbûre mahallatından ve Hasan Efendi Mahallesi sâkinlerinden İsmâ’îl nâm kimesne zuhûr ve ve sen kızın sagîre-i mezbûreyi benim vasisi

olduğım Tekyeli oğlu Mehmed Ağa dimekle ma'rûf müteveffânın oğlu İsmâ'il nâm sagire virmiş idin deyu hilâf-ı şer' müdâhale ve terâfu'-i şer' oldıklarında şâhid-i zor peyda ve müdde'âsın bir vechile şer'ân isbât idemeyüb iddi'âsı lagv ve müdâhalesi bî-vech-i şer'î olduğun zâhir ve hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addîsi men birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'îye virilmiş iken mezkûr yine mündefi' olmayub hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye müdâhale ve ta'addîden hâlî olmaduğun bildirüb hüccet-i şer'îye mücebince 'amel olunub mezkûrun hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1161.

Sahife No: 248

Tarih: 1026

Hüküm No: [1-10] Cemaziyelâhir sene 1161 [29 Mayıs-7 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlsine, Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Erzûrûm kazâsı muzâfâtından Emre nâhiyesine tâbi' Yörük nâm karye sâkinlerinden Küçük oğlu Markos nâm zimmî südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîsi olmayub ve üzerine dahi şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sükkânından Şa'bânoğulları Halîl ve Osmân nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred celb-i mâl ve ta'cîz kasdıyla birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve on sene mukaddem babam Küçük nâm zimmîye otuz guurş karz akçe virdün. Senden mürabaha aluruz deyu iddi'â ve müdde'âların vech-i şer'î üzere isbât itmedin hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak füzûlî ve cebren bin yüz elli senesinde bunun beş yüz gurûşun alduklarından ma'adâ sen de mürabaha nâmıyla iki yüz gurûşumuz dahi vardır. Senden aluruz deyu füzûlî müdâhale ve ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak füzûlî ve cebren aldukları ol-mikdâr gurûşu alıvirilüb bî-vech-i şer'î ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak fima-bad mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf

ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylemeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i C. Sene 1161.

Sahife No: 248

Hüküm No: 1027

Tarih: [11-20] Cemaziyelâhir sene 1161 [8-17 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisi vezîre, Kelkîd ve () kâdîlarına hükm ki,

Es-seyyid Ebûbekr nâm kimesne sütte-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîsi olmayub ve üzerine dahi şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Kelkîd kazâsı sâkinlerinden ve eşirra ve mütegalibeden Abdullah nâm kimesne ile babası Süleymân nâm kimesne birbirleriyle yek-dil ü yek-cihet ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak füzûlî ve cebren bunun bir çift öküzü ile yetmiş üç gurûş nukûd akçesin alub ziyâde gadr-i küllî eyledikleri ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince ol-tarafa âher husûs için emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı mu'allâm çâvûşlarından () çâvûş zîde-kadrehu ma'rifetiyle şer'le görilüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i ve bî-gayr-i hak füzûlî ve cebren alub zabt eyledikleri bir çift manda öküzü ile ol-mikdâr gurûşu bi't-tamâm alıvirilüb bî-vech-i şer'î ta'allül ve muhâlefet itdirmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1161.

Sahife No: 248

Hüküm No: 1028

Tarih: [11-20] Cemaziyelâhir sene 1161 [8-17 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine, Gercaniş ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Abdullah nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı Gercaniş kazâsına tâbi' tîmârı karyelerinden ve () ve tevabii karyelerinin bin yüz elli senesinin vâki' olan â'sâr ve sâ'ir hukûk ve rüsûmunu tarafından sûbaşısı Mustafâ nâm kimesne kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikde kurâ-yı mezkûre re'âyâlarından ba'zılar hevâlarına tâbi' ekrâd tâ'ifesinden ba'zı kimesnelere istinâden kurâ-i mezbûre re'âyâsın tahrik ve ıdlal ve â'sâr ve sâ'ir hukûk ve rüsûmunun kânûn ve defter mücebince tarafından sûbaşısı mezkûrun ahz ü kabz muhâlefet ve ta'addî ve tîmârı mahsûlünün kesr ü noxsân tertîbine bâ'is ü bâdî oldukların bildirüb hilâf-ı kânûn ol-vechile olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1161.

Sahife No: 248

Hüküm No: 1029

Tarih: [11-20] Cemaziyelâhir sene 1161 [8-17 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine, Pâsîn ve () kâdîlarına hükm ki,

Ulema ve meşayihden Şeyh İsmâ'îl zîde-salahu gelüb Pâsîn kazâsı muzâfâtından () nâhiyesine tâbi' Karahula Çiftliği nâm karye toprağında bunun bi'l-fi'l zabt ü tasarrufunda 'avârız hânesine bağı tekâlif alınmak îcâb ider emlâk ve arâzîsi olmayub tekâlif talebiyle rencîde olunmak iktizâ itmez iken karye-i mezbûre âhâlîsi emr-i şerîf ile vâki' olan tekâlifden sen dahi bizimle hisse vir deyu hilâf-ı kânûn müdâhale ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı kânûn tekâlif talebiyle ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediğı ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1161.

Sahife No: 249**Hüküm No: 1030****Tarih: [11-20] Cemaziyelâhir sene 1161 [8-17 Haziran 1748]**

Erzûrûm vâlisine, Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Bayezid kal'ası nâhiyesi sâkinlerinden Kaspar nâm zimmî gelüb bu kendü hâlinde iken yine nâhiye-i mezbûre sâkinlerinden Mahmûd Beğ ve Çaçnigîr Osmân Ağa dimekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli senesinde bunu ahz ü habs ve bî-gayr-i hak ma'lûme'l-mikdâr gurûşun ahz, ziyâde gadr ve tadadı eyledüğün bildirüb ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1161.

Sahife No: 249**Hüküm No: 1031****Tarih: [11-20] Cemaziyelâhir sene 1161 [8-17 Haziran 1748]**

Erzûrûm vâlisine, Kars-ı Erzûrûm ve () kâdîlarına hükm ki,

Tüccâr tâ'ifesinden Vani nâm zimmî gelüb mâlik olduğu malulem-aded eşyâların Kars kazâsı sâkinlerinden Yanican ve karındâşı Şahnizar nâm zimmîlere bin yüz elli senesinde bin yüz gurûşa bey' ve teslîm idüb ba'dehu semeni olan meblağ-ı mezbûru taleb eyledikde mücerred def kasdıyla biz ol eşyâları kazâ-i mezbûrden () ve nâm kimesneden bey' eyledik. Anlardan akçesin alamadık deyu virmekte ta'allül itmeleriyle birkaç def'a davet-i şer olundukda itâ'at-ı şer itmeyüb taht-ı kazânızda firâr üzere olduğun ve fetvâ-yı

şerîfe olduğun bildirüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1161.

Sahife No: 249

Hüküm No: 1032

Tarih: [11-20] Cemaziyelâhir sene 1161 [8-17 Haziran 1748]

Gümüş-hâne ve () kâdîlarına ve Gümüş-hâne emînine hükm ki,

Gümüş-hâne'de sâkin Osmân nâm kimesne gelüb Gümüş-hâne'de mülk hamamı mutasarrıf Mehmed Beğ dimekle ma'rûf kimesne mutasarrıf olduğu mülk hamamını buna İstanbul'da bey'-i bât-ı kati ile bey' ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'îye virilüb bir dürlü dahl olunmak îcâb itmez iken mezbûr Mehmed Beğ fevt olmağla kazâ-i mezbûrde sâkin varisleri Nuğman ile () ve () nâm hâtûnlar zuhûr ve şirrete sâlik ve mücerred celb-i mâl sevdâsıyla müteveffânın sana fûruht eylediği hamamı tutmazır. Mirasına idhal ideriz deyu bî-vech-i şer'î muhâlefet üzere oldukların bildirüb hüccet-i şer'îyesi mûcebince 'amel olunub bî-vech-i şer'î müdâhaleleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1161.

Sahife No: 249

Hüküm No: 1033

Tarih: [11-20] Cemaziyelâhir sene 1161 [8-17 Haziran 1748]

() kâdîsına ve Karahisâr-ı Şarkî nâ'ibine, Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Halîl zîde-şerefuhu gelüb Karahisâr-ı Şarkî sâkinelerinden olub validesi Fatîma nâm hâtûn bundan âkdem bin yüz elli senesinde müteveffîye oldıkda muhalledatı ırs-ı şer'le bununla kazâ-i mezbûrede sâkine Aîşe nâm hâtûna intikâl idüb lâkin muhalledat-ı mezbûre kısmet-i adile ile taksîm ve herkes 'alâ-mâ-farzullahi te'alâ hisse-i şer'iyesini ahz itmeksizin hemşiresi mezbûre iki bin beş yüz gurûşluk sîm ü zer ve esvab ile iki aded sîm kemer ve incü ve altun nefcile ve incü gerdanlık ve sâ'ir ma'lûme'l-mikdâr eşyâyı bunun haberi yoğiken alub ihtifa ve firâr ve dahi kazâ-i mezbûreye gelmekle taleb ve hissesini almak murâd eyledikde bî-vech-i şer'î ta'allül üzere olduğun bildirüb şer'le görilüb hemşiresi mezbûrenin hufyeten ahz eyledüğü emvâlden 'alâ-mâ-farzullahi te'alâ hissesine isâbet iden her ne ise tamâmen tahsîl ve bî-kusûr kendüye alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf bir vechle ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1161.

Sahife No: 249

Hüküm No: 1034

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1161 [18-26 Haziran 1748]

İskefser ve kâdîlarına, Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

İskefser kazâsı sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb İskefser kazâsı sükkânından Osmân nâm sipâhînin kızı Hanife'yi bin yüz elli senesinde kendüye tezevvüc murâd itdükde babası merkûm Osmân bana nefsim için bir mikdâr akçe virmedikçe nikâh itdürmem deyu kendi nefsiçün bir mikdâr akçesini ahz ve ba'dehu mezbûreyi tezevvüc eyleyüb ve merkûm Osmân'ın buna gayz ve 'adâveti olmağla hevâsına ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak ma'lûme'l-mikdâr akçesini dahi füzûlî ahz ve buna ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb merkûmun vech-i meşrûh üzere bî-gayr-i hak ahz eylediği akçesi kendüye alıvirilüb icrâ-yı hak

olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1161.

Sahife No: 249

Hüküm No:1035

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1161 [18-26 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdisına hükm ki,

Kazâ-i mezbûre tâbi' Oturî nâm karye âhâlîsi gelüb kadîmden bunların karyelerine cari ve mezruatlarını saky ü şürb ve intifâ' idgeldikleri sularında âherin bir vechile 'alâkası îcâb itmez iken yine kazâ-i mezbûre tâbi' civârlarında vâki' Ağılsur nâm karye âhâlîleri ol suyu kadîme mugâyir mecrâsından ihrâca ve bunların karyelerine cereyandan kat' ve zaruret ve müzayakalarına bâ'is oldukların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfik fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb ol su kadîmîsi üzere karyelerine icrâ itdirilmek bâbında hükm recâ eyledikleri ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1161.

Sahife No: 250

Hüküm No:1036

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1161 [18-26 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine, Erzûrûm mollâsına hükm ki,

Erzûrûm kazâsı muzâfâtından Mirsokola nâhiyesine tâbi' Kötide nâm karye âhâlîsi gelüb karye-i mezbûre toprağında vâki' kadîmü'l-eyyâmdan berü koyun ve sâ'ir davârları ra'y olunub otundan ve suyundan intifâ' idegeldikleri Torza Köyü dimekle ma'rûf kadîmî mera yerlerinde âherin 'alâkası olmayub bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken karye-i mezbûreden Yahyâ nâm kimesne zuhûr ve ben ol mera yerlerini karye-i mezbûrenin sipâhîlerinden tâpû ile aldum. Yedimde tâpû temessükü vardır. Zabt ü zirâ'at iderim. Sizin hayvânâtları ra'y itdirmeziz deyu hilâf-ı kânûn müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîf virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince 'amel olunub kadîmîsi üzere koyun ve sâ'ir davârları ra'y itdirilüb mezbûra hilâf-ı kânûn ol-vechile muhâlefet ve ta'addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1161.

Sahife No: 250

Hüküm No: 1037

Tarih: [11-20] Cemaziyelâhir sene 1161 [8-17 Haziran 1748]

Kemâh ve kâdîlarına ve Kemâh voyvodasına hükm ki,

Kemâh kazâsına tâbi' Zaverli Sakili nâm karye âhâlîlerinden () ve () ve dahi ba'zıları gelüb bunların kimesneye deyn ve kefâletleri olmayub kendü hâllerinde arzlarıyla mukayyed üzerlerine şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken nefsi Kemâh sâkinlerinden Hafız Mustafâ nâm kimesne zuhûr ve sizin karyeniz sipâhîsinin yediyle bana ma'lûme'l-keyl mahsûl virile gelmekle sizden alurum deyu sipâhî-i mezkûrden almayub hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf bunları ahz ve elli gurûş akçelerin gasb ü gâret ve ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mücebince şer'le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf gasb ve ahz eyledüğü meblağ-ı mezbûr bunlara alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1161.

Sahife No: 250

Hüküm No: 1038

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1161 [18-26 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına hükm ki,

Alemdar-ı Sani Ağa dimekle ma'rûf kimesne gelüb Erzûrûm sâkinlerinden Kayseriyeli Mehmed nâm kimesneden bin yüz elli senesinde yüz yetmiş beş gurûş ile bir re's at virüb mezbûrden bir re's cariye iştira idüb mezbûreyi İstanbul'a getürüb ve Bekir Mehmed nâm kimesneye bey' eyledüğünden sonra cariye-i mezbûre hürrül-asl olduğunu vech-i şer'î üzere isbât ve kendüyü esirlikden halâs itmekle kıbel-i şer'den bunun yedine virilen sened-i şer'iyeye mücebince meblağ-ı mezkûr ile atın hâlâ varub mezbûr Mehmed'den şer'le taleb ve mürâfa'a-i şer' murâd eyledikde mezbûr Mehmed virmemek için güna-gun tezvîrlerine tasaddî ve gadr-i küllî murâd eyledüğün ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb yedinde olan fetvâ-yı şerîfe ve sened-i şer'iyeleri mücebince şer'le görülüb mezbûrun zimmetinde vech-i meşrûh üzere sâbit olan hakkı ve bir re's atı bi't-tamâm tahsîl ve bî-kusûr girü buna alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek emrim olmuşdur.

Fî evâhir-i C. Sene 1161.

Sahife No: 250

Hüküm No: 1039

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1161 [18-26 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm monlâsına hükm ki,

Kazâ-i mezbûre tâbi' Tozi nâm karye âhâlîsi gelüb bunların karyelerine kadîmü'l-eyyâmdan berü cereyan iden şûrb ü intifâ' idegeldikleri mahsûs ve müstakil kadîmî sularında âherin 'alâkası olmayub kadîme mugâyir dahl olunmak îcâb itmez iken civârlarında vâki' yine karye-i mezbûre tâbi' Birziliha nâm karye âhâlîleri birbirleriyle yek-dil ve ol suyu füzûlî mecrâ-yı kadîmden ihrâca ve kendü karyelerine icrâ idüb hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm bunları şûrb ü intifâ'dan men ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmıdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mücebince 'amel olunub ol suyu kadîmîsi üzere bunların karyelerine icrâ itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1161.

Sahife No: 250

Hüküm No: 1040

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1161 [18-26 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm monlâsına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ahmed ve Abdülbâkî nâm sipâhîler gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldukları tîmârları karyelerinden Erzûrûm kazâsı muzâfâtından Mirsifoli nâhiyesine tâbi' Saklı Kesik nâm karye toprağında vâki' yaylaklardan defterde resm-i yaylak tîmârlarına hâsıl yazılmağla zikr olunan yaylak yerlerine zamânında civârında vâki' nâhiye-i mezbûre tâbi' Söğüdü nâm karye âhâlîleri koyun ve sâ'ir davâlarıyla yaylayub otundan ve suyundan intifâ' itmeleriyle bunlar dahi tahammüllerine göre resm-i yaylakların talep eylediklerinde hilâf-ı kânûn virmeyüb ta'allül ve tîmârları mahsûlüne gadr olunduğun bildirüb tahammüllerine göre yaylak resimleri alıvirilüb hilâf-ı kânûn ta'allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1161.

Sahife No: 251

Hüküm No: 1041

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1161 [18-26 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd kâdisına hükm ki,

Kazâ-i mezbûre sükkânından Şeyh Ali zîde-salahu gelüb evlâdiyyet ve meşrûtiyet üzere mütevellîsi olduğu vakfının vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında mukayyed kadîmden cânib-i vakfdan zabt oluna gelen akaratından kazâ-i mezbûr toprağında vâki' bir kıt'a vakf bağçe âherden bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûre sâkinlerinden () ve () ve () nâm kimesneler zuhûr bizler ol bağçeyi evlâd-ı vakıfdan () nâm kimesneden mülkiyet üzere iştirâ eyledik. Bizim mülk bağçemizdir deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak bin yüz elli senesinde füzûlî zabt ve vakfa gadr eyledüğün bildirüb ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyesi mücebince şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak füzûlî zabt eyledikleri vakf bağçe alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1161.

Sahife No: 251

Hüküm No: 1042

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1161 [18-26 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine ve () kâdisına hükm ki,

Medine-i Erzûrûm sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bu kendü hâlinde ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîsi ve vireceği olmayub şer'ân dahl olunmak icâb itmez iken yine medine-i mezbûre sâkinlerinden mütegalibe ve cebabireden olub ibadullahâ muzır ü hasar ile meluf olan () nâm kimesne kendi hâlinde

olmayub mücerred tecrîm ve celb-i mâl sevdâsıyla hilâf vâki' dürlü ifk ü iftirâyı mutazammın mevâd isnadıyla hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren zülmen ma'lûme'l-mikdâr gurûşu gasben ahz idüb ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve da'vâsına muvâfik şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren alduğu gurûşu tamâmen alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1161.

Sahife No: 251

Hüküm No: 1043

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1161 [18-26 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Baybûrd kâdîsına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Mehmed nâm sipâhî sütte-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Horak nâm karye ve gayrîden on bir bin doksan dokuz akçe tîmâr altmış senesi Reb'ü'l-Âheri'nin guresi târîhiyle merkûm Mehmed'in tahvîl-i hükmi ile üzerinde iken âherden Abdurrahman fevt oldu deyu 'arz-ı hâl ile alub berât ve gadr ve fevti gayr-i vâki' olmağla ref'inden altmış bir senesi Cemaziye'l-Âheri'nin on sekizinci gününde merkûm Mehmed'e ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğun bildirüb defter-i hâkânî ve yedinde olan berâtı mücebince tîmâr-ı mezbûr kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûr Abdurrahman'ı ve âheri hilâf-ı kânûn ve defter dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmirende mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere tevarih-i mezkûrede merkûm Mehmed'e tevcîh ve ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1161.

Sahife No: 251

Hüküm No: 1044

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1161 [18-26 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Osmân nâm sipâhî sütte-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Sirye nâm karye ve gayrîden yedi bin beş yüz beş akçe tîmâr Kefe yoklamasından berü bilâ-sâhib ve mutasarrıfı Mehmed'in Kars muhâfazasında nâ-mevcûdundan mîr-âlây Hasan arzıyla yüz altmış senesi Saferi'nin yiğirmi sekizinci gününde kendüye tevcîh ve berâtla üzerinde olub dahl îcâb itmez iken Murtaza Paşa-zâde diğêr Hasan âlây beğiliğî altında mezbûr Mehmed için hidemâtın küllisinde mevcûd idi deyu arz ve berât ve Mustafâ nâm kimesneye me'kel ve gadr itmekle ref'inden altmış bir senesi Cemaziye'l-Âheri'nin yiğirmi birinci gününde ibkâ ve ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğun bildirüb tîmâr-ı mezbûr yedinde olan berâtı ve defter-i hâkânî mücebince kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûrî ve âheri hilâf-ı kânûn ve defter dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere tevarih-i mezkûrede merkûm Osmân'a tevcîh ve ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğî mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1161.

Sahife No: 251

Hüküm No: 1045

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1161 [18-26 Haziran 1748]

Erzûrûm vâlisine ve eyâlet-i Erzûrûm'da vâki' () kâdîsına hükm ki,

Ser-'asker-i sâbık müteveffâ Yeğen Mehmed Paşa'nın Karahisâr-ı Şarkî sancağında mürûrlarında vâki' olan masârîfî hali bundan âkdem cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le rüyet olunub fasl ü hasm olunmuş iken Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden mütegalibe ve serdengeçdi ağalarından Kızıl oğlu Ali ve Paşa oğlu Ahmed ve Nebi oğlu diğeri Ali ve Hasan Efendi oğlu Hüseyin nâm kimesneler birbirleriyle ittifak ve enva-i fazahat ve şenaate cesaret eylediklerinden gayri kat'-ı nizâ' ve hasm-ı mevâd olunmuş mevâdd-ı mezbûre için şab-hâne mukâta'ası emîni Tomarzalî Es-seyyid Osmân'ın Karahisâr-ı Şarkî'nin nâ'ib-i sâbıkından ve evvelinden bir tarikiyle aldıkları hilâf-ı inhâ i'lâm ü mahzar ile Sîvâs'a ihzârı ve da'vâ-yı mezbûrenin Sîvâs mahkemesinde rüyeti için emr-i şerîf ısdârı sevdâsında olduklarından gayri merkûmun Sîvâs tarafına firâr itmeleriyle buldukları mahallerde ahz ve da'vâları Erzûrûm'da görilüb ihkâk-ı hak olunmak için emr-i şerîfim virilmek recâsına sen ki, vezîr-i müşârûn-ileyhsin, mektûbunla ve Karahisâr-ı Şarkî kâdîsı ve âhâlîsi arz ve mahzarlarıyla istid'â eylemişler. Eşhas-ı mezbûre havza-i hükûmetinde buldukları ahz ve da'vâ-yı hak iden hasmlarıyla mürâfa'a-i şer' ve ihkâk-ı hak olunduktan sonra keyfiyet sûret-i sicillâtlarıyla arz ü i'lâm olunmak fermânım olmağın imdi mezbûrun havza-i hükûmetinde buldukları mahalde ahz ve da'vâ-yı hak ve ta'yîn-i madde iden hasmlarıyla mürâfa'a ve zimmetlerinde ber-mukteza-yı şer-i kavim şer'ân sâbit olan hukûk-ı ibad tescîl ve âshâbına redd ü teslim ve ihkâk-ı hak olunduktan sonra sûret-i sicillâtlarıyla keyfiyetleri der-'aliyyeme sıhhati üzere arz ve i'lâm olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1161.

Sahife No: 252

Hüküm No: 1046

Tarih: [1-10] Receb sene 1161 [27 Haziran-6 Temmuz 1748]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Baybûrd kazâsına tâbi' Hoçurga nâm karye sâkinlerinden Fettah ve () nâm kimesler gelüb bundan âkdem Melkit ve Sivay nâm zimmîler karye-i mezbûre toprağında mutasarrıf oldukları ve ma'lûmetü'l-hudûd yerlerinin hakk-ı tasarrufların rızası ve sâhib-i arz ma'rifetiyle bunların babaları Abdi nâm kimesneye ferâğ ve tevfiz ve ol-dahi tefavvuz ve yedine virilen sâhib-i arz temessükü mücebince sekiz seneden berü mutasarrıf iken fevt oldukda ve yerleri be-hasbel-kânûn meccanen bunlara intikâl ve bunlar dahi ol-yerleri iki seneden mütecâviz mutasarrıf ve zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ idegeldikleri yerleri için bir vechle müdâhale icâb itmez iken mesfûr Melkit ve Sivay nâm zimmîler zuhûr ve şirrete sülûk ve ol yerleri ferâğımıza nadim olub yedinizden alub zabt ideriz deyu füzûlî ve hilâf-ı kânûn ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i B. Sene 1161.

Sahife No: 252

Hüküm No: 1047

Tarih: [11-20] Receb sene 1161 [7-16Temmuz 1748]

Erzûrûm vâlîsine, Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına hükm ki,

Sîvâs kazâsı nâ'ibi Mevlânâ Musa zîde-ilmehu südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb 'an-asl Karahisâr-ı Şarkî nevâhîsinden Aşkar Abad nâhiyesi kurâları âhâlîlerinden Hatîb Hüseyin Efendi ve El-Hâc Seyyid Ebûbekr Efendi ve Seyyid Ebûbekr Çelebi ve Seyyid İsmâ'îl ve Seyyid İbrâhîm Ağa ve Seyyid Osmân ve Seyyid Ahmed sipâhî ve Seyyid Halîl ve Seyyid Süleymân ve Seyyid Mehmed ve Seyyid İsmâ'îl ve Seyyid Nuğman ve Seyyid Mustafâ ve Kasım ve Veys ve Seyyid Mollâ Hüseyin ve sâ'irleri ve İzbedr-i Bâlâ karyesinden Manas ve Hacador ve Toros ve İzbedr-i Zîr karyesinden Kirkor ve Kazâr ve Ohan ve Arakil ve Markar ve Donik oğlu Makdisi ve İsterman ve sâ'irleri meclis-i şer'e varub hâlâ Karahisâr-ı Şarkî voyvodası Tomarzalı Es-seyyid El-Hâc Osmân Ağa ve hâlâ

müftî () efendi demekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli senesinden berü İran ser-'askeri mürûrlarında vâki' masrufatı birkaç kat ziyâdesiyle kazâ-i mezbûr kurâsı âhâlîlerine tevzi ve tahsîl ve bâ-fermân-ı 'âlî kazâ-i mezbûr âhâlîlerine imdâdiye nâhiye-i Karahisar-ı Caniki kazâlarından yiğirmi bin gurûş cem ve tahsîl ve mezbûran ahz ü kabz ve bir ferde bir akçe virme-yüb ve vilâyet masrufına dahi harc ü sarf itmeyüb hâlâ zimmetlerinde kaldığından ma'adâ 'avâriz ve bedel-i nüzul ve umûr-ı menzil ve sâ'ir evamir-i şerîfemle varide olan tekâlifin üzerlerine birkaç kat ziyâde zam ve tevzi ve cebren tahsîl ve bunun emsâli zülm ü ta'addîlerinin nihâyeti olmayub âhvâlleri diğ'er-gun ve hevâlarına tâbî' kimesneler ile ittifak ve ve tezvîrât ile nâhiye âhâlîlerinden ba'zılarıyla müsâlaha olmak üzere müzevvir hüccet peyda ve ol-vechile perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is olduğundan bundan âkdem Karahisâr-ı Şarkî nâ'ibi Ebûbekr nâm nâ'ibden ve âhâlîden aldıkları arz ve ve mahzara binâ'en Sîvâs vâlisine hitaben peyda ve ihtira eyledikleri emr ile muhasebelerin görüb hakların talep eyledikde bir müddet avk ü tehir ile ihkâk-ı hak olunmamağla merkûmlar ile hesâbları görilüb zimmetlerinde teveccüh iden hakları alıvırilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında vâki' hali El-Hâc ve iltimâslarıyla der-devlet-i medârıma arz eylediği ecilden Karahisâr-ı Şarkî sancağı Erzûrûm eyâletine tâbî' olduğu cihetden vukû' bulan de'âvî bâ-fermân-ı 'âlî eyâlet vâlisine havale olundukda Erzûrûm valileri rüyet idegelmiş iken Sîvâs vâlisine hitaben yedlerinde olan olan emr sahte olduğu fermânın ibaratı ihtilalinden ve sâ'ir alamtından zâhir ve kaydı olmadığından dahi mütebeyyin ve zâhir olmağla bu def'a ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle mahallinde sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le hak ve adl üzere rüyet ve voyvoda-i mezbûr ile müftî-i merkûmun hilâf-ı şer' ve kânûn ve bilâ-emr-i hümâyûn füzûlî ol-mikdâr akçelerin cebren ve kahren aldıkları şer'ân üzerine sâbit olur ise ber-mukteza-yı şer-i kavim ihkâk-ı hak ve Sîvâs vâlisine hitaben yazılan sahte emrin dahi kâtibi her kim ise ol-tarafda tefahhus ve ala-eyyi hal ahz olunub kayd ü bend ile âstâne-i sa'âdetime irsâl ve keyfiyetleri sûret-i sicillâtlarıyla arz ü i'lâm olunmak içün emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1161.

Sahife No: 252

Hüküm No: 1048

Tarih: [11-20] Receb sene 1161 [7-16Temmuz 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdîsına ve () kâdîsına hükm ki,

Zeyneb nâm hâtûn ile ve () ve () nâm eytamlar gelüb mezbûrenin oğlu ve eytamların babaları () nâm kimesne Kars kazâsına tâbi' Dağ nâm karye sâkinlerinden olub ve kendü hâlinde iken Kars sâkinlerinden Mütfioğlu dimekle ma'rûf () nâm kimesne ile Loti Mustafâ dimekle ma'rûf kimesne daima kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbi' eşkıya ile bin yüz elli senesinde oğlu mezbûru darb ve ol darbdan müteeessiren fevt olmağla yanında mevcûd nukûd ve eşyâsın hilâf-ı şer' yağma ve gâret ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve mezbûrlar taht-ı kazânızda mürûr ü 'ubûr üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1161.

Sahife No: 252

Hüküm No: 1049

Tarih: [11-20] Receb sene 1161 [7-16Temmuz 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına hükm ki,

Kıdvetül-emasil-i vel-âkrân El-Hâc Halîl zîde-kadrehu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunun bin yüz elli senesinde Erzûrûm sâkinlerinden Keskin İsmâ'îl Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde ber-mûceb-i temessük sekiz yüz gurûş alacak hakkı olub kable'l-edâ mezbûr fevt olub meblağ-ı mezbûr zimmetinde kalmağla yine Erzûrûm sâkinlerinden müteveffâ-yı merkûmun terekesine vâki' olan oğlu () nâm kimesneden taleb eyledikde edâda ta'allül ve muhâlefet ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve () nâm kimesne vekîl eyledüğün bildirüb ol-tarafa âher husûs için emr-i şerîfimle ta'yîn olunan sadr-ı azam enderûn ağalarından ve () zîde-kadrehu ma'rifetiyle şer'le görilüb müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan meblağ-ı mezbûr oğulları merkûmlardan mal-ı müteveffâdan

tamâmen tahsîl ve bî-kusûr alıvırılub ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1161.

Sahife No: 253

Hüküm No: 1050

Tarih: [21-29] Receb sene 1161 [17-25 Temmuz 1748]

Erzûrûm vâlisine, Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Ulemadan Abdullah zîde-salahu gelüb müteveffâ Mehmed Efendi vakfi mahsûlünden almak üzere Erzûrûm'da dahil-i surda Gürcü Kapusu kurbunda vâki' İhlasiye Medresesi'nin bundan kadem müderrisi olan Ebûbekr fevt oldıkda bin yüz altmış bir senesi Cemaziye'l-Evvelisi'nin on üçüncü gününde bâ-işâret-i şeyhü'l-islâmî buna tevcîh ve hâlâ berât-ı alışanımla üzerinde olub âherin bir vechile müdâhalesi îcâb itmez iken müteveffâ-yı mezbûr Ebûbekr'in oğlının oğulları Abdurrahman ve Sadeddin nâm kimesnele zuhûr ve bundan mukaddem büyük babamız müteveffâ-yı mezkûrun hayâtında kasr-ı yedinden almış idik. Sana zabt itdirmeyiz deyu hilâf-ı inhâ ve yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir müdâhale ve bunun zabtına muhâlefet ve gadr murâd eylediklerin bildirüb berâtı mûcebince müderrislik-i mezbûr buna zabt itdirilüb merkûmları mugâyir-i berât dahl itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan haremeyni'ş-şerîfeyn muhasebesi defterlerne nazar olundukda müderrislik-i mezkûr vazîfe-i muayyene ile vech-i meşrûh üzere târîh-i mezbûrede Mevlânâ Abdullah zîde-salahuya tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mukayyed bulunmağın berâtı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i B. Sene 1161.

Sahife No: 253

Hüküm No: 1051

Tarih: [21-29] Receb sene 1161 [17-25 Temmuz 1748]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Norşîn bağçeleri nâm karye sâkinlerinden Seyyid Hüseyin zîde-kadrehu bunun 'ammîsi oğlu Seyyid Mehmed nâm kimesne fevt oldıkda bundan gayri varis-i ma'rûfu olmadığından karye-i mezbûre toprağında vâki' mutasarrıf olduğu bir kıt'a mülk bağçe ve mülk menzil ırs-ı şer''le buna intikâl idüb âherden dahl îcâb itmez iken karye-i mezbûre sâkinlerinden Seyyid Ahmed nâm kimesne yine karye-i mezbûre sükkânından mütegalibeden Müderris El-Hâc Mustafâ nâm kimesnelere istinâden emlâk-ı mezbûre benimdir deyu füzûlî müdâhale ve bundan âkdem mürâfa'a-i şer''-i şerîf olduklarında mezbûr Seyyid Ahmed müdde'âsını vech-i şer'î üzere isbât idemeyüb müdâhalesi men birle cânib-i şer'den müteaddid hücec-i şer'îye virilmiş iken mezbûr mugâyir-i hüccet-i şer'îye ve ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından hilâf-ı inhâ ta'yîn itirdiği mübâşir ile yek-dil ve üzerine hucum ve merkûm Seyyid Ahmed'in mu'îni olan merkûm Hacı Mustafâ sükda alenen bin yüz elli senesinde darb-ı şedîd ile darb ve ol darbdan müte'essiren fitik marazına mübtela olub icrâ-yı hak olunmaduğun ve fetvâ-yı şerîfe virüldüğün ve tarafından oğlu Seyyid Halîl nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görülüb icrâ-yı ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i B. Sene 1161.

Sahife No: 253

Hüküm No: 1052

Tarih: [21-29] Receb sene 1161 [17-25 Temmuz 1748]

Erzûrûm vâlisi vezîre, Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Norşîn bağçeleri nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Timürbelli Seyyid Hüseyin zîde-şerefuhu gelüb bunun karye-i mezbûre toprağında vâki' mutasarrıf olduğu bir kıt'a mülk bağçe ve bir menzille yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Seyyid Ahmed nâm bî-vech-i şer'î müdâhale ve nizâ' idüb sâdır olan evamir-i şerîfem mücebinlerince mürâfa'a-i şer' oldıklarında mezbûr Seyyid Hüseyin'in yedinde olan hüccet-i şer'îye mücebince merkûm Seyyid Ahmed bî-vech mu'ârazadan men olunmuş iken adem-i itâ'atinden nâşî müdâhale ve tekrâr mürâfa'a müdâhaleden men' ü def' ve yedinde olan hüccet-i şer'îyeye imza ve bu makûle bir def'a şer'le görülüb fasl olunub kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'îye virilen da'vânın tekrâr istimai memnû' olmağla virilen hüccet-i şer'îyenin mazmunu muvâfık-ı şer olduğu 'alâ-vechi's-sıhha sâbit olur ise bu makûle bir def'a şer'le görülüb fasl olunub kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle hüccet-i şer'îye virilen da'vânın tekrâr istimai memnû' olmağla virilen hüccet-i şer'îye mücebince 'amel olunmak için sâbık Karahisâr-ı Şarkî kazâsı nâ'ibi ve sâbık re'îsü'l-küttâbım El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhu i'lâmıyla altmış senesi evâhir-i Muharrem'inde emr-i şerîfim virildiği mukayyed ve mezkûr Timürballı Seyyid Hüseyin hasmı merkûm Seyyid Ahmed için sâdır olan emr-i şerîfime adem-i itâ'at ve ben istinafen müceddeden vâki' olmak üzere emr-i şerîf isdâr itdirdim deyu tahvik ve ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından mübâşir getirüb tecrîm ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfe mügayir bî-vech-i şer'î müdâhalesi men ve memnû' olmaz ise keyfiyet ala-vukû'a arz olunmak için emr-i şerîfim sūdūrını istirham ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz kuyûd-ı âhkâma mürâca'at olundukda sâbık kazâ-i mezbûr nâ'ibinin arzı mücebince târîhçe-i mezbûrde minvâl-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed ve istinafen görilmek için emr-i şerîf virüldüğünün kaydı bulunmamağla bu sûretde mukaddemâ virilen emr-i şerîf mahsûsu üzere virilen hüccet-i şer'îyenin mazmunu muvâfık-ı şer olduğu ala-vehis-sahîha sâbit oldukda bu makûle bir def'a şer'le görülüb fasl olunub kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle hüccet-i şer'îye virilen da'vânın tekrâr istimai memnû' olduğuna binâ'en hüccet-i şer'îye mücebince 'amel ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye ve şeyhü'l-islâmdan virilen fetvâ-yı şerîfeye muhalif ta'addîsi men olunmak için mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince emr-i şerîf tahrîri bâbında iftihârü'l-emâcid-i vel-ekârım bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan Abdullah Naili dâme-mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i B. Sene 1161.

Sahife No: 253

Hüküm No: 1053

Tarih: [1-10] Şaban sene 1161 [27 Temmuz-5 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlsine ve Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Erzincân kazâsı sâkinlerinden Keçecioglu Sahak nâm zimmî gelüb Erzincân kazâsı toprağında vâki' ma'lûmetü'l-hudûd yerlere otuz seneden berü zabt ü zirâ'at ve örş ü resmin sâhib-i arza idegelüb bir vechile dahl îcâb itmeyüb ve bu makûle on sene mürûr iden arâzî da'vâsının tekrâr istimai memnû' iken âherden Cigala nâm zimmî zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred ta'cîz için zikr olunan arâzî sene-i mezkûrden mukaddem benim babamın idi. Hayâtında sen alub zabt itmişsin. İmdi senin yedinden alub zabt iderüm deyu hilâf-ı kânûn ve yedinde olan sâhib-i arz temessüküne mugâyir füzûlî müdâhale ve zabtna muhâlefet ve ta'addîden hâlî olmayub gadr-i küllî sadedinde olduğun bildirüb tâpûlu ve temessüklü yerleri kema-kan kendüye zabt itdirilüb mezbûrun hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i temessük ol-vechle zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. Sene 1161.

Sahife No: 254

Hüküm No: 1054

Tarih: [1-10] Şaban sene 1161 [27 Temmuz-5 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlsine ve Erzûrûm mollâsına hükm ki,

Hasan ve Ali ve Ebûbekr ve Halîl ve Mustafâ nâm kimesneler gelüb bunların Erzûrûm sâkinlerinden sâbıka sağ kol ağası İsmâ'îl nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli senesinden berü iki bin gurûş alacakları olub meblağ-ı mezbûru taleb ve almak istediklerinde sizin bende olan akçenizde kendüm sâkin olmak üzer bir aded hâne aldım. Size meblağ-ı mezkûru viremem deyu hilâf-ı şer' meblağ-ı mezbûru virmekte ta'allül ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer'le görilüb mezbûrun zimmetinde ol-mikdâr gurûş hakları alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. Sene 1161.

Sahife No: 254

Hüküm No: 1055

Tarih: [1-10] Şaban sene 1161 [27 Temmuz-5 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzûrûm mollâsına hükm ki,

Mustafâ ve Ebubker ve Halîl ve Osmân ve Ali ve Hasan nâm kimesneler gelüb bunların Erzûrûm sâkinlerinden sâbıka sağ kol ağası İsmâ'îl Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz elli senesinden berü altı bin beş yüz gurûş alacakları olmağla bundan âkdem mezbûrdan taleb ve mürâfa'a-i şer' olduklarında ol-mikdâr alacakları şer'ân sâbit ve hükm birle cânib-i şer'den tenbih-i şeri olunmuş iken mezbûr ziyâde mütegalibeden olmağla mütenebbih olmayub yine meblağ-ı mezbûr virmekte ta'allül ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer'le görilüb mezbûrun zimmetinde sâbit olan ol-mikdâr gurûş hakları bi't-tamâm tahsîl ve bilâ-kusûr bunlara alıvirilüb hilâf-ı şer' ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. Sene 1161.

Sahife No: 254

Hüküm No: 1056

Tarih: [1-10] Şaban sene 1161 [27 Temmuz-5 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlisine, Gercânis ve () kâdîlarına hükm ki,

Gercânis kazâsı muzâfâtından Vadi-i Vanik nâhiyesinde Ahur nâm karye âhâlîsi südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb yine kazâ-i mezbûre tâbi' Mislamud nâm mezra'a âhâlîsinden () ve () ve dahi ba'zılarının bunların karye toprağında tasarruflarında hâne-i 'avârıza bağılu tekâlif alınmak icâb ider emlâk ve arâzileri olmağla emr-i şerîfimle vâki' olan tekâlifden mezkûrların tahammüllerine göre hisselerine isâbet iden tekâlifi taleb ve cem'ine me'mûr olanlara ma'ân virmek murâd eylediklerinde mezkûrlar ayan ve mütegalibeden ba'zı kimesnelere istinâden emr-i şerîfimle vâki' tekâlifden tahammüllerine göre hisselerine isâbet iden tekâlifi hilâf-ı kânûn virmeyüb bunların üzerlerine tahmil olunub ol-vechle âhvâllerin diğergun olduğun bildirüb mezkûrların üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâlifden tahammüllerine göre hisselerine isâbet iden tekâlifi karye-i mezkûre âhâlîsiyle ma'ân edâ itdirilüb hilâf-ı kânûn mezbûrları ol-vechile ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. Sene 1161.

Sahife No: 254

Hüküm No: 1057

Tarih: [1-10] Şaban sene 1161 [27 Temmuz-5 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Süleymân veled-i Hasan nâm sipâhî gelüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında ve kazâ-i mezbûr muzâfâtından Ulucak nâhiyesinde Zil nâm karye ve gayrîden on bin otuz altı akçe tîmâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub âherden dahl olunmak icâb

itmez iken ecânibden âshâb-ı âgrâzdan İbrâhîm ve Hasan nâm kimesneler bunun için fevt oldu deyu tîmârını üzerinden alub âlây beğisi Seyyid Halîl zîde-kadrehunun arzı mûcebince bin yüz altmış bir senesinde buna ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve sene-i mezbûrenin mahsûl ve rûsûmu bunun berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşmüş iken ref olunan mezbûran hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i berât füzûlî müdâhale bunun ahz ü kabzına muhâlefet ve ta'addîden hâlî olmadukların bildirüb berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu buna ahz ü kabz itdirilüb mezbûrların hilâf-ı kânûn müdâhaleleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. Sene 1161.

Sahife No: 254

Hüküm No: 1058

Tarih: [1-10] Şaban sene 1161 [27 Temmuz-5 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Kuzay ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Mustafâ nâm sipâhî südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Pâsîn sancağında Kuzay nâhiyesinde Kilbulaşah nâm karye ve gayrîden dört bin iki yüz akçe tîmâr berât-ı şerîfimle üzerinde ve me'mûr olduğu hidemât-ı hümâyûnumun küllîsinde mevcûd ve altmış ve altmış bir senelerinin bedeliyelerin edâ ve hâlâ hayâtda olub tîmârına bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken mîr-alây Süleymân Kars muhâfazası firârından tîmârını Mehmed ismine arz ve hilesinden nâşî sonraki arzında fevtinden ve zayiden berât vilâyetine geldikde mîr-alây-ı mezkûr tîmâr-ı mezbûru Hasan nâm kimesneye fûrûht ve gadr olunmağla bu hidemât-ı 'aliyyemin küllîsinde mevcûd ve hâlâ hayâtda iken firârından ve fevtinden arz olunmasını hilâf ve hak her vechile bunun ve fevti gayr-i vâki' olduğun Erzûrûm ve Tortum ve Tercân âlây beğileri başka başka arz ve zü'emâsı mahzar ibrâzıyla arz ve mahzarları mûcebince mezbûr altmış bir senesi Receb'inin yiğirmi sekizinci gününde re'îsü'l-küttâbım iftihârü'l-emâcid-i vel-ekârim Abdullah Naili dâme-mecduhunun i'lâmıyla buna ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğun

bildirüb tîmâr-ı mezbûr yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince kendüye zabt ve berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmu ahz ü kabz itdirilüb mezbûr Mehmed'i ve âheri mugâyir-i berât dahl itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere hâlâ berât-ı şerîfimle mezbûr Mustafâ üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mücebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. Sene 1161.

Sahife No: 255

Hüküm No: 1059

Tarih: [11-20] Şaban sene 1161 [6-15 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Baybûrd kazâsına tâbi' Çart nâm karye âhâlîsi gelüb bunların kadîmü'l-eyyâmdan berü Göşmen Abadaman dimekle ma'rûf mezruatların saky ü şür ve intifâ' idegeldikleri mahsûs ve müstakil sularına hilâf-ı şer' ve mugâyir-i kadîm âherden bir dürlü müdâhale ve ta'arruz olunmak îcâb itmez iken Zarkedî nâm mezra'anın zirâ'atçileri zikr olunan suyu mecrâ-yı kadîmînden ihrâc ve tarlaların saky ve bunların sâlîfü'z-zikr karyeleri toprağında mezru mahsûllerinin itlaf ve izaetine bâ'is ü bâdî ve gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb mezbûrların vech-i meşrûh üzere hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. Sene 1161.

Sahife No: 255

Hüküm No: 1060

Tarih: [11-20] Şaban sene 1161 [6-15 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân ve kâdîlarına hükm ki,

Erzincân kazâsına tâbi' Eğri karye sâkinlerinden Serkiz nâm zimmî gelüb karye-i mezbûrede vâki' mülk menzil ve mülk bağçe ve dam ve anbar ve saman-hâne ve ma'lûmetü'l-hudûd mülk arsa ve sâ'ir emlak karye-i mezbûre sâkinlerinden 'ammîsi Avrakan nâm zimmî ile iştirâk mutasarrıflar iken 'ammîsi mesfûr zikr olunan emlakden hissesini âhere bey' ider oldıkda bunun hissesini dahi kendü hissesiyle ma'ân karye-i mezbûre sükkânından nalband Mustafâ ve () nâm kimesnelere hilâf-ı şer'-i şerîf bey' idüb bu ol-vaktde sagîr ve ba'de'l-bülüğ dahi diyâr-ı âherde bulunduğundan özr-i şer'îsi sebebiyle varub taleb ve da'vâ idemeyüb bir mikdâr zamân mürûr itmekle şimdi iirişüb baliga ve da'vâya kadir olub diyâr-ı âherden varub hissesin vaz'ül-yed olan mezkûrlardan alub zabt itmek istedikde kah zamân mürûr eyledi deyu ve kah dürlü dürlü tezvîrât ile hilâf-ı şer'-i şerîf vormeyüb ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledikleri ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb emlak-ı mezkûrden hissesin vaz'ül-yed olan mesfûrlardan alıvirilüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechle dahl ü tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. Sene 1161.

Sahife No: 255

Hüküm No: 1061

Tarih: [11-20] Şaban sene 1161 [6-15 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Zü'emâdan Hasan zîde-kadrehu gelüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında Bolaman nâhiyesinde Kõbaniç nâm karye ve gayrîden otuz bin iki yüz akçe berât-ı şerîfimle

mutasarrıf ze'âmeti karyelerinden Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Satılmış nâhiyesinde Benâmi nâm karye müşterekleriyle kayd ü berâtına dahil olmağla karye-i mezbûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî mûcebince müşterekleriyle zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmundan berâtı mûcebince hissesine isâbet ideni kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz murâd eyledikde karye-i mezbûre âhâlîsinden mütegalibeden ba'zıları mücerred ta'cîz için karye-i mezbûrede senin 'alâkan yokdur deyu müdâhale ve 'öşr ü resminin ahz ü kabzına muhâlefet ve tîmârı mahsûlüne gadr murâd eylediklerin bildirüb karye-i Benâmi el-mezbûre müşterekleriyle kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmundan berâtı yazûsuna göre hissesine isâbet iden kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûrları ve âheri hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda Satılmış nâhiyesinde on beş yüz akçe yazûsu olan Benâmi karyesinin yazû-yı mezkûrundan ifrâz olan bin akçesi Bahaeddin Ulubeğ nâhiyesinde ma'-gayrehâ birikdirilüb on bin dört yüz elli akçenin altı bin akçesi mûmâ-ileyh Hasan zîde-kadrehunun ze'âmeti aklamı bâkîsi bâkîsi müşterekleri kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. Sene 1161.

Sahife No: 255

Hüküm No: 1062

Tarih: [11-20] Şaban sene 1161 [6-15 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Mehmed Emîn gelüb bunun Erzûrûm sâkinlerinden Nişli Solak Osmân nâm kimesne zimmetinde bin yüz altmış senesinden berü ber-mûceb-i temessük yüz on yedi gurûş alacak hakkı olub taleb eyledikde virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer'le görülüb mezbûrun zimmetinde ber-mûceb-i temessük sâbit ve müteveccih olan ol-mikdâr gurûş hakkın tamâmen tahsîl ve bî-kusûr alıvırilüb ta'allül ve muhâlefet

itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin temessükü mûcebince mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. Sene [1]161.

Sahife No: 256

Hüküm No: 1063

Tarih: [11-20] Şaban sene 1161 [6-15 Ağustos 1748]

Gercânis kâdîsına ve Gümüş-hâne emînine hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Osmân nâm sipâhî 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Bâdiye nâm karye ve gayrîden yedi bin beş yüz beş akçe tîmâr Mehmed'in me'mûr olduğu Kars muhârebesinde nâ-mevcûd olub bilâ-sâhib olduğundan yüz altmış senesi Saferi'nin yiğirmi sekizinci gününde kendüye tevcîh ve berât ve ba'dehu mezbûr Mehmed hidemâtın küllisinde mevcûd iken mîr-alây-ı sâbık Kars muhâfazasında nâ-mevcûd deyu Osmân ismine arz ve gadr ve tîmârı arzına binâ'en virildiği vâki' ise şartıyla ref'inden sene-i mezbûre Cemaziye'l-Âheri'nin sekizinci gününde ibkâ ve berât ve ba'dehu tîmâr-ı mezbûr Kefe yoklamasından berü bilâ-sâhib ve mutasarrıfı Mehmed'in Kars muhâfazasında nâ-mevcûdundan mîr-alây Hasan arzıyla tevcîh ve berâtla üzerinde ve dahl îcâb itmez iken Murtaza Paşa-zâde diğeri Hasan âlây beği oldıkda mezbûr Mehmed için hidemâtın küllisinde mevcûd idi deyu arz ve berât ve Mustafâ nâm kimesneye me'kel itdirüb Osmân'a gadr-i sarîh ve tîmâr-ı mezbûr on seneden mütecâviz bilâ-sâhib olmağla Osmân'a berât olunmuş iken der-akab Mustafâ Mehmed ismine berât ve gadr eylediği vâki'dir deyu zü'emâ ve erbâb-ı tîmârdan otuz nefer kimesneler haber virdiklerin Baybûrd kâdîsı Abdullah arz ve zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr mahzar itmeleriyle ref'inden merkûm Osmân altmış bir senesi Cemaziye'l-Âheri'nin on dokuzuncu gününde ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub ancak tîmâr-ı mezbûr karyelerinden Gümüş-hâne'ye Köganis nâhiyesinde olan Kethüdâ-i Büzürg ve Gücük karyeleriyle sâ'ir karyelerini ba'zı mütegalibeye istinâden merkûm Mehmed zabt eylemeğe muhâlefet ve vâki' olan mahsûlât

ve rûsûmâtı füzûlî ahz ü kabz idüb gadr eyledüğün bildirüb kurâ-i mezkûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûru ve âheri hilâf-ı kânûn ve defter dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda Kögânis nâhiyesine tâbi' karye-i Kethüdâ-i Büzürg ma' mezra'a-i Tay bin altmış bin akçe yazûsundan iki bin ve Kethüdâ-i Küçük nâm karyenin dahi dört bin beş yüz akçe yazûsundan iki bin akçeleri birikdirilüb dört bin akçe yekûnundan bin ve yine marüz-zikr karye-i Kethüdâ-i Büzürg ma' mezra'a-i Tay çayırının yazû-yı mezkûresinden bir def'a dahi iki bin akçesi Baybûrd nâhiyesine tâbi' Varsa nâm karye ve ma' gayrehâ on bir bin on akçe yekûnundan beş bin otuz beş akçesi sâlifü'z-zikr Bâdîye nâm karye ve gayrîden yedi bin beş yüz beş akçelik üzere tevarih-i mezkûrede vech-i meşrûh üzere merkûm Osmân'a tevcih ve ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfime üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. Sene 1161.

Sahife No: 256

Hüküm No: 1064

Tarih: [11-20] Şaban sene 1161 [6-15 Ağustos 1748]

Kogânis kâdîsına ve Gümüş-hâne emînine hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ahmed nâm sipâhî 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Bâdîye nâm karye ve gayrîden on yedi bin altı yüz elli akçe tîmâr mîr-i mîrân tezkeresiyle üzerinde ve yüz elli sekiz târîhiyle berât olunub dahl îcâb itmez iken mutasarrıfı Mehmed'in kasr-ı yed eylediği ademin ismi ve cismi nâ-mevcûdundan elli dokuz senesi Cemaziye'l-Âheri'nin yigirmi üçüncü gününde ser-'asker Ali Paşa tarafından Mustafâ'ya tevcih ve tezkire ve âstâneden berât ve ba'dehu Ahmed'in berâtle üzerinde hidemâtın cümlesinde mevcûd iken mîr-alây-ı sâbık icrâ-yı arz için Ahmed'in kasr-ı yedinden olan ademin terk-i hizmetinden mezbûr Mustafâ için arz ve ve berât ve gadr

eylediğine nâhiyesinin zeüma ve erbâb-ı tîmârî şehâdet ve berâtı dahi yedinde olub mezbûr Mustafâ'ya berât olunmasını kizb-i sarîh ve hile olmağla ref'inden altmış senesi Muharrem'inin yiğirmi ikinci gününde ibkâ ve berât ve ba'dehu sancaklusu muvâcehesinde âhere kasr-ı yed ve tîmâr-ı mezbûrde 'alâkası kalmayub haberi yoğiken mîr-alây Hasan gıyabında Ahmed'e gadr eyledi deyu ibkâ ve sıra ve hak mezbûr Mustafâ'nındır deyu yine sene-i mezbûr Şa'bân'ının altıncı gününde ibkâ ve ba'dehu berâtı yedinde olub kasr-ı yedi gayr-i vâki' olduğundan ibkâ olunmuş iken bir tarkib ile üzerinden alub mezbûrun hakk-ı sarîhi ve mesbukül-hidmeti nan-paresi olduğun cem-i kesir ihbâr ve şehâdet eylediklerin Baybûrd kâdîsı Mevlânâ Abdullah arz ve Pâsîn âlây beğisi ve zü'emâ ve erbâb-ı tîmârî mahzar ve kasr-ı yedi gayr-i vâki' hileye mübtteni olmak iktizâ eyledüğün hâlâ re'îsü'l-küttâbım Abdullah Naili dâme-mecduhu dahi i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince altmış bir senesi Receb'inin ikinci gününde ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub ancak tîmâr-ı mezbûr karyelerinden Gümüş-hâne'ye tâbi' Köganis nâhiyesinde olan Kire-i Büzürg ve Küçük karyeleriyle sâ'ir karyelerini ba'zı mütegalibeye istinâden merkûm Mustafâ zabt eylemeğe muhâlefet ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmun füzûlî ahz ü kabz idüb gadr eyledüğün bildirüb kurâ-i mezkûre ber-müceb-i defter-i hâkânî kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûru ve âheri hilâf-ı kânûn ve defter dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda Köganis nâhiyesine tâbi' karye-i Kethüdâ-i Büzürg ma' mezra'a-i Tay çayırının altı bin akçe yazûsundan iki bin ve keza Küçük nâm karyenin dört bin beş yüz akçe yazûsundan iki bin akçeleri birikdirilüb dört bin akçe yekûnundan bin ve yine sâlifü'z-zikr karye-i Küre-i Büzürg ma' mezra'a-i Tay çayırının yazû-yı mezkûresinden def'a dahi iki bin akçesi Baybûrd nâhiyesine tâbi' Varsat nâm karye ve ma' gayrehâ on bir bin on akçe yekûnundan beş bin beş yüz beş akçesi Baybûrd nâhiyesine tâbi' Bâdiye nâm karye ve gayrehâ on yedi bin altı yüz beş akçelik üzere tevarih-i mezkûrede merkûm Ahmed'e vech-i meşrûh üzere merkûm Ahmed'e tevcîh ve ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. Sene 1161.

Hüküm No: 1065

Tarih: [11-20] Şaban sene 1161 [6-15 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Erzinzan kazâsına tâbi' Eğrik nâm karye sâkinlerinden Serkiz nâm zimmî gelüb bunun karye-i mezbûre toprağında vâki' babasınan müntakil yerlerinden Örik nâm mahalde olan bir kıt'a tarlasıyla Manastır kurbu nâm mahalde vâki' bir kıt'a tarlasını karye-i mezbûrden Nalband Mustafâ nâm kimesne ve karye-i mezbûre toprağında Köy Yeri nâm mahalde iki kıt'a ma'lûmetü'l-hudûd tarlalarını dahi karye-i mezkûreden İshak ve Ömer oğlu Hasan nâm kimesneler bunun 'ammîsi Oksak nâm zimmîden satun alduk deyu bin yüz elli senesinde diyâr-ı âherde iken hilâf-ı kânûn füzûlî zabt ve buna gadr itmeleriyle bu dahi varub mezkûrlardan yerlerini girü alub zabt ve yerlerinin mezkûrların zimmetinde olan noksân arâzîsini taleb ve almak istedikde kah zamân mürûr eyledi deyu ve kah dürlü dürlü 'illet ve bahâne ile hilâf-ı şer'-i şerîf virmekde ta'allül ve tereddüd ile buna gadr murâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfik fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebinece şer'le görilüb alıvirilüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve hilâf-ı şer'-i şerîf olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. Sene 1161.

Sahife No: 257

Hüküm No: 1066

Tarih: [21-29] Şaban sene 1161 [16-24 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Ödemiş nâm karye sükkânından Mustafâ nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîsi ve deyn ve kefâleti olmayub ve Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Eğrehor nâm karye sükkânından

Musa ve Mehmed ve Osmân ve Hasan ve Receb ve ve nâm kimesnelere akçe sarfına emr itmiş değil iken mezbûrlar biz ba'zı husûsımız için akçe sarf eyledik. Meblağ-ı mezbûrun bir mikdârını sen vir deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak ta'addî ve renicededen hâlî olmadıkların ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. Sene 1161.

Sahife No: 257

Hüküm No: 1067

Tarih: [21-29] Şaban sene 1161 [16-24 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Yûsuf nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesine tâbi' Harat nâm karye ve gayrîden dört bin beş yüz akçe tîmâr Salih'in terk-i hidmet ve adem-i rağbetinden elli yedi senesinde buna tevcîh ve berâtı üzerinde iken mîr-alây-ı sâbık Hasan kendüye sebt tîmârı itmek için âher tîmâr ile birikdirüb nâ'ibine arz ve tevcîh ve berât ve hilesine takviyyet için fevtinden oğlu Halîl'i arz ve tevcîh ve berât itdirüb küllî gadr itmekle livâ-i mezbûrun âlây beğisi arzı ve zü'emâ ve erbâb-ı tîmârları mahzarları mücebince tîmâr-ı mezbûr bin yüz elli dokuz senesinde tekrâr buna tevcîh ve ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve tîmâr-ı mezbûr karyelerinin elli dokuz ve altmış senelerinde vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşmüş iken mezkûrların Bâkî ve Hasan zikr olunan senelerin mahsûl ve rûsûmun füzûlî ahz ü kabz idüb gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb mezbûrların hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i berât füzûlî ahz ü kabz eyledikleri sene-i mezbûreynin mahsûlât ve rûsûmâtı her ne ise buna alvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. Sene 1161.

Sahife No: 257

Hüküm No: 1068

Tarih: [21-29] Şaban sene [1]161 [16-24 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Sen ki, Erzûrûm kâdîsı Es-seyyid Ahmed zîde-fazailihusun, mektûb gönderüb medine-i Erzûrûm âhâlîsinden Abram veled-i Abraham nâm zimmî meclis-i şer'e varub yine Erzûrûm âhâlîsinden Kirkor nâm zimmî beş sene mukaddem oğlum Artin diyâr-ı Acem'de vâki' meşhedde bana isal itmek için yedi bin beş yüz gurûş kıymetlü eşyâsin def eylemişdir deyu mezkûr Abram zimmîden taleb ve da'vâ sadedinde olduğundan ve tavassut-ı muslihin ile 'an-inkar bir cild Tevarih-i Taberî ve bir cild Ahetrî-i Kebîr ve bir mücevher saat alub mesfûr Abram zimmî ile sulh ve zimmetini ibrâ itmiş iken iki sene mürûrunda husûs-ı mezkûru yine da'vâ idüb ve mürâfa'a-i şer' ve sulh-i mezbûru inkar eyledikde bil-muvâcehe isbât ve mesfûr Kirkor zimmî şer'ân men ve menini natık taraf-ı şer'den yedine hüccet-i şer'ie virilüb ve bu makûle ibrâ-yı zimmet ve kat'-ı nizâ' birle hüccet-i şer'ie virilen da'vânın tekrâr istimai memnû' iken mesfûr yine mmenu ve mütenebbih olmayub mugâyir-i hüccet-i şer'ie ızrar kasdıyla bundan her bâr ehl-i 'örfe teşekkî ve tecrîm itdirmek murâd itmekle hüccet-i şer'iesi mûcebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'ie rencîde olunmamak üzere i'lâm idivir ilhah ve yedinde olan hüccet-i şer'iesini ibrâz ve nazar olundukda mazmunu muvâfik-ı şer' olub mesfûrun iddi'âsı lagv-ı mahz ve kizb-i sarîh olmağla vâki' halî hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs arz eylediğın ecilden hüccet-i şer'iesi mûcebince görüle deyu yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. Sene [1]161.

Sahife No: 257

Hüküm No: 1069

Tarih: [21-29] Şaban sene 1161 [16-24 Ağustos 1748]

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

Bayramlı kazâsı sâkinlerinden El-Hâc Mustafâ ve Cennet oğlu Halîl ve dahi sâ'irleri gelüb bunlar kendü halllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîleri olmayub ve üzerlerine dahi şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken Karahisâr-ı Şarkî sükkânından şekavet ile ma'rûf Halidoğlu Mustafâ ve Memiş oğlu Mehmed nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ü yek-cihet ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf başlarına ma'lûme'l-esâmî tûfeng-endâz erazil tâ'ifesini cem ve kasabaları basub içlerinden ba'zılarının dokuz yüz gurûşdan mütecâviz meval ü eşyâların yağma ve gâret eylediklerinden ma'adâ Cennet oğlu Veli nâm kimesneyi bî-gayr-i hak darb ve ol darbdan müte'essiren fevt olub bunun emsâli fesâd ve şekavet adet-i müstemirreleri olub âhvâlleri diğergun ve perişân olmalarına bâ'is ü bâdî oldukların bildirüb şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. Sene 1161.

Sahife No: 258

Hüküm No: 1070

Tarih: [21-29] Şaban sene 1161 [16-24 Ağustos 1748]

Erzûrûm vâlisine ve mollâsına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ahmed nâm sipâhî 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağı kazâsı muzâfâtından Kara Arz nâhiyesinde Gavman nâm karye ve gayrîden iki bin akçe tîmâra berât ile mutasarrıf olub tîmârının baş kalemi olub müştereki kayd ü berâtına dahil sâlifü'z-zikr Garman karyesinin mümtâz ve muayyen hudûdu dahilinde kadîmden 'öşr ü resmi müşterekiyle tîmârı tarafından ahz olunagelen ma'lûmetü'l-hudûd yerlerine âherden dahl

olunmak icâb itmez iken Sirifçe nâhiyesinde Marakil nâm karye ve gayrîden dokuz bin üç yüz akçe tîmâra mutasarrıf Ebûbekr ve yine Kara Arz nâhiyesinde Aladadan nâm karye ve gayrîden on beş bin dokuz yüz kırk dokuz akçe tîmâra mutasarrıf diğêr Ahmed nâm sipâhîler zuhûr ve ol yerler için tîmârlarımız karyelerinden salifül-beyan karyeler arâzîlerindedir deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ve bî-vech füzûlî müdâhale ve bundan âkdem mezkûr Ebûbekr ile mürâfa'a oldıklarında sâlifü'z-zikr Garman karyesinin hudûdu kıble tarafı vesile Malkoçoğlu tarlası başından dere ve çökük ve oyuklar ve Seferoğlu tarlası ve üst başından sana ve sunurına varınca ve taraf-ı şimalisi ziyakların üst başından Hanım Yurdu eğri söğüd pınarından mekmesur surundan hava sunurınca ve taraf-ı garbisi Emremik sunurundan Davud oğlu tarlası kötü başına ve Emrecik nevâhîsinin üst tarafından Büyük Dere ve Kara Maça'ya ve taraf-ı şarkisi agyardan Harami Deresi başına ve andan Karamaç ve Sultan oğlu tarlası ile Kör Pınardan Cabbar ve andan Derin Dere nâm mahalle münthehi oldığı zâhir ve bî-vech müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak için cânib-i şer' den hüccet-i şer' iye virilmiş iken mezbûrlar birbirleriyle yek-dil ve mugâyir-i hüccet-i şer' iye ol-vechile müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb hüccet-i şer' iye mûcebince 'amel olunub ol-yerler defter-i hâkânî ve hüccet-i şer' iye mûcebince müşterekiyle kadîmîsi üzere kendüye zabt ve 'öşr ü resmin ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i hüccet-i şer' iye mezkûr Ebûbekr ve diğêr Ahmed'in ol-vechile olan müdahaleleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Kara Arz nâhiyesine tâbî' hâsıl-ı hinta ve şa'îr yekûn-ı ma'-gayrehâ sekiz bin beş yüz akçe yazar Garman nâm karye defter-i mufassalda tahrîr ve defter-i icmâlde bin beş yüz akçesi merkûm Ahmed'in tîmârı bâkîsi müştereki kaydında ve Sirifçe nâhiyesinde hâsıl-ı hinta ve şa'îr yekûn-ı ma'-gayrehâ on beş bin beş yüz akçe Yarakil nâm karye defter-i mufassalda muharrer ve defter-i icmâlde iki bin akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin beş yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen merkûm Ebûbekr'in tîmârı aklamı ve yine Karaarz nâhiyesinde hâsıl-ı hinta ve şa'îr yekûn-ı ma'-gayrehu yiğirmi bin sekiz yüz akçe yazar Alacahan nâm karye defter-i mufassalda tahrîr ve defter-i icmâlde ma'-gayrehâ yiğirmi iki bin üç yüz akçe yekûndan bin elli beş akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin dokuz yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun iki bin akçesi her yevm diğêr Ahmed'in tîmârı aklamı bâkîsi müştereki kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. Sene 1161.

Sahife No: 258

Hüküm No: 1071

Tarih: [11-20] Ramazan sene 1161 [4-13 Eylül 1748]

Kars-ı Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Hasan Halîfe nâm kimesne sütte-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Kars-ı Erzûrûm haricinde vâki' Es-seyyid Yûsuf Paşa Cami-i Şerîfi ve hamamı vakfının tevliyeti bundan âkdem Şerîfe Aişe Hâtûn mahlulesinden kendüye tevcih olunmuş iken Es-seyyid Yûsuf nâm kimesne mechulün-neseb evlâdlıkda 'alâkası olmayub ancak müteveffiyeye-i mezbûrenin hizmetinde olmak takrîbi ile hilâf-ı inhâ şâhid-i zor ikâmetile müteveffiyeye-i mezbûre Şerîfe Aişe'nin evlâdıym ve tevliyet-i mezkûr evlâda meşrutadır deyu bir takrîb ile bunun üzerinden alub gadr-i küllî eyledüğün bildirüb ol-bâbda istid'â-yı merhamet ve vakf-ı mezbûrun tevliyetine mutasarrıf olan Es-seyyid Yûsuf nâm kimesne vakıf-ı müşârün-ileyhin evlâd-ı evlâdından oldığı ve ... mahallinde hasm-ı şeri muvâcehesinde vech-i şer'î üzere sübut iktizâ eyledüğün alemil-ulemail-mütebahhirin bi'l-fi'l Anadolu kâdî-'askerî olan Es-seyyid Murtaza edâmallahu te'ala fazailihu i'lâm itmeğün i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı N. Sene 1161.

Sahife No: 258

Hüküm No: 1072

Tarih: [1-10] Ramazan sene 1161 [25 Ağustos-3 Eylül 1748]

Erzûrûm vâlîsi Kubad İbrâhîm Paşa'ya ve Bayezid kâdîsına hükm ki,

Bayezid ağalarından Beziri oğlu Ali ve Bâkî-zâde ve Yûsuf ve Hasan ve Derhaki Mustafâ ve refikaları geçen sene isyan ve kurâ-yı ra'iyetin ber-vech-i tahmîn yigirmi beş bin gurûşlukdan mütecâviz emlak ve mevâşilerin gasb ü gâret ile diyâr-ı âhere gidüb şimdi merkûmlar güzeşte-i çerağlarından istimal ile cümlesi vilâyetlerine gelüb tavattun ve temekkün itmeleriyle sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, ma'rifetinle gasb eyledikleri emvâl cebren tahsîl ve âshâbına istirdad olunmak için emr-i şerîfim sūdûri niyazında olduklarını sen ki, mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, tarafından arz ve Bayezid sancağı mutasarrıfı mektûbıyla tahrîr ve i'lâm olunmağla zikr olunan i'lâm ve mektûbu bu def'a der-'aliyyeme tarafından irsâl ve iltimâslarına müsaade olunmak bâbında istid'â itmekle istid'â olunduğı üzere mezbûrlar ahz ü kabz eyledikleri emvâl ü eşyâyı fukarâ kendülerden tahsîl ve âshâbına istirdad ve mezbûrlar habsde ibkâ ve sûret-i sicillâtıyla keyfiyet i'lâm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve () ile irsâl olunmuştur. İmdi vüsûlünde fermânım olduğu üzere mezbûrlar ahz ve da'vâ-yı hak ve ta'yîn-i madde iden husemalarının gasb ü gâret eyledikleri emvâl ü eşyâ ma'rifet-i şer'le kendülerden tahsîl ve âshâbına ba'de'l-istirdad mezbûrları habsde ibkâ ve sûret-i sicillâtlarıyla keyfiyetlerin sıhhati üzere der-'aliyyeme i'lâm ve sâdır olan emr-i şerîfimin mazmun-ı münifini tenfiz ve icrâya takayyüd ve ihtimâm eyleyüb hilâfından ittika-i tam olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuştur.

Fî evâ'il-i N. Sene 1161.

Sahife No: 259

Hüküm No: 1073

Tarih: [21-29] Ramazan sene 1161 [14-22 Eylül 1748]

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

Müteveffâ Şeyh Yahyâ evlâdından Mustafâ zîde-salahu gelüb mûmâ-ileyhin evlâdiyyet ve meşrûtiyet üzere bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mütevellîsi olduğu cedit müteveffâ-yı mezbûrun evkâfından taht-ı kazânızda vâki' Sefer Obası nâm vakf karyesinin mümtâz

ve muayyen hudûdu dahilinde kadîmden ‘öşr ü resmi alına gelen malymetül-hudûd yerlerinde âherin bir dürlü ‘alâkaları olmayub dahl olunmak îcâb itmez iken civârında vâki’ müteveffâ Mehmed Paşa Vakfı’nın mütevellîsi () nâm kimesne zuhûr ve ol yerler mütevellîsi olduğum Mehmed Paşa vakfı karyesinden nâm karyenin toprağında olmağla ‘öşr ü resmin ben alurum deyu füzûlî ve hilâf-ı kânûn müdâhale ve nizâ’dan hâlî olmaduğun bildirüb mezbûrun hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta’addîsi men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i N. Sene 1161.

Sahife No: 259

Hüküm No: 1074

Tarih: [21-29] Ramazan sene 1161 [14-22 Eylül 1748]

Kemâh ve () kâdîlarına hükm ki,

Kemâh kazâsı sâkinlerinden Cagili papası Tat oğlu Üsteyan nâm zimmî gelüb bunun taht-ı kazânızda sâkin ehl-i islamdan () ve () ve () ve zimmî tâ’ifesinden ve () ve () ve dahi ma’lûme’l-esâmî zimmîler zimmetlerinde hukûk-ı şer’iden bin yüz elli senesinden berü ma’lûme’l-mikdâr gurûş alacak hakkı olub mezkûr taht-ı hükûmet ve kazâlarınızda mürûr ü ‘ubûr üzere olmalarıyla bu dahi varub buldukları mahalde zimmetlerinde şer’le müteveccih olan hakkını taleb ve ahz ü kabz murâd eyledikde mezkûrlar mücerred ibtal-i hak ve gadr sevdâsıyla hevâlarına tâbi’ ehl-i ‘örf tâ’ifesiyle yek-dil ve hilâf-ı şer’-i şerîf ve bî-vech-i şer’î muhâlefet ve gadr eylediklerin ve bu bâbda şeyhü’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince şer’le görilüb müteveccih olan hakkı alıvirilüb kaziyede medhali olmayanları ve ehl-i ‘örf tâ’ifesi taraflarından bir dürlü ta’addî ve rencîde itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i N. Sene 1161.

Sahife No: 259

Hüküm No: 1075

Tarih: [1-10] Şevval sene 1161 [24 Eylül-3 Ekim 1748]

Erzûrûm vâlisî vezîre ve Mevlânâ Erzincân kâdisına hükm ki,

Erzincân'da sâkin müteveffâ Seyyid El-Hâc Mansur nâm kimesnenin oğulları () ve () nâm kimesneler ile sâ'ir verese gelüb mevrûsları mezbûrun Erzincân kazâsına tâbi' Zangic nâm karye âhâlîsinden Makdisi Kiragos ve ve Şadik ve diğêr Kiragos ve Forkas ve Hacadır ve dahi ma'lûme'l-esâmî sâ'ir zimmetlerinde birbirlerinin kefâletleriyle bâ-temessük bin yüz elli senesinde ma'lûme'l-mikdâr gurûş alacağı olub kable'l-ahz fevt olmağla meblağ-ı mezkûr ırs-ı şer''le kendülere intikâl itmeğın mesfûrlar meblağ-ı mezbûrden bir mikdârı edâ ve bâkîsini dahi taleb eylediklerinde mesfûrlar sâlik ve mütegalibeye istinâden dürlü 'illet ve bahâne ile virmekde ta'allül ve muhâlefet eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfik fetvâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb mücebince şer'le görilüb teveccüh iden hakların alıvirilüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek içün yazılmışdır.

Fî evâ'il-i L. Sene 1161.

Sahife No: 259

Hüküm No: 1076

Tarih: [1-10] Ramazan sene 1161 [25 Ağustos-3 Eylül 1748]

Erzûrûm vâlisine, Pâsîn ve () kâdîlarına hükm ki,

Erzûrûm haricinde vâki' Dar Ağacı Mahallesi'nde müteveffâ Fecir oğlu Vakfî'nın mütevellîsi olan Es-seyyid Abdurrahman zîde-şerefuhu gelüb vakf-ı mezbûr mülhakâtından Pâsîn kazâsına tâbi' Bosi Deresi nâm karyede vâki' ma'lûme'l-hudûd mülk arsa taraf-ı vakfdan zabt olunagelüb zikr olunan vakf arsada âherin 'alâkası olmayub bir

vechle dahl îcâb itmez iken İbrâhîm nâm kimesne zuhûr ve ol arsayı ben mülkiyet üzere zabt iderüm deyu bî-vech-i şer'î füzûlî müdâhale ve vakf-ı şerîfe gadr murâd eyledüğün husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğuna cânib-i şer'den i'lâm-ı şer'îye virüldüğün bildirüb arsa-i mezkûr vakfiyyet üzere taraf-ı vakfdan zabt itdirilüb merkûmun hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i i'lâm-ı şer'îye zâhir olan müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında emri şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i N. Sene 1161.

Sahife No: 259

Hüküm No: 1077

Tarih: [11-20] Ramazan sene 1161 [4-13 Eylül 1748]

Erzûrûm vâlisine, Erzûrûm kâdîsına hüküm ki,

Kıdvetül-emâsi'l-i vel-âkrân Feyzullah zîde-kadrehu ile () nâm kimesne gelüb mezbûr Feyzullah Erzûrûm'da Berber Mahallesi'nde vâki' mütevellîsi olduğu müteveffâ Ali Paşa vakfının akaratından yazûlu kassâb dükkânında kassâblık iden kimesneye âherden bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken mahalle-i mezbûrede vâki' kefere tâ'ifesinden () ve () ve () nâm zimmîler yazûlu kassâb tâ'ifesinden değiller iken mesfûrlar attar dükkânların bozub kassâb dükkânı ihdâs ve zarar-ı şer'îsi olduğun bildirüb zarar-ı şer'îsi men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı N. Sene 1161.

Sahife No: 260

Hüküm No: 1078

Tarih: [11-20] Şevval sene 1161 [4-13 Ekim 1748]

Erzûrûm vâlisine, Güney Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Zü'emâdan Abdullah Kuşçı teber-dâr-ı hassa zîde-kadrehu gelüb Erzûrûm sancağında Köni Erzincân nâhiyesinde Suha nâm karye ve gayrîden kırk dört bin beş yüz akçe ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tîmârı mülhakâtından olub müşterekiyle kayd ü berâtına dahil Tercân-ı Ulya nâhiyesine tâbi' karye-i Körlüc ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' karye-i Marfit ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' karye-i Mogik ve Adacık nâhiyesine tâbi' karye-i Mısr-ı Zîr ve yine Tercân-ı Ulya nâhiyesine tâbi' Agust-ı Ulya ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' mezra'a-i Sudasi ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' Armudi ve Tercân-ı Süfla nâhiyesine tâbi' karye-i Kogalı ve yine Tercân-ı Ulya nâhiyesine tâbi' karye-i Armudi ve yine Tercân-ı Süfla nâhiyesine tâbi' karye-i Adayün mâlikâne ve dîvânî tîmâr ve yine Tercân-ı Süfla nâhiyesine tâbi' karye-i Salahor ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' karye-i İron ve mezra'a-i Vanik ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' karye-i Kazgaki ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' hisse- âher 'an-karye-i Fizengili nâm-ı diğeri Bam karyeleri müşterekleriyle zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmun kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikde müşterekleri olanlar defter-i hâkânî ve berâtları yazûlarına göre hisselerine düşeni almağa kanâ'tat itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve muğâyir-i kânûn ziyâdeye tecâvüz ile gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî ziyâdeye tecâvüz ile dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda Tercân-ı Ulya nâhiyesine tâbi' beş bin beş yüz akçe yazar Körlüc nâm karyenin beş yüz akçesi ifrâz ve dokuz bin beş yüz akçe yazar karye-i Karkın ve hâsıl-ı dîvânî beş bin akçe yazar karye-i Bogik birikdirilüb on dört bin beş yüz akçe yazûlarından beş yüz akçesi ifrâz ve Adacık nâhiyesine tâbi' sekiz bin beş yüz akçe yazar Mısr-ı Zir nâm karyenin dahi beş yüz akçesi ifrâz ve birikdirilüb bin beş yüz akçe bir icmâl ve yine Tercân-ı Ulya nâhiyesine tâbi' sekiz bin beş yüz akçe yazar Agust-ı Ulya üç rub' mâlikâne ve dîvânî tîmâr olan karye-i Vaniki bin beş yüz akçe yazû ile Sudasi nâm mezra'a ile cem ve on bir bin akçe yazûlarından bin beş yüz ve beş bin akçe yazar Armudi nâm karyenin dahi bin akçeleri ifrâz ve birikdirilüb iki bin beş yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve Tercân-ı Süfla nâhiyesine tâbi' dört bin akçe yazar Komalı nâm karyenin iki bin beş yüz ve yine Tercân-ı Ulya nâhiyesine tâbi' beş bin akçe yazar karye-i Armudi nâm

karyenin dahi beş yüz ve yine Tercân-ı Süfla nâhiyesine tâbi' on beş bin beş yüz akçe yazar Adabük mâlikâne ve dîvânî tîmâr nâm karyenin dahi iki bin beş yüz akçeleri ifrâz ve birikdirilüb beş bin beş yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve Tercân-ı Süfla nâhiyesine tâbi' altı bin beş yüz akçe yazar karye-i Salahor nâm karyenin bin ve dört bin beş yüz akça yazar Ziron ve mezra'a-i Vanik nâm karyenin bin akçeleri ifrâz ve birikdirilüb on iki bin akçe ol-dahi bir icmâl ve yine Tercân-ı Süfla nâhiyesine tâbi' on bin akçe yazar Mirkeki nâm karyenin iki bin beş yüz akçesi ifrâz ve bir icmâl ve bin beş yüz akçesi dahi ifrâz ol-dahi bir icmâl ve Boziriya 'an-havâss-ı hümâyûn olan otuz beş bin akçe yazû ile Suha nâm karye tamâmen ve cmal-i evvel ü sani tamâmen ve icmâl-i sâlisin beş yüz ve icmâl-i rabi tamâmen ve icmâl-i hâmisin iki bin ve icmâl-i sadisin bin akçeleri mûmâ-ileyh Abdullah Kuşçı teber-dâr-ı hassa ve icmâl-i sâlisi ve icmâl-i hâmis ve sadisin bâkîleri müştarekleri kaydlarında ve mûmâ-ileyh ze'âmetine gedik ilhâk idince ze'âmetine zarar gelmemek üzere bâ-fermân-ı 'âlî kaydı meşrûh olmağın bu takdîrce ber-mûceb-i taksîm Suha nâm karye tamâmen ve Körlüc nâm karyeden beş yüz ve Karkın nâm karyeden üç yüz yigirmi yedi ve Bogik nâm karye el-mezbûreden yüz yetmiş üç ve karye-i Mısr-ı Zir el-mezbûrden beş yüz ve karye-i Agust-i Ulya el-mezbûrden bin yüz elli dokuz ve mezra'a-i Sudasi el-mezbûrden üç yüz kırk bir ve karye-i Armudi el-mezbûrden bin kırk altı ve Kogalı nâm karye el-mezbûrden iki yüz yigirmi iki ve karye-i Adabük el-mezbûrden iki yüz yigirmi yedi ve karye-i Salahur el-mezbûrden bin ve karye-i Rizon el-mezbûrden bin ve karye-i Firigli el-mezbûrden üç bin akçeleri mûmâ-ileyh Abdullah Kuşçı teber-dâr-ı hassanın hissesine isâbet ve iktizâ eyledüğün bi'l-fi'l defter emîni olan El-Hâc Halîl dâme-mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı L. Sene 1161.

Sahife No: 260

Hüküm No: 1079

Tarih: [11-20] Şevval sene 1161 [4-13 Ekim 1748]

Erzûrûm vâlîsi vezîrim () paşaya ve Sîvâs vâlîsi vezîrim () paşaya, Erzûrûm mollâsına ve Sîvâs ve () kâdîlarına hükm ki,

İstanbul sâkinlerinden Ohan nâm zimmî gelüb bunun Mayaş nâm zimmî zimmetinde bin yüz elli senesinde hukûk-ı şer’den yedi kîse akçe alacak hakkı olup taleb eyledikde mesfûr dürlü ‘illet ve bahâne ile virmekte ta’allül ve muhâlefet ve firâr idüb küllî gadr ve ta’addî eyledüğün ve hâlâ mesfûr taht-ı hükûmet ve kazânızda geşt ü güzâr üzere olduğun bildirüb bulunduğu mahalde şer’le görilüb mesfûrun zimmetinde olan ol-mikdâr alacak hakkı tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb mesfûre bî-vech-i şer’î bir dürlü ta’allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer’ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükûm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı L. Sene 1161.

Sahife No: 260

Hüküm No: 1080

Tarih: [11-20] Şevval sene 1161 [4-13 Ekim 1748]

Erzûrûm vâlîsine, Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hükûm ki,

Karahisâr-ı Şarkî mahallatından Orta Mahallesi sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Esseyid Ali bin Veliyüddin zîde-şerefuhu gelüb bunun kimesneye deyn ü kefâleti olmayub ve üzerlerine şühûd-ı udul ile şer’ân bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken yine mahalle-i mezbûreden zaleme ve mütegalibeden El-Hâc İsmâ’îl nâm kimesne kendü hâlinde olmayub senin babanda alacağım var, vir deyu bunun üzerine musallat ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer’-i şerîf ve bî-gayr-i hak üç yüz gurûşile yigirmi gurûş kıymetlü bir tüfeng ve yüz elli gurûş kıymetlü bir re’s at ve ma’lûme’l-keyl mahsûlâtın aldığından ma’adâ kanâ’at itmeyüb validesinden müntakil mutasarrıf olduğu mülk bağçesini dahi füzûlî zabt ve kazâ-i mezbûreden Alemdar Çelebi nâm kimesneye rehn ve ‘ammîsi Yûsuf nâm kimesnenin dahi sagîre kızlarını hizmetkarlarına cebren akd-i nikâh idüb küllî gadr ve zûlm-i sarîh itmekle mezbûr ile mahallinde mürâfa’a-i şer’ murâd eyledikde bunu ahz ü habs ve yüz elli gurûşunu dahi alub ol-vechile mağdur ve âhvâli diğer-gun olduğun bildirüb şer’le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer’-i şerîf ve bî-gayr-i hak aldığı akçe ve atı ve ve tüfebg ve bağçesi girü buna alıvirilüb

yedinde olan fetvâ-yı şerîfeleri mücebince icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı L. Sene 1161.

Sahife No: 261

Hüküm No: 1081

Tarih: [21-29] Şevval sene 1161 [14-22 Ekim 1748]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Erzincân kazâsına tâbi' Zankig nâm karye sâkinlerinden Kiragos ve Zahak ve diğerkiragos Avak ve Kalos ve () ve () nâm zimmîler gelüb bunların Erzincân kazâsı âhâlîsinden Karakaş oğulları İbrâhîm ve İsmâ'îl ve 'ammî-zâdeleri Mollâ Ömer dimekle ma'rûf kimesneler zimmetlerinde hukûk-ı şer'den bin iki yüz gurûşlarıyla bin iki yüz elli gurûşluk temessükleri olmağla taleb eylediklerinde edâda ta'allül ve mürâfa'a-i şer'' oldıklarında bunlara edâsına hükm birle kîbel-i şer'den virilen hüccet-i şeriyye mücebince mezkûru bunlara edâ ve temessüklerini def ve teslîm eylediklerinden sonra husûs-ı mezbûre müteallika da'vâdan merkûmlar bunların zimmetlerini ibrâ ve ıskat birle biz kat' dahi hüccet-i şer'ie virilüb ve bu makûle bir def'a şer'le görilüb fasl olunub ibrâ-i zimmet birle hüccet-i şer'ie virilen da'vânın tekrâr istimaı merkûmlar şirrete sülûk meblağ-ı mezbûru senden aluruz deyu müdâhale ve rencîde ve ta'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfik şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun ve buyurdı ve cânib-i şer'den mürâsele dahi virüldüğün bildirüb hüccet-i şerden ve fetvâ-yı şerîfe mücebince 'amel olunub merkûmların mugâyir-i hüccet-i şer'ie ve fetvâ-yı münife zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i L. Sene 1161.

Sahife No: 261

Hüküm No: 1082

Tarih: [1-10] Zilhicce sene 1161 [22 Kasım-1Aralık 1748]

Erzûrûm vâlisine ve () kâdisına hükm ki,

Erzûrûm kazâsına tâbi' Can Ozan nâm karye sâkinelerinden Ümmü Gülsüm nâm hâtûn südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunun karye-i mezbûre toprağında arâzî tasarruf idenlerden babası Mustafâ nâm kimesne fevt oldıkda karye-i mezbûr toprağında tasarrufunda olan ma'lûme'l-hudûd mülk çiftliği ve mülk menzili ve bosan ve sâ'ir emlâk ırs-ı şer'le bununla karındâşı İbrâhîm nâm kimesneye intikâl ve çiftlik-i mezbûr mülhakâtından olan tarla ve yaylağı be-hasbel-kânûn meccanen ancak karındâşı mezbûra intikâl idüb arâzî-i miriye deyn için zabt olunmak hilâf-ı kânûn iken kazâ-i mezbûrde sâkin Resul Ağa oğlu dimekle ma'rûf Yakub nâm kimesne zuhûr ve benim fevt olan babanız müteveffâ-yı mezkûr Mustafâ zimmetinde makhûzumdan ma'adâ dahi alacağım vardır deyu müdde'âsın vech-i şer'î üzere isbât itmedin zikr olunan mülk çiftliğın ve sâ'ir emlâklerin ve tarla ve yaylakların cebren ve tagallüben zabt ve karındâşı mezbûr dahi müteakiben fevt olub oğlu ve kızı ve baba bir er-karındâşı olmayub ol emlâklerin hissesi buna intikâl ve tarla ve yaylak kânûn üzere tâpûya müstehak ve hakk-ı tâpû bunun olmağla sâhib-i arzdan resm-i tâpû ile alub zabt murâd eyledikde mezbûr Yakub hilâf-ı şer' ve mugâyir-i kânûn virmekde ta'allül ve muhâlefet üzere olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan müteaddid fetâvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetâvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb babası mezbûr müteveffâ-yı mezbûrandan müntakil mezbûr Yakub'un hilâf-ı şer' ve mugâyir-i kânûn cebren ve füzûlî zabt eylediği menzil ve çiftlik ve sâ'ir emlâk be yerleri kendüye alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Z. Sene 1161.

Sahife No: 261

Hüküm No: 1083

Tarih: [1-10] Zilkâde sene 1161 [23 Ekim-1 Kasım 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Kars beğlerbeğisi ve Erzûrûm kâdisına ve Kars ve () kâdîlarına hükm ki,

Tüccârdan Makdisi Bogos nâm zimmî gelüb mesfûr bundan âkdem bin yüz elli senesinde Toros ve Makdisi Kalos zimmîlere alel-iştirâk üç yüz kırk gurûşluk ve Kefelû oğlu nâm zimmî dahi iki yüz on gurûşluk emtia ve eşyâ virüb ba'dehu almadın mesfûrlar ol-tarafa firâr ve zimmetlerin kalub ol-vechle gadr-i küllî-i sarîh eylediklerin ve mesfûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazâlarınızda mürûr ü 'ubûr üzere oldukların ve bu bâbda da'vâsına mufaik fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince buldukları mahalde şer'le görilüb mesfûrların zimmetlerinde olan hakkı her ne ise bi't-tamâm tahsîl ve alıvirilüb bî-vech-i şer'î ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Za. Sene 1161.

Sahife No: 261

Hüküm No: 1084

Tarih: [1-10] Zilkâde sene [1]161 [23 Ekim-1 Kasım 1748]

Erzûrûm ve Sîvâs valilerine ve Erzûrûm mollâsına ve Sîvâs ve () kâdîlarına ki,

Tüccârdan Bogos ve şerîki Ohan nâm zimmîler gelüb bunlar bundan âkdem Erzûrûm'da vâki' Nurhan hanında müsafereten sâkinler iken mesfûr Ohan diyâr-ı âhere gıtdikden sonra yine kazâ-i mezbûrden eşirradan Arslan veled-i Koli nâm zimmî zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred celb-i mâl ve akçeden çıkarmak kasdıyla mezkûr Bogos zimmîye senin şerîkin mesfûr Ohan benim odamdan dört yüz kırk yedi gurûşluk malımı isrkat eylemiş. Senden alurum deyu üzerine musallat ve mürâfa'a-i şer''-i şerîf olduklarında mesfûrun iddi'âsı lagv ve mahz-ı şirret olduğı şer'ân zâhir ve nümayan ve müdâhalesi men

birle taraf-ı şer' den yedine hüccet-i şer' iye virilmiş iken mesfûr kâni' ve mündefi' olmayub hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ' ifesiyle müttetik ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak ma'lûme'l-mikdâr akçesin gasben ahz ve ziyâde gadr ve ta'addî itmekle taleb eyledikde mesfûr kema-fil-evvel hile ve tezvîrâta sülûk ve ibtal-i hak ve gadr-i küllî sadedinde olduğun ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virüdüğün ve mesfûr hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda geşt-i güzâr üzere olduğun bildirüb bulunduğî mahalde hüccet-i şer' iye ve fetvâ-yı şerîfe mücebince şer' le görilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak aldığı hakları her ne ise bi't-tamâm tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve bî-vech-i şer' i ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğün mahallinde şer' le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Za. Sene [1]161.

Sahife No: 262

Hüküm No: 1085

Tarih: [1-10] Zilkâde sene [1]161 [23 Ekim-1 Kasım 1748]

Erzûrûm vâlisine ve İskefser ve () kâdîlarına hükm ki,

İskefser kazâsına tâbi' Körtolos nâm karyeden İsmâ'îl nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde arzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîsi olmayub bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezbûreden mütegalibeden Kara Derviş oğlu dimekle ma'rûf Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi' rüfekalarıyla yek-dil ve bin yüz elli senesinde bunun menzili üzerine varub yüz gurûş kıymetlü bir çift manda öküzün bî-gayr-i hak ahz eylediğinden ma'adâ kâni' olmayub yine karye-i mezbûre toprağında vâki' tasarrufunda olub her sene zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ idegeldiğî ma'lûmetü'l-hudûd yerlerine dahi füzûlî müdâhale ve tagallüben zabtına muhâlefet ve ta'addîden hâlî olmayub gadr murâd ve mezbûr 'askerilik iddi'âsında olmağla bir vechile mukavemete iktidarı olmayub elinden aciz ve şerr ü

mekrinden emîn olmayub âhvâli diğ̈er-gun olduğın bildirüb zâbiti ma'rifetiyle mahallinde şer'le görilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak aldığı öküzlere girü buna alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve hilâf-ı kânûn ta'addîsi men' ü def' ve âherden bir ferde ve yedinde olan sâhib-i arz temessükü mücebinde kema-kan kendüye zabt ü zirâ'at itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Za. Sene [1]161.

Sahife No: 262

Hüküm No: 1086

Tarih: [1-10] Zilkâde sene 1161 [23 Ekim-1 Kasım 1748]

Habs-mane ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodası () zîde-mecduhuya hükm ki,

Habs-mane kazâsına tâbi' Magalud nâm karyeden Kara Halil oğlu Mustafâ Beğ dimekle ma'rûf kimesne gelüb yine karye-i mezbûreden Kara Mustafâ oğlu Hüseyin nâm kimesne kendü hâlinde olmayub mütegalibeden olmağla bunun karye-i mezbûrede vâki' Hatîb Damı çiftliği dimekle ma'rûf mutasarrıf olduğı çiftliğinin tarlasına manda öküzü ve sâ'ir hayvânâtlarını bin yüz altmış bir senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf füzûlî sevk ve idhal idüb ekinini yedirüb gadr itmekle bu dahi men ve yedirüb itlaf eylediği ekinini tazmin murâd eyledikde mezbûr tagallübünden nâşî benim hayvânâtlarımı darb eyledi deyu mücerred ızzar ve celb-i mâl sevdâsıyla hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine teşekki ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren ve zülmen on dört gurûş dahi gasb ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan müteaddid fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetâvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak manda öküzü ve sâ'ir hayvânâtlarına yedirüb itlaf eylediği sâlifü'z-zikr tarlası derûnunda olan ekinin şer'le lâzım gelen kıymeti ile hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren ve zülmen gasb eylediği ol-mikdâr gurûşu tamâmen tahsîl ve bî-kusûr kendüye

alivirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve gadr ve ta'addî itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Za. Sene 1161.

Sahife No: 262

Hüküm No: 1087

Tarih: [11-20] Zilkâde sene 1161[2-11 Kasım 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Kuruçay ve () kâdîlarına hükm ki,

Kuruçay kazâsına tâbi' Rafik nâm karye sakilerinden Es-seyyid Nabi zîde-şerefuhu gelüb bunun babası Çolak Ömer dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîsi olmayub ve üzerine dahi şer'ân bir nesne sâbit olmadın yine Kuruçay nâhiyesine tâbi' Toguz nâm karyeden Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne icrâ-yı garaz ve ahz-ı intikam sevdâsıyla bin yüz elli senesinde hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden babası mezbûrının hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak dokuz yüz gurûşluk malını gasb ve gadr-i küllî itmekle babası mezbûrden taleb ve da'vâ sadesinde iken fevt olub ırs-ı şer'le buna intikâl ve bu dahi mezbûrdan almak istedikde hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve tereddüd ve gadr murâd eyledğin ve bu bâbda da'vâsına muvâfik şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb mezbûrun gasb eyledüğü ol-mikdâr gurûş hakkı alivirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Za. Sene 1161.

Sahife No: 262

Hüküm No: 1088

Tarih: [11-20] Zilkâde sene 1161[2-11 Kasım 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına hükm ki,

Medine-i Erzûrûm mahallatından Sığırcık Mahallesi sâkinlerinden Abdullahoğullarından Yakub ve Bekir ve Mahmûd ve Ömer nâm kimesneler gelüb bunlar havâs-ı hümayûnumdan () ve () mukâta'aları karyelerinin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olmayub rüsûm-ı ra'iyet talebiyle bir vechile dahl ü ta'arruz ve rencîde olunmak îcâb itmez iken mukâta'a-i mezbûrelerin voyvoda ve mültezim ve zâbitleri bulunanlar zuhûr ve âshâb-ı âgrâzın tahrik ve iğvalarıyla şirrete sülûk ve siz bizim voyvoda ve mültezim ve zâbitleri olduğımız mukâta'a-i mezbûrelerin re'âyâsındansız deyu mücerred ta'cîz ve celb-i mâl sevdâsıyla üzerlerine musallat ve hilâf-ı kânûn ve defter rüsûm-ı ra'iyet talebiyle bunları ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb mezbûrlara hilâf-ı kânûn ve defter rüsûm-ı ra'iyet talebiyle bunları ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Za. Sene 1161.

Sahife No: 263

Hüküm No: 1089

Tarih: [21-29] Zilkâde sene 1161[12-20 Kasım 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Ebûbekr zîde-kadrehu gelüb bin yüz elli senesinden berü mûmâ-ileyhin Erzûrûm'da sâkin Mustafâ Çelebi dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde iki yüz gurûş ve İsmâ'il Beğ dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin üç yüz elli gurûş ve Mustafâ Ağa nâm kimesne zimmetinde iki yüz gurûş ve Osmân Ağa nâm kimesne zimmetinde dört yüz ve Ali Ağa ile oğlu Mustafâ Ağa nâm kimesneler zimmetlerinde bin yüz elli gurûş ve Osmân ve Halîl Efendi nâm kimesnede yedi yüz elli beş gurûş ve Mustafâ Efendi nâm kimesnede üç yüz

elli gurûş ve diğer Mustafâ Ağa nâm kimesne zimmetinde iki yüz yigirmi beş gurûş ve Halîl Ağa nâm kimesne zimmetinde üç bin yedi yüz elli gurûş ve Kara Beğ nâm kimesne zimmetinde iki yüz yigirmi beş ve Ali Ağa nâm kimesne zimmetinde iki yüz yetmiş dokuz gurûş ve Mehmed Ağa nâm kimesne zimmetinde sekiz yüz doksan sekiz gurûş ve Hüseyin Beğ nâm kimesne zimmetinde otuz gurûş ve Döger zimmî zimmetinde bin gurûş ve sâ'ir ma'lûme'l-esâmî kimesneler zimmetlerinde ma'lûme'l-mikdâr memhûr temessükleri mücebince alacak hakkı olub mûmâ-ileyh diyâr-ı âherde bulunmak hasebiyle medyunlarının ba'zıları fevt ve ba'zıları hâlâ hayâtda olmağla tarafından talep olundukda edâda ve ba'zıları dahi 'askerîlik iddi'âsıyla hakkın virmeyüb ibtal-i hakka mesaggî ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb dergâh-ı mu'allâm kapucu başılık ile hâlâ Erzûrûm gümrüğü emîni olan İsmâ'îl dâme-mecduhu mübâşereti ve zâbitleri ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le hayâtda olanlar kendülerden ve fevt olanların terekelerine vaz'ü'l-yed ve kazâ-i mezbûr sâkinlerinden verese ve vasilerinden emvâl-i müteveffâdan tahsîl ve tarafına teslim itdirilmek için hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın vech-i meşrûh üzere mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. Sene 1161.

Sahife No: 263

Hüküm No: 1090

Tarih: [21-29] Zilkâde sene [1]161[12-20 Kasım 1748]

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Baylı nâhiyesine tâbi' Sosana nâm karyeden nâm kimesne gelüb karye-i mezbûre toprağında vâki' babasından müntakil ma'lûmetü'l-hudûd yerlere 'ammîsi () nâm kimesne ile birkaç seneden berü alel-iştirâk mutasarrıflar iken 'ammîsi mezbûr fevt oldıkda ol yerlerden hissesi yine karye-i mezbûreden oğlu () nâm kimesneye intikâl itmiş iken 'ammîsi oğlu mezbûr zuhûr ve şirrete sülûk ve ol

yerlerden babası mezbûrun hissesini zabta kanâ'at itmeyüb babamın yedinde buldum. Cümlesi babamındır. Sana müşareket itdirmem deyu hilâf-ı kânûn füzûlî müdâhale ve zabtına muhâlefet eyledüğün bildirüb zikr olunan yerler alel-iştirâk zabt olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. Sene [1]161.

Sahife No: 263

Hüküm No: 1091

Tarih: [21-29] Zilkâde sene 1161[12-20 Kasım 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm eyâletinde vâki' mevlânâ () kâdîsına hükm ki,

Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîsi olmayub bir dürlü ta'addî olunmak îcâb ider hali yoğiken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Abdullah nâm kimesne mütegalibeden Murâd oğlu İsmâ'îl ve Ali nâm kimesneler ile bin yüz elli senesinde bunun harasına gelüb bu harasında yoğiken zevcesinin üzerine hucum ve darb eyledüğünden ma'adâ bir sagîr evlâdını dahi helak ve zevcesi mezbûre dahi ol darbdan nâşî müte'essiren fevt olub ve mezkûr ziyâde eşirra ve cebabireden olmağla bir vechile ihkâk-ı hak mümkün olmayub gadr-i küllî olunduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. Sene 1161.

Sahife No: 263

Hüküm No: 1092

Tarih: [21-29] Zilkâde sene 1161[12-20 Kasım 1748]

Diyârbekr vâlisine ve Amid mollâsına ki,

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Heft nâhiyesine tâbi' Mecnun ve Menazil nâm karyeler âhâlîlerinden Hüseyin ve El-Hâc Ahmed ve Abdülhızır ve Nadi ve Selim Mehmed ve Ulvi nâm kimesneler ile sâ'irleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen â'sâr ve sâ'ir hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mücebince karyeleri zâbiti Ahmed'e edâda kusûrları olmayub ta'addî ve rencîde olunmak îcâb itmez iken karyeleri zâbiti olan () nâm kimesne kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle ta'addî eyledükden ma'adâ hevâsına tâbi' âher karye zâbiti olanlar ile müttefik ve vâkitlü vakitsiz ziyâde atlu adem ile karyelerine gelüb ehl ü iyalleriyle sâkin odlıkları evleri üzerlerine konub müft ü meccanen yem ve yemek ve koyun ve kuzu ve bal ve yağ ve arpa ve saman ve otluk ve sâ'ir mekulatların ahz ve atların cebren üzerlerine bıragub besletdirüb bunun emsâli nice güna zülm ü taddisinin nihâyeti olmayub âhvâlleri diğèr-gun olduğun bildirüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn bir dürlü ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. Sene 1161.

Sahife No: 264

Hüküm No: 1093

Tarih: [21-29] Zilkâde sene 1161[12-20 Kasım 1748]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Sen ki, Baybûrd kâdîsı Mevlânâ Abdullah zîde-fazlehusun, mektûb gönderüb Baybûrd kazâsı sükkânından El-Hâc Ali nâm kimesne meclis-i şer'e varub Baybûrd kazâsı sâkinlerinden cediti Haşir-zâde Ahmed nâm kimesne bundan âkdem fevt oldıkda kasaba-i mezbûrede vâki' emlâk ve eşyâsı ırs-ı şer'le oğlu Hüseyin nâm kimesne ile bunun validesi olub mezbûr Ahmed'in kızı olan Halime ve âher kızı Nisa nâm hâtûnlara intikâl itmekle kablet-taksîm emlâk ve eşyâsını oğlu merkûm Hüseyin zabt idüb bunun validesi mezbûreye zikr olunan emlâk ve eşyâdan isâbet iden hisse-i şayiasın almadın müteveffiyè

ve ba'dehu merkûm Hüseyin dahi bilâ-veled fevt oldıkda sâlifü'z-zikr emlâk ve eşyâ kasaba-i mezbûrede sâkin 'ammi-zâdesi Hasan nâm kimesnenin yedine düşmekle bu dahi cediti müteveffâ-yı mezbûr Ahmed'in emlâk ve eşyâsından validesi müteveffîye-i mezbûre isâbet iden hissesini zül-yed olan mezbûrdan talep eyledikde mezbûr mücerred gadr için zamân mürûr eyledi deyu virmekde ta'allül ve gadr sevdâsında olmağla şer'le görilüb emlâk ve eşyâ-yı mezbûrdan validesinin hisse-i şayiası zül-yed olan mezbûrdan alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki' hali bi'l-iltimâs arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. Sene 1161.

Sahife No: 264

Hüküm No: 1094

Tarih: [21-29] Zilkâde sene [1]161[12-20 Kasım 1748]

Erzûrûm vâlsine ve Erzûrûm mollâsına ve İspir kâdîsına hüküm ki,

Baybûrd kâdîsı Mevlânâ Abdullah zîde-fazlehu mektûb gönderüb İspir sancağında ve nâhiyesinde Selhus nâm karye ve gayrîden bin yüz akçe gedik tîmâr ile İspir kal'ası müstahfızlığına mutasarrıf olan Mehmed ve yine nâhiye-i mezbûrde Ekesor ve Selhus nâm karyeler ve gayrîden bin yedi yüz akçe gedik tîmâr ile kala-i mezbûre ser-bölüklüğüne mutasarrıf olan Hasan veled-i Halîl Baybûrd'da meclis-i şer'e varub zikr olunan Selhus karyesi kayd ü berâtına dahil olub hîn-i tahrîrden berü gedik tîmârları tarafından eslafları zabt ve â'sâr ve rüsûmun ahz ü kabz idegelmişler iken mîr-lîvâ-i İspir hassı mültezimleri dahi mezbûr karyelerinden Harlus nâm karyeye tâbi' Selhus nâm mezra'ayı zabta kanâ'at itmeyüb ismet-i meşayihinden bulunduğundan hilâf-ı defter-i hâkânî kayd ü berâtlarına dahil salifül-beyan Selhus nâm karyeye müdâhale ve hüsn ü ihtiyar sikat-ı sahîhatül-kelimatdan sû'âl olundukda iki bin akçe yazûsu olan Selhus karyesi gedik tîmârlar tarafından zabt olunageldüğün haber virmeleriyle karye-i mezbûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî merkûmanın gedik tîmârları tarafından ve â'sârları ve rüsûmı ahz ü kabz itdirilüb dahi mezbûr tarafından hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale olunmamak bâbında hüküm-i

hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i ‘âmirende mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl mürâca’at olundukda İspir nâhiyesine tâbi’ iki bin akçe yazûsu olan Selhus nâm karyenin defter-i icmâlde bir def’a bin akçesi ifrâz ve müstakilen bir icmâl ve icmâl-i mezbûr İspir kal’ası müstahfazanına mahsûs bir gedik tîmâr ve hâlâ berât ile Mehmed ve bir def’a dahi bin akçesi ifrâz ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi’ Ekesur nâm karye ve ma’-gayrehâ bin yedi yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûr dahi yine kala-i mezbûr müstahfazanı ser-böliğin mahsûs bir gedik tîmâr ve hâlâ berât ile Hasan veled-i Halîl üzerinde olup ve yine nâhiye-i mezbûrede bin altı yüz akçe yazar Caris nâm karyeye tâbi’ iki bin akçe yazûsu olan Selhus nâm mezra’a dahi defter-i icmâlde mîr-lîvâ-i İspir haslarından olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. Sene [1]161.

Sahife No: 264

Hüküm No: 1095

Tarih: [1-10] Zilhicce sene 1161[22 Kasım-1 Aralık 1748]

Erzûrûm vâlisine, Pâsîn ve () kâdîlarına hükm ki,

Hâce-gân-ı dîvân-ı hümâyûndan sâbika haslar hacesi İbrâhîm zîde-mecduhu gelüb Erzûrûm ve Tortum ve Pâsîn sancaklarında Şavgat ve gayri nâhiyelerde İn kal’ası nâm karye ve gayrîden elli bin sekiz yüz on dokuz akçe ze’âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olup ze’âmeti mülhakâtından müstakilen kayd ü berâtına dahil Pâsîn sancağında Pâsîn kazâsı muzâfâtından Kuzay nâhiyesinde dokuz bin akçe yazûsu olan Kirdebar nâm karyede âherin kata ‘alâka ve medhali olmayub bir vechle dahl ü ta’arruz olunmak îcâb itmez iken Köni nâhiyesinde dokuz bin akçe yazûsu olan Kördolos nâm karyenin mâlikânesi vakf-i zâviye-i Çevgandar dîvânîsi tîmâr olmağla Kördolos karyesinin mâlikânesi tarafına aid olan mahsûlü Hokandar zâviyesi vakfi zâviye-dârı olanlar ahz ü kabza kanâ’at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî sâlifü’z-zikr Kirdebar karyesiçün Kördolos karyesidir deyu hevâlarına tâbi’ şâhid-i zor ikâmetile füzûlî müdâhale ve vâki’ olan mahsûl ve rûsûmun

tagallüben ahz ü kabz idüb ol-vechile ze'âmet mahsûlünün kesr ü noxsân tertîbine bâ'is ü bâdî olmalarıyla Kuzay nâhiyesinde dokuz bin akçe yazûsu olan sâlifü'z-zikr Kirdebar karyesi ber-mûceb-i defter-i hâkânî müstakilen kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmu kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî Çevgandar zâviyesi vakfi zâviye-dârlarını ve âheri mûmâ-ileyhin sâlifü'z-zikr Kirdebar karyesine bir dürlü dahl ü ta'aruz itdirilmeyüb ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında bundan âkdem emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle ve mufassala mürâca'at olundukda Kuzay nâhiyesine tâbi' yigirmi beş nefer re'âyâ ve hâsılı tahtında ispençe ve hinta ve yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin akçe yazar karye-i Kirdebar defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde dört bin beş yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçe 'an-tîmâr deyu bir icmâl ve dört bin beş yüz akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehâ beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçe 'an-tîmâr deyu ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûrlar tamâmen merkûm İbrâhîm kaydında ve Koni nâhiyesine tâbi' dokuz nefer re'âyâ ve iki zemîn ve hâsıl ve dîvânî resm-i dönüm ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin akçe yazar karye-i Kordos mâlikâne-i vakf-ı zâviye-i Çevgandar dîvânî tîmâr deyu ol-dahi defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde defter-i hâkânîde[265]mestûr olduğı üzere bin beş yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin akçe bir icmâl olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî sâlifü'z-zikr mûmâ-ileyh zâ'im İbrâhîm'in ze'âmeti aklamından olub dokuz bin akçe yazû ile mukayyed Kirdebar nâm karyenin icmâl ve mufassalı ve nâhiyesi başka ve dokuz bin akçe yazû ile mukayyed dîvânî tîmâr ve mâlikânesi vakf-ı zâviye-i Çevgandar olan Kordolos nâm karye dahi başka olub birbirlerinde 'alâkaları olmamak iktizâ eyledüğün sâbıka defter emîni Ebûbekr arz itmekle arzı mûcebince 'amel olunmak içün emr-i şerîfim sâdır olmuş iken sâdır olan emr-i şerîfime mugâyir Erzûrûmlu Seyyid İbrâhîm nâm kimesne mesbuküz-zikr Kirdebar karyesiçün benim tîmârım mülhakâtındandır deyu hilâf-ı defter-i hâkânî füzûlî müdâhale ve bundan âkdem tarafından vekîli ile mürâfa'a-i şer'' oldıklarında mezkûr Seyyid İbrâhîm'in mugâyir-i defter-i hâkânî zâhir olan müdâhale ve ta'addîsinin meniçün cânib-i şer'den hüccet-i şer'îye virilmiş iken mugâyir-i hüccet-i şer'îye ve defter-i hâkânî yine ol-vechile füzûlî müdâhale ve ta'addîden hâli olmaduğın bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim ve hüccet-i şer'îye mûcebince 'amel ve karye-i Kirdebar el-mezbûre müstakilen kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmu ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî mezkûr İbrâhîm'i dahl ü ta'aruz itdirilmeyüb men' ü def' ve inad ve muhâlefet

ider ise nefy ü iclâ olunmak üzere arz ve i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı âhkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virüldiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Z. Sene 1161.

Sahife No: 265

Hüküm No: 1096

Tarih: [1-10] Zilhicce sene [1]161[22 Kasım-1 Aralık 1748]

Koganis ve () kâdîlarına ve Gümüş-hâne emînine hükm ki,

Hassa silahşorlarımdan Ahmed veled-i Ali zîde-mecduhu gelüb Erzûrûm sancağında Gümüş-hâne kazâsına tâbi' Şeyh Deresi nâm karye ve gayrîden on iki bin beş yüz akçe tîmâr mutasarrıfı diğêr Ahmed'in fevtinden buna yüz altmış bir senesi Muharremi'nin on birinci gününden kendüye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub âherden bir vechile dahl icâb itmez iken ba'zıları hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn ve berât müdâhale ve tarafından sûbaşısı Hasan Efendi demekle ma'rûf kimesnenin zabtına muhâlefet ve füzûlî ahz ü kabz idüb ta'addî üzere oldukların bildirüb tîmâr-ı mezbûr karyeleri yedinde olan berâtı mücebince tarafından sûbaşısı merkûma zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûrları hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn ve berât bir dürlü dahl ü ta'aruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûna mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezbûrde mûmâ-ileyhe tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mücebince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Z. Sene [1]161.

Sahife No: 265

Hüküm No: 1097

Tarih: [1-10] Zilhicce sene 1161[22 Kasım-1 Aralık 1748]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına hükm ki,

Mukaddemâ Diyârbekr'de vâki' Kili kazâsına tâbi' Kefri kal'ası sâkinlerinden olub hâlâ Erzûrûm kazâsında sâkin Gözü Büyük Arab Pîr Abad evlâdından sâdât-ı kirâmdan kıdvetüs-sâdâtül-kirâm Yûsuf ve Seyyid () ve Seyyid () ve Seyyid () zîde-şerefuhum gelüb bunlar sahîhün-neseb sâdât-ı kirâmdan olub isbât-ı neseb eylediklerine yedlerine İstanbul kazâsından temessük ve hüccet-i şer'iyeleri olub rüsûm-ı ra'iyet talebiyle ta'addî ve rencîde olunmaları îcâb itmez iken Badıllı aşireti zâbiti olan () nâm kimesne zuhûr ve mücerred celb-i akçe için siz benim zâbiti olduğım Badıllı cemaati aşiretinden Şeref-pare aşiretinden imişsiz. Sizlerden rüsûm-ı ra'iyet alurum deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve kânûn rüsûm-ı ra'iyet talebiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb zâbit-i mezkûrun hilâf-ı kânûn rüsûm-ı ra'iyet talebiyle zâhir olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Z. Sene 1161.

Sahife No: 265

Hüküm No: 1098

Tarih: [21-29] Zilkâde sene [1]161[12-20 Kasım 1748]

Erzûrûm vâlisine, Kuruçay ve () kâdîlarına hükm ki,

Kuruçay kazâsına tâbi' Armudan-ı Sagîr nâm karye sâkinlerinden Melkon nâm zimmî gelüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden mesfûrun dedesi Mikail nâm zimmî hal-i hayâtında şühûd mahzarında hazır olduğında sana bunun için oğlının oğlu Melkon'a bir oğul gibi hisse virüslün deyu vasiyet eyledikten sonra dedesi mesfûr musırran fevt olub karye-i mezbûre toprağında mutasarrıf olduğu emlâk ve eşyâsı ırs-ı şer'le karye-i

mezbûrede sâkin oğlu Dursun nâm zimmîye münhasıra ve mürd-i mesfûrun metrukatından mesfûr ile beraber bir hissesi buna isâbet itmekle cânib-i şer'den virilen hüccet-i şer'iyeye mücebince hissesine isâbet iden emlâke on sene mikdârı zabt ü tasarruf ve dahl îcâb itmez iken zimmî-i mesfûr bunun hissesini bin yüz elli senesinden berü füzûlî zabt ve buna gadr eyledüğünden ma'adâ mesfûrun zimmetinde sekiz yüz yigirmi sekiz gurûş hakkı olmağla talep eyledikde hevâsına tâbi' mütegalibeye istinâden dürlü 'illet ile anı dahi virmeyüb gadr eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb tagallüben zabt eylediği emlâkiyle mesfûrun zimmetinde olan meblağ-ı mezbûr hakkı alıvirilüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Za. Sene [1]161.

Sahife No: 265

Hüküm No: 1099

Tarih: [1-10] Muharrem sene [1]162[22-31 Aralık 1748]

Erzûrûm vâlsine, Kuruçay ve kâdîlarına hükm ki,

Kuruçay kazâsına tâbi' Armudan-ı Sagîr nâm karye sâkinlerinden Melkon nâm zimmî gelüb yine Kuruçay kazâsına tâbi' Armudan-ı Kebîr nâm karye sükkânından Herobigogos ve Avanis nâm zimmîler zimmetlerinde bin yüz elli dokuz senesinden berü cihet-i şer'den deyn temessükü mücebince yüz beş gurûş alacağı olub iadesi hulûnünde talep eyledidke virmekde ta'allül eylediklerin bildirüb şer'le görilüb meblağ-ı mezbûr hakkı buna alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i M. Sene [1]162.

Sahife No: 266

Hüküm No: 1100

Tarih: [1-10] Muharrem sene [1]162[22-31 Aralık 1748]

Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Divriği kazâsına tâbi' Tamara nâm karye âhâlîleri gelüb civârlarında Erzincân kazâsına tâbi' Armudan nâm karyede vâki' cibal sahadan bunlar civârlarında vâki' kurâ âhâlîleriyle ma'ân kadîmden berü iştirâken odun ve sâ'ir kerestesin kat idegelüb mugâyir-i kadîm âherden bir dürlü dahl olunmak îcâb itmez iken mezkûr Armudan karyesi âhâlîleri sûbaşlarıyla yek-dil ve ol dağdan odunve sâ'ir kereste kat itdirmeyüb müstakil bir kıt'a itdiririz deyu hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm füzûlî müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb ol-bâbda kânûn üzere hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i M. Sene 1162.

Sahife No: 266

Hüküm No: 1101

Tarih: [1-10] Muharrem sene [1]162[22-31 Aralık 1748]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmâr karyelerinden Baybûrd kazâsına tâbi' Saraycık nâm karyenin defterde mukayyed re'âyâları gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen resm-i ispençelerin ve karye-i mezbûre toprağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri 'öşrleriyle sâ'ir hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mücebince karyeleri sipâhîlerine tamâmen edâda kusûrları olmayub ziyâde talebiyle ta'addî ve rencîde olunmaları îcâb itmez iken karyeleri sipâhîleri hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mücebince almağa kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle bunları ta'addî ve rencîde ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is

oldukların bildirüb mezkûrların hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebi ile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Baybûrd nâhiyesine tâbi' altı nefer müslimânân ve kırk yedi nefer giran ve iki çiftlik ve bir zemîn ve hâsıl-ı çift ve ispençe ve hinta ve nisf bad-ı hevâ ve arusiye yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin akçe yazar Saraycık nâm karye defter-i mufassalda muharrer kalemîyle tahrîr ve tîmâr karyelerinden olub ve defter-i icmâlde Baybûrd kazâsında iki bin dört yüz otuz akçe yazar mahsûl-i gılâl ki, der-mukabele-i Osmân yenîçerîyan-dadeleri deyu tahrîr ve mahsûl-i beytül-mal ve gayrehu ile birikdirilüb havâs-ı hümayûnum mülhakâtından ol-dahi mestûr ve dîvân-ı hümayûnum kaleminden kânûnu görüldükde karye-i merkûmun defterde mukayyed zimmî ra'iyet ve ra'iyeti oğullarının üzerlerine edâsı lâzım gelen resm-i ispençe sâ'ir rüsûmlarıyla ve zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri mahsûlün kânûn ve defter mücebince iktizâ iden 'öşrlerin edâ eylediklerinden sonra ziyâde mütâlebesi mugâyir-i kânûndur deyu der-kenâr olunmağla kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i M. Sene 1162.

Sahife No: 266

Hüküm No: 1102

Tarih: [1-10] Muharrem sene [1]162[22-31 Aralık 1748]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Seyyid Hasan Hacı Hamza nâm sipâhî 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Kurak Erzincân nâhiyesinde Lülü nâm karye ve gayrîden on bir bin dört yüz akçe tîmâr mutasarrıfı Mustafâ veled-i İsmâ'îl fekk-i tahvîlinden tahvîl hükmîyle mutasarrıf Mahmûd kasr-ı yedinden karındâşı Seyyid Hasan Hacı Hamza'ya arzı mücebince bin altmış bir senesi Cemaziye'l-Evveli'nin onuncu gününde tevcih ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub dahl olunmak îcâb itmez iken Erzincân sâkinlerinden Çiftli oğlu Hüseyin ve Sağcı oğlu diğêr Hüseyin ve diğêr nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve

mezbûr Mustafâ veled-i İsmâ'îl fevt oldı deyu tîmâr-ı mezbûru ben tagallüben zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın ahz ü kabz idüb ziyâde gadr eylediklerin bildirüb ol-vechle tîmâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde olan berâtı mücebince zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât mezkûrları dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmirende mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde mezbûr Seyyid Hacı Hamza'ya tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i M. Sene 1162.

Sahife No: 266

Hüküm No: 1103

Tarih: [1-10] Muharrem sene [1]162[22-31 Aralık 1748]

Erzûrûm vâlisine, Kuruçay kâdisına hükm ki,

Kuruçay kazâsına tâbi' Armudan-ı Kebîr nâm karye sâkinlerinden Derzioğulları Bogos ve Toros ve () ve () nâm zimmîler gelüb bunların karye-i mezbûre toprağında kadîmden koyun ve sâ'ir davârları ra'y olunub otundan ve suyundan intifâ' idegeldikleri mahsûs ve müstakil meralarına bir vechile müdâhale îcâb itmeyüb ve kadîmî mera üzerine ev-dam binâ olunmak hilâf-ı kânûn iken karye-i mezbûre sâkinlerinden Mikail ve İşbiş ve 'ammîsi Kesîr nâm zimmîler kendü hâllerinde olmayub mütegalibeden olmalarıyla bin yüz elli senesinde zikr olunan mera yerlerine hilâf-ı kânûn ve tagallüben dam binâ ve ihdâs idüb hayvânâtların ra'y itdirmeyüb küllî zarar-ı şerileri olmağla bundan âkdem mesfûrlar ile mürâfa'a-i şer'' olduklarında meraların vech-i şer'î üzere isbât itmeleriyle mesfûrların muhdes damlarının zarar-ı şer'îsi meniçün kibel-i şer'den hüccet-i şer'îye virilmiş iken mesfûrlar yine kâni' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer'îye ve hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve zarar-ı şerileri oldukları ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb hilâf-ı kânûn muhdes ebniyelerinin zarar-ı şer'îsi men' ü def

olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden imdi kadîmî mera üzerine ev-dam ve binâ ihdâs olunmak hilâf-ı kânûndur. Mera mukaddemdir. Girü meralık üzere hükm olunur. Kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i M. Sene 1162.

Sahife No: 267

Hüküm No: 1104

Tarih: [11-20] Muharrem sene 1162[1-10 Ocak 1749]

Erzûrûm vâlîsi vezîre, Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Tüccâr tâ’ifesinden Murâd nâm zimmi gelüb bunun Erzûrûm sâkinlerinden Kara yeğen oğlu Ömer ve karındâşı Osmân ve Mustafâ ve Yakub ve Hüseyin ve dahi ma’lûme’l-esâmî ki menseler zimmetlerinde ber-mûceb-i defter ve temessukat bin yüz elli senesinden berü ma’lûme’l-mikdâr gurûş alacak hakkı olmağla taleb ve almak murâd eyledik de hilâf-ı şer’-i şerîf virmekde ta’allül ve muhâlefet ve ibtal-i hak ve gadr-i küllî sadedinde oldukların bildirüb şer’le görilüb mezbûrların zimmetlerinde ber-mûceb-i defter ve temessük sâbit ve müteveccih olan hakkı her ne ise bi’t-tamâm tahsîl ve girü buna alıvırilüb icrâ-yı şer’ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer’le görülmek için yazılmıştır.

Fî evâsıt-i M. Sene 1162.

Sahife No: 267

Hüküm No: 1105

Tarih: [11-20] Muharrem sene 1162[1-10 Ocak 1749]

Kars beylerbeğisi, Kars ve kâdîlarına hükm ki,

Tüccâr tâ'ifesinden Murâd nâm zimmî gelüb kars kazâsı sâkinlerinden Hüseyin ve Mustafâ ve Hasan ve dahi ma'lûme'l-esâmi Müslim ve zımmiler zımmetlerinde bin yüz elli senesinden berü ber-mûceb-i defter ve temessukat cihet-i şer'den ma'lûme'l-mikdâr alacak hakkı olmağla taleb ve almak istedikde hilâf-ı şer'-i şerîf edâda ta'allül ve muhâlefet ve ibtal-i hak ve gadr-i küllî sadedinde oldukların bildirüb şer'le görölüb mezkûrların zımmetlerinde ber-mûceb-i defter ve temessük sâbit olan alacağı her ne ise bi't-tamâm tahsîl ve girü buna alıvirilüb bî-vech-i şer'î taalül ve muhâlefet ittirilmeyüb icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. Sene 1162.

Sahife No: 267

Hüküm No: 1106

Tarih: [11-20] Muharrem sene 1162[1-10 Ocak 1749]

Erzûrûm vâlîsi vezîre, Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Tüccâr tâ'ifesinden Murâd nâm zımmi gelüb bu bundan âkdem bin yüz elli senesinde Kars'da sâkin iken Erzûrûm sâkinlerinden makdisi avak nâm zimmîye kürkçü nâm zimmî yediyle ber-vechi emanet altı yüz zincirli ve dört yüz fındık altunun irsâl ve mesfûr ahz ü kabz eyledikten sonra kable'l-edâ mürd olub zımmetinde kalmağla muhâlefâtın kabz iden Erzûrûm sâkinlerinden varisleri Kirkor ve Kiragos ve Hamuk ve sâ'irlerinden taleb ve almak istediklerinde hilâf-ı şer'-i şerîf virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr-i küllî sadedinde oldukların bildirüb şer'le görölüb mürd-i mesfûrun zımmetinde sâbit ve müteveccih olan ol mikdâr altunu terekesine vaz'ü'l-yed olan varislerinden mürd-i mesfûr malından bi't-tamâm tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî evâsıt-ı M. Sene 1162.

Sahife No: 267**Hüküm No: 1107****Tarih: [11-20] Muharrem sene 1162[1-10 Ocak 1749]**

Erzûrûm vâlsine ve mollâsına ki,

Tüccâr tâ'ifesinden Saruhan nâm zımmi gelüb bu karındâşı () nâm zimmî Erzûrûm'da olmak mülahazasıyla bin atı yüz elli gurûşluk üç yük Tokad metağını katırcı yediyle irsâl ve Erzûrûm'a duhulünde karındâşı Kars oğlu hâlâ Erzûrûm'da Turhal hanında sâkin tüccârdan Maloç nâm zimmî bu mal benimdir deyu bin yüz elli senesinde füzûlî ve tagallüben zabt ve gadr eyledüğün bildirüb şer'le görülüb ber-mûceb-i defter mesfûrun füzûlî aldığı metağı alı verilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. Sene [1]162.

Sahife No: 267**Hüküm No: 1108****Tarih: [11-20] Muharrem sene 1162[1-10 Ocak 1749]**

Karahisâr-ı Şarkî sancağında vâki' kâdıllara hükm ki,

Kıdvetü'l-emâsi'l-i ve'l-akvam Es-seyyid Hüseyin ve Saki zîde-kadrehuma gelüb Karahisâr-ı Şarkî sancağının Mîr-livâ hassı karyelerine ve mîr-livâyaya aid olana ber-vech-i mâlikâne iştirâken mutasarrıflar olan dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından iftiharü'l-emâcid-i vel-ekârım Es-seyyid Ahmed dâme-mecdühu ile kıdvetü'l-emâcid-i vel-âyan Hasan paşazâde Es-seyyid Mehmed zice-mecdühu taraflarından işbu bin yüz altmış iki senesi Martı ibtidasından sene-i mezbûre Şubatı gayetine değın zabt itmek üzere mûmâ-

ileyhaya iltizâm ve mûmâ-ileyha dahi iltizâm ve zabt için yedlerine memhûr temessük virildiğün bildirüb temessükleri mücebince mîr-lîvâ hassı karyeleri kendülere zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsumatıyla sâ'ir mîr-lîvâyâ aid olan kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mugâyir-i temessük âheri dahl ü ta'arruz itdirilmemek emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. Sene [1]162.

Sahife No: 267

Hüküm No: 1109

Tarih: [11-20] Muharrem sene 1162[1-10 Ocak 1749]

Kuruçay kâdisına ve Kuruçay hassı voyvodasına hükm ki,

Hass-ı mezbûr karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbi' Armudan-ı Kebîr nâm karye re'âyâsından Kazâr ve Serkis ve Agob ve İsvail ve Haçok ve Vartan ve Avanis ve ve Ledotin ve Gargas ve diğer Arotin ve Sikyas nâm zimmîler gelüb mesfûrun yine karye-i mezbûr re'âyâsından Toros ve 'ammî oğlu Mankosar nâm zimmîler muvâcehelerinde karye-i mezbûr sunurı dahilinde kain ve mahallinde muayyen mahal kadîmü'l-eyyâmdan berü bi'l-cümle karyemiz âhâlîsine mahsûs olmağla koyun ve sâ'ir hayvânâtımız ra'y olunub otundan ve suyundan intifâ' idegelmiş kadîmî meramız iken mesfûran Toros ve Mankosar ve hâlâ hayâtda olan karındâşı Bogos nâm zimmîler mücerred birkaç seneden berü bir tarik ile mahal-i mezkûrede koyun ve ağılı ihdâs ile bî-gayr-i hak müstakilen zabt ve karyemiz âhâlîsini intifâ'dan men iderler deyu da'vâ ve civârında vâki' sâ'ir kurâ âhâlîsinde beş nefer kimesneler dahi ol mahal karye-i mezbûrenin bi'l-cümle âhâlîsine mahsûs kadîmî meraları olduğunu ihbâr ve mezbûran Toros ve Mankosar ve zikr olunan yerler yüz elli seneden berü ecdâdımız müntakil müstakilen mülkimiz olmak üzere tasarrufumuzdadır deyu da'vâyâ tasaddî ve ibrâz eyledikleri senedât meralarına mutabık ve ihticaca salih olmayub ve her biri âherin müdde'âsını dahi inkar idüb lâkin müdde'âları mera nizâ'ı olub mahallinde sâhib-i arz huzûrunda mahal-i nizâ'ın üzerinde terâfu'-i şer' ve şer'le fasl virilmeğe muhtâc olan mevâddan olmağla ber-vech-i muharrer şer'le görilüb

ihkâk-ı hak olunmak üzere da'vâları mahalline havale olunduğunu hâlâ Rumili kâdî-
'askerînin şeriatcısı olan Mevlânâ Abdullah zîde-ilmehu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince
'amel olunmak yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. Sene 1162.

Sahife No: 268

Hüküm No: 1110

Tarih: [11-20] Muharrem sene 1162[1-10 Ocak 1749]

Kars beylerbeğisi, Kars ve () kâdîlarına hükm ki,

Medine-i Kars sâkinlerinden Murat ve gulamı Vartan nâm zimmîler gelüb bunların kimesneye deyn ve kefâletleri ve üzerlerine şühûd ü udul ile şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken yine Kars sâkinlerinden Abdullah ve İbrâhîm nâm kimesneler zuhûr ve birbirleriyle yek-dil ve şirrete sülûk ve mücerred ta'cîz ve celb-i mâl kasdıyla mesfûr Murat gulamı mesfûr Vartan için sekiz sene mukaddem bin iki yüz gurûş virüb mesfûr ile şirket-i inan ile şerîkleri olub ma'lûme'l-mikdâr akçelik olmağla senin gulamındır, senden aluruz deyu mesfûr Murat'ı ahz ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak on sumar hinta ve yüz batman dakik ve ve yüz altmış guurşluk eşyâsını aldıklarından ma'adâ kanâ'at itmeyüb tekrâr sen kefilisin deyu füzûlî yedinden temessük alub ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb şer'le görilüb mezkûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak aldıkları hinta ve dakik ve akçe ve eşyâların alıvirilüb icrâ-yı hak ve hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. Sene 1162.

Sahife No: 268

Hüküm No: 1111

Tarih: [21-29] Muharrem sene 1162[11-19 Ocak 1749]

Erzûrûm vâlisine, Koyulhisar ve () kâdîlarına hükm ki,

Sâbika saray-ı cedid teber-dârlarından El-Hâc Hasan gelüb mûmâ-ileyhin vilâyeti olan Koyulhisar kazâsında toprağında mutasarrıf olduğu mülk bağlarını kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Badıllı ekrâdından El-Hâc Ömer nâm kimesne bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf füzûlî zabt itmekle taleb eyledikte itâ'-at-ı şer' itmedüğünden virmekte ta'allül ve muhâlefet eyledüğün bildirüb şer'le görölüb füzûlî zabt eyeldüğü bağları alıvirilüb ta'allül itdirilmemek emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî evâhir-i M. Sene 1162.

Sahife No: 268

Hüküm No: 1112

Tarih: [11-20] Muharrem sene 1162[1-10 Ocak 1749]

Erzûrûm vâlisine, Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Erzûrûm sâkinlerinden Murat nâm zimmî gelüb bunun karındâşı Saruhan nâm zimmî bundan âkdem Tokad'dan iştira ve buna irsâl eylediği bin altı yüz elli gurûş kıymetlü üç yük Tokad metaı gelüb Erzûrûm'a dahil oldıkda yine Erzûrûm'da Turhal hanında sâkin Malom nâm zimmî füzûlî ahz ü kabz ve bu dahi haber aldıkda mesfûrdan ol-mikdâr emtiayı taleb eyledikte mesfûr zikr olunan emtia benimdir. Sizin 'alâkanız yokdur deyu dürlü tezvîrâta tasaddî ve mücerred ibtal-i hak ve ekl-i bel' sevdâsında olmağla mesfûr Malom zimmî bana bir mikdâr nesne virirsen eşyâ-yı mezkûreyi teslîm iderim deyu bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf cebren ve bî-gayr-i hak sekiz yüz gurûşa bunun yedinden temessük ahz ve ba'dehu bunun karındâşı mesfûr Erzûrûm'a geldikde eşyâ-yı merkûme kendülerinin olub mesfûrun bir dürlü 'alâka ve medhali olmayub ve iddi'âsı

mahz-ı şirret ve tezvîr ve celb-i mâla vesile kasdıyla olduğu şer'ân zâhir olmağla mezbûrun cebren ve bî-gayr-i hak ve bilâ-sübut-i şeri aldığı ve bu bâbda da'vâsına muvafık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb şer'le görülüb mesfûrun bî-gayr-i hak aldığı temessükü alıvırilüb mesfûra hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak akçe mütâlebesiyle bunu ta'addî ve rencide itdirilmeyüb zâhir olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. Sene 1162.

Sahife No: 268

Hüküm No: 1113

Tarih: [11-20] Muharrem sene 1162[1-10 Ocak 1749]

Erzûrûm âlây beğisine hüküm ki,

Erzûrûm sancağında Şavgat nâhiyesinde Armud nâm karye ve gayrîden sekiz bin akçe tîmâra mutasarrıf olan İbrâhîm fevt oldıkda tîmârı oğulları Hasan ve Mustafâ'ya ber-vech-i iştirâk arz olunub ancak mezbûrlar rağbet ve i'tibâr eylemediklerinden bâ-emr-i 'âlî me'mûr oldukları Revan kal'ası muhâfaza ve muhâsarasından firâr ve nâ-mevcûdlar olub tîmâr-ı mezbûr ol-vechile mahlul oldıkda erbâb-ı istihkâkdan Ömer Erzûrûm âlây beğisi Dursun Mehmed'in arzıyla yüz kırk sekiz senesi Saferi'nin on beşinci gününde Revan muhafızı vezîr Hüseyin Paşa tarafından tevcîh olunub mühürlü tezkere virilmekle defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr mezkûr İbrâhîm'in fevtinden oğulları Hasan ve Mustafâ'ya ber-vech-i iştirâk tevcîh ve kırk sekiz rûz-nâmçesinde berât ile üzerlerinde olduğu defter-i hâkânîden ve Kars hanına virilen cebe defterinden ve tahvîl kaydından ihrâc olunub ancak tezkerenin kaydı defter-i hâkânîde mahfûz olmadığından başka tîmâr-ı mezbûr merkûm Ömer'e ber-vech-i meşrûh tevcîh ve tezkere olalı on üç on dört sene zamân olmağla tîmâr-ı mezbûr ile bu ana dek merkûm Ömer'in seferlerde ve hidemât-ı 'aliyyemde mevcûd olduğu livâ-i mezbûrun zü'emâ ve erbâb-ı tîmârından ba'de's-sû'âl sen ki, mîr-alây-ı mûmâ-ileyhsin, arz eylemek

içün hâlâ re'îsü'l-küttâbım olan Abdullah Naili dâme-mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. Sene 1162.

Sahife No: 268

Hüküm No: 1114

Tarih: [21-29] Muharrem sene 1162[11-19 Ocak 1749]

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî hassı voyvodasına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Ölmüş Tekyesi sâkinlerinden Hasan Bepoğlu dimekle ma'rûf kimesne südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hasan Ağa ve El-Hâc Osmân ve İfıtoğlu Mehmed ve İbşir Süleymân dimekle meşhûr kimesnelerden istikraz eylediği ma'lûme'l-mikdâr akçe her sene üzerine devr-i şeri ve ilzam-ı rubh olunmuş değil iken mezbûrlar bin yüz elli senesinden berü bilâ-mesag-ı şeri asıl maldan ziyâde riba nâmıyla küllî akçesin alub gadr eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfik şeyhü'l-islâmdan iki kıt'a fetvâ-yı şerîfesi oldığın bildirüb mûcebince şer'le görölüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görölme emrim olmuşdur.

Fî evâhir-i M. Sene 1162.

Sahife No: 269

Hüküm No: 1115

Tarih: [21-29] Muharrem sene 1162[11-19 Ocak 1749]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Baybûrd kasabası sâkinlerinden Mahmûd nâm kimesne gelüb yine kasaba-i mezbûr sükkânından bunun ‘ammîsi Ahmed nâm kimesne kızı Raziye nâm bîkr-i balîğini rızasıyla buna akd idüb zıfâf olmak üzere iken ‘ammîsi merkûm Ahmed fevt olub nikâh üzerine nikâh şer’ân caiz değil iken yine kasaba-i mezbûre sâkinlerinden Kara Mehmed nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve bunun zevcesi mezbûr için babası merkûm Ahmed benim oğlu İsmâ’îl nâm kimesneye mukaddemâ virmişidi deyu iddi’â ve mürâfa’a-i şer’’-i şerîf olduklarında mezkûr Raziye bunun zevce-i menkûhası olduğı şer’ân sâbit ve mu’ârazadan men olunmuş iken mezbûrun oğlu merkûm İsmâ’îl dahi fevt olmağla mezkûr Kara Mehmed yine mündefi’ olmayub kuvvet-i mâliyesi sebebiyle hevâsına tâbi’ eşirra tâ’ifesiyle yek-dil ve oğlum İsmâ’îl fevt olur ise diğer oğlum İbrâhîm’e alıyorum deyu hilâf-ı şer’-i şerîf zevcesi mezbûreye müdâhale ve ta’addî ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer’le görölüb zevce-i menkûhası alıvirilüb icrâ-yı şer’ ve ihkâk-ı hak olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i M. Sene 1162.

Sahife No: 269

Hüküm No: 1116

Tarih:[1-10] Safer sene 1162 [21-30 Ocak 1749]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Hâlâ emîn-i defter-i hâkânî El-Hâc Halîl dâme-mecduhu südde-i sa’âdetme ‘arz-ı hâl gönderüb Erzûrûm sancağında Kuzay-ı Erzincân nâhiyesinde Kôm nâm karye ve gayrîden yetmiş dokuz bin yüz akçe ze’âmet ve dîvân-ı hümayûnum kitâbeti gedüği ve berât-ı şerîfemle mutasarrıf olub ze’âmeti karyelerinin vâki’ olan â’sâr-ı şer’iye ve rüsûmât-ı örfiyesin tarafından tarafından sûbaşısı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikde âherden hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn muhâlefet ve re’âyâdan ba’zıları dahi edâda ta’allül ve muhâlefet ve ol-vechile ze’âmeti mahsûlünün kesr ü noksânına bâ’is ü bâdî oldukların bildirüb ze’âmeti karyelerinin vâki’ olan â’sâr-ı şer’iye ve rüsûmât-ı örfiye kânûn ve defter mücebince tarafından sûbaşısına tamâmen ve bilâ-kusûr

ahz ü kabz itdirilüb âherden bir ferdi hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn muhâlefet ve re'âyâ tâ'ifesini dahi bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden kânûn ve defter mücebince zabt itdirilmek bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuştur.

Fî evâ'il-i S. Sene 1162.

Sahife No: 269

Hüküm No: 1117

Tarih:[11-20] Safer sene 1162 [31 Ocak-9 Şubat 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına ve Tercân kâdîsına hükm ki,

Medine-i Haleb bazirganlarından Murat nâm zimmî gelüb bu bin yüz elli sekiz senesinden bundan âkdem Arabgir Sancağı mutasarrıfı Cafer Paşa'nın hazînedârı Süleymân nâm kimesne ile ma'ân karban ile Erzûrûm'dan Haleb'e gider iken Erzûrûm sancağında Tercân kazâsında Munar Deresi nâm mahalle varduklarında Tercân kazâsına tâbi' Viçan nâm karye sâkinlerinden eşirradan ve mütegallibeden Viçani Ahmed Beğ dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmaduğundan nâşî zîr-i destinde olan zümre-i eşkiyadan Çarıklı kürdünden Balabanoğlu ve Abbas ve karındâşı Hüseyin Kulu ve Mirazan oğlu İsmâ'il ve oğlu Hüseyin Beğ dimekle ma'rûf kimesneler ile yek-dil ü yek-cihet ve üzerlerine musallat ve mezkûrlar dahi önlerine inüb bunun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak iki bin iki yüz gurûşluk iki boğça emtiasını ve üzerinde olan esliha ve eşyâsını ve refki mezbûr Süleymân'ın dahi yanında mevcûd emvâl ü eşyâ ve nukûdını gasb ü gâret ve götürüb merkûm Viçani Ahmed'e teslîm ve bunlar dahi varub emvâl-i magsubelerin taleb eylediklerinde mezbûr Süleymân'ın bi'l-cümle emvâl ve nukûd ve eşyâsını teslîm ve bunun dahi esliha ve esvabını virüb lâkin ol-mikdâr gurûş kıymetlü emtiasını boğçasıyla yedinde alıkoyub buna virmeyüb mukabelesinde bazirganı () nâm zimmînin yediyle seksen altun teklif ve ol-vechile buna gadr-i küllî olunduğun bildirüb mahallinde şer'le görilüb emvâl-i magsubesinden mezkûrun zimmetinde kalan ol-mikdâr gurûşluk emtia ve eşyâsı tamâmen tahsîl ve buna alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve

tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuştur.

Fî evâsıt-ı S. Sene 1162.

Sahife No: 269

Hüküm No: 1118

Tarih: [11-20] Safer sene 1162 [31 Ocak-9 Şubat 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Zü'emâdan kıdvetül-emâsi'l-i vel-âkrân Süleymân zîde-kadrehu 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Köni Erzincân nâhiyesinde Üsküs nâm karye ve gayrîden yiğirmi yedi bin akçe ze'âmeti karyelerinin bin yüz elli senesinden berü vâki' olan mahsûl ve rüsûmu bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb lâkin seferler takrîbi ile re'âyâsı zimmetinde kalduğun bildirüb berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb re'âyâsı zimmetinde kalan mahsûlü alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. Sene 1162.

Sahife No: 270

Hüküm No: 1119

Tarih:[11-20] Safer sene 1162 [31 Ocak-9 Şubat 1749]

Karahisâr-ı Şarkî () ve () kâdîlarına hükm ki,

Es-seyyid Hasan ve Seyyid El-Hâc Osmân zîde-kadrehuma sÛdde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idÛb Karahisâr-ı Şarkî ve tevabii mukâta'asının ber-vech-i mâlikâne mutasarrıflar Seyyid Mehmed Said zîde-mecduhu işbu bin yüz altmış iki senesi Mart'ı ibtidasından zabt itmek üzere bundan âkdem Seyfi Ağa dimekle ma'rûf kimesneye der-uhde ve iltizâm ve zabtıçÛn temessÛk virÛb lâkin mukâta'a-i mezkûrenin mÛltezim-i sâbıkı mÛmâ-ileyha Seyyid HÛseyin ve Seyyid Osmân'ın sinin-i sâbıkada bekayaları olduğından ma'adâ fukarâyı ra'iyeti siyanetlerini müşar sen ki, Karahisâr-ı Şarkî kâdîsı mevlânâ-yı mÛmâ-ileyhsin, arz itmekle arzın mÛcebince mÛltezim-i sâbık-ı mÛmâ-ileyhümaya der-uhde olması cânib-i mirye ve mâlikâne mutasarrıfı mÛmâ-ileyhe evla ve enfa olmağla mezbûr Seyfi ref ve mÛlytezim-i sâbık-ı mÛmâ-ileyhumaya sene-i mezbûre Mart'ı ibtidasından Şubat'ı gayetine gelince zabt itmek ve mukaddem ve muahhar târihiyle âherin yedinde temessÛk zuhÛr ider ise 'amel olunmamak şartıyla mâlikâne mutasarrıfı mÛmâ-ileyh Seyyid Mehmed Said tarafından memhÛr temessÛk virÛldüğÛn bildirÛb temessÛkÛ mÛcebince zabt ve vâki' olan mahsÛl ve rÛsÛmu kânÛn ve defter mÛcebince ahz ü kabz itdirilÛb ref olunan mezbûru ve âheri mugâyir-i temessÛk bir vechile dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrÛh üzere zabt itdirilmek içÛn yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. Sene 1162.

Sahife No: 270

Hüküm No: 1120

Tarih:[11-20] Safer sene 1162 [31 Ocak-9 Şubat 1749]

ErzÛrÛm vâlisine ve mollâsına hükm ki,

Mustafâ nâm kimesne sÛdde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idÛb sadr-ı azam nezaretinde olan evkâfdan BaybÛrd kazâsında vâki' Pulur karyesinde müteveffâ Feraşan Beğ'in binâ eyledüğü cami-i şerîf ve imareti evkâfının mÛskafatı kurâ ve mezra'a olub ve bundan âkdem vakf-ı mezbûrun evlâdiyyet ve meşrÛtiyet üzere mütevellîsi olan Yakub nâm kimesne zamânında vakfın binâ eyledüğü binâ ve imareti mÛrÛr-ı eyyâm ile harâbe müşerref olduğundan ma'rifet-i şer'le keşf ve hüccet olunub ta'mîr ü termîme vakfda

müsaade olmadığından bin yüz elli senesinde mütevellî-i mezkûr bundan ma'lûme'l-mikdâr akçe istidâne ve ma'rifet-i şer'le ta'mîrata sarf ve edâ itmedin tevliyet-i mezkûr üzerinden ref ve merkûm Yakub âstâneye gelüb tevliyeti üzerine ba'de'l-ibkâ fevtinden vakf-ı mezbûr tevliyeti oğlu Hüseyin'e tevcîh olunub bu dahi vakfın deyni olan meblağ-ı mezkûru galle- vakfdan talep eyledikde bî-vech-i şer'î edâda ta'allül ve gadr-i küllî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îye mücebince şer'le görilüb vakf-ı mezbûre ma'rifet-i şer'le sarf olunan meblağ-ı merkûm galle-i vakfdan edâ olunmadıkca âhere bir nesne virilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan Anadolu muhasebesi defterlerine nazar olundukda vakf-ı mezbûrun tevliyeti işâret-i şeyhü'l-islâmî mücebince eslah ve erşed ve ekber evlâd-ı vakıfdan mezkûr Hüseyin'e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed ve sen ki, Erzûrûm kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, husûs-ı mezbûre mütevellî ta'yîn olunman alem-i ulemail-mütebahhirin efdalül-fuzelail-müteverri'în bi'l-fi'l şeyhü'l-islâm ve müftüyü'l-enâm olan Mevlânâ Mehmed Esad edâmallahu te'alâ fazailihu işâret itmeleriyle işâretleri mücebince mütevellî olmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. Sene 1162.

Sahife No: 270

Hüküm No: 1121

Tarih: [21-29] Safer sene 1162 [10-18 Şubat 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Hamza veled-i Osmân nâm sipâhî gelüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında Mantuvan nâhiyesinde Varmak nâm karye ve gayrîden dört bin akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tîmârının baş kalemi olub müşterekiyle kayd ü berâtına dahil sâlifü'z-zikr Varmak karyesi altı bin dört yüz akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve iki bin beş yüz akçesi ifrâz ve bir icmâl ve bin akçesi dahi ifrâz ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' Kurikol nâm ve ma-gayrehâ birikdirilüb on sekiz bin elli akçe ol-

dahi başka bir icmâl ve bin dört yüz akçesi dahi ifrâz ve Suşehri nâhiyesinde Kökül nâm karye ve ma'-gayrehâ birikdirilüb on bir bin üç yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve iki bin beş yüz akçe yazar icmâl-i evvel ile karye-i Varmak el-mezbûrenin yazû-yı mezkûresinden 'an-mahlul icmâl bin beş yüz akçesi merkûm Hamza veled-i Osmân'ın ve on sekiz bin elli akçe yazar icmâl-i saninin dokuz bin yigirmi akçesi karye-i Kurikol el-mezbûre ve gayrîden on bir bin dört yüz kırk beş akçe tîmâra mutasarrıf Halîl veled-i Mustafâ'nın kaydında ve ol-mikdâr akçesi dahi tekaüd Mehmed'in ve on bir bin üç yüz akçe yazar icmâl-i sâlisin on bin dokuz yüz akçesi karye-i Kökül el-mezbûre ve gayrîden on beş bin iki yüz akçe tîmâra mutasarrıf Hasan ve tîmâr-ı mezbûrun altı bin akçesinden icmâl bozulmamak üzere yedi yüz akçesi dahi Sirman nâhiyesinde karye-i Sabud el-meşhûr Sabun ve gayrîden sekiz bin yedi yüz doksan dokuz akçe tîmâra mutasarrıf Halîl veled-i Mustafâ kaydlarında olmağla zikr olunan Varmak karyesini ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekleriyle zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmun kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz murâd eyledikde müşterekleri mezbûrlar berâtları yazûlarına göre hisselerine düşeni almağa kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve berâtlarına mugâyir ziyâdeye tecâvüz ile gadr-i küllî eylediklerin bildirüb zikr olunan Varmak karyesi ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekleri mezbûrlar ile zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmundan herkesin berâtları yazûlarına göre hisselerine düşeni ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî müşterekleri mezbûrları ziyâdeye tecâvüz ile gadr itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûna ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. Sene 1162.

Sahife No: 271

Hüküm No: 1122

Tarih: [21-29] Safer sene 1162 [10-18 Şubat 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Baybûrd kâdisına ve eyâlet-i Erzûrûm'un sâbık ve lâhık âlây beğilerine hükm ki,

Sen ki, mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Said zîde-fazlehusun südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Kigolos nâm karye ve gayrîden dört bin akçe tîmâra mîr-i mîrân tezkiresiyle mutasarrıf olan Ömer vâki' olan seferlerde ve muhârebelerde mevcûd olub tîmârına dahl olunmak îcâb itmez iken ve seferler dahi men olunmuş iken nâhiye-i mezbûre âlây beğisi Hasan tîmâr-ı mezbûru kendüye sebt itmek için Hasan ismine berât ve merkûm Ömer'e gadr ve hâlâ âlây beği dahi mukaddemâ âlây-ı sâbık mezkûr Hasan'ın karındâşı olduğundan yedinden arz alamayub mağdur olduğunu ocaklısı meclis-i şer' de ihbâr eylediler deyu zikr olunan dört bin akçe tîmârın merkûm Hasan'ın ref'inden sâhib-i evvel Ömer'e ibkâ recâsıyla sen ki, mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, arz ve karye-i mezbûre ve gayrîden beş bin akçe tîmâr mîr-i mîrân tahvîli ile Mehmed veled-i Mehmed'in üzerinde iken mücebince elli dört Şevvâl'inde müceddeden tezkere olunduktan sonra fevt olub oğlu dahi beş on aydan berü rağbet itmeyüb bilâ-sâhib olduğundan mîr-alây Halîl arzıyla elli yedi Receb'inde yine mîr-i mîrândan mülâzım Ömer'e tevcîh ve tezkire virildiği mîr-i mîrân defterlerinden ve ve defter-hânesi görüldükde tîmâr-ı mezbûr dört bin altı yüz akçe yazûsu ile bir icmâl olub iki bin akçesi Mahul Said nâm karyeden beş bin akçe tîmâr ile birikdirilüb yüz yigirmi dokuz rûz-nâmçesinde berâtıyla Mustafâ üzerinde olduğu arz olundukda Kigolos nâm karye icmâlinden sekiz yüz akçe yine icmâl-i mezbûrun bin iki yüz akçesiyle birikdirilüb mutasarrıfı Süleymân'ın fevtinden sülbi oğlu Ali'ye yüz otuz senesi Rebî'ü'l-Âheri'nde tevcîh ve tezkire ve iki kılıç tasarrufu hilâf-ı kânûn olduğundan Kigolos nâm karyeden rağbet itmediği bin akçe bir kılıcı yine sene-i mezbûre Ramazan'ında Yûsuf'a tevcîh ve berât oldıktan sonra Kigolos nâm karye icmâlinin bin akçesi mezbûr Mustafâ'nın ve iki bin akçesi dahi mezkûr Ali veled-i Süleymân'ın ve bin akçesi dahi Yûsuf'un sefer-i hümâyûn ve yoklamada nâ-mevcûdlarından nâhiye-i mezbûre âlây beğisi Hasan'ın arzıyla re'îsü'l-küttâb-ı sâbık i'lâmıyla bin yüz altmış senesi Cemaziye'l-Ahiresi'nde Hasan'a tevcîh olunub berâtıyla üzerinde olduğun ve icmâl-i mezbûrun üç yüz akçesi Cemaziye'l-Ahiresi târîhiyle der-dest-i tezkiresiyle diğer Mustafâ kaydında idiği defter-i hâkânîde ve tahvîli kaydından ihrâc olunmağla ancak tîmâr-ı mezbûrun merkûm Hasan'a tevcîhi nâhiye-i mezbûre âlây beğisi arzıyla olmuş iken kâdî arzıyla refi münasib olmayub sen ki, vezîr-i müşârûn-ileyhsin, ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le mahallinde zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr muvâcehesinde mezkûr Hasan ile mürâfa'a ve merkûm Ömer seferlerin ve hidemât-ı

sâ'irenin cümlesinde hitam-ı sefere değin bayrağı altında mevcûd olduğunu ba'de's-sû'âl sâbit olur ise ibkâsını arz eylemeniz için siz ki, mevlânâ ve livâ-i mezbûrun sâbık ve lâhık âlây beğileri mûmâ-ileyhimsiz, size hitaben emr-i şerîfim sūdûru bâbında bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan Abdullah Nâ'ilî dâme-mecduhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. Sene 1162.

Sahife No: 271

Hüküm No: 1123

Tarih: [21-29] Safer sene 1162 [10-18 Şubat 1749]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Tîmâr karyelerinden Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Depeköy nâm karyeden Şeyh Ali oğlu Mehmed Çelebi dimekle ma'rûf kimesne gelüb karye-i mezbûre toprağında vâki' otuz seneden berü zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ ide geldiği tâpûlu ve temessüklü ma'lûmetü'l-hudûd yerlerinde âherin bir dürlü 'alâka ve medhali olmayub bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken mütegalibenden () nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred ta'cîz için ol-yerler benim civârımda olmağla ben alub zabt iderim deyu hilâf-ı kânûn füzûlî müdâhale ve zabtına muhâlefet ve ta'addîden hâlî olmayub gadr-i küllî murâd eylediğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mûcebince 'amel olunub tâpûlu ve temessüklü yerleri kema-kan buna zabt ü zirâ'at itdirilüb hilâf-ı kânûn ta'addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. Sene 1162.

Sahife No: 271

Hüküm No: 1124

Tarih: [21-29] Safer sene 1162 [10-18 Şubat 1749]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Erzincân mahallatından Çukur Mahalle âhâlîlerinden ve () ve () ve dahi ba'zıları gelüb bunların kimesneye borc ve kefâletleri olmayub ve üzerlerine dahi şühûd-ı udul ile şer'ân bir nesne sâbit olmayub dahl olunmak îcâb itmez iken Erzincân sâkinlerinden ayan-ı mütegalibe ve cebabireden mürabahacı tâ'ifesinden Seydi Beğ oğlu Ali Ağa ve karındâşı oğlu Süleymân Beğ dimekle ma'rûf kimesneler mücerred celb-i mâl sevdâsıyla zuhûr ve şirrete sülûk ve elli altmış sene mukaddem bizim sizin ve mahalleler âhâlîsinden iken diyâr-ı âherde perîşân olan kimesnelerin ecdâdlarınızda ma'lûme'l-mikdâr mürabahalı akçemiz kalmışidi. Meblağ-ı mezbûrun cümlesini ve mürabahâsını şimdi sizden aluruz deyu hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden bin yüz altmış senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak bunun iki bin gurûşların gasb ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerine ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmıdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri müceblerince şer'le görilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak gasb eyledikleri ol-mikdâr gurûşları alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. Sene 1162.

Sahife No: 271

Hüküm No: 1125

Tarih: [21-29] Safer sene 1162 [10-18 Şubat 1749]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Mustafâ nâm kimesne gelüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Sagul-ı Süfla nâm karye ve gayrîden on bir iki yüz br akçe tîmâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf ve bin yüz elli dokuz senesinde bunun üzerinde iken tîmâr-ı mezbûr karyesinin sene-i mezbûrede vâki' mahsûlü bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşmekle ta'şîr ve devr-i keyl ve

der-anbar olunub dahl îcâb itmez iken tîmâr-ı mezbûru âherden dahl îcâb itmez iken âherden Hasan bunun üzerinden alub gadr eylediğinden ma'adâ tahvîli târîhine düşüb ta'şîr ve devr-i keyl eylediği zikr olunan mahsûle dahi hilâf-ı kânûn füzûlî müdâhale ve bundan âkdem mürâfa'a-i şer'' olduklarında sene-i mezbûre mahsûlü bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb mezbûrun iddi'âsı kânûna mugâyir olduğu zâhir ve müdâhalesi men birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'îye virilmiş iken mezbûr Hasan mugâyir-i hüccet-i şer'îye ve hilâf-ı kânûn müdâhaleden hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı kânûn müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. Sene 1162.

Sahife No: 272

Hüküm No: 1126

Tarih: [1-10] Rebiülevvel sene 1162 [19-28 Şubat 1749]

Erzûrûm vâlîsine ve Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına hükm ki,

Koyulhisar kazâsı sükkânından Mustafâ nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde arzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer' kimesneye bir dürlü vaz' ü hareket ve ta'addîsi olmayub ve kimesneye dahi kendi umırçün akçe vir deyu emr itmeyüb mugâyir-i şer akçe mütâlebesiyle ta'addî olunmak îcâb ider hali yoğiken kazâ-i mezbûrde sâkin Karahisâr-ı Şarkî voyvodasının kethüdâsı olan El-Hâc Süleymân nâm kimesne bundan âkdem Erzûrûm mollâsının ademleri senin hayvânâtını sürdüklerinde ben dahi yedlerinden halâs için yüz elli gurûş kıymetlü bir re's at virüb halâs eyledüm deyu bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak gasben yüz elli gurûşun alub buna ol-vechile ziyâde gadr ve ta'addî eylediğın bildirüb şer'le görilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Râ. Sene [1]162.

Sahife No: 272

Hüküm No: 1127

Tarih: [1-10] Rebiülevvel sene [1]162 [19-28 Şubat 1749]

Kemâh ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ali ve Ahmed ve Musa ve Osmân nâm sipâhîler gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldukları tîmârları karyelerinden Kemâh kazâsına tâbi' Baginik nâm karye toprağında zirâ'at ve hırasat iden defterlü re'âyâ ve defterlü re'âyâsı yedlerinde mezâri' re'âyâsının zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri 'öşrlerin evvelen karye-i mezbûrede olan anbara ba'dehu müteaddid tereke virilür âher bazara nakl murâd eyledikde mezbûrlar hilâf-ı kânûn müdâhale eylediklerin bildirüb zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri 'öşrlerin âheri bazara nakl itdirilmek bâbında kânûn üzere fermân-ı 'âlî yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Râ. Sene [1]162.

Sahife No: 272

Hüküm No: 1128

Tarih: [1-10] Rebiülevvel sene 1162 [19-28 Şubat 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Erzincân kâdîsına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Abdullah nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Erzincân nâhiyesinde Savıcı nâm karye ve gayrîden on beş bin beş yüz kırk üç akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tîmârı karyelerinin bin yüz altmış bir senesinin vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı berâtı mücebince tahvîli târîhine düşmüş iken ba'zı mevani sebebiyle re'âyâ zimmetinde kalmağla berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rûsûmât alıvirilmek için kânûn üzere emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Râ. Sene 1162.

Sahife No: 272

Hüküm No: 1129

Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene [1]162 [1-10 Mart 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Murtaza ve Bekir nâm kimesneler gelüb bunların karındâşları Mustafâ nâm kimesne kendü hâlinde iken Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Suşehr nâhiyesine tâbi' Yavur nâm karyeden Seyyid Osmân nâm kimesne ile zevcesi () nâm hâtûn kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle müttefik ve benim hâneme su-i kasd ile gelmişidi deyu ifk ü iftirâyâ tasaddî ve üzerinde mevcûd yüz seksen gurûşuyla üç aded saçbağı ve bir harîr kaftân ve üç sîm bilezük ve bir sîm bıçağı bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak aldıktan gayri bî-gayr-i hak katl idüb gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb şer'le görilüb alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Râ. Sene [1]162.

Sahife No: 272

Hüküm No: 1130

Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene 1162 [1-10 Mart 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Zü'emâdan İsmâ'il zîde-kadrehu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Kuzay-ı Erzincân nâhiyesinde Baş Sekil nâm karye ve gayrîden yigirmi bin altı yüz yetmiş dört akçe ze'âmeti elli üç rûz-nâmçesinde berâtle Hüseyin üzerinde iken mîr-i

mîrân tezkiresiyle mutasarrıfı Ebebekr'in cismi nâ-mevcûdundan altmış senesi Muharrem'inde Ahmed'e tevcîh ve berât olunub lâkin ze'âmet-i mezbûr mutasarrıfı Hasan kasr-ı yedinden Yûsuf'a ve anın dahi Kars nâ-mevcûdundan Seyyid Mehmed Emîn'e ve hidemâtında nâ-mevcûdundan İsmâ'il'e mîr-i mîrândan tezkire lâkin Seyyid Mehmed Emîn me'zûnen vilâyetine gitdikde bâ-hüccet-i şer'îye Bekr'e kasr-ı yed itmişdi deyu altmış senesi Rebî'ü'l-Âheri'nin yigirmi beşinci gününde Bekr'e ibkâ ve tevcîh ve berât ve ba'dehu mîr-i mîrân tezkeresiyle mutasarrıfı Seyyid Mehmed Emîn me'mûr olduğu hidemâtın küllisinde nâ-mevcûd ve ve terk-i hidmet ve cismi nâ-mevcûdundan ser-'asker-i sâbık Ali Paşa tarafından elli dokuz senesi Receb'inin onuncu gününde İsmâ'il'e tevcîh ve hidemâtda mevcûd iken serdengeçdi ağalarından Canbaz-zâde Ömer hileye sülûk ve sebt itmek için mutasarrıfı Seyyid Mehmed Emîn Bekr'e kasr-ı yediyle taraf-ı şer'den hüccet olunub tezkere olunmak üzere orduya irsâl eyledikde nâhiye-i mezbûre âlây beğisi garazan İsmâ'il'e arz ve tezkere ve gadr eyledi deyu alub berât ve gadr eyledüğün Erzincân âlây beğisi Mustafâ ile kâdîsı başka başka arz ve mezbûr Seyyid Mehmed Emîn'e vilâyetine gitmesiçün izni müşar kaydında şerhi olduğuna binâ'en hidemâtda nâ-mevcûdundan İsmâ'il'e mîr-i mîrândan tevcîhi kânûn-ı tevcîhata mutabık ve kasr-ı yedinden mezbûr Bekr'e tevcîh ve tezkere olunmaksızın mezkûr Seyyid Mehmed Emîn me'zûnen vilâyetine gitmiş idi deyu mezkûr Seyyid Mehmed Emîn'in kasr-ı yedinden ve merkûm İsmâ'il'in ref'inden mezbûr Bekr'e tevcîh ve tezkere olunması kaide-i tevcîhata mugâyir ve mezkûr İsmâ'il mağdur olmağla ze'âmet-i mezbûr altmış bir senesi Şa'bân'ının on dördüncü gününde merkûm İsmâ'il'e ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berâtlâ üzerinde ve mahlul müteferrikalık veyahud çavûş gedüğü ilhâk ve zammı mezbûr Bekr ile huzûr-ı asfanelerinde mürâfa'a olmadıkça ze'âmetine zarar gelmemek için bâ-emr-i 'âlî kaydına şerh virüldüğü mukayyed ve şimdi mezkûr İsmâ'il'e ze'âmet-i mezbûr târîh-i merkûmda mîr-i mîrân tarafından tezkire olunmuş iken Erzûrûm sâkinlerinden serdengeçdi ağalarından Canbaz oğlu Ömer'in Bekr ismine sebti olmakdan nâşî ze'âmet-i mezbûru füzûlî zabt ve ze'âmet-i mezbûr tevcîh olalıdan berü tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmu mugâyir-i kânûn ahz ü kabz ve gadr ve taaadi eyledüğün bildirüb kânûn üzere berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmu her kimden teveccüh ider ise tahsîl ve kendüye alıvirilmesiçün emr-i şerîf sūdûrını istirham ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu ve ze'âmet-i mezbûr mûmâ-leyh İsmâ'il'e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve bu makûle zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr mahsûl nizâ'ında i'tibâr tahvîl târîhlerine olmağla kânûn üzere

berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu her kimin zimmetinde teveccüh ider ise ba'de's-sübut tahsîl ve kendüye alıvirilmesiçün iltimâs ve mukteza-yı kânûn üzere şürûtıyla emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan Abdullah Naili dâme-mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Râ. Sene 1162.

Sahife No: 273

Hüküm No: 1131

Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene 1162 [1-10 Mart 1749]

Erzûrûm vâlisine ve mollâsına hükm ki,

Hüseyin nâm kimesne gelüb bunun Erzûrûm kazâsına tâbi' Magaziro kal'ası sâkinlerinden İbrâhîm Ağa ve Yakub Kethüdâ ve Mehmed ve Bekr ve Kâtib İsmâ'îl dimekle ma'rûf kimesnelerin zimmetlerinde bin yüz elli senesinde cihet-i karz-ı şeriden ber-mûceb-i memhûr temessük altı bin beş yüz gurûş alacak hakkı olub mezbûrların yedine virdikleri temessüklerinin vadesi hulülünde meblağ-ı merkûmu taleb ve almak istedikde mezbûrlar virmekte hileye sülûk ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb memhûr deyn temessükleri mûcebince merkûmların zimmetlerinde olan hakkı bi't-tamâm tahsîl ve alıvirilüb ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Râ. Sene 1162.

Sahife No: 273

Hüküm No: 1132

Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene 1162 [1-10 Mart 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm'un sâbık ve lâhık âlây beğilerine hükm ki,

Hâce-gân-ı dîvân-ı hümayûnumdan sâbık haslar mukâta'acısı olan İbrâhîm zîde-mecduhu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Karaarz nâhiyesinde Sabaviçş nâm karye ve gayrîden on sekiz bin yüz akçe tîmâra mutasarrıf Mehmed Kefe yoklamasında mevcûd yoklandığı ve ba'dehu tîmâr-ı mezbûrun sâhibi mezbûr Mehmed serdengeçdi ağalarından olub yerine Süleymân nâm kimesne yoklandığı sâbit olmağla bermûceb-i hatt-ı hümayûn hıyaneti zâhir olmağla tîmâr-ı mezbûr âhere tevcîh olmuşdur deyu tahrîr olundığı bu yoklama defterinden ve defter-hânesi görüldükde tîmâr-ı mezbûr mezkûr Mehmed'in Kefe yoklaması nâ-mevcûdundan Erzûrûm ve Pâsîn ve Tortum sancaklarında Sogayin ve gayri nâhiyelerde İs kal'ası nâm karye ve gayrîden elli bin sekiz yüz on dokuz akçe on üç kılıç tîmârlar ile birikidirilüb yoklamaya me'mûr olub riyaset vekaletiyle Kefe ordusunda mesbukü'l-hidem olan mûmâ-ileyh İbrâhîm zîde-mecduhuya âhere siyaret itmemek ve gedik ilhâk itmiş ise tarif olunmak şartıyla ser-'asker vezîr Nuğman Paşa edâmallahu te'alâ iclâlehu tarafından elli iki Zi'l-Kadesi'nin on üçüncü günü tevcîh ve virilen tezkire mücebince elli üç senesinde âstâneden berât olunduktan sonra tîmâr-ı mezbûra mutasarrıf mezkûr Mehmed on sekiz seneden berü İran seferlerinde bayrağı altında mevcûd ve Kefe yoklamasında üç seneden berü mevcûd ve ser-'asker-i müşârün-ileyh Nuğman Paşa huzûrunda tîmâr-ı mezbûr mezkûr Mehmed'in olduğunu zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr şehâdet ve ba'dehu yoklanub dahl icâb itmez iken yoklamadan beş altı ay sonra eyâletlüye izn-i fermâni sâdır oldıkda ba'zı erbâb-ı garaz tîmâr-ı mezbûr Mehmed'in ismine muvâfık değildir ve serdengeçdi ağasıdır deyu mezbûr İbrâhîm'i tahrik ve tîmâr-ı mezbûru ze'âmetine ilhâken tezkere ve berât ve tîmâr-ı mezbûr merkûm Mehmed'in hakk-ı sarihidir deyu ref'inden ibkâsı için Erzûrûm tarafına tahrîre me'mûra dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Seyyid Mehmed ile Erzûrûm kâdîsı Mehmed Reşid zîdet-fazailihu başka başka arz ve sâbık Erzûrûm ve Sîvâs valileri dahi mektûblarıyla i'lâm ve eyâlet-i Erzûrûm'un mührleri mutabık yedi nefer sâbık ü lâhık âlây beğileriyle zü'emâ ve erbâb-ı tîmârı dahi mahzar ve mezbûr Mehmed tîmâr-ı mezbûr ile yoklandığı kaydından vazıh ve 'arûz ü mahzarın nefsü'l-emre mutabık olduğunu vezîran-ı müşârün-ileyhümanın mektûbları musaddak olmağla İbrâhîm'in ref'inden sâhib-i evvel mezbûr Mehmed'e elli dört senesinde ibkâ ve berât ve elli altı senesinde Mehmed'in kasr-ı yedinden Süleymân'a tevcîh ve berâtıyla üzerinde olduğu defter-i hâkânîden ihrâc olunmağla imdi sâbık haslar mukâta'acısı olan mûmâ-ileyh İbrâhîm ile elli bir ve iki senelerinde Kefe cânibinde Erzûrûm ve Trabzon eyâletleri zü'emâ ve erbâb-ı tîmârının yoklamasına me'mûr olub ser-

'asker-i müşârün-ileyh Nuğman Paşa huzûrunda yoklamada âshâbı nâ-mevcûd olan ze'âmet ve tîmâr mahlul olmak üzere hatt-ı hümâyûn sâdır ve bana dahi bir mahlul bir ze'âmet virilmek üzere yedime emr-i şerîf ihsan ve mantukınca Erzûrûm ve Pâsîn ve Tortum sancaklarında birkaç tîmâr birikdirilüb ser-'asker-i müşârün-ileyh tarafından tevcîh ve âstâneden dahi berât olunduktan sonra ze'âmet-i mezbûr mülhakâtından Siyaviç nâm karye ve gayrîden on sekiz bin yüz akeç tîmâra mutasarrıf Mehmed yoklamada nâ-mevcûd olduğundan yerine Süleymân nâm kimesne yoklanub tîmâr-ı mezbûr sebt tîmârı olduğına Erzûrûm'un on altı aded elviye âlây beğileri ve çeribaşları ve zü'emâ ve erbâb-ı tîmârı ser-'asker-i müşârün-ileyh huzûrunda şehâdet ve merkûmun ismi Süleymân ve tîmâr-ı mezbûr Mehmed ismiyle yoklamaya dahil olub tîmâr-ı mezbûr Mehmed'in sebti olduğu cümlelerin ma'lûmu olmağla âlây beğiler i'lâm ve ve tîmâr-ı mezbûr mutasarrıf olduğım ze'âmetime ilhâk olunub dahl icâb itmez iken merkûm Süleymân ba'zı mütegalibenin ianetiyle arzlar ve mahzar peyda ve tîmâr-ı mezbûru refimden Mehmed ismine berât ve ba'dehu kasr-ı yedinden merkûm Süleymân kendü üzerine berât ve hilesi aşikar ve bana gadri zâhirdir deyu tîmâr-ı mezbûrun mezkûr Süleymân'ın ref'inden ber-vech-i ilhâk kendüye ibkâ olunması bâbında istid'â-yı inayet itmeğin ancak tîmâr-ı mezbûr mezkûr Mehmed'e ibkâ olundukda on sekiz seneden berü İnan seferlerinde bayrağı altında ve üç seneden berü dahi Kefe muhâfazasında mevcûd ve tîmâr-ı mezbûr mezkûr Mehmed'in olduğına zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr ser-'asker Nuğman Paşa huzûrunda şehâdet ve ba'dehu mevcûd yoklandı deyu bir kapucu başı ve bir monlâ başka başa arz ve iki vezîr dahi mektûb tahrîr ve yedi nefer âlây beğiler dahi mahzar eylediklerine binâ'en ibkâ olunmağla husûs-ı mezbûr mahallinde şer'le görülüb hakikat-ı hal ala-vechi's-sıhha arz ve mahzar olunmağa muhtâc olmağla tîmâr-ı mezbûr ile yoklmaya dahil olan Mehmed tîmâr-ı mezbûrun mutasarrıfı Mehmed midir yohsa Mehmed ismiyle Süleymân mı yoklanmıştır vukûf-ı tamı olan zü'emâ ve erbâb-ı tîmârdan gereği gibi sû'âl ve hakîkati arz ve mahzar olunmak için siz ki, vezîr-i müşar ve mîr-alây-ı mûmâ-ileyhümsiz, size hitaben emr-i şerîfim sūdûriçün bi'l-fî'l re'îsü'l-küttâbım olan Abdullah Naili dâme-mecduhu i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince 'amel olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Râ. Sene [1]162.

Hüküm No: 1133

Tarih: [21-29] Rebiülevvel sene 1162 [11-19 Mart 1749]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Mustafâ zîde-kadrehu gelüb Baybûrd kazâsına tâbi' Pulur nâm karyede vâki' müteveffâ Ferahşad Beğ binâ eyledüğü cami-i şerîf ve imareti devr-i ezmine ile harâbe müşerref ve ta'mîr ü termîmi elzem olmağla t'âmire vakfının müsaadesi olmaduğundan evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevellîsi Yakub nâm kimesne ma'rifet-i şer'le keşf ü ta'mîrine sarf için bin yüz elli senesinde mal-ı vakfdan edâ itmek şartıyla ma'lûme'l-mikdâr akçe istinâde ve cami ve imareti gereği gibi ta'mîr ü termîm ve meblağ-ı mezbûru edâ itmek üzere iken tevliyet-i mezkûru ecânibden Abdullah nâm kimesne üzerinden ref itdirmekle mezbûr Yakub meşrutası üzere tevliyet-i mezkûreyi üzerine alub hâlâ kazâ-i mezbûrden oğlu Hüseyin nâm kimesne babası mahlulünden alub üzerine berât ve üzerine mal-ı vakfi ahz ve babası müteveffâ-yı mezbûrun muhallelfatın kabz itmekle bu müteveffâ-yı mezbûrun ber-mûceb-i temessük istinâde eyledüğü meblağ-ı mezbûru taleb eyledikde mezkûr Hüseyin mal-ı vakfi kendü umûrına sarf ve istihlak ve buna edâda ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledüğün ve fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb yedinde olan fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan alacağı muhallelfatın kabz iden oğlu mezkûrden alıvirilüb ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe ihkâk-ı hak olunmak bâbında erm-i şerîfim recâ itmeğün mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Râ. Sene 1162.

Sahife No: 274

Hüküm No: 1134

Tarih: [11-20] Rebiülevvel sene 1162 [1-10 Mart 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Pâsîn ve () kâdîlarına hükm ki,

Seyyid İbrâhîm zîde-şerefuhu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Pâsîn sancağında Pâsîn kazâsı muzâfâtından Köni nâhiyesinde Kördiyos nâm karyenin defter- hâkânîde mâlikânesi vakf-ı zâviye-i Çevgandar dîvânîsi tîmâr ve bu hâlâ zâviye-i mezbûrenin berât-ı şerîfimle zâviye-dârı olmağla hilâf-ı defter-i hâkânî âherden bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken Erzûrûm ve Pâsîn sancaklarında Şogayin ve gayri nâhiyelerde İs kal'ası nâm karye ve gayrîden elli bin sekiz yüz on dokuz akçe ze'âmete mutasarrıf İbrâhîm ze'âmeti mülhakâtından Kuzay nâhiyesinde Kirik nâm karyesin ber-mûceb-i defter-i hâkânî zabta kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî mâlikânesi vakf-ı zâviye-i Çevgandar ve dîvânîsi tîmâr olan sâlifü'z-zikr Kördiyos karyesiçün benim ze'âmetim mülhakâtındandır deyu füzûlî müdâhale ve mahsûl ve rûsûmun tagallüben ahz ü kabz ve vakfa gadr itmekle marûz-zikr Kördiyos karyesinin mâlikânesi zâviye-i mezbûre vakfi tarafından ve dîvânîsi dahi dîvânî mutasarrıflarına ber-mûceb-i defter-i hâkânî zabt ve vâki' olan mahsûlünden mâlikâne tarafına aid olan zâviye-i mezbûre tarafından kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî dahl ü ta'arruz itdirilmemek için defter emîni arzı mûcebince bundan âkdem emr-i şerîfim sâdır ve mahalline ledel-vurud taraf-ı şer'den üç kıt'a mürâsele ve altı kıt'a buyurıldı tahrîr ve vekîli El-Hâc Ebûbekr nâm kimesne ile mahallinde mürâfa'a ve yedine i'lâm-ı şeri virilmiş iken merkûm İbrâhîm adem-i itâ'atinden nâşî kuvvet-i mâliyesiyle Erzûrûm sâkinlerinden mütegalibeden Çavûşoğlu Mehmed ve Fiyadoğlu İsmâ'îl ve sâbık Hasan kal'ası nâ'ibi Veli ve Seyyid Mustafâ nâm kimesneler ile yek-dil ve mezbûrları bunun üzerine musallat ve karye-i mezbûreyi hilâf-ı defter-i hâkânî füzûlî zabt ve vakf-ı şerîfe gadr-i küllî eylediklerin bildirüb mâlikânesi vakf-ı zâviye-i Çevgandar ve dîvânîsi tîmâr olan sâlifü'z-zikr Kördiyos karyesi ber-mûceb-i defter-i hâkânî dîvânî mutasarrıflarına zâviye-i mezbûre vakfi tarafından zabt ve vâki' olan mahsûlünden mâlikâne tarafına aid olanı kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî mezbûr İbrâhîm'i ve mu'înleri olan mezkûrları bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle ve mufassala mürâca'at olundukda Köni nâhiyesine tâbî' dokuz nefer re'âyâ ve dört zemîn ile karye-i Kördiyos mâlikâne-i vakf-ı zâviye-i Çevgandar 'an-ı kıbel-i Hudavendigâr dîvânîsi tîmâr ve hâsıl-ı dîvânî resm-i dönüm ve hınta ve şa'îr ve âsyâb yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin ve mâlikâne-i karye-i mezbûr üç bin akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde dîvânî yazûsundan bin beş yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin akçe bir icmâl ve iki bin beş yüz akçesi dahi ifrâz ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i

mezbûrlar tamâmen merkûm Seyyid İbrâhîm üzerindedir ve Kuzay nâhiyesine tâbi' yigirmi beş nefer re'âyâ ve hâsılı tahtında ispençe ve hinta ve şa'îr ve üç aded âsyâb yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin akçe yazar karye-i Kirdebâr defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde dört bin beş yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçe bir icmâl ve dört bin beş yüz akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu beş bin beş yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere İbrâhîm kaydında olmağla ber-mûceb-i defter-i hâkânî tarafeynin nâhiye ve icmâl ve mufassalları başka olub sâlifü'z-zikr dokuz bin akçe dîvânî ve üç bin akçe mâlikâne-i Çevgandar vakfî olan karye-i Kördiyos el-mezbûr Seyyid İbrâhîm ve müştarekleri taraflarından ve dokuz bin akçe yazûsu olan karye-i Kirdebâr el-mezbûr dahi müstakil merkûm İbrâhîm tarafından zabt olunur. Ahad-i humânın âherde 'alâkası olmamak iktizâ ider deyu bi'l-fi'l defter emîni El-Hâc Halîl dâme-mecduhu arz itmeğın mûcebince 'amel olunmak için emr-i şerîf tahrîr olunmuşdur.

Fî evâsıt-ı Râ. Sene [1]162.

Sahife No: 274

Hüküm No: 1135

Tarih: [21-29] Rebiülevvel sene 1162 [11-19 Mart 1749]

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına hükm ki,

Kazâ-i mezbûr âhâlîsi 'arz-ı hâl idüb yerlûden nâ'ib olmak memnû' iken kazâ-i mezbûrde sâkin Mollâ İshak dimekle ma'rûf kimesne yerlûden olmağla her gelen kâdîlara nâ'ib olub ehl-i 'örf tâ'ifesiyle müttefik ve fukarânın bî-gayr-i hak akçeleri aldurmağa bâ'is ve kendüsü dahi alub ve iki hasm bir da'vâ ile mahkemeye varduklarında nâ-hak olan taraftan ahz-ı rüşvet itmekle ol-tarafa himâye ve ibtal-i hakka bâ'is olduğın bildirüb merkûm Es'ad niyabetden ref ve niyabet hizmetinde istihdam olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak yazılmışdır.

Fî evâhir-i Râ. Sene 1162.

Sahife No: 274

Hüküm No: 1136

Tarih: [21-29] Rebiülevvel sene 1162 [11-19 Mart 1749]

Gümüş-hâne ve () kâdîlarına ve Gümüş-hâne emîni () zîde-mecduhuya hükm ki,

Nişân-ı hümayûnum virilen dergâh-ı mu'allâm çavûşlarından Mustafâ zîde-kadrehu gelüb Trabzon sancağında Aver nâm karye ve gayrîden otuz bir bin beş yüz seksen üç akçe ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf ze'âmetinin baş kalemi olan Gümüş-hâne kazâsına tâbi' sâlifü'z-zıkr Aver karyesinin mümtâz ve muayyen hudûdu dahilinde kadîmden 'öşr ü resmin ze'âmeti tarafından alına yerlere bu ana değin âherden müdâhale oldığı yoğiken civârında vâki' () nâm karyeye mutasarrıflar olan Hüseyin nâm zâ'im ile şerîkleri olan () ve () nâm sipâhîler zuhûr ve birbirleriyle yek-dil ü yek-cihet ve mücerred ta'cîz kasdıyla kadîmden 'öşr ü resmin mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafından alına gelen bir mikdâr yerleriçün bizim ze'âmet ve tîmârımız karyesi toprağındandır deyu hilâf-ı kânûn ve kadîme mugâyir füzûlî müdâhale ve ol yerler 'öşr ü resmi hîn-i tahrîrden berü mûmâ-ileyhin selefleri ve mûmâ-ileyh tarafından alına gelen yerlerden olub ve 'öşr ü resmin kadîmden mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafından alına geldiği bi'l-cümle âhâlî-i vilâyetin ma'lûmu iken mezbûrlar şirrete sülûk ile hîn-i tahrîrden bu ana gelince bir dürlü nizâ'ı vâki' olmayan yerler için 'öşr ü resmin biz aluruz deyu hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm füzûlî müdâhale ve 'öşr ü resmin tagallüben ahz ü kabz eylediklerin bildirüb ol yerler kadîmîsi üzere mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafından sûbaşısına zabt 'öşr ü resmin kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mezkûrları hilâf-ı kânûn ve kadîme mugâyir bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Râ. Sene 1162.

Sahife No: 275

Hüküm No: 1137

Tarih: [21-29] Rebiülevvel sene 1162 [11-19 Mart 1749]

Erzûrûm vâlisine, Kemâh kâdîsına hükm ki,

Kemâh kazâsı sâkinlerinden Seyyid Halîl gelüb bunun vasisi olduğu Hasan ve Hüseyin nâm sagîrlerin babaları Hüseyin Beğ dimekle ma'rûf kimesne bundan âkdem fevt oldıkda Kemâh kazâsında Geldi Çiftçi kurbunda vâki' mutasarrıf olduğu mülk menzili ve derûnunda olan eşyâsı ırs-ı şer'le ve Kemâh kazâsı toprağında Selamet Çiftliğinde Harman Tarla dimekle ma'rûf tarlası dahi be-hasbel-kânûn meccanen sagîran-ı mezkûrana intikâl eyleyüb bu dahi vesâyete sagîrler tarafından emlak ve eşyâyı zabt ve tarlayı dahi zirâ'at eyleyüb âherin bir vechile müdâhale îcâb iken yine Kemâh kazâsı sâkinlerinden Kemâh kal'ası müstahfazanından Gazi Beğ oğlu Hacı Mehmed dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve zikr olunan tarla ve menzil ve eşyâyı bin yüz altmış senesinde füzûlî zabt eyleyüb bu dahi merkûm ile mürâfa'a-i şer' oldıklarında merkûm Hacı Mehmed cevâbında sagîr-i mezbûranın babaları müteveffâ-yı mezbûrun Tercân beği Ahmed nâm kimesneye benim kefâletimle deyni olmağla müteveffâ-yı mezbûr hayâtında bir mikdârı edâ eyledi. Zimmetindedir. Yüz seksen gurûş alacak hakkı kalmağla zabt eyledim deyu kendüsü kefâletine binâ'en edâ itmiş değil iken bî-vech-i şer'î ta'allül ve merkûmun tarla ve menzil ve eşyâsı girü hükm ve tencih-i şer'ie birle kıbel-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'ie virilmiş iken mezbûr yine mütenebbih olmayub eytama gadr eyledüğün bildirüb hüccet-i şer'ie mücebince şer'le görilüb eşyâ ve menzil ve tarla eytam için vasi hasebiyle alıvirilmek bâbında hükm-i humâyûnum recâ itmeğın hüccet-i şer'ie ve kânûn üzere emr yazılmışdır.

Fî evâhir-i Râ. Sene 1162.

Sahife No: 275

Hüküm No: 1138

Tarih: [1-10] Şaban 1[1]62 [17-26 Temmuz 1749]

Mezbûr Es'adın bu makûle sahte fermân tahrîrinden haber ve âgâhı olmayub mahz-ı iftirâ olduğu inhâ olunmağla sâdır olan fermân-ı 'âlî mücebince kaydı terkîn olunub emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. sene 1[1]62.

Sahife No: 275

Hüküm No: 1139

Tarih: [1-10] Rebiülâhir sene 1162 [21-30 Mart 1749]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki,

Sen ki, Karahisâr-ı Şarkî kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh El-Hâc Mustafâ zîde-fazlehusun, mektûb gönderüb Karahisâr-ı Şarkî kazâsında sâkin ulema ve süleha ve e'imme ve huteba ve ayan ve eşraf meclis-i şer'e varub fi'l-asl Karahisâr-ı Şarkî kazâsında sâkin Es-seyyid Es'ad Çelebi dimekle ma'rûf kimesne âstâne-i sa'âdetimde havlısında tavattun iden sâbika medine-i Karahisâr-ı Şarkî müftîsi Ruşen-zâde El-Hâc Mustafâ fevt oldıkda bir takrîb ile zevcesin alub ve müteveffâ-yı mezbûrun kızı için oğluma nâmzetlüdür deyu anı dahi oğluna akd ve on bin gurûşdan mütecâviz nukûd ve eşyâ eline geçdikde altmış senesinde mahsub olmak üzere şab-hâne mukâta'asını iltizâm kaydına düşüb beş altı seneden berü şab-hâne emîni olan Es-seyyid El-Hâc Osmân zîde-kadrehuyu tekdir ve re'âyâ ile beynlerinde tefrik ve bu takrir ile mukâta'a-i merkûmu iltizâm mülâhazasıyla mûmâ-ileyh Osmân zîde-kadrehu bundan âkdem ser-'asker müteveffâ Yeğen Mehmed Paşa masrufundan yigirmi bin gurûş fukarâdan cebren tahsîl ve ekl ü bel' eyledü deyu tahsîli bâbında Sîvâs vâlîsine hitaben bir sahte fermân peyda ve re'âyâdan ba'zı müfsid ve eşirra ellerine virüb Sîvâs'a irsâl ve andan re'âyâ fermânı alub âstâne-i sa'âdetime gelüb ibrâz eyledüklerinde sahte olduğu aşikare oldıkda bundan âkdem zikr olunan sahte emrin kâtibi her kim ise tefahhus ve ala-eyyi hal ahz olunması bâbında emr-i şerîfim sâdır ve mahalline irsâl olundukda vilâyetimizde bu misillü fermân tahrîr ve tuğra çeker kâtib mâ-takaddümden berü zuhûr itmemiştir deyu mukaddemâ ihbârları i'lâm olunmağla fi-nefsü'l-emr ol vilâyetde ol misillü kâtib olmayub ancak Esa'd Çelebi kesb-i riyaset iderim fikriyle âstâneden sahte fermân getirüb re'âyâ eline virüb bu bizim cümlemizin ma'lûmudur deyu her biri ihbâr ve der-devlet-i medâra i'lâm idivir deyu ilhak

itmeleriyle vâki' hali hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs arz eyledüğün ecilden vech-i meşrûh üzere mezbûr Es-seyyid Es'ad ta'yîn olunan çâvûş mübâşeretiyile bulunduğu mahalde ahz ve mahbusen âstâne-i sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır. **[Hüküm İptal Edilmiştir]**

Fî evâ'il-i R. Sene 1162.

Sahife No: 275

Hüküm No: 1140

Tarih: [1-10] Rebiülâhir sene [1]162 [21-30 Mart 1749]

Erzûrûm vâlisine ve mollâsına hükm ki,

Kazâ-i mezbûre tâbi' Kızıl Kilise nâm karye âhâlîsinden () ve () ve dahi ba'zılar südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avâriz ve imdâd-ı hazeriye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlifden tahammüllerine göre hisselerine düşeni edâ idüb Tortum kazâsına tâbi' Hızır Beğ nâm karye toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında hâne-i 'avâriza bağlı emlâk ve yerleri olmayub tekâlif talebiyle ta'addî olunmak îcâb itmez iken zikr olunan Hızır Beğ karyesi âhâlîsi zuhûr ve üzerlerine vâki' olan tekâlifî siz dahi bizimle ma'ân virün deyu hilâf-ı kânûn ta'addî itmeleriyle bundan âkdem âhvâlleri şer'le görüldükde bunların zikr olunan Hızır Beğ karyesi toprağında tekâlif alınmak îcâb ider emlâk ve yerleri olmadığı zâhir ve nümayan olmağla mezbûrlar mu'ârazadan men birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmiş iken memnû' olmayub ol hüccet-i şer'iyeye mugâyir hiaf-ı kânûn yine ol-vechle ta'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb müceblerince 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı kânûn ol-vechle olan müdâhaleleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i R. Sene [1]162.

Sahife No: 275

Hüküm No: 1141

Tarih: [11-20] Rebiülâhir sene 1162 [31 Mart-9 Nisan 1749]

Erzûrûm vâlîsine, İspir ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ali ve Ahmed veledân-ı Hüseyin ve Mustafâ ve Mehmed nâm sipâhîler gelüb İspr sancağında ve nâhiyesinde Karakoç nâm karye ve gayrîden bin beş yüz akçe tımara mezkûr Ali ve Ahmed veledân-ı Hüseyin ber-vech-i iştirâk ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' Eğirger nâm karye ve gayrîden altı bin dört yüz akçe tîmâra dahi mezbûr Mustafâ ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' Badırkes nâm karye ve gayrîden on bin iki yüz elli akçe tîmâra dahi mezbûr Mehmed başka başka beravat-ı şerîfem ile mutasarrıflar olub mezkûrlardan Ali ve Ahmed'in tîmârlarının baş kalemi ve mezbûran Mustafâ ve Mehmed'in dahi tîmârları mülhakâtından olan sâlifü'z-zikr Karakoç karyesinde vakf arâzî olmayub dahl olunmak îcâb itmez iken () ve () ve () nâm kimesne zuhûr ve bizim mütevellîsi ve zâviye-dârı olduğımız () zâviyesinin karye-i mezbûre toprağında arâzîsi var imiş deyu hilâf-ı defter-i hâkânî füzûlî müdâhale ve tîmârları mahsûlüne gadr murâd eylediğün bildirüb Karakoç el-mezbûre defter-i hâkânîde mümtâz ve muayyen hudûdu dahilinde olan yerlerle müşterekleriyle kendülere zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûrları ve âheri hilâf-ı defter-i hâkânî ol-vechle dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda İspir nâhiyesine tâbi' Karakoç nâm karye defter-i icmâlde altı bin yüz akçe yazû ile muharrer kalemiyle tahrîr ve bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun bin beş yüz akçesi ber-vech-i iştirâk Ali ve Ahmed veledân-ı Hüseyin ve bin akçesi Mustafâ ve iki bin yüz akçesi defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere Mehmed ve bâkîsi müşterekleri kaydlarındadır ve livâ-i mezbûrun 'an-asl ma'rifetiyle zabt olunub ve karye-i mezbûrede vakf arâzî defter-i icmâlde tîmâr karyelerinden olmak üzere tahrîr ve defter olundığın bi'l-fi'l defter emîni El-Hâc Halîl arz itmeğün mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1162.

Sahife No: 276

Hüküm No: 1142

Tarih: [1-10] Rebiülâhir sene [1]162 [21-30 Mart 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Kars beğlerbeğisine ve Erzûrûm mollâsına ve Kars ve () kâdîlarına hükm ki,

Erzûrûm sâkinlerinden Kasbar ve karındâşları () ve () nâm zimmîler gelüb bunların kimeseye borc ve kefâletleri olmayub ve üzerlerine şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken taht-ı kazânızda sâkin Murat ve Bilos ve Vali ve dahi ma'lûme'l-esâmî zimmîler zimmetlerinde bin yüz elli senesinden berü mesfûr Kasbar zimmînin yedi yüz yigirmi dört gurûş alacağı olmağla mesfûrlar mücerred meblağ-ı mezbûru ekl ü bel' kasdıyla şirrete sülûk ve diyâr-ı âherde ticâretde olan Bagdi nâm zimmî zimmetinde bizim alacağımız olmağla sizler kefillersiz. Meblağ-ı mezbûr sizlerden aluruz deyu hevâsına tâbi' mütegalibe ve ehl-i 'örf tâ'ifesiyle müttefik ve üzerlerine şer'ân bir nesne sâbit olmadın hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak ma'lûme'l-mikdâr akçelerin dahi ahz ve bizlere gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfik fetvâ-yı şerîfeleri olduğun ve mezbûrlar taht-ı hükûmet ve kazânızda geşt-i güzâr üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde şer'le görilüb mezbûrların zimmetlerinde olan hakları her ne ise tamâmen tahsîl ve alıvırilüb icrâ-yı hak ve hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile akçe mütâlebesiyle ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i R. Sene [1]162.

Sahife No: 276

Hüküm No: 1143

Tarih:[11-20] Rebiülâhir sene 1162 [31 Mart-9 Nisan 1749]

Erzûrûm vâlsine ve mollâsına hükm ki,

Acem tüccârından olub Erzûrûm sâkinlerinden Bagdi nâm zimmî gelüb bunun kimseye borc ve kefâleti ve üzerine şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile dahl ve rencîde olunmak îcâb itmez iken eşirradan Murat ve Bilos ve Vali nâm zimmîler hevâsına tâbi' rüfekalarıyla yek-dil ü yek-cihet ve mücerred ta'cîz ü ızrar ve celb-i mâl sevdâsıyla zuhûr ve şirrete sülûk Kars beğlerbeğisi paşa defterdârı Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesneye virilmek üzere bizlerden yedi bin yüz elli gurûş ahz ve sen defterdâr-ı merkûmun bazirganı olub meblağ-ı mezbûru sen bizlere edâ itmek üzere yedlerimize temessük virmiş idin. Meblağ-ı mezbûru senden aluruz deyu iddi'â ve bundan âkdem mürâfa'a-i şer'' olduklarında müdde'âların vech-i şer'î üzere isbâta kadir olamayub meblağ-ı mezbûr mûmâ-ileyhümanın zimmetlerinde kalub bunun zimmetşinde bir akçe ve bir habbe alacakları olmadığı şer'ân nümayan ve zâhir ve mezkûrlar fima-bad husûs-ı mezbûre müteallik amme-i da'vâ ve ve mütalebatdan bunun zimmetini ibrâ ve ıskat idüb ve bu makûle bir def'a şer'le görülüb fasl olunub kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zimmet birle kibel-i şer'den hüccet-i şer'îye virilen da'vânın tekrâr istimai memnû' iken mesfûrlar kâni' ve mündefi' olmayub ol hüccet-i şer'îye ve senedâtlarına mugâyir füzûlî müdâhale ve ızrar ve ta'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâsına fetvâ-yı şerîfe olunduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mücebince 'amel olunub mesfûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye ve fetvâ-yı münife ol-vechle ta'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene [1]162.

Sahife No: 276

Hüküm No: 1144

Tarih:[11-20] Rebiülâhir sene [1]162 [31 Mart-9 Nisan 1749]

Kemâh ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Hüseyin nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Kemâh kazâsı muzâfâtından Kõni Kemâh nâhiyesinde Avri nâm karye ve gayrîden altı bin akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı tîmârının baş kalemi olub müştereğiyle kayd ü berâtına dahil sâlifü’z-zikr Avri nâm karyenin sülüsü mâlikâne-i vakf-ı medrese-i Cemâliye ve sülüsân mâlikâne ve tamâm dîvânî tîmâr deyu defter-i hâkânîde mukayyed olub medrese-i mezkûrenin müderrisi ve vakfının mütevellîsi olan Şeyh Mehmed nâm kimesne sülüs mâlikâne tarafında aid olan â’sârı almağa kanâ’at itmeyüb sülüsân mâlikâne mahsûlleriyle dîvânî tarafına aid olana dahi hilâf-ı defter-i hâkânî ve füzûlî müdâhale ve ol-vechile tîmârî mahsûlüne gadr sevdâsında olduğın bildirüb karye-i mezkûr ber-mûceb-i defter-i hâkânî mâlikâne mutasarrıfı ve müştereğiyle kendüye zabt ve sülüsân mâlikâne mahsûliyle dîvânî tarafına aid olan mahsûl ve rûsûm kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdiirlüb mütevellî-i mezkûru hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât sülüs mâlikâne mahsûlünden ziyâdeye tecâvüz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i ‘âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca’at olundukda Kuzay Kemâh nâhiyesine tâbi’ otuz nefer re’âyâ ve beş zemîn ve hâsıl-ı çift ve hinta ve şa’îr yekûn-ı ma’-gayrehu on dört bin dört yüz akçe yazar karye-i Avri sülüs mâlikâne-i vakf-ı medrese-i Cemâliye ve sülüsân mâlikâne ve tamâm dîvânî tîmâr deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde on dört bin akçe yazû ile karye-i Avri deyu tahrîr ve sekiz bin dört yüz akçesi ifrâz ve ma’-gayrehu birikdirilüb on bin beş yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun altı bin akçesi mezkûr Hüseyin’in tîmârî bâkîsi müştereği kaydında olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince ‘amel oluna deyu yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene [1]162.

Sahife No: 276

Hüküm No: 1145

Tarih:[11-20] Rebiülâhir sene 1162 [31 Mart-9 Nisan 1749]

Erzûrûm vâlisine, Kuruçay kâdîsına hükm ki,

Kuruçay kazâsına tâbi' Dayer ve Güran ve Güci ve Bağçeciz nâm karye âhâlîleri gelüb karyeleri toprağında davârları ra'y olunub otundan ve suyundan intifâ' idegeldikleri mahsûs ve müstakil mera yerleri için müdâhale itmez iken eşirra ve mütegalibeden Kürd Ali ve Kürd Bektaş ve Kürd İsmâ'il ve () ve () ve () nâm kimesneler zuhûra gelüb ol mera yerlerini sâhib-i arzdan tâpû ile alduk deyu müzevvir sened ibrâzile zabt ü zirâ'at ideriz deyu füzûlî ve hilâf-ı kânûn müdâhale ve ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ta'addîler men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1162.

Sahife No: 276

Hüküm No: 1146

Tarih:[21-29] Rebiülâhir sene 1162 [10-18 Nisan- 1749]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Fî'l-asl Erzincân sükkânından olub hâlâ Erzûrûm'da sâkin Sarı Keşiş oğlu Abraham nâm zimmî gelüb Erzincân sâkinlerinden Hasan Beşe ve oğlu Süleymân Beğ dimekle ma'rûf kimesneler ziyâde mütegalibe ve cebabireden olmalarıyla bunun Erzincân'da vâki' mutasarrıf olduğım mülk menziline müstecirini ihrâc ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer' menziline girüb mühriyle odasında mahfûz olan beş altı kîse akçelik emvâl ü eşyâsın ahz ve kimini zayı ve telef ve ba'zısını dahi âhere fûrûht ve istihlak eylediklerinden gayri sene-i mezbûreden berü zimmetlerinde olan mülk menzili kirasından seksen dört gurûş ve katır bahâsından dahi yigirmi beş gurûş alacak hakkını dahi virmeyüb zimmetlerinde kalub ol-vechle buna ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün ve bu tarafından Erzincân sükkânından Beşir-zâde İbrâhîm Ağa dimekle meşhûr kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görülüb mezkûrların gasb eyledikleri emvâl ü eşyâsının aynı mevcûd olanların aynı ve âhere fûrûht ve zayı ve telef eylediklerinin kıymetiyle zimmetlerinde kalan ol-mikdâr

gurûşu vekîli mezbûra alıvirilüb ta'allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek emrim olmuştur.

Fî evâhir-i R. Sene 1162.

Sahife No: 277

Hüküm No: 1147

Tarih: [11-20] Rebiülâhir sene [1]162 [31 Mart-9 Nisan 1749]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Baybûrd kazâsına Hindî nâm karye sâkinlerinden Emir Ahmed ve soman ve Süleymân nâm kimesneler ile Dursun ve Avanis ve Kazar ve Artin ve Tursun ve Asladon ve Agob nâm zimmîler südde bunların ber-vech-i iştirâk mutasarrıf oldukları zeytün sumar mahlut hinta ve şa'îrlerinde âherin bir dürlü 'alâkası olmayub bir dürlü ta'addî olunmak icâb itmez iken Baybûrd sâkinlerinden zümre-i eşirradan Osmân dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub bunların karyelerinde olan anbarlarından mâlik olmadıkları ol-mikdâr ve hinta ve şa'îrleri bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak gasb ve bunlara gadr eyledikten ma'adâ mesfûr Artin'in karye-i mezbûrede mutasarrıf olduğu mülk menzilinini sene-i mezbûrede hilâf-ı şer'-i şerîf tagallüben hedm ve istihlak ve mesfûra dahi gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb şer'le görilüb gasb eyledüğü ol-mikdâr sumar hinta ile mesfûrun menzilinini tahmînen kıymeti kendülere alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene [1]162.

Sahife No: 277

Hüküm No: 1148

Tarih: [11-20] Rebiülâhir sene [1]162 [31 Mart-9 Nisan 1749]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Baybûrd kazâsına tâbi' Hindi nâm karyeden Avanis ve Kazar ve () ve () ve () ve dahi sâ'irleri gelüb bunların kimesneye bir akçe ve bir habbe deyn ve kefâletleri olmayub ve üzerlerine dahi şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken Baybûrd sâkinlerinden eşirradan Osmân Ağa dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve karyelerde sâkin Nikogos ve Kiragos nâm zimmîlerden üç yüz gurûş almağla edâ itmedin mesfûrlar müteakiben mürd olmalarıyla deynlerini karyenizde sâkin olmak takrîbiyle sizlerden aluruz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf bunlardan akçe talebiyle ta'addî eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb şer'le görilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ akçe talebiyle ta'addî ve men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene [1]162.

Sahife No: 277

Hüküm No: 1149

Tarih: [11-20] Rebiülâhir sene 1162 [31 Mart-9 Nisan 1749]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Baybûrd kazâsına tâbi' Hindi nâm karyeden Artin nâm zimmî gelüb mesfûrun babası Nikogos nâm zimmî Baybûrd sükkânından Osmân Ağa dimekle ma'rûf kimesneden üç yüz gurus alub meblağ-ı mezbûr her sene babası mesfûrun üzerine devr-i şeri ve ilzam-ı rubh olunmuş değil iken mezbûr bin yüz elli senesinden berü bilâ-devr-i şeri mürabaha nâmıyla asıl malından ziyâde küllî akçesin alub mesfûr dahi taleb ve almak üzere iken babası mesfûr mürd olub verâseti ırs-ı şer'le buna intikâl itmekle bu dahi taleb eyledikde benim

alduğum mürabahadır deyu hilâf-ı şer’-i şerîf bundan dahi asl mal talebiyle ta’addî eyledüğün ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mezbûrun babası mesfûrdan bilâ-devr-i şeri aldığı aslına zam ve ziyâdesi alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene [1]162.

Sahife No: 277

Hüküm No: 1150

Tarih: [1-10] Cemaziyelevvel sene 1162 [19-28 Nisan 1749]

Üsküdar’dan Erzûrûm’a varınca yol üzerinde vâki’ olan kuzat ve nüvvab ve zâbitân ve ayan-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki,

Akazâ kuzatü’l-müslimin hâlâ Erzûrûm kâdîsı Es-seyyid Süleymân zîde-fazailihu icrâ-yı âhkâm-ı şer’iye için savb-ı me’ûra azim olmağla esna-yı tarikde muhâfaza olunarak salimen Erzûrûm’a irişdirilmesi muktezi olmağla imdi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh işbu emr-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına dahil olur ise menazilde emîn ve mahfûz mahallere kondurulub gicelerde muhâfaza ve gider oldıkda mahuf ve muhatara olan mahallerde yanına kadr-i kifaye ademler koşub emîn ve salim birbirinize irsâl ve mashuben-bil-emn ve’s-selam Erzûrûm’a isaline cümleniz sa’y ü ikdam eyleyüb muhâfazası husûsunda ser-i mü tekasül ve rehavetden ve ihmâl ve mevanibden ihtiraz ve ictinab eylemeniz bâbında emr-i şerîfim yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Câ. Sene 1162.

Sahife No: 277

Hüküm No: 1151

Tarih: [1-10] Cemaziyelevvel sene 1162 [19-28 Nisan 1749]

Erzûrûm vâlisine, Gercânîs ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Seyyid Ömer nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Gercânîs kazâsı muzâfâtından Ortaîl nâhiyesine tâbi' Kibroy anm karye ve gayrîden on bin altı yüz elli akçe tîmâra babası Seyyid Ahmed fevtinden buna tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub tîmâr-ı mezbûr karyelerinin bin yüz altmış senesinde vâki' olan mahsûl ve rûsûmu bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb âherden dahl îcâb itmez iken âherden ba'zı kimesneler müdâhale ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmunun ahz ü kabzına muhâlefet ve buna gadr eylediklerin bildirüb yedinde olan berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu ahz ü kabz itdirilüb âherden olan mezkûrları hilâf-ı kânûn müdâhale itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Câ. Sene 1162.

Sahife No: 278

Hüküm No: 1152

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1162 [29 Nisan-8 Mayıs 1749]

Erzûrûm vâlisine, Gercânîs ve () kâdîlarına hükm ki,

Es-seyyid Şeyh Hüseyin zîde-şerefuhu gelüb Gercânîs kazâsı muzâfâtından Dikenli nâhiyesine tâbi' Alanköy nâm karyede vâki' ma'lûmetü'l-hudûd bir mikdâr yerleri selatin-i maziyyeden berü bunun cediti Seyyid Sinan Halîfe'ye hibe ve temlik ve yedine mülk-hâne-i hümâyûn virildikten sonra ol-dahi ol yerlerin gallesin karye-i mezbûrede vâki' tekyesinde şeyh olanlara ve şeyh olanlar yedleriyle tekye-i mezbûrenin fukarâsına ve ebna-i sebile itam-ı taam olunmak üzere şart ve ta'yîn ve vakfiyeti ve mülkiyeti defter-i hâkânî ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâsına mukayyed ve bu hâlâ tekye-i mezbûrenin meşrûtiyet üzere berât-ı şerîfimle şeyhi olub şart-ı vakıf mücebince ol-yerlerin gallesin ahz ü kabz ve şart-ı

vakıfı icrâ murâd eyledikde dahl îcâb itmez iken karye-i mezbûreden ‘ammîsi oğulları Bekir ve Mehmed nâm kimesneler hevâlarına tâbî’ ba’zı mütegalibeden kimesneler ile yek-idl ve hilâf-ı şer’ ve bilâ-berât ve bilâ-sened beş seneden berü galle-i vakfî füzûlî ahz ve buna ahz ü kabz itdirmeyüb gadr-i küllî eyledüğün bildirüb galle-i vakf şart-ı vakıf mücebince buna ahz ü kabz itdiirlüb mezkûrlara hilâf-ı şer’ ve mugâyir-i şart-ı vakıf dahl ü ta’arruz ve nizâ’ itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer’le ve kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Câ. Sene 1162.

Sahife No: 278

Hüküm No: 1153

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1162 [29 Nisan-8 Mayıs 1749]

Erzincân kâdîsına hükm ki,

Dergâh-ı mu’allâm yeniçerî ortalarından doksan dört cemaatin orta mütevellîsi olan Hacı Abdullah zîde-kadrehu gelüb bu mütevellîsi oldığı orta-i mezbûrun nukûd-ı mezbûresinin yine cemaat-i mezbûr neferatından Erzincân sâkinlerinden Piri Sultan oğlu Abdullah Ağa dimekle ma’rûf kimesneye bin yüz altmış senesinde ber-mûceb-i temessük ma’lûme’l-mikdâr akçe virdükde meblağ-ı merkûm mukabelesinde Erzincân kasabasında vâki’ mutasarrıf olduğu bir kıt’a Künde Bağî dimekle ma’rûf mülk bağını buna istiklal ve yedine memhûr ve ma’mûlün-bih temessük virüb henüz edâ-yı deyn itmedin mezbûr Abdullah fevt olmağla terekesin ahz ü kabz iden Erzincân kasabası sâkinlerinden oğulları Veys ve () nâm kimesnelerden taleb eyledikde ol bağ bizm olmuşıdi deyu Erzûrûm sâkinlerinden Derûni oğlu dimekle meşhûr Mehmed nâm kimesneye karındâşımız deyni mukabelesinde üç yüz gurûşa virdük ve babamız terekesin kabz itmedik deyu ta’allül ve küllî gadr murâd eyledüğün ve bu bâbda da’vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun ve tarafından Ali Ağa dimekle ma’rûf kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer’le görilüb müteveffâ-yı mezkûrun zimmetinde ber-mûceb-i temessük şer’le sâbit ve müteveccih olan mal-ı vakf hakkı terekesin ahz ü kabz iden oğulları mezbûrlardan

müteveffâ malından alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Câ. Sene 1162.

Sahife No: 278

Hüküm No: 1154

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1162 [29 Nisan-8 Mayıs 1749]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Hüseyin veled-i Ahmed nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Reklü nâm karye ve gayrîden altı bin beş yüz akçe tîmâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tîmârının baş kalemi olan sâlifü'z-zikr Reklü karyesiyle tîmârı aklamından yine nâhiye-i mezbûre tâbi' Mahtamar nâm karyede müşterekleri olanlar vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtıdan berâtları yazûlarına göre hisselerine düşeni ahz ü kabza kanâ'at itmeyüb mugâyir-i berât ziyâdeye tecâvüz ile buna gadr eylediklerin bildirüb zikr olunan karyeler ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekleriyle buna zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmdan herkese berâtları yazûlarına göre hisselerine düşen ahz ü kabz itdirilüb mugâyir-i berât ziyâdeye tecâvüz ile buna gadr itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve der-deste mürâca'at olundukda Baybûrd nâhiyesine tâbi' on bin altı yüz akçe yazar Reklü ma' mezra'a-i Reklü ve mezra'a-i Adane nâm karyenin iki bin beş yüz akçesi ifrâz ve bir icmâl ve bin altı yüz akçesi dahi ifrâz ve yine Baybûrd nâhiyesine tâbi' dört bin beş yüz akçe yazar Mahtakar nâm karyenin dahi dört yüz akçesi ifrâz ve birikdirilüb iki bin akçe ol-dahi başka bir icmâl ve yine karye-i Reklü el-mezbûrenin bin beş yüz akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin altı yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve tamâmen Ahmed veled-i Abdullah kaydında ve yine Reklü el-mezbûrenin beş yüz akçesi dahi ifrâz ve yine nâhiyesine tâbi' Mamlisu nâm kayra ve gayrehu le birikdirilüb altı bin dört yüz doksan dokuz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun yedi yüz kırk sekiz akçesi Mehmed ve beş yüz akçesi der-dest tezkeresiyle Allahvirdi ve ve beş bin iki yüz elli bir

akçesi Mustafâ veled-i Mehmed üzerlerinde ve yine karye-i Reklü el-mezbûrenin beş yüz akçesi dahi ifrâz ve yine nâhiyesine tâbi' Sis-i Ulya nâm karye ve gayrehu ile birikdirilüb bin beş yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve tamâmen Halil kaydında ve yine Reklü nâm karyenin beş yüz akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin dokuz yüz elli akçe ol-dahi başka bir icmâl ve tamâmen Osmân kaydında ve yine karye-i mezbûrenin bin akçesi dahi ifrâz ve Harmanlu Kaya nâhiyesine tâbi' Mürdülük nâm karye ve gayrehu ile birikdirilün on beş bin yüz akçe 'an-ze'âmet deyu ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun on dört bin yüz akçesi Süleymân ve bin akçesi diğèr Ahmed kaydlarında ve karye-i Reklü el-mezbûrenin beş yüz akçesi icmâle virilmemiştir ve karye-i Mahtakar el-mezbûrenin dört bin beş yüz akçe yazûsundan dört yüz akçesi dahi ifrâz ve yine nâhiyesine tâbi' Yorgi nâm karye ve gayrehu ile birikdirilüb bin dört yüz akçe ol-dahi bir icmâl ve tamâmen Mehmed kaydında ve üç yüz akçesi dahi ifrâz ve yine nâhiyesinde Kirmasur nâm karye ve gayrehu ile birikdirilüb iki bin beş yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun beş yüz akçesi Ahmed ve iki bin akçesi Osmân kaydlarında ve karye-i mezbûrenin beş yüz akçesi dahi ifrâz ve yine nâhiyesinde Yorgi nâm karye ve gayrehu ile birikdirilüb üç bin akçe ol-dahi başka bir icmâl ve tamâmen Ali kaydında ve üç yüz akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu üç bin akçe ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç yüz elli akçesi merkûm Osmân ve iki bin altı yüz elli akçesi diğèr Mehmed kaydlarında ve bin akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu üç bin akçe ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun iki bin üç yüz elli akçesi merkûm Osmân ve altı yüz elli akçesi der-dest-i Ahmed ve yine karye-i mezkûrenin sekiz yüz akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun bin elli akçesi mezkûr Osmân ve bin elli akçesi dahi Osmân veled-i İsmâ'il kaydlarında ve karye-i mezkûrenin üç yüz akçesi dahi ifrâz ve Köganis nâhiyesine tâbi' Sakağıl nâm karye ve gayrehu ile[279]birikdirilüb iki bin beş yüz akçe ol-dahi bir icmâl ve tamâmen diğèr Mehmed kaydında olmağın bu takdîrce ber-mûceb-i taksîm karye-i Reklü el-mezbûreden altı bin yüz akçe Hüseyin veled-i Ahmed ve bin beş yüz akçe Ahmed veled-i Abdullah ve elli yedi akçe mezkûr Mehmed ve dört yüz beş akçe merkûm Mustafâ veled-i Mehmed ve otuz sekiz akçe mezkûr Allahvirdi ve beş yüz akçe mezbûr Halil ve beş yüz akçe mezkûr Osmân ve dokuz yüz otuz üç akçe merkûm Süleymân ve altmış yedi akçe merkûm Ahmed ve karye-i Mahtakar el-mezbûrenin dört yüz akçesi mezkûr Hüseyin veled-i Ahmed ve dört yüz akçesi mezkûr Mehmed ve altmış akçesi mezbûr Ahmed ve bin dört yüz seksen iki akçesi merkûm Osmân ve beş yüz akçesi mezbûr Ali ve dört yüz kırk iki akçesi mezkûr diğèr Mehmed ve üç yüz akçesi İbrâhîm ve iki yüz on altı akçesi der-

dest-i Ahmed ve dört yüz akçesi Osmân veled-i İsmâ'îl ve üç yüz akçesi diğeri Mehmed'in hisselerine isâbet ve iktizâ eylediğün bi'l-fi'l defter emîni olan El-Hâc Halîl dâme-mecduhu arz itmeğün defter emîni arzı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Câ. Sene 1162.

Sahife No: 279

Hüküm No: 1155

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1162 [29 Nisan-8 Mayıs 1749]

Erzûrûm vâlîsi vezîre ve () kâdîlarına hükm ki,

Hasan nâm kimesne südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Bulmac kazâsına tâbi' Hamako nâm karye toprağında vâki' ma'lûmetü'l-hudûd yerlere 'ammîsi Osmân nâm kimesne ile meşâ' ve müşterek mutasarrıf ve zabt ü zirâ'at iderler iken 'ammîsi mezbûr bin yüz elli dokuz senesinde fevt olub oğlu ve kızı ve baba bir er-karındaşı ve sâ'ir bundan mukaddem tâpû ile virilmesi fermân olanlardan kimesnesi kalmayub ol yerlerden hissesi kânûn üzere tâpûya müstehak ve hakk-ı tâpû müşterek olduğu hasebiyle bunun olmağla bî-garaz müslimânların takdîr eyledikleri resm-i tâpû ile sâhib-i arzdan almak murâd eyledikde bu makûle arz-ı miri deyn için alınub satılmak ve hilâf-ı kânûn iken karye-i mezbûre sâkinlerinden Salih Efendi dimekla ma'rûf kimesne zuhûr ve benim 'ammîn müteveffâ-yı mezbûr Osmân'da on altı gurûş alacağım vardır deyu hilâf-ı kânûn füzûlî zabt ve yine karye-i mezbûrden Mollâ oğlu Hüseyin nâm kimesneye bey' idüb gadr itmekle bu dahi zikr olunan yerlerden müştereki hissesin bî-garaz müslimânların takdîr eyledikleri resm-i tâpû ile sâhib-i arz ma'rifetiyle almak istedikde mezbûr Hüseyin ol yerleri mezbûr Salih için amin müteveffâ-yı mezbûrun deyni için alub zabt ve bana bey' eyledi deyu hilâf-ı kânûn ta'allül ve muhâlefet idüb ol-vechle mağdur olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan müteaddid fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetâvâ-yı şerîfesi mûcebince 'amel olunub zikr olunan yerlerden müştereki müteveffâ-yı mezbûrun hissesi bî-garaz müslimânların takdîr eyledikleri resm-i tâpû ile müşterek olduğu i'tibâriyle sâhib-i arz ma'rifetiyle mezbûrden buna alıvirilüb zabt itdirilüb mezbûra hilâf-ı kânûn ol-vechile

bir dürlü ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Câ. Sene 1162.

Sahife No: 279

Hüküm No: 1156

Tarih: [11-20] Cemaziyelevvel sene 1162 [29 Nisan-8 Mayıs 1749]

Sisorta ve () kâdîlarına hükm ki,

Sisorta kazâsına tâbi' Hanzar nâm karye sâkinlerinden Muslu ve Mustafâ ve Ahmed nâm karındâşlar gelüb bunların babaları karye-i mezbûre toprağında on beş seneden mütecâviz mutasarrıf olduğu ma'lûmetü'l-hudûd tarlaları zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ ider iken babaları mezbûr Mehmed fevt oldıkda zıkr olunan tarlalar be-hasbel-kânûn meccanen bunlara intikâl itmekle bunlar dahi on seneden mütecâviz zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ idüb âherden dahl ü ta'arruz îcâb itmez iken Karahisâr-ı Şarkî kazâsında sâkin Karaoğlan oğlu dimekle ma'rûf Hasan nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve zıkr olunan tarla sinin-i merkûmeden mukaddem benim babam Musa nâm kimesnenin imiş. Yedinizden alub zabt iderim deyu hilâf-ı kânûn ve füzûlî müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince 'amel olunub babalarından müntakil tarlaları kendülere zabt ü zirâ'at itdirüb mezbûrun hilâf-ı kânûn ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Câ. Sene 1162.

Sahife No: 279

Hüküm No: 1157

Tarih: [1-10] Cemaziyelâhir sene 1162 [19-28 Mayıs 1749]

Erzûrûm vâlisî vezîre, Kemâh ve () kâdîlarına hükm ki,

El-Hâc İbrâhîm nâm kimesne sÛdde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Kemâh kazâsına tâbi' tîmâr karyelerinden Hargos nâm karye toprağında ma'lûmetü'l-hudûd yerlere mutasarrıf () ve () ve () nâm kimesneler tasarruflarında olan yerlerin hüsn-i rızaları ve karye-i mezbûrenin müşterek mutasarrıflarından () nam kimesnenin ma'rifetiyle alub zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ iderler iken ve sâhib-i arzın yerinin temessükü kafi iken karye-i mezbûrede müşterek âheri Hüseyin ve Ahmed nâm kimesneler bizden dahi temessük al deyu hilâf-ı kânûn ta'allül ve nizâ'dan hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı kânûn bunları men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için emrim yazılmışdır.

Fî evâ'il-i C. Sene 1162.

Sahife No: 279

Hüküm No: 1158

Tarih: [1-10] Cemaziyelâhir sene 1162 [19-28 Mayıs 1749]

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Yûsuf bin Mehmed ve Halîl bin Ali nâm sipâhler gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldukları tîmârları karyelerinden Karahisâr-ı Şarkî ve kazâsına tâbi' () nam karyenin mümtâz ve muayyen sunurı dahilinde kadîmü'l-eyyâmdan berü 'öşr ü resmi tîmârları tarafından alına gelen yerlerinde âherin bir dürlü 'alâkası olmayub dahl olunmak îcâb itmez iken Şeyh Seyyid Mustafâ ve Şeyh Seyyid Hasan binân Receb ve Şeyh Ahmed bin Mustafâ ve Şeyh Mehmed Bahaeddin nâm kimesneler zuhûr ve ol yerler civârında vâki' bizim evlâdiyyet üzere mütevellîsi olduğımız Şeyh Sinan Evkâfî karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbi' nâm karyenin toprağındandır. 'öşr ü resmini biz aluruz deyu hilâf-ı kânûn müdâhale ve ta'addî ve mukaddemâ şer'le görüldükde ol yerlerin hudûdu Boseki Fıraki ve

bir tarafı ba'zı çakıl ve bazen Beğoğlu tarlası ve bir tarafı Düztaş ve bir tarafı Takır Su kırağı nâm mahallere varınca işbu hudûd ile mahdud yerler tîmârları karyeleri arâzîsinden olduğu ehl-i vukûf ve bî-garaz kimesnelerin şehâdetleri ve merkûmların ikrarlarıyla sâbit ve zâhir ve mu'ârazadan men birle kibel-i şer'den bunların yedlerine hüccet-i şer'îye virilmiş iken mezkûrlar memnû' ve mündefi' olmayub hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye yine ol-vechle müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb hüccet-i şer'îyeleri mücebince 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm ve hüccet-i şer'îye ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri zâbitleri ma'rifetiyle men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için emrim yazılmışdır.

Fî evâ'il-i C. Sene 1162.

Sahife No: 279

Hüküm No: 1159

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1162 [8-16 Haziran 1749]

Erzûrûm vâlsine ve Erzûrûm monlâsına hükm ki,

Zü'emâdan kıdvetül-emâsi'l-i vel-âkrân Ahmed zîde-kadrehu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında ve kazâsı muzâfâtından Mecingerd nâhiyesine tâbi' Gedik nâm karye ve gayrîden kırk beş bin akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinin bin yüz altmış senesinin vâki' olan mahsûl ve rüsûmu bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşmüş iken Erzûrûm sâkinlerinden İsmâ'îl Ağa dimekle ma'rûf kimesne hilâf-ı kânûn füzûlî müdâhale ve ta'addî eyledüğün bildirüb berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmu tarafından sûbaşısı olan karındâşı Ali'ye alıvirilüb hilâf-ı kânûn mezbûru müdâhale itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için emrim yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1162.

Sahife No: 280

Hüküm No: 1160

Tarih: [11-20] Cemaziyelâhir sene 1162 [29 Mayıs-7 Haziran 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Meşkenez nâm karye sâkinelerinden Şerhana nâm nasraniye gelüb mesfûrenin kazâ-i mezbûrde sâkin zevc-i sâbıkı nâm zimmî bundan âkdem şeref-i İslam ile müşerref oldukda bir müddetden sonra bunu tatlık idüb bunun firaşından hâsıl bundan mütevellid oğullarının hilâf-ı şer'-i şerîf müdâhale ve ta'arruz olunmak îcâb ider halleri yoğiken mezbûr hevâsına tâbi' yine kazâ-i mezbûr sükkânından nâm kimesne ile yek-dil ve yek-cihet ve mezkûrun muavenetiyle zuhûr ve mücerred bunu ve baliğ oğulları Arot ve Artan ve Sikoka ve Marfarid nâm zimmîlere siz dahi islama gelin ve kah hevâdarı mezkûru bunun üzerine musallat ve mezbûr dahi mezkûrun tahrikiyle mukaddemâ sen müslim zevcesi olmanla nefsini bana tezevvüc eyle deyu cebr meşru değil iken mezkûrlar hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile ta'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan iki kıt'a fetvâ-yı şerîfe virüldüğü bildirüb fetâvâ-yı şerîfeleri mücebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve fetâvâ-yı şerîfeye mugâyir ta'addî ve rencide itdirilmeyüb zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1162.

Sahife No: 280

Hüküm No: 1161

Tarih: [1-10] Cemaziyelâhir sene 1162 [19-28 Mayıs 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Kuruçay kâdisına hükm ki,

Kuruçay kazâsına tâbi' Zatin nâm karye sükkânından Yortik nâm zimmî gelüb bunun babası () nâm zimmî bin yüz altmış senesinde mürd oldıkda karye-i mezbûrede vâki' mutasarrıf oldığı menzili ırs-ı şer'le ve karye-i mezbûre toprağında ma'lûmetü'l-hudûd yerler dahi be-hasbel-kânûn meccanen buna intikâl ve bu dahi mülk menzil ile karye-i mezbûre toprağında olan ma'lûmetü'l-hudûd yerlerini zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ itmek murâd eyledikde karye-i mezbûreden Bayram oğlu Mustafâ ve Hasan nâm kimesneler babasından müntakil mülk menzil ile yerlerini hilâf-ı kânûn füzûlî zabt ve ol-vechle buna gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb yedinde olan fetvâ-yı şerîfesi mücebince babası mürd-i mesfûrden müntakil mülk menzil ile yerleri buna zabt ü zirâ'at ve 'öşr ü resmin sâhib-i arza edâ itdirilüb hilâf-ı kânûn mezbûrları füzûlî müdâhale ve ta'addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1162.

Sahife No: 280

Hüküm No: 1162

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1162 [8-16 Haziran 1749]

Erzûrûm vâlisine, Kemâh ve () kâdîlarına hükm ki,

Sâbıka Kemâh voyvodası El-Hâc Mehmed zîde-kadrehu gelüb Kemâh kazâsı sâkinlerinden müderris Mehmed Efendî ve serdar-ı sâbık Hasan Ağa ve serdar Mehmed Ağa ve Ayâsî-zâde Hasan Ağa ve Müezzîn Ali ve Rizikli-zâde İbrâhîm Ağa dimekle ma'rûf ve () ve () ve nâm kimesneler zimmetlerinde bin yüz elli senesinden berü iki kıt'a memhûr temessükleri mücebince üç yüz on gurûş alacak hakkı olmağla defa'atle taleb olundukda dürlü 'illet ve bahâne ile avk ü tehir ve ibtal-i hak ve gadr murâd eylediklerin bildirüb şer'le görilüb merkûmların zimmetlerinde temessükleri mücebince şer'le müteveccih olan hakkı tahsîl ve alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî itdirilmeyüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1162.

Sahife No: 280**Hüküm No: 1163****Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1162 [8-16 Haziran 1749]**

Erzûrûm vâlisine ve mollâsına hükm ki,

Erzûrûm sâkinlerinden tüccâr tâ'ifesinden Kisyo nâm zimmî gelüb Arabgirli Gürcüoğlu Kivork ve derzibaşı karındâşı Kirkor dimekla ma'rûf zimmîler kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî bunun bin yüz elli senesinde Tebrîz'de sâkin olduğu odasının kilidlerini kırub derûnunda olan ma'lûme'l-mikdâr nukûd ve eşyâsını ahz ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve mesfûrlar hâlâ Erzûrûm'da oldukların bildirüb şer'le görilüb gasb eyledikler ol-mikdâr nukûd ve eşyâsı alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1162.

Sahife No: 280**Hüküm No: 1164****Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1162 [8-16 Haziran 1749]**

Erzûrûm vâlisi vezîre, Mevlânâ Erzincân kâdîsına hükm ki,

Nişân-ı hümayûnum virilen dergâh-ı mu'allâm çavûşlarından Zeynelabidin zîde-kadrehu 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin Erzûrûm sancağında Erzincân nâhiyesinde Nurgah-ı İslami nâm karye ve gayrîden otuz bir bin iki yüz kırk dokuz akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbî' () ve () ve () nâm karyelerinin bin yüz altmış senesinde vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı mûmâ-leyhin berâtı

mûcebince tahvîli târîhine düşmekle tarafından memhûr temessük ile mültezim ve sûbaşısı olan () nâm kimesneler ahz ü kabz itmek istedikde âherden () nâm kimesne hilâf-ı kânûn füzûlî müdâhale ve zabtına muhâlefet ve gadr-i küllî sevdâsında olduğun bildirüb berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşen sene-i mezbûre mahsûl ve rüsûmu mültezimi ve sûbaşısı mezbûra ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı kânûn füzûlî müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1162.

Sahife No: 281

Hüküm No: 1165

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1162 [8-16 Haziran 1749]

Erzûrûm vâlisine ve monlâsına hükm ki,

Ebuberk bundan âkdem dergâh-ı mu'allâm yeniçerîleri ocağından turnacı başı olan Halîl Ağa zimmetinde olan üç bin gurûş alacağı mukabili mezkûr Halîl yedine Erzûrûm'da vâki' dahil-i sükda Kırk Çeşme kurbunda bir tarafı Hancı-zâde ve bir tarafı tarik-i 'âmm ve iki tarafı tarik-i hasa mûlasık hudûd ile mahdud mülk menzilini fevkânî ve tahtani bi'l-cümle tevabii ve levahıkı ile bin yüz kırk dokuz senesinde mûmâ-ileyhe bey'-i bât-ı kat'î ile bey ve teslîm ve zabtıçün müslimin muvâcehesinde yedine sened-i şeri virüb mûmâ-ileyh dahi menzil-i mezkûru beher sene ellîşer gurûşa mezkûr Halîl'e derûnunda sâkin olmak üzere icâr ve icâre-i tavile ile sâkin iken fevt olub menzil-i mezkûrde müteveffâ-yı mezkûrun ve oğlunun kata 'alâkası olmayub be-hasbeş-şer müdâhale olunmak icâb itmez iken mûmâ-ileyh âstâne-i sa'âdetimde oldığı hasebiyle Erzûrûm'da sâkin sâbıkâ Erzûrûm kâdîsı Pervîz-zâde Ebûbekr Erzûrûm kâdîsı bulunmağla menzil-i merkûmu müteveffâ-yı mezkûr Halîl'in oğlu olub müteakiben fevt olan () nâm kimesne damadım olmağla kerimem virdi deyu muahhar târîhile müzevvir hüccet peyda ve hilâf-ı şer' bin yüz elli senesinde füzûlî zabt ve ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun ve tarafından () nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb fetvâ-yı

şerîfesi mûcebince şer'le görilüb hilâf-ı şer' ve mugâyir-i fetvâ-yı şerîfe füzûlî zabt olunan menzili vekîli mezbûre alıvırılüb icrâ-yı şer' ve ihkâk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için emrim olmuştur.

Fî evâhir-i C. Sene 1162.

Sahife No: 281

Hüküm No: 1166

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1162 [8-16 Haziran 1749]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdisına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ali nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Arhosine nâm karye ve gayrîden on bir bin iki yüz akçe tîmâr mutasarrıfı Mehmed'in bilâveled fevtinden livâ-i mezbûr âlây beğisi İbrâhîm zîde-kadrehu arzıyla bin yüz altmış bir senesi Muharremü'l-Haram'ının on dördüncü gününden buna tevcîh ve ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub âherden bir vechile dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken âshâb-ı âgrâzdan ba'zıları zuhûr ve kendü hâllerinde olmaduklarından mücerred derûnlarında müzmir olan garaz-ı fâsıdelerin icrâ için tîmâr-ı mezbûr senin üzerinden ref olunub âhere tevcîh olunmuş deyu hevâ-yı fâsideye tasaddî ve zabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtın ahz ü kabzına muhâlefet ve gadr murâd eylediklerin bildirüb tîmâr-ı mezbûr yedinde olan berâtı mûcebince kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb mugâyir-i berât bir ferdi dahl ü ta'arruz ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr vech-i meşrûh üzere târîh-i merkûmede Ali'ye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfemle üzerinde oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın mûcebince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1162.

Sahife No: 281

Hüküm No: 1167

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1162 [8-16 Haziran 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına, Erzincân kâdîsına hüküm ki,

Nişân-ı hümayûnum virilen dergâh-ı mu'allâm çâvûşlarından Zeynelabidin zîde-kadrehu 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Erzincân nâhiyesinde Yörükhak-i İslami nâm karye ve gayrîden otuz bir bin iki yüz kırk dokuz akçe ze'âmet dergâh-ı mu'allâm çâvûşluğu gedüğü ve berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğun bildirüb defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı alışanım mücebince ze'âmeti karyeleri tarafından ta'yîn eylediği vekîli () nâm kimesneyi zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz hilâf-ı kânûn ve defter bir ferde dahl ü ta'arruz ve yedinde olan berât-ı alışanıma mugâyir bir kimesne vekîl-i mezbûr rencîde ve remîde itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda ze'âmet-i mezbûr vehc-i meşrûh üzere dergâh-ı mu'allâm çâvûşluğu gedüğü ve berât-ı şerîfimle mûmâ-ileyh Zeynelabidin zîde-kadrehunun üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1162.

Sahife No: 281

Hüküm No: 1168

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1162 [8-16 Haziran 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hüküm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Ölmüş nâm karyeden Şeyh Hüseyin zîde-salahu gelüb bunun karındâşı Osmân nâm kimesne karye-i mezbûre toprağında vâki' mutasarrıf olduğu emlak ve bağçesini hal-i hayâtında ve kemal-i akl ü sıhhatinde tescîl-i şeri ve teslîm-i ile'l-mütevellî birle bir kimesneye vakf ü şart itmiş olmayub mülkiyet üzere mutasarrıf

iken karındâşı mezbûr bin yüz elli senesinde fevt oldıkda verâseti ırs-ı şer'le buna münhasıra olub dahl îcâb itmez iken karındâşı müteveffâ-yı mezbûrden müntakil sâlifü'z-zikr emlâk ve başçesini alub zabt murâd eyledikde ecânibden İsa nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve karındâşın müteveffâ-yı mezbûr maraz-ı mevtinde mutasarrıf oldığı bağçe ve sâ'ir emlâkini () camiinin şem'ine vakf ve şart ve beni nazır eyledi deyu füzûlî müdâhale ve tagallüben zabt idüb ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmıdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince şer'le görölüb karındâşı mezkûrden müntakil bağçe ve emlâki her ne ise ma'rifet-i şer'le buna alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene [1]162.

Sahife No: 282

Hüküm No: 1169

Tarih: [21-29] Cemaziyelâhir sene 1162 [8-16 Haziran 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına hüküm ki,

Kazâ-i mezbûre tâbi' Kônisa ve Hasır ve Elifitiga nâm karyeler âhâlîleri gelüb bunlar karyeleri topraklarında vâki' mutasarrıf oldukları mive eşcarlarının hâsıl olan mahsûllerinden şer'le müteveccih olan 'öşrlerin karyeleri zâbiti bulunanlara kusûrları olmayub bir vechle ta'addî ve rencîde olunmaları îcâb itmez iken karyeleri zâbitleri bu misl almağa kanâ'at itmeyüb mücerred ta'cîz ve tama'-ı hamlarından nâşî tasarruflarında olub mive virmeyen eşcarlarından dahi 'öşr alurum deyu nizâ' ve hilâf-ı şer' ve kânûn cebren ve kahren alub ve tarlalarına mesafe-i baideden su getürdüb hizmetlerinde istihdam idüb bunun emsâli nice güna zülm ü ta'addîlerinin nihâyeti olmayub âhvâlleri diğergun olduğun bildirüb hilâf-ı şer' ve kânûn ol-vechle zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1162.

Sahife No: 282**Hüküm No: 1170****Tarih: [1-10] Receb sene 1162 [17-26 Haziran 1749]**

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Piraveli nâm karyeden Abdal nâm kimesne gelüb karye-i mezbûre toprağında Çerdan nâm mahalde mutasarrıf olduğu iki göz mülk değirmânına kadîmden cereyan iden suya âherden bir vechile dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken Keşişoğlu dimekle meşhûr () nâm zimmî ol suyun bunun değirmânına gelecek mahallini kapayub mecrâ-yı kadîmînden ihrâc ve kendü değirmânına cereyan itdirüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kadîm ol-vechle ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda şeyhül-isalmdan fetvâ-yı şerîfesi bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince 'amel olunub ol su kadîmîsi üzere değirmânına cereyan itdirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve yedinde olan fetvâ-yı şerîfeye mugâyir mesfûra ta'addî itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i B. Sene 1162.

Sahife No: 282**Hüküm No: 1171****Tarih: [21-29] Rebiülevvel sene [1]179 [7-15 Eylül 1765]**

Arz ü i'lâm olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ra. sene [1]179.

Sahife No: 282**Hüküm No: 1172**

Tarih: [1-10] Receb sene 1162 [17-26 Haziran 1749]

Erzûrûm vâlisî, Milas ve () kâdîlarına hükm ki,

Süleymân Halîfe bin Mustafâ gelüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında Milas nâhiyesinde karye-i Üskedir mâlikâne vakf-ı cami-i Hacı Emir der-‘alevî cihet-i hitabet sülûs altı kile buğday ve otuz kile arpa ve bâkî kalandan iki hisse müezzine ve bâkî kalandan cüzhanlara ki, on neferdir ve iki ferraş ve bir meremmetci ki, cümle on dokuz nefer olur. Müezzin hisesiyle cümle sekiz hisse olur mutasarrıf olub edâ-yı hizmet iderler. Ber-mûceb-i defter-i atik deyu on sekiz nefer müslimânân ve otuz beş nefer giran ve iki zemîn ve bir çiftlik-i hassa ve hâsılı tahtında bennak ve hinta ve şa’îr yekûn-ı ma’-gayrehâ on bin beş yüz mâlikâne iki bin iki yüz akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve merkûm Süleymân Halîfe bi’l-fi’l berât-ı şerîfimle cami-i mezkûrde hatîb olub edâ-yı hizmet idüb hizmeti mukabelesinde müstehak olduğı karye-i Üskedir el-mezbûrenin mâlikâne mahsûlünden altı keyl buğday ve otuz keyl arpayı ber-mûceb-i defter-i hâkânî ol diyârda kadîmden istimal olunan tamgalu kile ile ahz ü kabz murâd eyledikde balada mezkûr hisseye mutasarrıf olanlar birbirleriyle yek-dil ve sana ol diyârda istimal olunan kadîmî tamgalu kile ile ol-mikdâr keyl buğday ve arpayı ahz ü kabz itdirmeziz. İstanbul kilesiyle ahz ü kabz idersin deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ve kadîme mugâyir füzûlî müdâhale ve ahz ü kabzına muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb sâlifü’z-zikr Üskedir karyesinin mâlikâne mahsûlünden hizmeti mukabelesinde müstehak olduğı ol-mikdâr keyl buğday ve arpa ve ol diyârda kadîmden istimal olunan kadîmî tamgalu kile cami-i mezkûr hatîbi olan mezkûra ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî balada mezkûr hisseye mutasarrıf olanları ber-minvâl-i meşrûh dahl ü ta’arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i ‘âmiremde mahfûz defter-i mufassala mürâca’at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğı mestûr ve hazîne-i ‘âmiremde mahfûz Anadolu muhasebesi defterlerine nazar olundukda hitabet-i mezkûr hâlâ berât-ı şerîfimle merkûm süleyamn Halîfe bin Mustafâ’nın üzerinde olduğı mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i B. Sene 1162.

Sahife No: 282

Hüküm No: 1173

Tarih: [1-10] Receb sene 1162 [17-26 Haziran 1749]

Erzûrûm vâlîsi ve Sisorta ve Milas kâdîsına hükm ki,

() nâm kimesne gelüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında Sisorta nâhiyesinde Kızıl Elmalu nâm karye ve gayrîden yedi bin yüz otuz üç akçe tîmâr mutasarrıfî Hasan veled-i Mehmed fevtinen kılıca kadir olunca kânûn üzere cebelesün virmek şartıyla livâ-i mezbûr âlây beğisi Seyyid Çelebi zîde-kadrehu arzıyla bin yüz altmış senesi Cemaziye'l-Âheri'nin on birinci gününde bunun vasisi olduğu oğlu İsmâ'il'e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve tîmârî karyelerin tarafından vekîli Ömer nâm kimesne zabt ve mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikde Milas kazâsında sâkin mütegalibe ve cebabireden ser-cemiyet-i eşkıya olan Abdülfettah nâm kimesne üç seneden berü sabi-i mezbûra tevcîh olalıdan berü zabt ve vâkî' olan mahsûl ve rûsûmun tagallüben ahz ü kabz idüb küllî gadr eyledüğün bildirüb tîmârî karyeleri bunun tarafından vekîli mezbûra zabt ve vâkî' olan mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb ve füzûlî ahz ü kabz eyledüğü mahsûl ve rûsûmu alıvirilüb hilâf-ı kânûn ve defter ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i merkûmda sabi-i mezbûr İsmâ'il'e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'il-i B. Sene 1162.

Sahife No: 283

Hüküm No: 1174

Tarih: [11-20] Receb sene [1]162 [27 Haziran-6 Temmuz 1749]

Bayramlı kâdîsına ki,

Hutebadan Süleymân Halîfe bin Mustafâ zîde-salahu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında Bayramlı kazâsına tâbi' Hatîbli nâm karyede vâki' cami-i şerîfin yevmi iki akçe vazîfe ile hitabeti Ali kasr-ı yedinden Süleymân Halîfe bin Mustafâ'ya tevcîh ve otuz sekiz senesi Receb'inde berât virildikten sonra kırk üç târîhinde vâki' cûlus-ı hümâyûn-ı meymenet-makrunumda dahi tecdid-i berât eyleyüb üzerinde ol-dahi Anadolu muhasebesinden ve Bayramlı kasabasında vâki' Bayram Beğ Cami'inin hitabeti yevmi iki akçe vazîfe ile on yedi senesinde Ömer kasr-ı yedinden Ali'ye anın dahi mahlulünden yüz yigirmi dokuz Muharrem'inde Musa'ya ba'de't-tevcîh otuz senesinde müdâhale iden Hasan ref'inden Ali'ye anın dahi ref'inden sene-i mezbûre Cemaziye'l-Evvelisi'nde bâ-arz Kâdî Muhammed'e ve ba'dehu otuz üç senesinde mezbûr Mehmed'e ba'de'l-ibkâ sene-i mezbûre Şevvâl'inde Mehmed'in ref'inden mezbûr Ali'ye ibkâ olunduktan sonra sene-i mezbûre Zi'l-Hiccesi'nde ref'inden mezbûr Mehmed'e ve Mehmed'in dahi ref'inden yüz otuz beş senesinde merkûm Ali berât-ı atiki mücebince ibkâ olunduktan sonra yüz kırk senesinde mahlulünden Mustafâ'ya tevcîh ve yüz altmış bir senesinde Mustafâ'nın dahi fevtinden Abdullah Halîfe'ye tevcîh ve berât virüldüğü rûz-nâmçe-i 'askerîden ihrâc olunmağla şimdi sâlifü'z-zikr Bayramlı kazâsına tâbi' Hatîbli nâm karyede olan cami-i merkûmun mâliye berâtıyla otuz sekiz târîhinden berü hatîbi olan merkûm Süleymân Halîfe hitabetime âherden dahl olunmak îcâb itmez iken ecânibden Abdullah nâm kimesne hilâf-ı inhâ hitabet-i merkûmeyi hile ve tezvîrât ile taraf-ı 'askerîden berât itdirüb gadr itmekle hitabetine fima-bad müdâhale itdirilmeyüb yedinde olan mâliye berâtı mücebince kendüye zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim istid'â ve mezbûr Abdullah'ın Mustafâ fevtinden taraf-ı 'askerîden berât itdürdüğü hitabet Bayramlı kasabasında Bayram Beğ Camii hitabeti olmağla merkûm Süleymân Halîfe'nin Bayramlı kazâsına tâbi' Hatîbli nâm karyede cami-i şerîfin otuz sekiz târîhinden berü mâliye berâtıyla üzerinde olan hitabetine müdâhale itmek iktizâ itmemele ber-vech-i muharrer müdâhalesi vâki' ise yedinde olan atik ve berât mâliye berâtı mücebince zabt itdirilüb merkûm Abdullah'ın ol-vechile müdâhalesi şer'le men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim südürüçün bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan Abdullah Naili dâme-mecduhu i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince 'amel olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene [1]162.

Sahife No: 283**Hüküm No: 1175****Tarih: [1-10] Receb sene 1162 [17-26 Haziran 1749]**

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' İskone nâm karye sâkinlerinden Hasan nâm kimesne 'arz-ı hâl idüb karye-i mezbûrede vâki' Katırcı Damı dimekle ma'rûf ağıla aba-'an-ced yüz seneden mütecâviz mülkiyet üzere mutasarrıf olub âherden bir dürlü dahl îcâb itmez iken âshâb-ı âgrâzdan Hüseyin ve İsmâ'îl nâm kimesneler zuhûr ve birbirleriyle yek-dil ve ağıl-ı mezbûru biz senün babandan satun alduk deyu iddi'â ve müdde'âların vech-i şer'î üzere isbât itmedin hilâf-ı şer'-i şerîf mutasarrıf olduğu ağılına füzûlî müdâhale ve ta'addîden hâlî olmayub gadr-i küllî sevdâsında oldukların bildirüb şer'le görilüb mezkûrları ağıl-ı mezbûre hilâf-ı şer'-i şerîf bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i B. Sene 1162.

Sahife No: 283**Hüküm No: 1176****Tarih: [1-10] Receb sene 1162 [17-26 Haziran 1749]**

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' İskone nâm karye mütemekkinlerinden Alnaknir nâm zimmî 'arz-ı hâl idüb karye-i mezbûrede vâki' mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu ağıla bir dürlü dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken Karahisâr-ı Şarkî kasabası sâkinlerinden âshâb-ı âgrâzdan Hüseyin ve İsmâ'îl nâm kimesneler zuhûr ve birbirleriyle yek-dil ve ağıl-ı mezbûra hilâf-ı şer'-i şerîf füzûlî müdâhale ve zabtına muhâlefet ve ta'addîden hâlî

olmayub gadr-i küllî murâd eylediklerin bildirüb şer'le görilüb mezkûrları ağıl-ı mezbûre hilâf-ı şer'-i şerîf bir dürlü dahl ü ta'aruz itdirilmeyüb ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i B. Sene 1162.

Sahife No: 283

Hüküm No: 1177

Tarih: [1-10] Receb sene 1162 [17-26 Haziran 1749]

Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına ve voyvodasına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' İskone nâm karye sâkinlerinden Hasan nâm kimesne 'arz-ı hâl idüb bu kendü hâlinde olub üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden âshâb-ı âgrâzdan Hüseyin ve İsmâ'il nâm kimesneler bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak füzûlî yüz gurûşunu alub gadr-i küllî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına mufaık şeyhül-isalmdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb ve mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak aldıkları meblağ-ı mezbûr tamâmen tahsîl ve bî-kusûr kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i B. Sene 1162.

Sahife No: 284

Hüküm No: 1178

Tarih: [11-20] Receb sene 1162 [27 Haziran-6 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Ulemadan Seyyid Mansur zîde-ilmehu gelüb Erzincân'da vâki' Darü'l-İlm medresesinin sülûsân hisses müderrisliğı babası Ömer Efendi dimekle ma'rûf kimesnenin fevtinden bâ-işâret-i şeyhü'l-islâmî bunun karındâşı Seyyid Mehmed Veledeş ile Es-seyyid Hasan damadeş üzerlerinde iken Seyyid Hasan'ın hissesi ref'inden bin yüz altmış bir senesi Zi'l-Kadesi'nin on beşinci gününde bâ-işâret-i şeyhü'l-islâmî kendüye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince hidmeti mukabelesinde müstehak olduğu vazîfesin almak murâd eyledikte mezbûr Seyyid Hasan yedinde olan berâtına mugâyir bî-vech müdâhale ve vazîfesinin ahzına muhâlefet ve gadr-i küllî eyledüğün bildirüb yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince hissesi kendüye zabt ve hidmeti mukabelesinde müstehak olduğu vazîfesi alıvirilüb mezbûr Seyyid Hasan'ı ve âheri yedinde olan berâtına mugâyir bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan Anadolu muhasebesi defterlerine nazar olundukda medrese-i mezkûrenin sülûs hissesi mezkûr Seyyid Hasan ref'inden merkûm Seyyid Mansur veled-i Ömer'e vazîfe-i muayyene ile târîh-i mezkûrde tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1162.

Sahife No: 284

Hüküm No: 1179

Tarih: [11-20] Receb sene [1]162 [27 Haziran-6 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlisine, Hınıs ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ali gelüb Erzûrûm sancağında Hınıs nâhiyesinde Kortuk nâm karye ve gayrîden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tîmârı karyelerinin bin yüz altmış senesinde vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı berâtı mücebince bunun tahvîli târîhine düşüb âherden dahl îcâb itmez iken Hınıs kazâsı sâkinlerinden ecânibden () ve () nâm kimesneler hilâf-ı

kânûn füzûlî müdâhale ve ahz ü kabzına muhâlefet ve ta'addîden hâlî olmadukların bildirüb tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu buna alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1162.

Sahife No: 284

Hüküm No: 1180

Tarih: [11-20] Receb sene [1]162 [27 Haziran-6 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlsine ve Erzûrûm eyâletinde vâki' mevlânâ () kâdîsına hükm ki,

Kazâ-i mezbûre tâbi' Ziri nâm karye sâkinlerinden Matos nâm zimmî gelüb bundan âkdem bunun babası Kaspar ve 'ammîsi Artin nâm zimmîler mutasarrıf oldukları mal ve emlâk ve eşyâlarını alel-iştirâk zabt iderler iken bin yüz elli senesinde müteakiben mürd olub babası mürd-i mesfûrun verâseti buna 'ammîsi mesfûrun verâseti dahi karye-i mezbûrede sâkin Ohan nâm zimmîye münhasır olmağla mesfûr ile mevcûd olan mal ve emlâk ve eşyâdan hisselerine ala-tarikü't-tehârüc taksîm ve her birleri hisselerini ahz idüb sülh ü ibrâ olduktan sonra mesfûr Ohan zimmî zimmetinde ma'lûme'l-mikdâr mal zuhûr itmekle hissesini talep eyledikde mücerred virmemek için senin ile sülh ü ibrâ oldum deyu virmekde ta'allül ve muhâlefet eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb mesfûr Ohan'ın zimmetinde zuhûr iden maldan bunun hisse-i şayiası alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1162.

Sahife No: 284

Hüküm No: 1181

Tarih: --

Mahalline nakl olunmuştur.

Sahife No: 284

Hüküm No: 1182

Tarih: [21-29] Receb sene 1162 [7-15 Temmuz 1749]

Şam-1 Şerîf monlâsına hükm ki,

Sen ki, Şam-1 Şerîf kâdîsı Mevlânâ Es-seyyid Mehmed zîde-fazailihusun, südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb Şam-1 Şerîf'de vâki' Safiyüddin vakfının evlâdiyyet ve meşrûtiyet üzere nazırı olan Şeyh Abdurrahman zîde-salahu meclis-i şer'e varub vakf-ı mezkûr aklamından Salihiye'de Rebi'-i Müferra'da vâki' etrâf-ı erbaası kaymeriye bağçesi ve Ma'raş Bağçesi ve tarik ve kapu ve Hafiziye Bağçesi ile mahdud bağçe mürûr-ı eyyâm ve kürûr-ı â'vâm ile eşcarı müzmahil ve arsa-i haliye kalub bir kimesne icâresine rağbet dahi itmeyüb ta'mîrine vakf-ı merkûmda müsaade olmayub enfa-i vakf bi'l-külliyeye münkati olmağın hazır-ı bi'l-meclis Seyyid Osmân ibn Seyyid Hasan nâm kimesne mülkinde cari Salihiye'de Cîsr-i Ebyaz kurbunda vâki' etrâf-ı erbaası tarik ve kapu ve Şeyh Yûsuf türbesi ve Şivan Bağçesi ile mahdud arzen ve ma'en ve girasen bağçe ile istibdaline talib ve rağb olmağla taraf-ı şer'den keşf ve şürût-ı istibdal ba'de's-sübut istibdalini istid'â itmeleriyle taraf-ı şer'-i enverden ba'de'l-keşf vel-muayene sevgat-ı şeri ve şürût-ı istibdal bâbında ve zâhir ve vakfa enfa olduğu nümayan olmağla zikr olunan vakf bağçe mülk ve mülk bağçe vakf olub vakf-ı evvelin şürûtu vakf-ı sanide cari olmak üzere ala-kavle-min-yerâh istibdaline hükm ü hüccet olunmak için izn-i hümâyûnumu mutazammın emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki' hali bi'l-iltimâs arz eylediğın ecilden şürût-ı istibdal mevcûde olub vakfa enfa ve evla olduğu mahallinde şer'le ba'de's-sübut istibdal olunmak emrim olmuştur.

Fî evâhir-i B. Sene 1162.

Sahife No: 284

Hüküm No: 1183

Tarih: [21-29] Receb sene 1162 [7-15 Temmuz 1749]

Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Zü'emâdan Hasan ve Hüseyin zîde-kadrehuma ile beravat-ı şerîfemle mutasarrıf oldukları ze'âmetleri karyelerinden taht-ı kazânızda vâki' Vâsilî ve () nâm karyeler re'âyâları gelüb re'âyâ-yı merkûm üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve imdâd-ı hazeriye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâliflerin emr ü defter mücebince cem'ine me'mûra edâ idüb rencîde ve remîde olunmak îcâb itmeyüb ve kendü hâllerinde olub üzerlerine şer'ân bir cürm sâbit olmuş değil iken Erzûrûm tarafından ba'zı kûhiye eşkıya tefîşine me'mûr olanlar kurâ-i merkûm re'âyâsının hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münif yedşer ve sekizer yüz gurûşların alub perâkende vü perîşân olmalarına ve zâ'im-i mûmâ-ileyhümanın dahi ze'âmetleri mahsûlünün kesr ü noksân tertîbine bâ'is oldukların bildirüb hilâf-ı şer' ve kânûn ve bilâ-emr-i hümâyûn ol-vechile olan zûlm ü ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhir-i B. Sene 1162.

Sahife No: 285

Hüküm No: 1184

Tarih: [21-29] Receb sene 1162 [7-15 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlîsine ve mollâsına ki,

Van kal'asının sâbık kassâb-başısı olan Yunus zîde-kadrehu gelüb bu dergâh-ı mu'allâm yenîçerîleri serdengeçdi ağalarından olub Van kal'ası muhâfazasına dahi me'mûr olmağla Erzûrûm sükkânından mîr-i mîrândan Hazina-zâde Ömer Paşa zimmetinde cihet-i karz-ı şeriden ber-müceb-i temessük bin yüz elli senesinde sekiz yün gurûş alacak hakkı

olmağla paşa-yı mezkûrden defa'atle taleb ve almak istedikde bu gün yarım vireyim deyu avk ü tehir ve bir dürlü mukavemete iktidarı olmayub bu serhadd-i mezbûrede bir akçe sermayesi kalmayub sefil ü sergerdan ve ol-vechile buna gadr-i küllî olduğun bildirüb bermûceb-i temessük paşa-yı mezkûrden zimmetinde olan ol-mikdâr gurûş hakkı bi't-tamâm tahsîl ve bî-kusûr alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın temessükü mücebince şer'le görilüb zimmetinde sâbit olan hakkı tahsîl olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhir-i B. Sene [1]162.

Sahife No: 285

Hüküm No: 1185

Tarih: [11-20] Receb sene 1162 [27 Haziran-6 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Ziri nâm karyeden Ömer ve Süleymân ve Yahyâ ve İbrâhîm ve Hüseyin nâm kimesneler ile hemşireleri Rabi'a ve Aişe nâm hâtûnlar gelüb bunların babaları El-Hâc Osmân nâm kimesne bin yüz altmış senesinde fevt oldıkda karye-i mezbûrede vâki' mutasarıf olduğı mülk bağçe ve sâ'ir emlâk ve eşyâsı ırs-ı şer'le bunlar ile yine karye-i mezbûreden üğey valideleri Zeyneb nâm hâtûna ve yerleri dahi be-hasbel-kânûn oğulları mezbûruna intikâl idüb dahl olunmak îcâb itmez iken mezbûre Zeyneb müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil emlâk ve eşyâsından hissesine düşeni almağa kanâ'at itmeyüb tama-ı hamından nâşî emvâl ü eşyâ ve otuz altı vukiyye bakır ve beş yüz elli gurûş ve üç kıt'a bağçesiyle üç kıt'a tarlaları hilâf-ı şer' ve kânûn füzûlî ve tagallüben zabt idüb küllî gadr ve ta'addî itmekle bunlar dahi babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil emlâk ve nukûd ve sâ'ir eşyâyı ma'rifet-i şer'le ve yerleri dahi kânûn üzere alub zabt ü zirâ'at itmek murâd eylediklerinde mezbûre Zeyneb şirrete sâlike ve terekenin ba'zısın ben babamın evinden getürdüm deyu ve kâh dürlü 'illet ve bahâne ile bunların gıyablarında kuvvet-i irtişa ve şâhid-i zor ikâmetile eylediği müzevvir hüccet ibrâzıyla virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr-i küllî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmndan

fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil emlak ve nukûd ve sâ'ir eşyâdan hisse-i şayiaları her ne ise 'alâ-mâ-farzullahi te'alâ şer'le taksîm ve yerleri dahi kânûn üzere oğulları mezbûruna alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene [1]162.

Sahife No: 285

Hüküm No: 1186

Tarih: [21-29] Receb sene 1162 [7-15 Temmuz 1749]

Kuruçay kâdisına hükm ki,

Kıdvetül-emâsi'l-i vel-âkrân hâlâ Erzincân âlây beğisi Mahmûd südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb Erzûrûm sancağında kazâ-i mezbûr muzâfâtından Aşağı İl nâhiyesinde Kozkışla nâm karye ve gayrîden dört bin dört yüz elli akçe tîmâra mutasarrıf Ebûbekr veled-i Ali me'mûr olduğu Kars muhâfazası muhâsarasında bayrağı altında mevcûd ve ba'de'l-muhâsara be-kazâ'ullahi te'alâ yed-i Aceme giriftar ve esir olmuş iken Kemâh âlây beğisi Seyyid Ebûbekr hileye sâlik ve hilâf-ı inhâ firârından olmak üzere tîmâr-ı mezbûru yine nâhiyesinde Sagakin nâm karye ve gayrîden iki bin akçe tîmâra mutasarrıf Seyyid İsmâ'il'e ilhâken arz ve tezkere ve ba'dehu mükerrer kılıç cemi hilâf-ı kânûndur deyu Kurkışla nâm karyeden bin beş akçe bir kılıcı tefrik ve ser-'asker vezîrim Ali Paşa tarafından tevcîh ve tezkere ve ba'dehu Seyyid İsmâ'il üzerinde kalanı berât itdirüb ol-vechile mezbûr Ebûbekr veled-i Ali'ye mîr-alây-ı merkûm gadr ve Erzincân âlây beğisi mûmâ-ileyhe akreb civârda olmağın hilâf-ı inhâ hile ile mezbûr Ebûbekr'in tîmârını arz ve tezkere iden mîr-alây-ı merkûm hâlâ Kemâh âlây beğisi bulunmağla sıhhati üzere arz virmediğinden nâşî mîr-alây-ı Erzincân mûmâ-ileyhden arz-ı taleb ve ve hali minvâl-i muharrer üzere olub mezkûr Ebûbekr mağdur olduğun zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr haber vermeleriyle tîmâr-ı mezbûr hilâf-ı inhâ olan mezbûrların reflerinden sâhib-i evvel ve mağdur olan mezbûr Ebûbekr'e ibkâ olunmak bâbında inayet recâsına arz itmeğin

mahallinde husemasıyla terâfu'-i şer' ve hakikat-i hal ne vechile ise arz ü i'lâm olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i B. Sene 1162.

Sahife No: 285

Hüküm No: 1187

Tarih: [21-29] Receb sene 1162 [7-15 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlisine, Tortum kâdisına hükm ki,

Mehmed nâm kimesne gelüb kazâ-i mezbûre tâbi' () nâm karye toprağında vâki' ma'lûme'l-hudûd tâpûlu ve temessüklü mutasarrıf olduğı yaylağa zamânında koyun ve sâ'ir davârlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifâ' ve tahammülüne göre resmin sâhib-i arza edâ idüb âherden dahl olunmak îcâb itmez iken kazâ-i mezbûrde sâkin Merusa cemaatinden Abdülhay ve Tahir nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sâlik ve ol yaylağı biz senin babandan satun alduk deyu bin yüz altmış senesinde hilâf-ı kânûn ve bilâ-sened füzûlî zabt idüb gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb martüz-zikr yaylak girü kendüye alıvirilüb hilâf-ı kânûn ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i B. Sene 1162.

Sahife No: 285

Hüküm No: 1188

Tarih: [21-29] Receb sene 1162 [7-15 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlisine ve monlâsına hükm ki,

Sarraff tâ'ifesinden Manas ve karındâşı Mıgırdıç nâm zimmîler gelüb hâlâ Erzûrûm'da sâkin Haseki Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli senesinde

mesfûr Manas ile karındâşı zimmîlerin şirket mallarından ber-mûceb-i temessük üç bin seksen gurûş istikraz ve meblağ-ı merkûmu bu ana değin virmeyüb ve mesfûr mukarrer halik olmağla meblağ-ı merkûmdan hissesi mesfûr Mıgırdıç'a intkal itmekle taleb eylediklerinde edâda ta'allül ve gadr murâd eyledüğün bildirüb şer'le görülüb temessükü mûcebince mezkûr Mehmed'in zimmetinde olan hakları tamâmen tahsîl ve kendülere alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i B. Sene 1162.

Sahife No: 286

Hüküm No: 1189

Tarih: [21-29] Receb sene 1162 [7-15 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzincân kâdîsına hükm ki,

Veli nâm kimesne gelüb mîr-i mîrân-ı Erzûrûm haslarından Kuzay Erzincân nâhiyesinde Vasgird nâm karye toprağında defter-i hâkânîde Mevlânâ Muhyiddin Kâdî-i Erzincân sekiz kilelik deyu mukayyed olan bağçe derûnı bunun tasarrufunda olub ol bağdan defter-i cedid-i hâkânîde bedel-i behre fî sene on beş akçe mukayyed olmağın bağ-ı mezbûrden 'öşre muadil bedel-i behresin edâda kusûru yoğiken hass-ı mezbûr mültezimleri kanâ'at itmeyüb 'öşr aluruz deyu rencîde ve gadr murâd eylediklerin bildirüb 'öşre muadil bedel-i behresin virdükden sonra hilâf-ı kânûn ve defter 'öşr alurum deyu rencîde ve remîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Kuzay Erzincân nâhiyesine tâbi' Vasgird nâm karyenin hâsılı tahtında ma'tumât bağ ve bağçe yazıldığı mahalde bağ-ı Mevlânâ Muhyiddin El-kâdî-i Erzincân ber-mûceb-i defter-i atik sekiz kilelik bedel-i behr fî sene on beş bağ ve bağçe ve zemîn ve sâ'ir deyu defter-i mufassalda muharrer tahrîr ve defter-i icmâlde mîr-i mîrân-ı Erzûrûm haslarından olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i B. Sene 1162.

Sahife No: 286**Hüküm No: 1190****Tarih: [21-29] Receb sene 1162 [7-15 Temmuz 1749]**

İskefser kâdîsına hükm ki,

Sen ki, İskefser kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Ömer zîde-faslehusun, südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb İskefser kazâsında sâkin ulema ve süleha ve e'imme ve huteba ve ayan-ı vilâyet ve fukarâ ve zuafa bâ-cemium meclis-i şer'e varub kazâ-i mezbûre tâbi' Mamgasi nâm karye sâkinlerinden eşkıya ve haram-zâdeden Çakır oğlu Osmân ve Danışmanlı Kara Mehmed nâm kimesneler zuhûr ve kendü hâllerinde olmayub bin yüz altmış senesinden berü hevâlarına tâbi' tüfeng-endâz pür-silah eşkiyayı başlarına cem ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak ehl-i ırzın ırzları hetk ve dürlü ta'addî ve rencîde ile cebren ve kahren malların ahz ve gasb eylediklerinden gayri emr-i şerîfimle varid olan tekâlifin adem-i tahsîl ve ibtaline bâ'is ve kazâ-i mezbûr âhâlîlerinin perkande vü perîşân olmalarına sebep ve leyl ü nehar tarik-i abadı kat' ve katl-i nüfusa mübaderet idüb şer'-i şerîfe dahi adem-i itâ'at üzere olmalarıyla vülat tarafından tedibleri için buyurıldı vurudunda mezbûrlar firâr ve ba'dehu yine zuhûr eylemek adet-i müstemirreleri olmalarıyla âhvâllerini der-devlet-i medâra i'lâm idivir deyu ilhah itmeleriyle fî-nefsü'l-emr mezbûran şakilerin keyfiyet-i âhvâlleri minvâl-i muharrer üzere ve fukarâ-yı ra'iyete gadr-i küllî ve zûlm-i sarihile perâkende ve perîşân olmalarına bâdî olduklarına senin dahi ilmin muhit olmağla vâki' hali hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs arz eyledüğün ecilden mezbûran ahz ve huzûr-ı şere ihzâr ve şer'le görilüb töhmet-i mezkûre üzerlerine sâbit olur ise habsde ibkâ ve keyfiyetleri arz ve inhâ olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i B. Sene 1162.

Sahife No: 286

Hüküm No: 1191

Tarih: [1-10] Şaban sene 1162 [17-26 Temmuz 1749]

Karahisâr-ı Şarkî ve () ve () kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

Medine-i Karahisâr-ı Şarkî'nin ulema ve suleha ve eimme ve huteba ve ayan ve âhâlîsi südde-i sa'âdetime memhûr mahzar gönderüb re'âyâdan ba'zı eşirra Yeğen Mehmed Paşa masrafından şab-hâne emîni El-Hâc Osmân nâm kimesne fukarâdan yiğirmi bin gurûş cebren tahsîl eyledi deyu mukaddemâ Sîvâs vâlisine teşekki ve bir kıt'a fermân ibrâz ba'dehu âstâne-i sa'âdetime gelüb emr-i mezbûru ibrâz eylediklerinde sahte olduğu zâhir olduğına binâ'en kâtibi ahz ve ihzâr olunmağıçün Erzûrûm vâlisine ve Karahisar kâdîsına hitaben sâdır olan emr-i şerîfim mübâşir vesatetiyle mahallinde vardukda ba'de't-teftîş bizim diyârımızda fermân yazar ve tuğra çeker kâtib yokdur deyu cümleinin ihbâr şehâdetleriyle o cihetde kazâ-i mezbûr kâdîsı olan Malatyalı Hacı Mustafâ nâm kâdî tarafından i'lâm için kâdî-i mezbûrun müddet tamâm olub âstâne-i 'aliyyeme geldikde kazâ-i mezbûr niyabetiyle medine-i mezbûre sükkânından müderrisinden Müftî-zâde Seyyid Mehmed Es'ad zîde-ilmehu talibi olur. Haliyle ba'zı müfsid ve muharriklerin iğvasıyla emr-i mezbûrun iktira ve tahrîri fi'l-asl Karahisar sâkinlerinden olub İstanbul'da Ayasofya kurbunda tavattun iden Ruşen-zâde El-Hâc Mustafâ Efendi'nin zevcesini alan Seyyid Esad'dır deyu âhâlînin ihbâr ve ibrâmlarıyla olmak üzere i'lâm eyledüğüne binâ'en bulunduğu mahalde ahz ve çâvûş mübâşeretiyle âstâne-i 'âlîyeye ihzâr olunması bâbında emr-i şerîfim südüru ol tarafa şüyu bulmağla mûmâ-ileyh hakkında olan i'lâm ifk ü iftirâ ve bühtan olub fermân yazmak ve tuğra çekmek elinden gelür makûlesinden olmayub mücerred garaza mebni olduğu nümayan olduğundan gayri kazâlarına nâ'ib olduğundan berü akilane ve hekimane zikre ve âhkâm-ı şer'iyenin icrâsına bezl-i kudret eyleyüb efal ü etvarlarına cümlesi razı olub bu misillü maddede bulunduğu aslı olmayub hilâf ve iftirâ olmağla ihzâr için sâdır olan emrin kaydı terkîn olunmak istid'â-yı inayet eyledikleri ecilden mezbûr Esad'ın bu makûle sahte fermân tahrîrinden haber ve agahı olmayub mahz-ı iftirâ olduğu inhâ olunmağla hakkında virilen emrin kaydı terkîn olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuştur.

Sahife No: 287

Hüküm No: 1192

Tarih: [1-10] Şaban sene 1162 [17-26 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlisine, Malazgird ve () kâdîlarına hükm ki,

Bulman Buldığı beği Murtaza dâme-izzehunun oğlu Ahmed zîde-kadrehu südde-i sa'âdetime gelüb bundan âkdem mir-i mûmâ-ileyh me'mûr olduğu İran seferinde iken Malazgird beği İbrâhîm Beğ'in bunun babası mezbûra garaz ve 'adâveti olmağla mücerred icrâ-yı garaz için bin yüz elli senesinde ber-vech-i ocaklık mutasarrıf olduğu altı yedi adet karyesinin hâsıl olan mahsûlünü ve harmandan ma'lûme'l-keyl hinta ve arpa ve otluk yığınlarını dahi bi'l-küllîye ihrâk-ı bi'n-nar ve emvâl ü eşyâsını yağma ve gâret ve birkaç nefer re'âyâsını dahi katl ve zûlm ü ta'addîsinin nihâyeti olmayub bundan âkdem babası mezbûr seferden avdet ve keyfiyete vakıf oldukda âhvâlini i'lâm için ehl ü iyaliyle âstâneye gelüb tazallüm-i hal üzere iken mezbûr İbrâhîm Beğ'in karındâşı Nuh Beğ 'adâvetinden nâşî bunun karındâşı Mehmed Emîn ve bir nefer ademi ile yine Malazgird nevâhîsinden Camuz nâhiyesine tâbi' Seyyid Han nâm karyede kendü hâlinde iken merkûm Nuh Beğ Camuz beğisinin mir-ahuru ve birkaç nefer eşkıya ile karındâşı mezbûru ve bir nefer ademini katl ve emvâl ü eşyâsını gasb itdüklerini babası mezkûr bundan âkdem 'arz-ı hâlîle istirham itdikde sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, ma'rifetin ve der-sa'âdetimden ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle mahallinde ihkâk-ı hak olunmak bâbında sâdır olan emr-i şerîfimle mahalline varuldukda mezbûr Nuh beş on nefer ademleriyle bunun karındâşı mezkûru ve bir nefer ademini bî-gayr-i hak katl eylediğini âhâlî-i kazâ ihbâr ve şehâdet ve sen ki, sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, tarafına üç kıt'a arzlarıyla i'lâm ve mürâfa'a-i şer' için tarafından buyurıldı dahi virilmiş iken adem-i itâ'atlerinden nâşî icrâ-yı hak olunmaduğun bildirüb sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, ma'rifetinle buldukları mahallinde şer'le görülüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, ma'rifetinle buldukları mahalde şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve keyfiyetleri arz olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. Sene 1162.

Sahife No: 287

Hüküm No: 1193

Tarih: [1-10] Şaban sene 1162 [17-26 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına hüküm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ali nâm ispahi 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Erzûrûm kazâsı muzâfâtından Serceme nâhiyesinde Karayülük nâm karye ve gayrîden beş bin beş yüz akçe tîmârı Bulman sancağı âlây beğisi Yûsuf hidemtkarı Süleymân ismine berât ve Bulman sancağında ve nâhiyesinde Soflar nâm karyeden üç bin iki yüz akçe tîmârı kasr-ı yedden merkûm Süleymân'ın üzerine berât ve başka başka isimler ile iki tîmâr tasarrufu hilâf-ı kânûn olmağla eyâlet-i Erzûrûm'un üç nefer elviye âlây beğileriyle zü'emâ ve erbâb-ı tîmârın mahzarları ve re'îsü'l-küttâbım olan iftihârü'l-emâcid-i vel-ekârım Abdullah Naili dâme-mecduhunun i'lâmıyla altmış iki senesi Cemaziye'l-Uhrâ'sının yiğirmi beşinci gününde merkûm Ali'ye tevcîh ve berât ve ba'dehu mahzar-ı mezkûrde tahrîr olunan kelimat nefsü'l-emr ve vâki' haldir deyu Erzûrûm âlây beğisi Seyyid Mehmed arzıyla istihkamen ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğun bildirüb tîmâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde berâtları mücebince kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mîr-alây-ı merkûmu ve mezbûr Süleymân'ı hilâf-ı kânûn ve defter dahl ü ta'arruz itdirilmemek babına hüküm-i hümayûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz rûz-nâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezkûr târîh-i mezkûrde vech-i meşrûh üzere merkûm Ali'ye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. Sene [1]162.

Sahife No: 287

Hüküm No: 1194

Tarih: [1-10] Şaban sene 1162 [17-26 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Sâbıka Şehr-i Zûr beğlerbeğisi Ömer dâme-ikbalehu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl gönderüb Erzûrûm sükkânından olub bundan âkdem Van ağası olan Kâtibi Ahmed Ağa dimekel ma'rûf kimesne mûmâ-ileyhden bin yüz altmış senesinde bâ-temessük üç bin gurûş istikraz idüb karibü'l-ahdde edâ eylemek üzere müteahhid olmuş iken ila-haze'l-ân edâda muhâlefet üzere olduğın bildirüb zâbiti ma'rifetiyle şer'le görülüb merkûmun zimmetinde ber-mûceb-i temessük üç bin gurûş hakkı tahsîl alıvırılıb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. Sene 1162.

Sahife No: 287

Hüküm No: 1195

Tarih: [1-10] Şaban sene 1162 [17-26 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî sancağında vâki' kâdîlara hükm ki,

Erzûrûm eyâletinde vâki' Karahisâr-ı Şarkî sancağının zü'emâ ve erbâb-ı tîmârı müddet-i vafireden berü mütevaliyeten İran cânibi ser-'askerleri ma'iyetlerinde ve üç sene mikdârı Kırım cânibinde ve husûsa Kars muhâsarasında ve sâ'ir me'mûr oldukları hidemât-ı hümayûnumun cümlesinde bezl-i tab ü iktidar idüb memleketleri dahi memur bulunmak takrîbi ile seferler esnasında mürûr ü 'ubûr iden tevâ'if-i askeriyenin ve başı boş levendât tâ'ifesinin ta'addîyatından kendülerinin ve ze'âmet ve tîmârları kurâsı re'âyâsının âhvâlleri diğer-gun olduğu vazıh ü aşikar ve her vechile merhamete sezavar iken seferler ber-taraf olmakdan nâşî livâ-i mezbûrde vâki' zü'emâ ve erbâb-ı tîmârın yazûlarına göre ber-vech-i mutad tahsîli fermân olunan mal-ı bedeliyeleriyle ta'yîn olunan maaş-ı tahsîldariyeyi dahi

virmeğe zaminler iken bir iki seneden berü eyâlet-i mezbûre zü'emâ ve erbâb-ı tîmârının mal-ı bedeliyeleri tahsîline me'mûr olanlar kendüleri Erzûrûm'da ikâmet ve taraflarından bedel tahsîli için ta'yîn eyledikleri ademleri müft ü meccanen yem ve yiyecek aldıklarından başka beher kayddan maişetden ma'adâ ikşer üçer gurûş tahsîldariye alub ve iki de birde sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, tarafından isticâl buyurıldıklarıyla varan mübâşirler dahi hizmet nâmıyla küllî akçelerin alub ve bu mertebede metaib-i bedeniye ve guramat-ı mâliyeden ma'adâ re'âyâ misillü kendülerden tekâlif dahi alınub tezayüd-i perîşâni-i hallerine bâ'is olmağla fima-bad bedeliye tahsîldarları emr-i 'âlîde tasrîh olunduğı vechile yazûlarına göre alına gelen bedeliyeleriyle ta'yîn olunan maişetlerin aldıklarından sonra mükerrer tahsîldariye ve müft ü meccanen yem ve yiyecek ve mübâşiriye ve re'âyâ misillü tekâlif mütâlebesiyle rencîde olunmalarınıçün emr-i şerîfim virilmek recâsında oldukların Karahisâr-ı Şarkî nâ'ibi arz ve eyâlet-i mezbûre zü'emâ ve erbâb-ı tîmârının yazûlarının beher bin akçesinden üç yüz akçe bedeliye-i mîrî ve kırk akçe maişet-i tahsîldar tahsîl oluna geldiğı baş muhasebeden ve zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr sefere me'mûr olmadıkları senelerde fermân olunan mal-ı bedeliyelerin emr ü defter mücebince tamâmen edâ eylediklerinden sonra kendülerinden ve ze'âmet ve tîmârları karyeleri re'âyâlarından hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münif müft ü meccanen zâd ü zâhire ve mübâşiriye ve sâ'ir tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle rencîde olunmaları mugâyir-i kânûn idüğü dîvân-ı hümâyûnumdan der-kenâr olunmağla livâ-i mezbûrun eşkinci zü'emâ ve erbâb-ı tîmârı ze'âmet ve tîmârlarının yazûlarına göre iktizâ iden miri bedeliyelerini ve her bin akçede kırk akçe tahsîldar maişeti tamâmen edâ eylediklerinden sonra dîvân-ı hümâyûnum der-kenârı [288]mücebince ziyâde mütâlebesi ve âher vechile rencîde olunmalarınıçün emr-i şerîfim tahrîri bâbında iftiharü'l-ümera'i'l-ve'l-ekabir hâlâ baş defterdârım olan Mehmed dâme-uluvvuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. Sene 1162.

Sahife No: 288

Hüküm No: 1196

Tarih: [1-10] Şaban sene 1162 [17-26 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Bi'l-fi'l defter emîni El-Hâc Halîl fame-mecduhu 'arz-ı hâl gönderüb havâs-ı hümâyûnumdan ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle uhdesinde olan Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Gelürük karyesinin nısf mâlikânesi vakf-ı mescid-i Hâce Ali ve nısf mâlikâne ve tamâm dîvânîsi havâs-ı hümâyûnum mülhakâtından olmağla ber-mukteza-yı kânûn ve defter karye-i mezbûre â'sâr-ı şer'îye şer'ân bir rub'u mescid-i mezbûr vakfi tarafından ve üç rub'u ile rüsûmât-ı sâ'iresi havâs-ı hümâyûnum tarafından ahz ü kabz olunmak iktizâ iderken mescid-i mezbûr vakfi mültezimleri olanlar karye-i mezbûrenin nısf mâlikâne tarafına aid olan mahsûlü ber-mukteza-yı kânûn ve defter ahz ü kabza kanâ'tat itmeyüb ziyâdeye tecâvüz ve tarafından vekîli olan () nâm kimesnenin kânûn ve defter mücebince îcâb ü iktizâ iden mahsûlât ve rüsûmâtı ahz ü kabzına muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî vakf-ı mezbûr mültezimlerinin zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Baybûrd nâhiyesine tâbi' yüz otuz iki nefer re'âyâ ve bir çiftlik ile karye-i Gelürük nısf mâlikâne vakf-ı mescid-i Hâce Ali ve nısf mâlikâne ve tamâm dîvânî ve hâsılı tahtında çift ve ispençe ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ kırk bin ve nısf mâlikânesi vakf-ı mescid-i Hâce Ali iki bin beş yüz kırk dokuz akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yine nâhiye-i mezbûre tâbi' A'vensus nâm karye ve gayrehâ ile birikdirilüb havâs-ı hümâyûnum mülhakâtından oldığı mestûr ve hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Gelürük ve Kemâh ve tevabi'hâ mukâta'ası mûmâ-ileyh El-Hâc Halîl dâme-mecduhunun ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olduğu mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. Sene 1162.

Sahife No: 288

Hüküm No: 1197

Tarih: [1-10] Şaban sene [1]162 [17-26 Temmuz 1749]

Erzincân nâhiyesi âlây beğisine hükm ki,

Akazâ kuzatü'l-müslimin Erzûrûm kâdîsı Mevlânâ Es-seyyid Ahmed zîde-fazailihu mektûb gönderüb Erzûrûm sancağında Kuzay Erzincân nâhiyesinde Mariha nâm karye ve gayrîden yiğirmi dokuz bin dokuz yüz akçe ze'âmete mutasarrıf Mehmed bundan âkdem sefaret ile İran cânibine tesyir olunan vezîr El-Hâc Ahmed Paşa ma'iyeti sancaklusı beğisi ma'rifetleriyle ta'yîn ve kaydına şerh virilmek için taraf-ı devlet-i 'aliyyeme irsâl olunan deftere kayd ve müşârün-ileyhin ma'iyetiyle hizmet-i me'mûresinde mukim olub ze'âmetine dahl icâb itmez iken ze'âmet-i mezbûr sâhib-i evveline ibkâ ve berât olunub ancak mezbûr Mehmed tevcîhi târîhinden berü sancağında sâkin ve hidemât-ı 'aliyyemin küllisinde mevcûd ve mağdurdur ref'inden mezkûr Mehmed'e ibkâsı bâbında azr ve Erzûrûm vâlîsî düstûr-ı mükerrem müşir-i müfehham nizâmül-alem vezîrim El-Hâc İbrâhîm Paşa edâmallahu te'alâ iclâlehu dahi mektûbıyla inhâ ve iltimâs ve Erzûrûm ve Pâsîn ve Tercân âlây beğileriyle eyâlet-i Erzûrûm'un zü'emâ ve erbâb-ı tîmârî dahi mahzar itmeleriyle defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda ze'âmet-i mezbûr elli üç rûz-nâmçesinde berâtla Hasan veled-i Ömer üzerinde iken me'mûr olduğu Kars kal'asının ta'mîr ve muhâfazasında ve hendek ve metris hizmetlerinde bayrağı altında bulunmadığından ze'âmet-i mezbûr ser-'asker vezîr El-Hâc Ahmed Paşa tarafından elli yedi senesi Receb'inde Mehmed'e tevcîh ve tezkere ve âstâneden berât olunduktan sonra ze'âmet-i mezbûrun mutasarrıfı Hasan veled-i Ömer hidemâtda mevcûd ve bundan âkdem Kırım hanı defterlülerinden iken sehven cebe defterine kayd olunmayub ve babası Ömer sadr-ı azam ağalarından olub ordu-yı hümâyûnuma mikârî ihrâcıyla ve Sîvâs'dan dahi zâhireye me'mûr ve varub itmam-ı hizmet birle âstâne-i 'aliyyeme gelüb ze'âmetine gedik ilhâk idince bayrağı altında mevcûd bulunmadı deyu elli beş senesi Cemaziye'l-Ahiresi'nde cebe defterinde kaydına şerh ve ba'dehu şerhi ref ve Kars ser-'askeri ma'iyetinde ordu şeyhi olan İsmâ'il merkûm Hasan için bayrağı altında nâ-mevcûddur deyu mîr-alây Hüseyin arzıyla Mehmed ismine ze'âmet-i mezbûru mîr-i mîrândan tezkere ve âstâneden berât ve sebt idüb merkûm Hasan'a gadr ve mezbûr Mehmed'in ismini mevcûd ve cismi nâ-mevcûd olduğun nâhiye-i mezbûre âlây beğisi Mustafâ arz ve sebt-i ze'âmet olduğu vâki' ise şartıyla Mehmed'in ref'inden altmış Safer'inde sâhib-i evvel merkûm Hasan'a ibkâ ve berât ve sefaret ile İran cânibine me'mûr vezîr Ahmed Paşa ma'iyetine ta'yîn olanlardandır deyu sene-i mezkûre Rebiü'l-Âheri'nde kaydına şerh virildikten sonra ze'âmet-i mezbûr mezkûr Mehmed'in ref'inden sâhib-i evveli Hasan'a ibkâ ve tevcîh olunub lâkin Erzûrûm vâlîsî vezîrim El-Hâc

İbrâhîm Paşa tarafından gelen defterde isimleri tasrîhiyle sefir-i müşârün-ileyhin ma'iyetine ta'yîn olanlardan olmak üzere sebt-i defter ve ze'âmeti karibü'l-'ahdde ibkâ olunmuş iken ma'iyetinde mevcûd bulunmak üzere mezkûr Hasan'ın ve âher iki nefer erbâb-ı tîmârın kaydlarına şerh virilmesi gadri mucib halet olduğına binâ'en yerlerine sancakludan birer münasib bedel ta'yîn ve ta'yîn olunacak birer zâ'im ile iki nefer erbâb-ı tîmârın sancak ve nâhiye ve baş kalemleri tasrîhiyle defteri der-'aliyyeme tesyir olunmak üzere Erzûrûm valis vezîr-i müşârün-ileyhe hitaben emr-i şerîfim tahrîr ve dîvân-ı hümâyûnum tarafından virilen ilm ü haber kâ'imesi mücebince merkûm Hasan'ın ve âher iki nefer erbâb-ı tîmârın me'mûriyetleri şerhleri mah-ı mezbûrun on ikinci günü târîhiyle ref olundığı dahi mukayyed bulunmağın bu makûle nizâ'lu olan ze'âmet ve tîmârın ibkâsı sancağı âlây beğisinin arz ve inhâsına muhtâc olub mahzar-ı mezbûrde tatbik olunan mührleri civâr âlây beğilerinin olub Erzincân âlây beğisinin tatbik olunmuş mührü olmamağla husûs-ı mezbûru arzına me'mûr olan sen ki, Erzincân nâhiyesi âlây beğisi mûmâ-ileyhsin, sen dahi zü'emâ ve erbâb-ı tîmârdan ve sâ'ir ma'lûmu olanlardan gereği gibi sû'âl ve hak kangısının olduğun arz ü i'lâm eylemek için emr-i şerîfim sūduru bâbında bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan Abdullah Naili dâme-mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ş. Sene [1]162.

Sahife No: 288

Hüküm No: 1198

Tarih: [11-20] Şaban sene 1162 [27 Temmuz-5 Ağustos 1749]

Erzûrûm vâlîsine, Erzincân kâdîsına hüküm ki,

Erzincân kasabası sâkinlerinden Hüseyin Beşe ve Ahmed Beşe ve Mahmûd Beşe ve İsmâ'il Beşe ve Yahyâ Beşe ve Halîl Beşe dimekle ma'rûf kimesneler 'arz-ı hâl idüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîleri olmayub üzerlerine dahi şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine kasaba-i mezbûrede sâkin âshâb-ı âgrâzdan ba'zıları bunlara musallat ve mücerred garaz-ı fâsidlerin icrâ kâd

ve ifk ü iftirâ ile sizin bu kasabada sâkin olduğımızı istemeziz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münif rencîde ve remîde ve ol-vechile gadr ve ta'addî sevdâsında oldukların bildirüb şer'le görilüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münif ol vechile vâki' olan ta'addî ve rencîdeleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. Sene 1162.

Sahife No: 289

Hüküm No: 1199

Tarih: [1-10] Şaban sene 1162 [17-26 Temmuz 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî muzâfâtından Akşehir-i Abad nâhiyesine tâbi' Sirnatos nâm karye sâkinlerinden Hasan ve Bekir nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ü ta'addîleri olmayub bir vechle ta'addî ve rencîde olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Osmân bin Bektaş ve Durak oğlu Osmân bin Halîl ve diğêr Durak oğlu Hüseyin ve Murâd nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli dokuz senesinde Cebecioğlu Evi nâm mahalde kable'l-'asr alet-i cariha ile üzerlerine hucum ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak umden kılıç ile mezbûr Bekr'in başına ve sol kolunun dirseğine ve arkasına darb ve mezkûr Hasan'ın dahi umden kılıç ile sol eline ve arkasına darb ve iki parmağını bi'l-küllîye kat' ve mecruh ve 'amel-mande ve ziyâde gadr ve ta'addî itmeleriyle bundan âkdem âhvâlleri şer'le görildükde vech-i meşrûh üzere olduğu şer'an sâbit ve zâhir ve cânib-i şer'den yedlerine hüccet-i şer'iyeye virilmiş iken henüz icrâ-yı hak mümkün olmayub mağdur oldukların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık müteaddid fetâvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetâvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mücebince şer'le görilüb ber-müceb-i fetâvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeye icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. Sene 1162.

Sahife No: 289**Hüküm No: 1200****Tarih: [21-29] Şaban sene 1162 [6-14 Ağustos 1749]**

Erzûrûm vâlsine, İspir ve () kâdîlarına hükm ki,

İspir kazâsında vâki' merhum Sultan Süleymân Han tâbe-serâhunun cami-i şerîfi imâmı olub kasaba-i mezbûrde vâki' Veli Efendi nâm sâhibü'l-hayrın vakfının nazırı olan Ali zîde-salahu ile cami-i mezbûrun kayyum ve sâ'ir âhâlî-i mahalle gelüb vakıf-ı merhum Şeyh Mahallesi ma' Vegan nâm karyede mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu ma'lûmetü'l-hudûd iki kıt'a mülk bağçelerin tescîl-i şeri ve teslîm-i ile'l-mütevellî brle vakf eyledikde hâsıl olan gallelerinden senede leyle-i berâtda sekiz vukiyye şem'-i rugan cami-i mezbûrde ikad olunmak için şart ve ta'yîn eylediği vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında mestûr ve mukayyed olub lâkin vakf-ı mezbûrun İspir kazâsında sâkin mütevellîs olan () nâm kimesne zikr olunan şem-i ruganı virmeyüb kendü umûr sarf ve şart-ı vakıf icrâ olunmayub gadr itmekle mürâfa'a-i şer'' oldıklarında vech-i muharrer üzere olduğu şer'ân sâbit ve şart-ı vakıfı icrâ için mütevellî-i mezbûre tenbih birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'ie virilmiş iken mezkûr yine hilâf-ı şart-ı vakıf ve mugâyir-i hüccet-i şer'ie ta'allül üzere olduğun bildirüb hüccet-i şer'ie ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâ mücebince şer'le görilüb şart-ı vakıf icrâ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. Sene 1162.

Sahife No: 289**Hüküm No: 1201****Tarih: [11-20] Şaban sene 1162 [27Temmuz-5 Ağustos 1749]**

Kuruçay ve () kâdîlarına ve Kuruçay hassı voyvodasına hükm ki,

Hacı Hüseyin gelüb bunun hass-ı mezbûr karyelerinden Kuruçay kazâsına tâbi' Nohut nâm karye sâkinlerinden Sarı Keşiş nâm zimmîde bin yüz elli senesinden berü bâ-temessük ma'lûme'l-mikdâr alacağı olub edâsına taraf-ı şer'den sened virilmiş iken mesfûr edâdan imtina eyledikten ma'adâ üzerine mayaş getirüb bunun üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf bin gurûş gasb idüb gadr eylediğın bildirüb mesfûrun füzûlî gasb eylediği ol-mikdâr akçe girüye alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için emrim yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. Sene [1]162.

Sahife No: 289

Hüküm No: 1202

Tarih: [21-29] Şaban sene 1162 [6-14 Ağustos 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdisına hükm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Ali nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında ve kazâsı muzâfâtından Karaarz nâhiyesinde Bosik nâm karye ve gayrîden dokuz bin yedi yüz akçe tîmâr mutasarrıfı Ahmed'in fevtinden buna tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub ve bin yüz altmış iki senesinin vâki' olan mahsûl ve rüsûmu bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb âherden bir dürlü dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken mütegalibe ve cebabireden ba'zıları bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen sene-i mezkûr mahsûl ve rüsûmuna mugâyir-i kânûn ve füzûlî müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların, gadr murâd eylediklerin bildirüb berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen sene-i mezkûr mahsûl ve rüsûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb âheri müdâhale ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel oluna deyu yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. Sene 162.

Sahife No: 289**Hüküm No: 1203****Tarih: [21-29] Şaban sene 1162 [6-14 Ağustos 1749]**

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm eyâletinde vâki' mevlânâ () kâdîsına hüküm ki,

Ahîsha menzilcisi Mehmed dimekle ma'rûf kimesne gelüb bunun üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken ekrâd tâ'ifesiinden Kazânlı cemaatinden Mahsun oğlu Ömer ve Koyun oğlu Süleymân nâm kimesneler bin yüz elli dokuz senesinde bunun yigirmi dört re's bargiri esna-yı tarikde gasb ü gâret ve ziyâde gadr-i küllî eylediklerin ve taht-ı kazânında mürûr ü 'ubûr üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf gâret eyledikleri bargirleri alıvırilüb bî-vech-i şer'î ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. Sene 1162.

Sahife No: 290**Hüküm No: 1204****Tarih: [11-20] Ramazan sene 1162 [25 Ağustos-3 Eylül 1749]**

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hüküm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinelerinden Hagta nâm nasraniye gelüb bunun babası Makdisi Artin nâm zimmî bin yüz elli senesinde mürd oldıkda kasaba-i mezbûrede vâki' mutasarrıf olduğu bin gurûşlukdan mütecâviz emlak ve sâ'ir emvâl ü eşyâsı ırs-ı şer'le buna ve yine kasaba-i mezbûr sâkinelerinden karındâşı Ohan nâm zimmîye intikâl itmiş iken bu hissesin almadın karındâşı mesfûr cümlesin füzülî ahz ve zabt idüb buna gadr ve ta'addî

itmeğin bu dahi hissesin karındâşı mesfûrdan talep ve almak istedikde mesfûr şirrete sülûk ve dürlü ‘illet ve bahâne ile virmekde ta’allül ve muhâlefet eyledüğün bildirüb şer’le görilüb babası mürd-i mesfûrden müntakil karındâşı mesfûrun füzûlî ahz ve zabt eylediği emlâk ve sâ’ir emvâl ü eşyâdan hisse-i şayiası tamâmen tahsîl ve alıvirilüb bî-vech-i şer’î ta’allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer’ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı N. Sene 1162.

Sahife No: 290

Hüküm No: 1205

Tarih: [21-29] Ramazan sene 1162 [4-12 Eylül- 1749]

Erzûrûm vâlisine, Milas ve () kâdîlarına hükm ki,

Abdullah nâm kimesne gelüb bunun Milas kazâsı sâkinlerinden Ömer Efendi dimekle ma’rûf kimesne zimmetinde cihet-i şer’îden bin yüz elli senesinde yüz seksen gurûş alacağı olmağla talep eyledikde dürlü dürlü ‘illet ve bahâne ile virmekde ta’allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer’le görilüb mezkûrun zimmetinde olan ol-mikdâr gurûş hakkı alıvirilüb hilâf-ı şer’-i şerîf ta’allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer’ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i N. Sene 1162.

Sahife No: 290

Hüküm No: 1206

Tarih: [1-10] Şevval sene 1162 [14-23 Eylül 1749]

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hükm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Tamrâh nâm karye sâkinlerinden Andreyas nâm zimmî gelüb yine karye-i mezbûreden Sador nâm zimmînin karye-i mezbûrede mutasarrıf olduğu menzilde cari bunun menzilinın penceresine karşı bin yüz altmış senesinde mürtefi binâ ihdâs itmeğın bunun menzili ziyâde karanuluk olub zarar-ı beytî olmağla bu zararını mesfûre def itdirmek murâd eyledikte mesfûr hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve gadr-i küllî murâd eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmıdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince 'amel olunub mesfûrun zarar-ı şer'îsi bermüceb-i fetvâ-yı şerîfe şer'le men' ü def' bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i L. Sene 1162.

Sahife No: 290

Hüküm No: 1207

Tarih: [1-10] Şevval sene 1162 [14-23 Eylül 1749]

Erzûrûm vâlisı vezîre, mevlânâ Erzûrûm kâdisına ve Karahisâr-ı Şarkî ve () kâdîlarına hüküm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Ziri nâm karyeden Kefork ve Bilos nâm zimmîler gelüb bunların babaları Makdisi Hacır nâm zimmî Karahisâr-ı Şarkî sâkinlerinden Kaspar nâm zimmî ile şirket-i inan ile mukaddemâ şerîk olduklarında sermayeleri olan sekiz kise akçenin dört kise akçesi babalarının ve dört kise akçesi mesfûrun olub imal iderler iken babaları mesfûr mürd olub mal-ı şirketden ol-mikdâr kise akçesi ırs-ı şer'le bunlara intikâl idüb lâkin bunlar ol-vakt sagîr olduklarından mesfûr Kaspar zimmî füzûlî zabt ve bunlara virmeyüb zimmetinde iken ol-dahi mürd olub meblağ-ı mezbûr terekesin kabz iden Karahisâr-ı Şarkî sâkinlerinden oğlu Arakil nâm zimmînin yedine geçmekle bunlar dahi hâlâ irişüb baliga ve da'vâya kadir olub mesfûrden taleb eylediklerinde kâh zamân mürûr eyledi deyu ve kah dürlü 'illet ve bahâne ile bî-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eylediğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmıdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun ve mesfûr hâlâ taht-ı hükûmet ve kazâlarınızda mürûr ü 'ubûr üzere

olduğun bildirüb bulunduğı mahalde fetvâ-yı şerîfeleri mûcebince şer'le görilüb babalarından müntakil ol-mikdâr akçe hakların alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i L. Sene 1162.

Sahife No: 290

Hüküm No: 1208

Tarih: [1-10] Zilkâde sene 1162 [13-22 Ekim 1749]

Erzûrûm vâlsine ve Habs-mane ve () kâdîlarına hükm ki,

Seyyid Mahmûd zîde-şerefuhu gelüb Habs-mane kazâsına tâbi' Uzun Yayla nâm karye sâkinlerinden zümre-i eşkiyadan ser-cemiyet olan Cafer oğlu Ahmed nâm şaki rüfekaları Ahmed oğlu Mehmed ve Keştî Amedi İbrâhîm nâm kimesneler ile yek-dil ve on beş nefer eşkiya başına cem ve bin yüz altmış senesi Ramazan-ı Şerîfi'nde bunun zevcesi Rahime nâm hâtûn kendi haremine giderken önüne inüb mezbûreyi ahz ve hilâf-ı şer'-i şerîf cebren kendü menziline götürüb üç gün üç gece alıkoyub enva-i fesâdatı irtikab ve hetk-i ırz itmeleriyle davet-i şer olundukda itâ'at-ı şer itmeyüb ve şerleri havfindan keyfiyetleri dahi i'lâm olunmayub ziyâde gadr ve ta'addî ve mezbûrların şerlerinden âhvâlleri diğer-gun olduğun bildirüb şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Za. Sene 1162.

Sahife No: 291

Hüküm No: 1209

Tarih: [1-10] Şevval sene 1162 [14-23 Eylül 1749]

Erzûrûm kâdîsına hükm ki,

Hâlâ Erzûrûm vâlisi vezîrim El-Hâc İbrâhîm Paşa südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl gönderüb Erzûrûm sancağında ve nâhiyesinde on nefer müslimânân ve yüz on bir nefer giran ve dört zemîn ve iki çiftlik ile karyegan-ı mâlikâne-i vakf-ı medrese-i Hâce Hâtûn dîvânî tîmâr ber-mûceb-i defter-i hâkânî hâsıl-ı dîvânî cebe ve şa'îr yekûn-ı ma'-gayrehu on bir bin ve mâlikâne-i vakf-ı medrese-i mezbûre ve üç üç yüz altmış sekiz akçe yazûlarıyla defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde mahsûl-i nefsi-i Erzûrûm ile birikdirilüb mîr-i mîrân-ı vilâyet-i Erzûrûm hassı mülhakâtından iken vezîr-i müşârün-ileyhin medine-i Erzûrûm'un dahil-i sunurında bi-avnillahi te'alâ müceddeden binâ ve ihyâsına mübâşeret olunan mescid-i şerîfe ve kitab-hâne ve mektebin evkâfi 'illet-i tatarrukundan salim olmak için sâdır olan hatt-ı hümâyûn ü inayet-makrunum mûcebince sâlifü'z-zikr Kan karyesinin on iki bin akçe dîvânî yazûsu mîr-i mîrân-ı vilâyet-i Erzûrûm haslarından ifrâz ve temlik ve vezîr-i müşârün-ileyhin evkâfına vakf için mevâdd-ı sâ'ire ile temlik ve altmış bir senesinde tevkii kalemiyle mahalli tashîh ve defter-i icmâl ve mufassal ve meşrûh şerh virildiği defter-i hâkânîde mukayyed ve şimdi vezîr-i müşârün-ileyh karye-i mezbûrenin ber-minvâl-i meşrûh ve mâlikânesi vakf-ı medrese-i mezbûre ve dîvânîsi mîr-i mîrân hassı mülhakâtından iken taraf-ı hümâyûnumdan kendü temlik ve ihsan ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı inayet-makrunum mûcebince vakf idüb hâlâ evkâfi mülhakâtından ve serbest olub karye-i mezbûrenin dîvânîsi tarafına aid olan mahsûl ve rüsûmuna ve rüsûm-ı serbestiyesine âherdend ahl olunmak îcâb itmez iken Havva Neyr Hâtûn medresesi vakfi mütevellîsi mâlikâne tarafına aid olan mahsûlü ahz ü kabza kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî rüsûm-ı serbestiyesine müdâhale ve ecânibden ba'zıları dahi dahl ü ta'arruz ve ol-vechile vakfi mahsûlüne gadr terettüb eyledüğün inhâ ve ol-bâbda defter-i hâkânî ve kânûn üzere emr-i şerîfim südürümü istirham ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın karye-i mezbûrenin dîvânîsi defter-i hâkânî mûcebince serbestiyet üzere tarafından zabt ve dîvânî tarafına aid olan mahsûl ve rüsûmu ve rüsûm-ı serbestiyesini kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb mugâyir-i kânûn dahl ü ta'arruz itdirilmemek için defter-i hâkânî ve mukteza-yı kânûn üzere şürûtiyle emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım

olan Abdullah Naili dâme-mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i L. Sene 1162.

Sahife No: 291

Hüküm No: 1210

Tarih: [11-20] Şevval sene 1162 [24 Eylül-3 Ekim 1749]

Erzûrûm vâlsine, Baybûrd ve () kâdîlarına hükm ki,

Erbâb-ı tîmâr karyelerinden Baybûrd kazâsına tâbi' Salare nâm karyede sâkin dergâh-ı mu'allâm yeniçerîlerinden () ve () ve () ve dahi sâ'irleri sÛdde-i sa'âdetime gelüb bunlar bi'l-fi'l seferler dirliğe mutasarrıf dergâh-ı mu'allâm yeniçerîlerinden olmalarıyla karye-i mezbûre toprağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcebince müteveccih olan 'öşrlerin karyeleri sipâhîlerine tamâmen edâda kusûrları olmayub ziyâde talebi ile ta'addî ve rencîde olunmak îcâb itmez iken karye-i mezbûre sipâhîleri kânûn ve defter mûcebince almağa kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebi ile ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcebince teveccüh iden 'öşrlerin tamâmen virdiklerinden sonra hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde mütâlebesiyle ta'addî ve rencîde olunmayub zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı L. Sene 1162.

Sahife No: 291

Hüküm No: 1211

Tarih: [11-20] Şevval sene 1162 [24 Eylül-3 Ekim 1749]

Erzûrûm vâlsine, Erzincân ve () kâdîlarına hükm ki,

Erzincân sâkinelerinden Saliha nâm hâtûn südde-i sa'âdetime gelüb bunun babası () nâm kimesne bin yüz elli senesinde fevt olub Erzincân'da vâki' emvâl ve eşyâ ve sâ'ir terekesi ırs-ı şer'le bunun ile Erzincân sâkinlerinden karındâşı Abdülbâkî nâm kimesneye intikâl itmiş iken cümlesin karındâşı mezbûr zabt ve buna hisse-i şayiasını virmeyüb taleb eyledikde dürlü dürlü 'illet ve bahâne ile bî-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledüğün bildirüb şer'le görilüb babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil mirasdan cüz'î ve küllî hissesi her ne ise tamâmen alıvirilüb bî-vech-i şer'î ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şer'îm recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı L. Sene 1162.

Sahife No: 291

Hüküm No: 1212

Tarih: [11-20] Şevval sene 1162 [24 Eylül-3 Ekim 1749]

Baybûrd ve () kâdîlarına hüküm ki,

Ze'âmet karyelerinden Baybûrd kazâsına tâbi' Kankırı ve Canik nâm karyeler re'âyâlarından () ve () ve () ve dahi ba'zıları gelüb kurâ-ı mezbûre re'âyâsından () ve () ve () ve dahi ba'zı kimesneler kurâ-ı mezbûre topraklarında tasarruflarında olan yerlerini âhere ferâğ murâd eylediklerinde bunlar kurâ-ı mezkûre re'âyâsından olub ve yere zaruretleri olmağla il virdiği baha ile almağa talibler iken merkûmlar bunlara virmeyüb âher karye âhâlîsinden ba'zı kimesnelere virüb hilâf-ı kânûn gadr ve ta'addî itmeleriyle ol yerleri merkûmlar ferâğ ideli bir sene mürûr itmemekle il virdiği baha ile sâhib-i arz ma'rifetiyle bunlara alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı L. Sene 1162.

Sahife No: 291

Hüküm No: 1213

Tarih: [21-29] Şevval sene [1]162 [4-12 Ekim- 1749]

Erzûrûm vâlisine ve mollâsına ki,

El-Hâc İsmâ'îl zîde-kadrehu gelüb mûmâ-ileyhin eyâlet-i Erzûrûm'un çâvûş kethüdâsı olub kazâ-yı mezbûrdan Yûsuf Beğ dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bâ-temessük ma'lûme'l-mikdâr alacak hakkı olmağla bu ana dek getürmeyüb zimmetinde kalmağla tarafından vekîli () nâm kimesne varub taleb eyledikde mezbûr mütegalibeden olmağla edâsında ta'allül üzere olduğın bildirüb mezbûrun ber-mûceb-i temessük zimmetinde olan hakkı vekîl-i mezbûre alıvirilmek bâbında hükmi hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i L. Sene [1]162.

Sahife No: 292

Hüküm No: 1214

Tarih: [11-20] Şevval sene 1162 [24 Eylül-3 Ekim 1749]

Baybûrd ve () kâdîlarına hükmi ki,

Zü'emadan kıdvetü'l-emâsi'l-i ve'l-âkrân İsmâ'îl zîde-kadrehu gelüb mûmâ-ileyhin Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Canik-i Süfla nâm karye ve gayrîden ber-vech-i tekaüd berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ze'âmeti karyelerinden Baybûrd kazâsına tâbî' Kankırı ve Canik nâm karyelerin defterlü re'âyâsından kurâ-i mezbûre topraklarında arâzî tasarruf idenlerden ba'zıları bin yüz elli senesinde tasarruflarında olan yerlerini mûmâ-ileyhin ve tarafından ve tâpûya me'zûn vekîlinin izni olmadın âher karyeler âhâlîsinden ba'zı mütegalibe kimesnelere bey idüb mezkûrlar dahi hilâf-ı kânûn ve füzûlî zabt ve zirâ'at eylediklerin ve mûmâ-ileyhin ze'âmeti mahsûlünün kesr ü noksân tertîbine bâ'is

oldukların bildirüb resm-i tâpûsı alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı L. Sene 1162.

Sahife No: 292

Hüküm No: 1215

Tarih: [21-29] Şevval sene 1162 [4-12 Ekim- 1749]

Erzûrûm vâlisine ve Kelkît kazâsı nâ’ibine hükm ki,

Hâlâ Kars cânibinde sâbika otuz bir sekbânlarından Çorbacı Hüseyin Ağa dimekle ma’rûf kimesne bin yüz altmış senesinde âstâne-i sa’âdetime gelür iken kazâ-ı mezbûre tâbi’ Sekman nâm karye önünde bir değirmâna kondukda gice saat altıda iken değirmân-ı mezbûrun dîvârını delinüb ber-mûceb-i defter malı sirkat olunmuş ba’dehu karye-i mezbûre âhâlsinden teftîş ve tefahhus ve Ahmed ibn Mehmed ve Yûsuf bin Ali ve Ali bin Ahmed ve diğeri Ali bin Mehmed nâm kimesneleri ahz ve Çiftlik karyesine getirüb mürâfa’a-i şer’ ve sû’âl olundukda bizler zâhire için değirmân-ı mezbûre varub sonra hânemize gidüb yine karye-i mezbûreden Bektaşoğlu Osmân ve Kasım Ağa oğlu Ali ve Ahmed Ağa karındâşı Mustafâ ve Korköle dimekle ma’rûf kimesneler kalmış idi deyu cevâb ve mezbûrlar dahi haber ve agahımız yokdur deyu cevâb virmeleriyle sen ki, nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vâki’ hali arz eylediğin ecilden sen ki, vezîr-i müşar ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhümasız, balada zikr olunduğu vechile ber-mûceb-i defter sirkat olunan eşyâ ve nükudu ol-tarafta muzannan olan her kim ise ala-eyyi hal ahz ve ma’rifet-i şer’le gereği gibi taharri olunarak bay-ı vech-gân zâhire çıkarub kabzına me’mûra tamâmen teslîm ve dersa’âdetime irsâl ve bu makûle melanete cesaret idenlerin haklarından gelinmek üzere arz ve i’lâm olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i L. Sene 1162.

Sahife No: 292

Hüküm No: 1216

Tarih: [21-29] Şevval sene 1162 [4-12 Ekim- 1749]

Erzûrûm vâlisine hükm ki,

Hâlâ Erzûrûm vâlisi vezîrim İbrâhîm Paşa edâmallahu te'alâ iclâlehu mektûb gönderüb Erzûrûm sancağında ve nâhiyesinde on bir nefer müslimânân ve yüz on bir nefer giran ve dört zemîn ve iki çiftlik ile karyegan-ı mâlikâne-i vakf-ı medrese-i Havva Neyyire Hâtûn dîvânî tûmâr ber-mûceb-i defter-i hâkânî hâsıl-ı dîvânî cebe ve hinta ve şa'îr yekûn-ı ma'-gayrehu on bir bin üç yüz altmış sekiz akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde mahsûl-i nefsi-i Erzûrûm ile birikdirilüb mîr-i mîrân-ı vilâyet-i Erzûrûm'un dahil-i sukunda bi-vechillahi te'alâ müceddeden binâ ve ihyâsına mübâşeret olunan mescid-i şerîf ve medrese ve kitab-hâne ve mektebin evkâfı 'illet-i tatarrukundan salim olmak için sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrun mûcebince sâlifü'z-zikr Kân karyesinin on iki bin akçe dîvânî yazûsu mîr-i mîrân-ı vilâyet-i Erzûrûm hassından ifrâz ve temlik ve vezîr-i müşârûn-ileyhin evkâfına vakf için mevâdd-ı sâ'ir ile temlik ve altmış bir senesi Zi'l-Hiccesi'nde tevkii kalemiyle mahalli tashîh ve defter-i icmâl ve mufassal ve meşrûh şerh virildiği defter-i hâkânîde mukayyed ve karye-i mezbûrenin ber-minvâl-i meşrûh mâlikânesi vakf-ı medrese-i mezbûre ve dîvânîsi mîr-i mîrân hassı mülhakâtından iken dîvânîsi taraf-ı hümâyûnumdan kendüye temlik ve ihsan ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı inayet-makrun mûcebince vakf idüb hâlâ evkâfı mülhakâtından olmağla karye-i mezbûreyi medrese-i mezbûre vakfî mütevellîsi ile tarafından zabt ve ve dîvânî tarafında aid olan mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz murâd eyledikde Havva Neyyire Hâtûn vakfî medresesi mütevellîsi karye-i mezbûrenin mâlikâne tarafına aid olan rûsûmâta hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn müdâhale ve ta'addî eyledüğün bildirüb karye-i mezbûrenin dîvânî tarafına aid olan mahsûl ve rûsûmu ber-mûceb-i defter-i hâkânî binâ eylediği mescid ve medrese ve kitab-hâne ve mektebi vakfî tarafından zabt ve dîvânî tarafına aid olan mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî Huând Hâtûn medresesi vakfî mütevellîsi mâlikâne tarafına aid olan mahsûlden ziyâdeye bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sūdûrını istirham ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr

ve mukayyed ve defter-i hâkânî mantukı üzere fi-nefsü'l-emr karye-i mezbûrenin mâlikânesi medrese-i mezbûre vakfi ve dîvânîsi dahi ber-minvâl-i meşrûh bâ-hatt-ı hümâyûn vezîr-i müşârün-ileyhe ve tevkii kalemiyle mahalli tashîh olunmağla bu sûretde medrese-i mezbûre vakfi mütevellîsi dîvânî tarafına aid mahsûl ve rüsûma müdâhalesi hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn olmağla defter-i hâkânî mücebince zabt itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn dîvânî tarafına aid mahsûl ve rüsûma müdâhalesi meniçün defter-i hâkânî mücebince kânûn üzere emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan Abdullah Naili dâme-mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i L. Sene 1162.

Sahife No: 293

Hüküm No: 1217

Tarih: [21-29] Şevval sene 1162 [4-12 Ekim- 1749]

Erzûrûm valisine Erzincan kadısına hükm

İftiharü'l-emâcid-i ve'l-ayan sâbıka defter emîni olan El-Hâc Halîl dâme-mecduhu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb mûmâ-leyhin Erzûrûm sancağında kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Kôm nâm karye ve gayrîden yetmiş dokuz bin yüz bir akçe dîvân-ı hümâyûnum kitâbeti gedüğü ilhâkıyla berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mülhakâtından Kuzay nâhiyesinde Ma'risi tamâm mâlikâne dokuz sehmden iki sehmi vakf-ı medrese-i Tahraban Beğ ve iki sehmi vakf-ı medrese-i Kâdî İftihareddin ve bâkî beş sehmi mâlikâne bir tamâm dîvânî tîmâr deyu defter-i hâkânîde mukayyed ve karye-i mezbûrenin kadîmden 'öşr ü resmi mâlikâne mutasarrıflarıyla mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafından alına gelen ma'lûme'l-hudûd yerlerine âherden dahl olunmak icâb itmez iken Kuza-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' Halîlullah Cami-i Şerîfi vakfi mütevellîsi olan () nâm kimesne zuhûr ve Halîlullah Çelebi Vakfi mülhakâtından zemîn-i der-nevâhî-i şehri vakf-ı Ni'metullah Çelebi elli kilelik yer deyu mukayyed zemîni ile sâ'ir zemînleri ber-müceb-i defter-i hâkânî zabta kanâ'at itmeyüb ol yerler için hilâf-ı defter-i hâkânî vakf-ı mezbûrun

zıkr olunan zemîni olmak üzere füzûlî zabt ve ‘öşr ü resmin ahz ü kabz ve mürâfa’a-i şer’” olduklarında vech-i meşrûh üzere olduğu şer’ân sâbit ve zâhir ve zabtıçün cânib-i şer’den mürâsele virilmiş iken vakf mütevellîsi hilâf-ı defter-i hâkânî ve taraf-ı şer’den virilen mürâseleye mugâyir peyda eylediği müzevvir sûret-i defter ibrâzıyla müdâhale ve ta’addîden hâlî olmaduğun bildirüb ol yerler defter-i hâkânî ve kadîmîsi üzere mâlikâne mutasarrıflarıyla ze’âmeti tarafından zabt ve örş ü resmin ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve kadîme mugâyir zâhir olan müdâhalesi men’ ü def’ ve füzûlî aldığı mahsûl mûmâ-ileyhin sûbaşısına alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i ‘âmirende mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i mufassal ve defter-i evkâfa mürâca’at olundukda kuza-yı Erzincân nâhiyesinde yüz elli üç aded re’âyâ ve beş aded zemîn karye-i Ma’risi tamâm mâlikânenin dokuz sehmden iki sehmi vakf-ı medrese-i Tahraban Beğ ve iki sehmi vakf-ı medrese-i Kâdî İftihareddin beş bin iki yüz yigirmi deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve sâlifü’z-zıkr Ma’risi karyesinin ‘an-sehm-i mâlikâne dört bin dört yüz kırk hisse vakf-ı medrese-i Tahraban Beğ beş bin iki yüz yigirmi beş hisse vakf-ı medrese-i Kâdî İftihareddin beş bin iki yüz yigirmi deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve sâlifü’z-zıkr Ma’risi karyesinin ‘an-sehm-i mâlikâne ve dîvânî yazûsu olan otuz dört bin beş yüz akçe bozundu ‘an-ze’âmet deyu mûmâ-ileyhin ze’âmeti mülhakâtından defter-i evkâfda kuza-yı Erzincân nâhiyesinde evkâf-ı cami-i Halîlullah Çelebi yazûldığı mahalde zemîn-i der-nevâhî-i şehir-i vakf-ı Ni’metullah elli kilelik yer deyu dört yüz akçe zemîn der-nevâhî-i şehir-i vakf-ı şerîf otuz kilelik iki yüz akçe ve zemîn-i der-nevâhî-i şehir-i vakf-ı Ali Beğ yigirmi kilelik yüz yigirmi akçe ve zemîn-i der-nevâhî-i şehir-i vakf-ı Kâdî Kutlu arâzî-i Harostor dört kıt’a ‘an yigirmi kilelik yüz akçe der-münteha bir kılıç deyu ve bölük Varanik der-şehir on kıt’a kırk kilelik iki yüz elli der-münteha-i der-şehir der-Harâbhok yedi kıt’a otuz kilelik yüz seksen ve zemîn-i Kutbeddin der-şehir-i elli kilelik otuz akçe ve ma’-bağçe ve bir re’s meydan üç kilelik otuz akçe münteha der-nevâhî-i şehir-i zemîn ve viranı yigirmi kilelik yetmiş akçe der-zemîn-i şehir-i Oğul kıt’a on kilelik kırk akçe yazûlarıyla anlar dahi defter-i evkâfda muharrer kalemiyle tahrîr müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Halîlullah Çelebi evkâfından olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

SONUÇ

“Vilayet ahkâm defterleri” mühim tarihi belgelerdir. Tutulduğu yerin siyasi, ekonomik, kültürel, idari vb. konular hakkında araştırmacılara bilgi sunmaktadır. Öte yandan bu defter serileri tutulduğu dönemin hukuki yapısını ve halkın devlete olan güvenini yansıtmaktadır. Bu kayıtlara bakılarak adalet ilkesinin ön planda tutulduğu ve din, ulus ve cinsiyet ayrımı yapılmadan her kesime eşit muamele yapıldığı görülmüştür. Ahkâm defterlerinde birçok davaya ve çözüme de rastlanmaktadır. Arazi, vergi, tımar tevcihi güvenlik, vakıf ve alacak-verecek meseleleri hükümlerde en çok karşımıza çıkan konulardır.

1 No’lu Erzurum Ahkâm Defteri toplamda 1217 adet hüküm bulunmaktadır. Çalışmamızı kapsayan 212-293 sayfalar arasında ise 337 hüküm mevcuttur. Hükümler üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm hitap kısmı ile başlamaktadır. İkinci bölüm şikâyet konusunun ne olduğu hakkında bilgi vermektedir. Son kısım ise merkez tarafından öngörülen karar yazılmıştır. Bu hükümlerde en çok karşımıza çıkan dava konuları 82 hükümle arazi ve 83 hükümle güvenlik meseleleridir. Arazi meseleleri ile ilgili hükümler genellikle kişi veya kişilerin arazilerine yapılan müdahale ve bu müdahalelere getirilen çözümlerden oluşmaktadır. Öte yandan hükümlere bakarak devletin arazilerden aldığı vergiler ve toprak sistemi hakkında bilgi sahibi olmaktadır.

Güvenlik meseleleri adı altında topladığımız şikâyetler ise türlü konuları barındırmaktadır. Bunlar: şekavet, hırsızlık, katl, mal ve para gasbıdır. Bu davalara bakarak Osmanlı Devleti’nin XVIII. yüzyıl asayiş hakkında bilgi sahibi olmaktadır. Öte yandan halka yapılan zulüm karşısında devletin tutumu ve getirilen çözümler hükümlerde görülmektedir. Özellikle halkın mal ve eşyaları eşkıya tarafından yağma edilmiş veyahut husumet sebebiyle eşkıya yardımıyla halkın canlarına gasp edilmiştir.

Vergi meselelerini içeren 41 hüküm bulunmaktadır. Bunlar tekâlif-i şakka, haksız vergi talebi ve vergi vermeme konularını içermektedir. Vergi vermek istemeyen kişilerin vergileri vermeleri veyahut daha fazla vergi talebinde bulunan kişilerin engellenmesi hususunda birçok hüküm mevcuttur. Bu hükümlere bakarak halkın vergiler karşısındaki tutumu ve yaşadığı sıkıntılar hakkında bilgi sahibi olmaktadır. Osmanlı Devleti’nin XVIII. yüzyılda halktan talep ettiği vergiler ve uygulanan sistem hükümlerde görülmektedir.

Alacak-verecek konulu 41 hüküm bulunmaktadır. Alacaklı olan şahıs hakkı olan parayı borçlu şahıstan talep etmesine rağmen alamamıştır. Bu sebeple merkezden kişinin

alacak hakkının tahsili için ilgili mercilere hüküm yazılmıştır. Bu hükümlerde Müslim-Gayr-i Müslim arasındaki ilişkiler dikkate değerdir. Alacak-verecek konulu hükümlere bakarak şahıslar arasındaki borç hususunun nasıl oluştuğu ve şahısların borçlarına karşılık sergiledikleri tutum hakkında bilgi sahibi olmaktayız. Öte yandan şahısların birbirlerine olan borç miktarları hükümlerden elde edilecek diğer bir husustur.

Vakıflarla ilgili 14 hüküm bulunmaktadır. Bu konuyla ilgili şikâyetler çoğunlukla vakıf malına yapılan müdahaleden oluşmaktadır. Öte yandan vakfın mütevellisinin kime verileceği hususunda şikâyetlerde rastlanılmaktadır. Bu hükümlere bakılarak dönemin vakıf isimleri hakkında bilgi sahibi olmaktayız. Diğer meseleler adı altında topladığımız 73 hükümden oluşan şikâyet konuları ise şöyledir: miras, satış anlaşmazlığı, tımar tevcihi, cebelü bedeliyesi, iftira, nikâh, iskân, berat tevcihi, su anlaşmazlığı, vazife tevcihi, vazifeyi kötüye kullanma, malikâne, vazifeye müdahale ve haksız para talebi. Öte yandan 1 No'lu Erzurum Ahkâm Defteri'ndeki hükümler incelendiğinde birçok kaza ve sancak isimleri hakkında bilgi sahibi olmaktayız.

Sonuç olarak 1 No'lu Erzurum Ahkâm Defteri'ne bakarak Erzurum eyaletinde meydana gelmiş sorunlara ve devletin bu sorunlar karşısındaki tutumunu görmekteyiz. Neticede ahkâm defterleri önemli tarihi kaynaklardır. Tutulduğu dönem hakkında araştırmacılara çeşitli bilgiler sunmaktadır. Bu bilgiler ışığında birçok çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

1. Arşiv Vesikaları

A. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri

1. Bab-1 Asafî Ahkâm Defterleri

a. Erzurum Ahkâm Defterleri: 1

2. Araştırma ve İnceleme Eserler

Ahışhalı, R. (1999). Divân-ı Hümâyûn teşkilatı. *Osmanlı Teşkilatı* (C 6), Ankara: Yeni Türkiye.

Aktaş, N. (1991). Atik şikâyet defteri. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)* (C 4, 68), İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Alparslan, A. (1994). Divanî. *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi(DİA)* (C 9, 445-446), İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Aydın, D. (1998). *Erzurum beylerbeyliği ve teşkilatı kuruluş ve genişleme devri (1535-1566)*. Ankara: T.T.K.

Aydın, M. (2015). Osmanlı divan teşkilatı ve 1281-1296/1864-1879 tarihli 19 numaralı Erzurum vilâyet ahkâm defterinin tarihi kıymeti. *Curr Res Soc Sci*, 1/3, 69-83.

Başar, F. (1997). *Osmanlı eyâlet tevcihâtı (1717-1730)*. Ankara: T.T.K.

Çiçek, H. (2011). *Erzurum vilâyeti 1 numaralı ve 1155-1162/1742-1749 tarihli ahkâm defterinin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi(s. 65-130)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Devellioğlu, F.(2012). *Osmanlıca-Türkçe ansiklopedik lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi.

Emecen, F. M. (2005). Osmanlı Divanının ana defter serileri: ahkâm-ı mîrî, ahkâm-ı kuyûd-ı mühimme ve ahkâm-ı şikâyet, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 3/5, 357-390.

Gökbilgin, M.T. (1992). *Osmanlı paleografya ve diplomatik ilmi*. İstanbul: Enderun Kitabevi.

Günay, R. (2013). Osmanlı arşiv kaynakları içerisinde ahkâm defterleri: gelişim seyri, muhtevası ve önemi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 1/17, 9-29.

Türe, İ. ve Kaynar, S. (hızl). (2017). *Başbakanlık Osmanlı arşivi rehberi*. İstanbul: Seçil Ofset Matbaa.

- Halaçoğlu, Y. (1991). *XVI-XVII. yüzyıllarda Osmanlılarda devlet teşkilatı ve sosyal yapı*. Ankara: T.T.K.
- İnalçık, H. (2018). *Osmanlı'da devlet, hukuk ve adalet*. İstanbul: Kronik.
- İnbaşı, M., v.d. (hızl). (2014). *1642 tarihli Erzurum eyâleti mufassal avâriz defteri I (Erzurum-Tortum-İsbir-Hınıs-Pasin)*. Ankara: T.T.K
- Kılıç, O. (1997). *18. Yüzyılın ilk yarısında Osmanlı Devleti'nin idari taksimatı-eyalet ve sancak tevcihatı*. Elazığ: Ceren Matbaacılık.
- Küçük, C. (1995). Erzurum. *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)* (C 11, 321-329), İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Kütükoğlu, M. (1994). *Osmanlı belgelerinin dili (Diplomatik)*. İstanbul: Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı.
- Kütükoğlu, S.M. (2006). Mühimme defteri. *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)* (C 31, 520-523). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Mumcu, A. (1994). Divân-ı Hümâyûn. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)* (C 9, 430-432), İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Mumcu, A. (2017). *Divan-ı Hümayun*. Ankara: Phoneix.
- Özel, A. (1988). Ahkâm. *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)* (C 1, 550-551), İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Özen, F. (2016). İlhanlılar devrinde Erzurum. *DTCF Dergisi*, 56/2, 256-286.
- Pamuk, B. (2006). *XVII. yüzyılda bir serhad şehri Erzurum*. İstanbul: IQ Kültür Sanat.
- Sahillioğlu, H. (1988). Ahkâm defterleri. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)* (C 1, 551), İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Şimşir, N. (1994). Ahkâm defterlerinin tarihi kıymeti ve 107 nolu Anadolu ahkâm defterindeki İzmir ile ilgili hükümler. *Tarih İncelemeleri Dergisi*, 9/1, 357-390.
- Tabakoğlu, A. (2011). Tekâlif. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)* (C 40, 336-337), İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Temelkuran, T. (1975). Divân-ı Hümâyûn. mühimme kalemi. *Tarih Enstitüsü Dergisi*, 9/6, 129-175.
- Uzunçarşılı, İ.H. (1988). *Osmanlı Devleti'nin merkez ve bahriye teşkilatı*. Ankara: T.T.K
- Ünal, M.A. (2007). *Osmanlı müesseseleri tarihi*. Isparta: Fakülte Kitabevi.

EKLER

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı-Soyadı: Nazmiye Gül KANTAROĞLU

Doğum Yeri: Amasya

Doğum Tarihi: 01/01/1998

EĞİTİM DURUMU

Lisans Öğrenimi: Amasya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Yüksek Lisans Öğrenimi: Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Bölümü

Bildiği Yabancı Diller: İngilizce

BİLİMSEL FAALİYETLER

a)Yayınlar: Kantaroğlu, N.G ve Karadeniz, Y. (2020). Alacak-verecek meselelerinin H. 1155-1162/M. 1742-1749 tarihli 1 numaralı Erzurum Ahkâm Defterine göre değerlendirilmesi, *Asia Minor Studies*, C.8 S.1, Kilis (Yayınlanacaktır).

İLETİŞİM

E-Posta Adresi: nazmiyegulkantaroglu@gmail.com